

**Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata
szolgáltatástervezési koncepciójának
2015. évi felülvizsgálata**

**DEBRECEN
2015**

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés	5
II. Helyzetkép	8
1. Debrecen város helyzetét bemutató általános adatok	8
2. Demográfiai adatok	10
III. A településen működő szociális ellátórendszer és annak lényeges változásai	15
1. A településen működő szociális ellátórendszer	18
1. 1. A pénzübeli és természetben nyújtott szociális ellátások és a szociális szolgáltatások rendszere, valamint változásai az Szt. alapján	19
1. 1. 1. Pénzübeli és természetben nyújtott szociális ellátások	19
1. 1. 2. Szociális szolgáltatások	24
2. Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata által kötelezően biztosítandó szociális szolgáltatások	28
IV. Az Önkormányzat által biztosított, személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások	29
1. Az intézményrendszer történeti előzményei	29
2. Ellátási szerződéssel biztosított szolgáltatások	31
3. Az Önkormányzat fenntartásában működő szociális intézmények 2014. évi tevékenysége	34
3.1. DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja	34
3.2. DMJV Gyermekvédelmi Intézménye	39
3.3. DMJV Városi Szociális Szolgálat	42
3.4. DMJV Idősek Háza	59
4. DMJV Önkormányzata ellátási szerződés útján biztosított szolgáltatásai	64
4.1. ReFoMix Nonprofit Közhasznú Kft.	64
4.2. Héra Egyesület	72
4.3. Forrás Lelki Segítők Egyesülete	78
4.4. Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség Immánuel Otthona és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskolája	86
4.5. Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesület	88
5. Az Önkormányzat ellátási kötelezettségének alakulása	95
6. A szociális ellátórendszer finanszírozása	99
7. A koncepció előző felülvizsgálata óta elért eredmények	101
8. Az elvégzett felújítások, karbantartások, állagmegóvás érdekében szükséges munkálatok, valamint a tervezett beruházások és felújítások	102
9. Az Önkormányzat által fenntartott szociális intézményeknél megjelenő hiányosságok és az intézmények fejlesztésére vonatkozó elképzelések	108
10. A fejlesztések megvalósításától várt eredmények	121
11. Az Önkormányzat szabályozási és irányítási hatáskörébe tartozó feladatok	121

12. Az esélyegyenlőség megteremtése	122
V. Az állam által fenntartott intézményrendszer	123
1. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által fenntartott intézmények	126
1. 1. Debreceni Terápiás Ház	126
1. 2. Debreceni Fogyatékosokat Ellátó Intézmény	128
1. 3. Debreceni Csökkentlátók Otthona	129
2. Ellátási szerződés keretében biztosított ellátások	130
2. 1. Balmazújvárosi Humán Szolgáltató Otthon (Balmazújváros)	130
2. 2. Hajdúnánási Humán Szolgáltató Otthon (Hajdúnánás)	132
2. 3. Mikepércsi Humán Szolgáltató Otthon (Mikepércs)	134
2. 4. Nyíradonyi Ápolási Otthon (Nyíradony)	134
2. 5. Pszichiátriai Betegek és Értelmi Fogyatékosok Otthona (Báránd)	136
2. 6. Idősek Otthona (Hajdúszoboszló)	140
2. 7. Fogyatékosok Otthona (Komádi)	141
2. 8. Szakosított Ellátást Végző Központ (Derecske)	142
2. 9. Segítségélők Otthona (Hajdúnánás)	145
VI. Az egyházi és civil szervezetek által fenntartott települési intézmények	146
VII. Hajdú-Bihar megye területén működő szolgáltatási rendszer	148
1. Helyzetkép Hajdú-Bihar megyéről	148
2. A szolgáltatási rendszer legfontosabb jellemzői	149
3. A Hajdú-Bihar megye területén működő szolgáltatási rendszer struktúrája	150
4. A megyei szolgáltatók, a szolgáltatásokat és ellátásokat igénybe vevők összetétele, az igények alakulása, a várakozók száma, korösszetétele és legfontosabb szociális jellemzőik	151
4. 1. Alapszolgáltatások	152
4. 1. 1. Falugondnoki szolgáltatás	152
4. 1. 2. Tanyagondnoki szolgáltatás	153
4. 1. 3. Étkeztetés	154
4. 1. 4. Házi segítségnyújtás	163
4. 1. 5. Családsegítés	175
4. 1. 6. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	181
4. 1. 7. Községi ellátások	183
4. 1. 8. Támogató szolgáltatás	187
4. 1. 9. Utcai szociális munka	189
4. 1. 10. Nappali ellátás	191
4. 2. Szakosított ellátások	206
4. 2. 1. Idősek otthona	206
4. 2. 2. Pszichiátriai betegek otthona	210
4. 2. 3. Fogyatékos személyek otthona	211
4. 2. 4. Lakóotthonok	211

4. 2. 5. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények	213
4. 2. 6. Támogatott lakhatás	215
5. A szolgáltatások iránt jelentkező szükségletek alapján az intézményrendszer korszerűsítésének irányai	218
6. Engedély nélkül működő szociális szolgáltatások	219
VIII. Összegzés	219
Felhasznált jogszabályok és dokumentumok	221

I. Bevezetés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése értelmében a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Az Szt. 92/B. § (1) bekezdés i) pontja szerint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója szolgáltatástervezési koncepciót készít az általa működtetett szociális szolgáltatások és intézmények vonatkozásában. Az Szt. 92. § (4) bekezdése meghatározza a koncepció tartalmi elemeit, amelyek a következők: a lakosságszám alakulása, korösszetétel, a szolgáltatások iránti igények, az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzete, ütemterv a szolgáltatások biztosításáról, a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatai, az esetleges együttműködés keretei, az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségessége. Az Szt. 92. § (6) bekezdése meghatározza továbbá, hogy a megyei jogú város koncepciójának tartalmaznia kell a megye területén működő szolgáltatási rendszer struktúráját, legfontosabb jellemzőit, a szolgáltatások iránti igények alakulását, a várakozók számát, korösszetételét, legfontosabb szociális jellemzőit, a szolgáltatások iránti igények, szükségletek alapján az intézményrendszer korszerűsítésének irányait.

Az Szt. 92. § (3) bekezdése értelmében a koncepció tartalmát az önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a 261/2003. (XII. 18.) Kh. határozatával fogadta el Debrecen város szolgáltatástervezési koncepcióját, melynek legutóbbi felülvizsgálatára 2013. évben került sor, ezért aktualizálása időszerűvé vált.

A koncepció felülvizsgálatát Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Intézményfelügyeleti Osztálya végezte. A szakosztály a felülvizsgálat során adatszolgáltatás céljából megkereste a Központi Statisztikai Hivatal Debreceni Főosztályát, a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatalát, a megyében szociális alapszolgáltatást és szakosított ellátást nyújtó fenntartókat, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Hajdú-Bihar Megyei Kirendeltségét, a Hivatal érintett szakosztályait és a Debreceni Intézményműködtető Központot.

A koncepció tervezetét véleményezésre megküldtük a helyi kisebbségi önkormányzatoknak, a szociális intézmények vezetőinek, illetve azt a helyi Szociálpolitikai Kerekasztal is megtárgyalta. Elérhető volt továbbá az Önkormányzat hivatalos honlapján, a települési és megyei szolgáltatók észrevételeit is vártuk.

Debrecen városban több olyan intézmény is van, amely integrált formában működik, szociális és gyermekjóléti tevékenységet is végez, a koncepció azonban csak a szociális ellátórendszert érinti, tekintettel arra, hogy annak elkészítését az Szt. írja elő, továbbá városunk rendelkezik gyermekvédelmi koncepcióval és évente átfogó értékelés készül az

önkormányzat gyermekjóléti, gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról. A 2014. évi gyermekvédelmi beszámolót a Közgyűlés 111/2015. (V. 28.) határozatával fogadta el.

Debrecen Megyei Jogú Város 2014-2020 közötti időszakra elfogadott Településfejlesztési Koncepciója a város jövőképét az alábbiak szerint határozza meg:

„Debrecen, az Életerős Város, a lakosai számára kiemelkedő életminőséget biztosító, fenntartható módon és kiegyensúlyozottan fejlődő, a térség értékeire támaszkodó és az innovációra épülő, nemzetközi szinten is versenyképes gazdasági, oktatási és egészségügyi központtá válik. A jövőkép magában foglalja a regionális hatáskörű intézmények fejlesztését, valamint mindazon kezdeményezések támogatását, mely a lakosok életminőségének fejlődését segítik elő, a munkához való jutás segítségével.”

A szociális és egészségügyi hálózat fejlesztése terén a koncepció elsősorban a kapacitás bővítését és a meglévő intézmények folyamatos felújítását fogalmazza meg célként. Debrecen előregedő társadalmi szerkezettel jellemezhető, ezért a jelenlegi demográfiai tendenciák alapján a jövőben egyre nagyobb szerep hárul majd az egészségügyi ellátórendszerre is. A város tulajdonában lévő egészségügyi célú ingatlanok tárgyi feltételei fejlesztésre szorulnak, azonban fontos, hogy az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése a szociális ellátórendszerrel összhangban történjen meg. Kiemelt területként említi továbbá a koncepció ezen kívül a hátrányos helyzetű csoportok védelméhez kapcsolódóan a prevenció és a gyermek- és családvédelmi intézmények fejlesztését, szorosan kapcsolódva az egyházi és közösségi kezdeményezésekhez, a meglévő jelzőrendszer megerősítését, a civil és önszerveződő közösségek támogatását, a közterületek és intézmények elérhetőségének javítását a fogyatékkal élők számára, az időskorúak gondozásának, otthoni ellátásának fejlesztését.

A vázolt jövőkép eléréséhez, a lakosok életminőségének javításához szükség van arra is, hogy az Önkormányzat a szociális szolgáltatások fenntartását, bővítését, fejlesztését, a szociális jogok érvényesülését biztosítsa és olyan szociális szolgáltató rendszert működtessen, amely összehangoltan tevékenykedik, a lehető legteljesebb mértékben lefedi a szociális szükségleteket, és választ ad az egyes társadalmi csoportok, egyének igényeire. A szociális szolgáltatások rendszerét tehát a helyi társadalom változó igényeihez, szükségleteihez kell alakítani, a felmerülő problémákat komplex módon kell kezelni, mely csak az egyes szolgáltatások, ellátási típusok és szintek egymásra épülésével valósulhat meg. Fontos ugyanakkor a szolgáltatások kínálatánál a választhatóság biztosítása, mely feltételezi a nem állami (egyházi, civil, karitatív) fenntartók igen erőteljes jelenlétét a szociális szférában.

Az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) közül, tekintettel a város és a megye demográfiai és a lakosság szociális jellemzőire a jövőben továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítanunk az időskorú lakosságra. Nem hagyható azonban figyelmen kívül a pszichiátriai betegek és a hajléktalan személyek számára biztosított szolgáltatások fejlesztésének szükségessége, a hiányzó intézmények létrehozása, lehetőség szerint együttműködve az e területeken jelentős tapasztalattal és szakmai tudással rendelkező civil szervezetekkel.

A szolgáltatástervezési koncepció elsősorban a város szociális ellátórendszerére vonatkozóan kíván fejlesztési javaslatokat megfogalmazni, az Önkormányzat ellátási és intézményi szintű feladatait szándékozik összefoglalni, de a megyében működő szolgáltatók jelzései alapján felvázolja azon problémákat is, amelyekkel a megyeszékhelyen kívüli települések állami és nem állami fenntartói szembesülnek az ellátások biztosítása során. A tapasztalatok szerint a városi és megyei intézményrendszer fejlesztésének szükséges irányai hasonlóságot mutatnak, a lehetséges irányokat pedig jelentős mértékben meghatározzák a szociális területet érintő pályázati kiírások.

A szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálatának célja:

- bemutatni a városi és a megyei szociális ellátórendszert és annak a legutóbbi felülvizsgálat óta eltelt időszakban bekövetkezett változásait,
- meghatározni a szociális szolgáltatások fejlesztésének irányait és céljait, összhangban egyéb települési és megyei fejlesztési koncepciókkal, programokkal, tervekkel, stratégiákkal,
- részletezni azokat a konkrét célkitűzéseket, amelyeket a szociális szolgáltatások, ellátások biztosítása, fejlesztése során az Önkormányzat érvényesíteni kíván a lakosok szociális biztonságának megteremtése érdekében.

A szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálatának feladata:

- aktuális információkat biztosítani egyéb települési fejlesztési koncepciók, programok, tervek, stratégiák felülvizsgálatához,
- információt nyújtani települési és megyei szinten a különböző szolgáltatásokat igénylők részére, illetve a szolgáltatásokat biztosító intézmények, szervezetek számára.

Az állampolgárok alapvető szociális jogait az Alaptörvény szabályozza:

„Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult. Magyarország a szociális biztonságot [...] a rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.” /XIX. cikk /

Lényeges garanciának minősíthető az, hogy az Alaptörvény kimondja *„Törvény a szociális intézkedések jellegét és mértékét a szociális intézkedést igénybe vevő személynek a közösség számára hasznos tevékenységéhez igazodóan is megállapíthatja. Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.”* /XIX. cikk/

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) biztosítja a települések igazgatási önállóságát.

„A helyi önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező és az általa önként vállalt feladat- és hatásköröket.” /Mötv. 10. § (1) bekezdés/

„A helyi önkormányzat - a helyi képviselő-testület vagy a helyi népszavazás döntésével - önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabállyal nem ellentétes. Az önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását, finanszírozása a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.”/Mötv. 10. § (2) bekezdés/

„A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:... szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;” /Mötv. 13. § (1) bekezdés 8a. pontja/

„A képviselő-testület a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására - jogszabályban meghatározottak szerint - költségvetési szervet, a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti gazdálkodó szervezetet (a továbbiakban: gazdálkodó szervezet), nonprofit szervezetet és egyéb szervezetet (a továbbiakban együtt: intézmény) alapíthat, továbbá szerződést köthet természetes és jogi személlyel vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel.” /Mötv. 41. § (6) bekezdés/

Az Szt. is kimondja, hogy *„A szociális ellátás feltételeinek biztosítása - az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl - az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.” /Szt. 2. §/*

Az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit az Szt. szabályozza.

Az Szt. az ellátórendszer kiépítése során egy abszolút és egy relatív biztonsági szintet fogalmaz meg. Ennek értelmében a szociális ellátások minimális szintjét jelöli meg, amit biztosítani kell mindenkinek, annak érdekében, hogy érvényesüljenek az Alaptörvényben meghatározott jogai, ugyanakkor az egyes ellátások biztosítására a települési önkormányzatok a lakosság szám függvényében kötelezettek.

II. Helyzetkép

1. Debrecen város helyzetét bemutató általános adatok

Debrecen az ország harmadik legnagyobb és második legnépesebb városa, az Észak-Alföldi Régió központja, Hajdú-Bihar megye és a Debreceni járás székhelye. A város az Alföldön, a Hajdúhát, a Hortobágy és a Nyírség közelében, Budapesttől 230, a román határtól 35, az ukrán határtól 120 kilométerre fekszik. Területe 461,65 km². A Kelet-Magyarország régió, az Észak-Alföld statisztikai régió és a Tiszántúl szellemi, kulturális, gazdasági, idegenforgalmi és közlekedési központja, az ország egyik legdinamikusabban fejlődő nagyvárosa, mely jelentős vonzáskörzettel rendelkezik. A debreceni településeggyüttes magját a nagyváros belterülete adja, melyet legbelső gyűrűként ölel körül a jórészt Debrecen

közigazgatási határain belül elterülő kertvárosi-szuburbanizációs övezet. Ezt követi a belső agglomerációs zóna (Nagyhegyes, Ebes, Hajdúszovát, Mikepércs, Sáránd, Hajdúbagos, Hosszúpályi, Monostorpályi, Ujléta, Nyírmártonfalva, Hajdúsámson és Bocskai kert), és a külső bolygóvárosi településgyűrű (Hajdúböszörmény, Balmazújváros, Hajdúszoboszló, Derecske, Létavértes, Hajdúhadház, Téglás és Nyíradony), ahol összesen mintegy 175 000-en élnek. Az elmúlt évtizedben Debrecen agglomerációs zónájában 6-8 százalékkal növekedett a lakosságszám. A megye lakosságának mintegy 38,2%-a él Debrecenben.

Városunkban a társadalmi és térszerkezeti jellegzetességek alapján meghatározott városrészek funkciójukat és beépítettségi sajátosságait figyelembe véve, Debrecen Integrált Városfejlesztési Stratégiája szerint 10 fő típusba sorolhatóak (belváros, hagyományos beépítésű belső lakóterület, lakótelepek, villanegyed, kertváros, ipari üzemerület, Nagyerdő, külső településrészek, Józsa, egyéb övezet). Településünk anti-szegregációs terve szerint a városrészek közül 2001-ben egyik sem minősült szegregátumnak. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia készítésekor a Nagysándor telep-Vulkán telep és a Dobozikert került kijelölésre, mint szociális városrehabilitációs akcióterület.

2014. január 1-jén a városban 95 249 db volt a lakások száma, az elmúlt időszakban sem szolgálati, sem bérlakások nem épültek, a lakásépítések nagyobbik része magánérős beruházás keretében történt.

A Mőtv. 13. § (1) bekezdés 4. pontja, valamint az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5. § (1) bekezdése alapján helyben biztosítható közfeladatok közül a helyi önkormányzat feladata az egészségügyi alapellátás körében a házi orvosi, házi gyermekorvosi, a fogászati alapellátásról, az ezekhez kapcsolódó ügyeleti ellátásról, a védőnői és az iskola-egészségügyi szolgálatról való gondoskodás. A felnőtt korúak rendelkezésére álló házi orvosi szolgálatok száma 83, a gyermekkorú lakosok ellátását 42 házi gyermekorvos nyújtja, valamint 49 fogorvosi szolgáltató biztosítja területi ellátási kötelezettséggel a fogászati ellátást városunkban. A felnőtt házi orvosi körzetekhez átlagosan 2100 beteg tartozik.

A lakónépesség korcsoportok szerinti megoszlása is tükrözi, hogy városunk idős korú lakosságának száma növekszik, az öregedési index 10 év alatt 81,0%-ról 113,5%-ra emelkedett. Városrészenként eltérő a lakosság korösszetétele. A belvároshoz, a villanegyedhez, az iparterülethez és a kertvároshoz tartozó területeken a 20 % -ot meghaladja a 60 év feletti korcsoport aránya.

A demográfiai változásokból adódóan az egészségügyi ellátórendszerben hangsúlyosabb szerepet kap az idős korú krónikus betegek gyógyítása, gondozása. Az idősebb korosztálynál leggyakrabban előforduló betegségek a mozgásszervi, anyagcsere, szív- és érrendszeri megbetegedések. A krónikus betegek folyamatos gondozást, rendszeres kontrollt igényelnek az egészségügyi szolgáltatóktól. A jól gondozott krónikus betegségekkel élőknel a megváltozott életminőség mellett az élettartam növekedése várható. A családok struktúrájának átalakulása, az otthon nyújtható ellátások igénybevételének növekedése is szükségessé teszi az egészségügyi-szociális hálózat párhuzamos és együttes fejlesztését.

Debrecen – mint megyeszékhely – olyan adottságokkal rendelkezik, amelyek alapján jóval kedvezőbb körülményeket biztosít a lakosság számára, mint a térségben, vagy a megyében

elhelyezkedő települések, foglalkoztatási mutatói ennek megfelelően kedvezőbbek. Gazdasági helyzetét, lehetőségeit, foglalkoztatási mutatóit azonban erőteljesen befolyásolja az, hogy a város egy gazdasági-társadalmi nehézségekkel küzdő térség központja.

A gazdasági aktivitás tekintetében a 2011. évi népszámlálás (2011. 10. 01.) adatai állnak rendelkezésre, mely szerint Debrecen 145523 fős munkaképes korú (15-64 éves) lakosságából 83534 fő volt foglalkoztatott (57,4%), ami mind a Hajdú-Bihar megyei (51,51%), mind az országos (54,05%) aránynál kedvezőbb. A teljes népességből (211320 fő) 96060 fő volt gazdaságilag aktív, az inaktív népesség száma 115260 fő. A foglalkoztatottak száma 83534 fő volt, saját jogú öregségi nyugdíjban, járadékban, rokkantsági nyugdíjban, baleseti járadékban, hozzátartozói nyugdíjban, járadékban összesen 48371 személy részesült.

A KSH rendelkezésére álló legfrissebb adatok alapján 2014. december 20-án a Debrecenben nyilvántartott álláskeresők száma 9936 fő volt, az álláskeresői járadékosok száma 735 fő.

Debrecenben az idősebb (50 év feletti) munkavállalók jelentős elhelyezkedési nehézségekkel küzdenek, különösen az 55 év felettiiek váltak veszélyeztetetté. Ugyanakkor a Debreceni Járási Hivatal illetékességi területén 2012-2014. között 1512 fő 45 év feletti személynek sikerült munkához jutnia a különböző közfoglalkoztatási programokban és 685 fő (forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat Adattárház) képzésben is részt vett.

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban 2014. január 1-jén 54188 személy részesült. Az Önkormányzat, vagy a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatala 2014. december 31. napján 34665 fő, 2015. június 30. napján 23694 fő számára folyósított valamilyen jogcímen szociális ellátást.

2014. január 1. napján a településen szociális étkeztetésben részesülők száma: 2475 fő, házi segítségnyújtásban részesülők száma: 3737 fő, tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményekben ellátottak száma: 1380 fő, idősek nappali ellátásában részesülők száma: 480 fő volt (forrás: KSH).

2. Demográfiai adatok

Debrecen város lakónépességének alakulása 2010 – 2014. években:

<i>Év (január 1-jén)</i>	<i>Lakosok száma (fő)</i>
2010.	207270
2011.	208016
2012.	205076
2013.	204333
2014.	203914

Forrás: KSH

A fenti adatokból látható, hogy 2012-től évről évre csökkenés figyelhető meg a lakónépesség számában, azonban megállapítható, hogy a lakosságszám fogyása csökkenő tendenciát mutat. 2015. január 1-jén Debrecen lakónépessége 203506 fő volt.

Debrecen város lakónépességének nem és korcsoportok szerinti megoszlása
2010 – 2014. években:

<i>évek (január 1-jén)</i>	<i>2010. év</i>			<i>2011. év</i>			<i>2012. év</i>			<i>2013. év</i>			<i>2014. év</i>		
<i>korcso- portok</i>	<i>férfi (fő)</i>	<i>nő (fő)</i>	<i>össz. (fő)</i>	<i>férfi (fő)</i>	<i>nő (fő)</i>	<i>össz. (fő)</i>	<i>férfi (fő)</i>	<i>nő (fő)</i>	<i>össz. (fő)</i>	<i>férfi (fő)</i>	<i>nő (fő)</i>	<i>össz. (fő)</i>	<i>férfi (fő)</i>	<i>nő (fő)</i>	<i>össz. (fő)</i>
0-14	14645	14007	28652	14549	13989	28538	14107	13653	27760	14150	13657	27807	14269	13654	27923
15-24	14490	15298	29788	14335	15153	29488	14077	14010	28087	13555	13497	27053	13332	13049	26381
25-39	26207	26734	52941	26501	26932	53433	24075	24393	48468	23849	24137	47986	23549	23863	47412
40-54	18431	21356	39787	18295	20857	39152	18660	21228	39888	18761	21059	39820	19001	20965	39966
55-64	11138	14792	25930	11530	15305	26835	12520	16324	28844	12510	16387	28897	12295	16240	28535
65-74	6717	10449	17166	6779	10641	17420	7378	10898	18276	7662	11135	18797	7963	11562	19525
75-84	3307	6828	10135	3362	6812	10174	3539	6958	10497	3601	7035	10636	3681	7065	10746
85-X	840	2031	2871	849	2127	2976	913	2343	3256	939	2398	3337	949	2477	3426
összesen	95775	111495	207270	96200	111816	208016	95269	109807	205076	95027	109306	204333	95039	108875	203914

Forrás: KSH

A lakónépességén belül a 25-39 éves korosztály száma a legmagasabb, számuk azonban 2012 óta lassú csökkenést mutat. Őket a 40-54 éves korosztály követi, lakónépességén belüli arányuk stagnál.

A 65 év felettiek aránya lassan növekszik, 2010-ben még 14,6 % volt, 2014-ben már 16,6 %. Az idősebb korosztályok közül a 65-74 évesek vannak legtöbben, lakónépességén belüli arányuk 2014. évben 9,6 %, mely növekvő tendenciát mutat, csakúgy mint a 75-84 és 85-X évesek számának alakulása. A nemek arányát tekintve látható, hogy a fiatalabb korosztályoknál a férfiak aránya némileg magasabb minden korcsoport esetében, ez azonban 55 év felett megfordul, nőtöbbség mutatkozik valamennyi korcsoportban.

A 14 év alattiak száma 2012-ig csökkent, az elmúlt két évben azonban nagyon lassú növekedésnek indult.

Debrecen város állandó népességének alakulása 2010 – 2014. években:

<i>Év (január 1-jén)</i>	<i>Lakosok száma (fő)</i>
2010.	205910
2011.	205468
2012.	205122
2013.	204985
2014.	204837

Forrás: KSH

Az elmúlt öt év adatait vizsgálva az állandó népesség tekintetében is fogyás tapasztalható.

Debrecen város állandó népességének nem és korcsoportok szerinti megoszlása
2010 – 2014. években:

<i>évek (január 1-jén)</i>	<i>2010. év</i>			<i>2011. év</i>			<i>2012. év</i>			<i>2013. év</i>			<i>2014. év</i>		
<i>korcso- portok</i>	<i>férfi (fő)</i>	<i>nő (fő)</i>	<i>össz. (fő)</i>	<i>férfi (fő)</i>	<i>nő (fő)</i>	<i>össz. (fő)</i>	<i>férfi (fő)</i>	<i>nő (fő)</i>	<i>össz. (fő)</i>	<i>férfi (fő)</i>	<i>nő (fő)</i>	<i>össz. (fő)</i>	<i>férfi (fő)</i>	<i>nő (fő)</i>	<i>össz. (fő)</i>
0-14	14524	13885	28409	14259	13704	27963	14137	13561	27698	14102	13567	27669	14103	13467	27570
15-17	3459	3430	6889	3350	3305	6655	3251	3144	6395	3058	2886	5944	2910	2785	5695
18	1322	1227	2549	1225	1173	2398	1115	1121	2236	1120	1127	2247	1123	1073	2196
19	1285	1292	2577	1344	1255	2599	1253	1196	2449	1124	1138	2262	1150	1133	2283
20-29	14367	14313	28680	14077	14064	28141	13946	13909	27855	13771	13651	27422	13545	13493	27038
30-39	17690	17869	35559	17871	17920	35791	17899	17886	35785	17797	17934	35731	17608	17702	35310
40-49	13233	14188	27421	13371	14286	27657	13621	14451	28072	14087	14750	28837	14507	15016	29523
50-59	13797	16920	30717	13673	16440	30113	13477	16086	29563	13140	15784	28924	12785	15304	28089
60-64	5269	6824	12093	5462	7261	12723	5582	7586	13168	5670	7602	13272	5787	7749	13536
65-X	11425	19591	31016	11598	19830	31428	11831	20070	31901	12199	20478	32677	12599	20998	33597
összesen	96371	109539	205910	96230	109238	205468	96112	109010	205122	96068	108917	204985	96117	108720	204837

Forrás: KSH

(a korcsoportos bontás kizárólag
ebben a formában áll rendelkezésre)

A lakónépességben belül a 30-39 éves korosztály aránya a legmagasabb, számuk azonban az évekig tartó stagnálás után 2014. évre csökkent (17,4 %-ról 17,2 %-ra). Őket az 50-59 éves korosztály követi, az állandó népességben belüli arányuk csökken.

A 60 év felettiek aránya egyenletesen növekszik, 2010-ben még 21 % volt, 2014-ben már 23 %. A nemek arányát tekintve, hasonlóan a lakónépességhez, a fiatalabb korosztályoknál a férfiak aránya kissé magasabb minden korcsoport esetében, ez azonban 50 év felett megfordul, nőtöbbség mutatkozik itt is mindhárom korcsoportban.

A 14 év alatti állandó népesség aránya szintén csökken 2012-ig, utána azonban állandó (13,5 %).

Az öregedési index alakulása 2010 – 2014. években

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index
2010.	31016	28409	109
2011.	31428	27963	123
2012.	31901	27698	115
2013.	32677	27669	118
2014.	33597	27570	122

Forrás: KSH

Az állandó népesség legfontosabb demográfiai jellemzője az előreagedés. A 65 év felettiek száma 2008-at követően folyamatosan nő, míg a legfiatalabb korosztályoké folyamatosan csökken, s mindennek következtében a város lakosságának az öregedési indexe gyorsuló arányban mutat növekedést 2011-ig. A 2012. évi javuló tendenciát követően 2013. évtől az öregedési index ismét emelkedik, azonban nem éri el a 2011. évi kiugróan magas értéket.

2014-ben a lakosság 53,08 %-a volt nő és 46,92 %-a férfi. A fiatalabb korosztályokban a férfi/nő arány még megközelítőleg hasonló, de az idősebb korosztályokban egyre növekvő a nők aránya. A 65 év felettiek között már jelentős különbség tapasztalható a nők javára. A nemek arányában bekövetkező változás akkor is figyelemre érdemes, ha ebben, miként az öregedésben is, országos és európai tendencia is érvényesül. A nemek száma közötti változás ugyanis nem csupán demográfiai folyamat, hanem egyéb társadalomszerkezeti változásokat is jelez. Debrecen lakosságában a nők vannak többségben, viszont a 20 és 60 év közötti korosztályokban a gazdaságilag aktív férfiak száma rendre meghaladja az ugyanazon korosztálycsoportokhoz tartozó nőket. Ezek szerint az öregedés és nők arányának növekedése a gazdaságilag inaktív népességcsoportok növekedésével jár együtt, ami nagyobb szociális problémákhoz vezet. A férfiak és nők számának, valamint iskolázottságuknak és munkaerő-piaci aktivitásuknak az összevetéséből az is kiderül, hogy a foglalkoztatottak között a nő-férfi arány a főiskolát/egyetemet végzettek között felel meg a teljes népességben tapasztalt arányoknak. A csak középiskolát vagy annál is kevesebbet végzett és aktív foglalkoztatással rendelkezők között a férfiak száma jelentős mértékben felülmúlja a nőket. Ráadásul a felsőfokú végzettséggel rendelkező nők között háromszor annyian részesülnek gyermekgondozási segélyben, mint az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők között. Ezek alapján az öregedő debreceni társadalom képét az alacsony iskolai végzettségű és inaktív nők számának és arányának az akkumulálódásával egészíthetjük ki.

A belföldi vándorlás alakulása 2010 – 2014. években

	állandó jellegű odavándorlás (fő)	elvándorlás (fő)	egyenleg
2010.	2893	3261	-368
2011.	2792	3132	-340
2012.	2709	2982	-273
2013.	2688	3050	-362
2014.	3227	3653	-426

Forrás: KSH

A belföldi vándorlások negatív képet mutatnak az elmúlt öt évben, az elvándorlás jellemző. A településre vándorlók száma 2010-2013-ig csökkent, majd 2014-re emelkedett, az elvándorlók száma 2012. évtől mutat emelkedést.

Természetes szaporodás alakulása 2010 – 2014. években

év	élve születések száma (fő)	halálozások száma (fő)	természetes szaporodás (fő)
2010.	1837	2133	-296
2011.	1819	2159	-340
2012.	1768	2062	-294
2013.	1772	2093	-321
2014.	1874	2164	-290

A településen a természetes szaporodás is negatív egyenleget mutat.

Az élve születések száma 2012-2013-ig csökkent, majd 2014-ben emelkedett, ez a halálozások számának 2012. évtől bekövetkező növekedése miatt jelentősen nem javítja a statisztikát, az elmúlt öt évet tekintve 2014. évben volt legkisebb a fogyás. Figyelmet érdemel, hogy a házasságkötések száma 2011 óta növekvő, a válások száma pedig ugyan kis mértékű, de csökkenő tendenciát mutat 2012-től.

A statisztikai adatok felhívják a figyelmet arra, hogy a nyugati országokhoz hasonlóan sokáig Debrecenben is csökkent a születések száma, de remélhetőleg a 2014. évben tapasztalható pozitív változás tartósnak bizonyul. Növekszik a születéskor várható élettartam, a gyermekkorúak aránya fokozatosan csökken vagy jobb esetben stagnál, az idős (60 éven felüli) korosztályé emelkedik. Az idősebb korosztályokon belül pedig minden

életkori csoportban magasabb a nők aránya. A nőtöbbség az életkor előrehaladtával növekszik és várhatóan egyre több egyedülálló idős nőről kell gondoskodni.

A társadalomban elindult öregedési folyamat következtében a demográfusok szerint 2020-ra az öregedéssel összefüggő súlyos társadalmi probléma várható Magyarországon. A lakosság korösszetétele, öregedése, az aktív népesség társadalmon belüli csökkenő aránya, jövedelmi viszonyai meghatározzák a szociális szolgáltatások iránti igényeket Debrecen városában is.

III. A településen működő szociális ellátórendszer és annak lényeges változásai

Az elmúlt évek során igen jelentős, a szociális ellátórendszert érintő változások kezdődtek meg, melyek a felülvizsgálat óta eltelt 2 év alatt tovább folytatódtak.

A megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLIV. törvény alapján a megyei önkormányzatok fenntartásában lévő szociális és gyermekvédelmi intézmények már korábban, 2012. január 1-jével állami fenntartásba kerültek.

A 2011-ben megkezdett folyamat 2012. évben is folytatódott az egyes szakosított szociális intézmények és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Törvény) elfogadásával.

A Törvény a megyében működő települési önkormányzatok fenntartásában lévő fogyatékos, pszichiátriai beteg, továbbá szenvedélybeteg személyek szakosított szociális ellátását nyújtó intézményekre, valamint a gyermekvédelmi szakellátást biztosító intézményekre vonatkozóan is előírta az állami átvétel kötelezettségét. Ezen célcsoportok vonatkozásában eddig az átmeneti elhelyezést a harmincezernél több állandó lakossal rendelkező települési önkormányzat és fővárosi kerület, valamint a megyei jogú város, a tartós bentlakást nyújtó elhelyezést a fővárosi önkormányzat és a lakossági szükségletekre alapozott döntése szerint a megyei jogú város volt köteles biztosítani, így intézményt fenntartani. Tehát az önkormányzatok e kötelezettsége 2013. január 1-jétől megszűnt, a fogyatékos, a pszichiátriai és a szenvedélybeteg személyek átmeneti és tartós bentlakást nyújtó ellátásának megszervezése és az intézmények fenntartása állami kötelezettséggé vált, az eddig Önkormányzat által fenntartott és a Törvény mellékletében felsorolt intézményeket az állam átvette.

Az állam fenntartói feladatait a települési önkormányzatoktól átvett intézmények esetében a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság létrehozásáról szóló 316/2012. (XI. 13.) Korm. rendelet szerint 2013. január 1. napjától a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság látja el.

A Törvény alapján Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a 270/2012. (XII.13.) számú határozatában döntött a fenntartásában működő szociális intézmények 2012. december 31. napjával történő átszervezéséről, ezt követően az Önkormányzat fenntartásában működő DMJV Terápiás Háza 2013. január 1. napjától állami fenntartásba került.

Az átszervezés lényegében tiszta profilú intézmények létrehozásával megteremtette az állami átvétel lehetőségét a fogyatékos személyek otthona és fogyatékos személyek ápológondozó célú lakóotthona szolgáltatásokat nyújtó DMJV Fogyatékosokat Ellátó Intézménye, valamint a fogyatékos személyek otthona szolgáltatást nyújtó DMJV Csökkentlátók Otthona esetében is. Az átszervezéssel érintett intézmények azonban nem kerültek állami fenntartásba, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság megállapodás keretében az Önkormányzat részére a működtetéshez támogatást nyújtott az ellátások biztosítása érdekében.

A Törvény módosítását követően 2014. január 1-jével került fenti két intézmény állami tulajdonba. A Közgyűlés 6/2014. (I. 30.) határozatával döntött az átadás-átvételi megállapodás megkötéséről, azonban ezt megelőzően a 214/2013. (X. 24.) határozatával átszervezte DMJV Fogyatékosokat Ellátó Intézményét oly módon, hogy DMJV Városi Szociális Szolgálat a fogyatékos személyek átmeneti ellátását biztosító feladatot (10 férőhelyes fogyatékos személyek gondozóháza) 2013. december 31. napjával átadta a Fogyatékosokat Ellátó Intézmény részére.

Jelentős változás volt továbbá, hogy a járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény alapján 2013. január 1. napjával megtörtént a közigazgatás átszervezése, az államigazgatási és az önkormányzati feladatok szétválasztása. A Debreceni Járási Hivatalhoz Debrecen városán kívül Hajdúsámson település tartozik még.

A korábban jegyzői hatáskörbe tartozó szociális ellátások közül az időskorúak járadéka, az alanyi ápolási díj, az alanyi és normatív közgyógyellátás, az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása 2013. január 1. napjától a járási hivatalok hatáskörébe került. A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1. napjától újabb lényeges változáson ment át, az Szt. szerinti kötelező segélyek államigazgatási, míg az önkormányzatok által nyújtott segélyek egységesen önkormányzati hatósági hatáskörbe kerültek, ezáltal a helyi önkormányzatok felelőssége növekedett a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában. A hatáskörváltozás alapvetően az aktív korúak ellátását érintette, mely ellátást a korábbiakban nem a járási hivatalok állapították meg, valamint megszűnt a rendszeres szociális segély nevű ellátási forma. Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek, az általuk nyújtott támogatások neve egységesen települési támogatás lett, amelyeknek jogosultsági feltételeit, típusát az önkormányzatok határozzák meg.

Fentiekén túl az Szt. 2015. január 1. napjától történt módosítása számos területen érintette a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat is. A változások egy része a szolgáltatások igénybevételére vonatkozott (házi segítségnyújtás új szabályai, támogatott lakhatás célcsoportjainak változása), de a szolgáltatások megszervezésére irányuló módosítások (családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás működésének racionalizálása, támogatott lakhatás szabályainak pontosítása, lakóotthoni átalakulás kötelezettségének hatályon kívül helyezése, falu- és tanyagondnoki szolgáltatás egyes szabályainak módosítása, a szociális intézmények 150 fős korlátra vonatkozó szabályának módosítása) is megjelentek az ágazati törvényben. Változtak az intézményi térítési díj meghatározásának szabályai, valamint az új szabályozás értelmében sor kerülhet kivételes esetben a személyi térítési díj visszamenőleges megállapítására, belépési hozzájárulás bevezetésére a tartós

bentlakást nyújtó szociális intézményekben, továbbá az intézményi jogviszony megszüntetésére vonatkozó szabályok, a területi lefedettséget figyelembe vevő finanszírozási rendszerbe történő befogadás szabályai, a jelzálogjog bejegyzés szabályai is változtak és pontosításra került a jogorvoslati rend. Módosultak továbbá az egyházi, nem állami fenntartású szociális intézmények munkavállalóira vonatkozó egyes szabályok és az egyházi kiegészítő támogatás megtérítésére vonatkozó szabályok pontosítása is megtörtént. A módosítások átvezetésre kerültek az Szt.-hez kapcsolódó végrehajtási rendeletekben, részletesen szabályozva ezzel többek között az igénybevevői nyilvántartásba történő jelentési kötelezettséget, a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzést, a dokumentációs terheket csökkentő intézkedéseket vagy éppen a házi segítségnyújtást.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszerének átalakításával elérni kívánt célokat, vagyis az ellátórendszer átláthatóbbá, hatékonyabbá és igazságosabbá tételét szándékozik folytatni az Szt. tervezett módosítása, amely feloldaná az „egy család – egy segély” szabályt, ezáltal mindenki, aki a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság feltételeinek megfelel, jogosultságot szerezhethet az ellátásra. A szociális szolgáltatások terén a hatékonyabb szolgáltatásnyújtást és a célzottabb finanszírozást szándékozik szolgálni a házi segítségnyújtás 2016. január 1-jétől tervezett átalakítása a szociális segítség és a személyi gondozás tevékenységi körök kialakításával.

Ugyancsak a fenti időponttól tovább folytatódik a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás integrálása, kötelező önkormányzati feladatként települési szinten család- és gyermekjóléti szolgálatok, járási szinten család- és gyermekjóléti központok kialakítására kerül sor. A családsegítés keretében végzett tevékenységek pontosítása mellett új feladatok is megjelennek. A települési önkormányzatoknak 2015. november 30-áig kell áttekinteniük a jelenleg működő intézményrendszerüket és meghozniuk a döntéseket az átalakításra vonatkozóan.

A korábban pályázati úton finanszírozott egyes ellátások, a támogató szolgáltatás, a közösségi alapellátások hosszú távú fenntarthatóságának tervezését teszi lehetővé, hogy 2016. január 1-jétől a pályázati rendszer megszűnik, és ismételten a költségvetési törvény által meghatározott feltételek szerint fognak támogatásban részesülni a szolgáltatások fenntartói.

A jogsértést elkövető fenntartókról, szolgáltatókról összeállított, a Szociális Ágazati Portálon közzétett „feketelista” révén a nyilvánosság számára is megismerhetőek lesznek azok a fenntartók, amelyek jogsértést követnek el, illetve akik a szolgáltatói nyilvántartásba való bejegyzés nélkül jogsértő módon nyújtanak szolgáltatást. Ez egyrészt segítséget nyújt az egyes ellátásokat igénybe venni kívánó személyeknek a döntés meghozatalában, másrészt a jogsértő cselekmények elkövetésétől való visszatartásra is alkalmas lehet. Ez utóbbit célozza a szolgáltatói nyilvántartásba történő jogerős bejegyzés nélkül szolgáltatást nyújtó személyekkel, szervezetekkel szemben alkalmazandó szankciók tervezett szigorítása is.

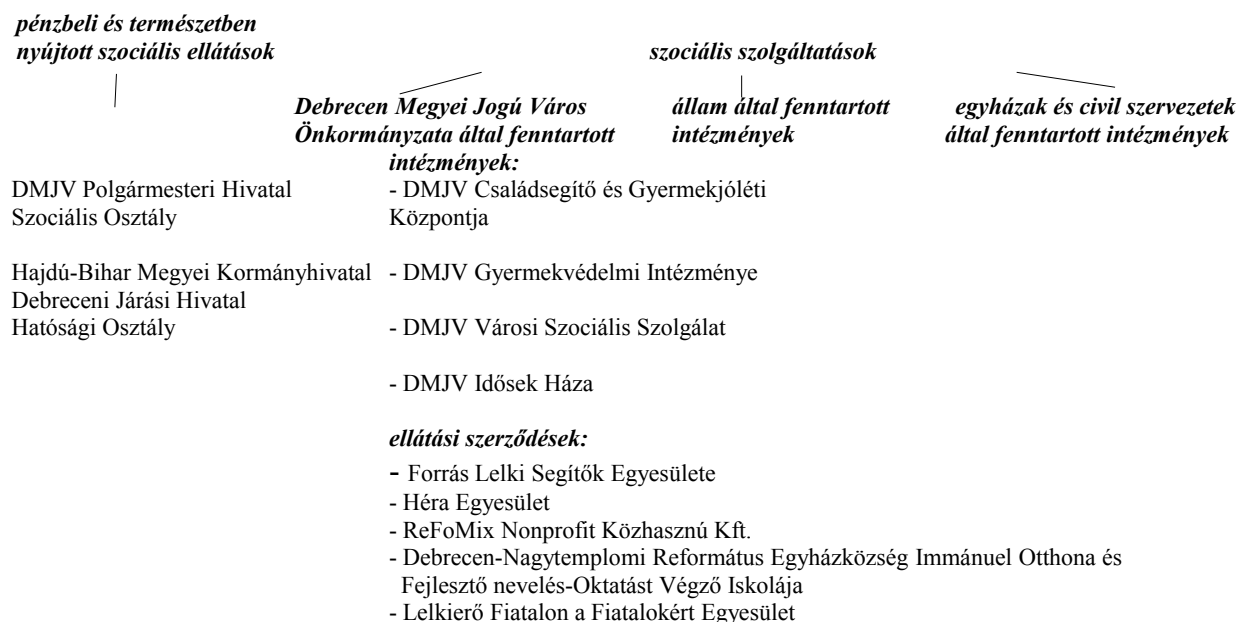
Az önkormányzati fenntartású intézmények működését az elmúlt két évben a jogszabályváltozások mellett azon fenntartói döntések is befolyásolták, melyekre a működés racionalizálása miatt volt szükség. A szociális, gyermekvédelmi és gyermekjóléti intézmények átszervezésének következtében Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának fenntartásában működő 9 szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmény közül 2014. január 1. napjától már csak 5 intézmény (DMJV Családsegítő és

Gyermekjóléti Központja, DMJV Gyermekvédelmi Intézménye, DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye, DMJV Városi Szociális Szolgálat, DMJV Idősek Háza) maradt önkormányzati fenntartásban, így mindenképpen szükségessé vált ezen intézmények átszervezése a hatékonyabb, takarékosabb működés érdekében.

A Közgyűlés 234/2013. (XI. 28.) határozatával döntött arról, hogy 2014. január 1. napjával 1 intézmény (DMJV Idősek Háza) tekintetében a gazdálkodási feladatokat, a többi 4 intézmény tekintetében pedig a gazdálkodási és az intézményüzemeltetési feladatokat átadja a Debreceni Intézményműködtető Központnak (a továbbiakban: DIM), mely önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervet a Debreceni Közterület Felügyeletből való kiválással alapított 2013. május 1. napjával az Önkormányzat a köznevelési intézmények működtetésével összefüggő feladatok, így az ingó és ingatlan vagyon működtetése, továbbá az ehhez szükséges személyi feltételek biztosítása céljából. DMJV Idősek Háza intézményüzemeltetési feladatainak átadására a Közgyűlés 2015 novemberében született döntése értelmében 2016. január 1. napjától kerül sor.

A fenntartói döntések másik része a kihasználtsági mutatók, illetve az ellátások iránti igények alakulása alapján mind az alapszolgáltatások, mind a szakellátás tekintetében a férőhelyek számának csökkentésére irányult. DMJV Idősek Háza esetében 2014. július 1. napjától az idősek otthona ellátásban a férőhelyek száma 300-ról 275 férőhelyre csökkent, a DMJV Városi Szociális Szolgálat által biztosított idősek nappali ellátása tekintetében az engedélyezett összesen 235 férőhely 165 férőhelyre, a demens idős nappali ellátásban biztosított összesen 30 engedélyezett férőhelynek a 25 férőhelyre történő csökkentéséről döntött a fenntartó 2015. április 1. napjától.

1. A településen működő szociális ellátórendszer

Az Önkormányzat társulásnak nem tagja, a szolgáltatások és ellátások egy részét önállóan, másik részét ellátási szerződések keretében biztosítja.

1. 1. A pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások és a szociális szolgáltatások rendszere, valamint változásai az Szt. alapján:

1. 1. 1. Pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások:

2013. január 1. napjától:

Pénzbeli ellátások:

jegyzői hatáskörben:

- aktív korúak ellátása,
foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
rendszeres szociális segély,

- normatív lakásfenntartási támogatás,

képviselő-testületi hatáskörben:

- ápolási díj (Szt. 43/B. § (1) bek.),
- átmeneti segély,
pénzbeli időszaki átmeneti segély, pénzbeli rendkívüli átmeneti segély,

- temetési segély,

járási hivatal hatásköre:

- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (Szt. 41. § (1) bek., 43/A. § (1) bek.).

Szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások közül természetbeni szociális ellátás formájában nyújtható:

- rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
- normatív lakásfenntartási támogatás,
- átmeneti segély,
- temetési segély.

Természetben nyújtott szociális ellátások:

- köztemetés,
- közgyógyellátás,
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása,
- adósságkezelési szolgáltatás keretében:
adósságcsökkentési támogatás és adósságkezelési tanácsadás,
- energiafelhasználási támogatás.

Fenti pénzbeli ellátások egy részének megállapítása a települési önkormányzat jegyzőjének, másik része a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozott. Az ellátások közül az időskorúak járadéka, az alanyi ápolási díj, az alanyi és normatív közgyógyellátás, az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása 2013. január 1. napjától a járási hivatalok hatáskörébe került.

2014. január 1. napjától:

Pénzbeli ellátások:

jegyzői hatáskörben:

- aktív korúak ellátása,
foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
rendszeres szociális segély,

- normatív lakásfenntartási támogatás,

képviselő-testületi hatáskörben:

- ápolási díj (Szt. 43/B. § (1) bek. - méltányossági),
- önkormányzati segély (átmeneti segély, temetési segély),

járási hivatal hatásköre:

- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (Szt. 41. § (1) bek., 43. § - kiemelt, 43/A. § (1) bek. - emelt összegű).

Szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások közül természetbeni szociális ellátás formájában nyújtható:

- rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
- lakásfenntartási támogatás,
- önkormányzati segély.

Természetben nyújtott szociális ellátások:

- köztemetés,
- közgyógyellátás (alanyi jogon – járási hivatal hatásköre, méltányossági alapon – jegyzői hatáskör),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása (járási hivatal hatásköre),
- adósságkezelési szolgáltatás keretében:
adósságcsökkentési támogatás és adósságkezelési tanácsadás,
- energiafelhasználási támogatás.

A törvénymódosítások következtében az átmeneti segélyt, a temetési segélyt és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatást azok összevonásával felváltotta az önkormányzati segély.

2015. március 1. napjától:

Pénzbeli ellátások:

képviselő-testületi hatáskörben:

- települési támogatás,

járási hivatal hatásköre:

- időskorúak járadéka,
- aktív korúak ellátása,
foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás,
- ápolási díj (Szt. 41. § (1) bek., 43. § - kiemelt, 43/A. § (1) bek. - emelt összegű).

Természetben nyújtott szociális ellátások:

képviselő-testületi hatáskörben:

- köztemetés,

járási hivatal hatásköre:

- alanyi és normatív közgyógyellátás,
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása,
- energiafelhasználási támogatás.

Az Szt. 2013. január 1. napjával, illetve 2015. március 1. napjával történő módosítása teljes mértékben átalakította a támogatások rendszerét, melynek célja az, hogy igazságosabb és átláthatóbb legyen a rendszer, emellett pedig elejét vegye a korábban gyakran tapasztalt támogatásokkal való visszaéléseknek.

Az állami felelősségi körbe tartozó ellátások járási hatáskörbe, az önkormányzati ellátások képviselő-testületi hatáskörbe kerültek. A rendszeres szociális segély mint ellátási forma megszűnt, a kötelező ellátási formák közül kikerült a lakásfenntartási támogatás és az adósságkezelési szolgáltatás.

A kötelező támogatások körén kívül további ellátások nyújtásáról és a jogosultsági feltételekről az önkormányzat szabadon dönthet. Az Szt. az önkormányzatok által biztosítandó támogatások tekintetében annyit ír elő, hogy az önkormányzat a helyi viszonyokhoz mérten, a krízishelyzetben lévő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújt. A méltányossági közgyógyellátásra, a méltányossági ápolási díjra, lakásfenntartási támogatásra, az adósságkezelési szolgáltatásra, valamint az önkormányzati segélyre vonatkozó szabályozást az Szt. a továbbiakban nem tartalmazza. A települési támogatás egyes típusait és jogosultsági feltételeit az önkormányzat rendeletében határozza meg. A rendelet előkészítésekor elsődlegesen az volt a cél, hogy a rendszeres lakhatási kiadásokhoz támogatást nyújtson az önkormányzat, továbbá az időskorú lakosságot nagy számban érintő ellátások változatlanul igényelhetőek legyenek.

Az ellátási rendszer alapjaiban nem változott, az ellátások elnevezése is csak néhány esetben módosult. Fenntartja az önkormányzat a 70. életévüket betöltött személyek hulladékgazdálkodási díjának támogatását. A 65. év felettiek továbbra is évi öt ingyenes belépőre jogosultak a Nagyerdei Gyógyfürdőbe vagy a Kerekestelepi Strandfürdőbe. A méltányossági közgyógyellátás helyett gyógyszer-támogatás vehető igénybe.

Fentieknek megfelelően a települési támogatások helyi szabályairól szóló 6/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelet szerint Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata az alábbi pénzügyi és természetbeni támogatások biztosításával kívánja enyhíteni a szociálisan rászoruló személyek, családok és háztartások terheit, valamint egyéb támogatásokat is nyújt.

Települési támogatás:

- lakásfenntartási támogatás,
- adósságcsökkentési támogatás.

Rendkívüli települési támogatás:

- pénzbeli: időszaki támogatás, eseti támogatás, iskoláztatási támogatás, temetési segély,
- természetbeni: gyógyszer-támogatás, kelengyetámogatás, köztemetés költségeinek átvállalása.

Egyéb támogatás:

- a 70. életévüket betöltött személyek hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjának támogatása,
- a Nagyerdei Gyógyfürdő vagy a Kerekestelepi Strandfürdő térítésmentes igénybevétele,
- a Debrecen Város napján született gyermek édesanyja részére adott támogatás,
- a 101. illetve azt követő életéveit betöltő személy támogatása,
- hármás vagy többes ikrek nevelési támogatása.

Az egyes ellátási formákban részesülők számát 2009 – 2012. években az alábbi táblázat mutatja.

<i>ellátási forma</i>	<i>2009. év</i>	<i>2010. év</i>	<i>2011. év</i>	<i>2012. év</i>
<i>aktív korúak ellátása</i>	4662	5266	4780	5709
<i>lakásfenntartási támogatás</i>	3236	2933	3339	4029
<i>adósságkezelési támogatás</i>	326	560	401	565
<i>ápolási díj</i>	1815	1119	1173	1182
<i>temetési segély</i>	388	399	417	359
<i>időskorúak járadéka</i>	118	117	116	104

forrás: DMJV Polgármesteri Hivatal Szociális Osztály,
december 31-ei adatok

Az időskorú lakosság életminőségét javító természetbeni ellátásokban részesülők számát 2009 – 2012. évek között az alábbi táblázat mutatja:

<i>ellátási forma</i>	<i>vizsgált időszak/fő</i>			
	<i>2009.</i>	<i>2010.</i>	<i>2011.</i>	<i>2012.</i>
<i>hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjtámogatás</i>	10376	10288	10561	11155
<i>fürdőjegy (belépések száma)</i>	36176	44250	29112	41006
<i>időskorúak közétkeztetése</i>	17	15	33	5

forrás: DMJV Polgármesteri Hivatal Szociális Osztály,
december 31-ei adatok

A segélyezési rendszer átalakulását követően, az egyes ellátási formákban részesülők számát 2013 – 2015. június 30. napjáig az alábbi táblázat mutatja.

<i>ellátási formák</i>	<i>2013. év (december 31-ei adatok) (fő)</i>		<i>2014. év (december 31-ei adatok) (fő)</i>		<i>2015. január 1- február 28-ig (február 28-ai adatok) (fő)</i>		<i>2015. március 1- június 30-ig (június 30-ai adatok) (fő)</i>	
	<i>önkormányzat</i>	<i>járás</i>	<i>önkormányzat</i>	<i>járás</i>	<i>önkormányzat</i>	<i>járás</i>	<i>önkormányzat</i>	<i>járás</i>
<u>pénzbeli ellátások</u>								
<i>aktív korúak ellátása összesen</i>	4 246	0	5 785	0	3 971	0	0	4 960
<i>ezen belül: foglalkoztatást helyettesítő támogatás</i>	3 704	0	5 125	0	3929	0	0	
<i>rendszeres szociális segély</i>	338	0	414	0	18	0	0	
<i>rendszeres szociális segély egészségkárosodott személyek részére</i>	204	0	246	0	24	0	0	
<i>normatív lakásfenntartási támogatás</i>	3 568	0	3 002	0	1 426	0	941	0
<i>adósságcsökkentési támogatás/adósságkezelési támogatás 2015. március 1-től</i>	826	0	801	0	118	0	33	0
<i>ápolási díj</i>	0	1 281	0	1 311	0	1 329	0	1 315
<i>időskorúak járadéka</i>	0	124	0	121	0	119	0	122
<i>átmeneti segély (időszaki, rendkívüli, iskoláztatási)</i>	2 570	0	2 044	0	772	0	1 170	0
<i>temetési segély</i>	279	0	287	0	93	0	103	0
<i>összesen</i>	11 489	1 405	11 919	1 432	6 380	1 448	2 247	6 397
<i>ellátási formák</i>	<i>2013. év (december 31-ei adatok) (fő)</i>		<i>2014. év (december 31-ei adatok) (fő)</i>		<i>2015. január 1- február 28-ig (február 28-ai adatok) (fő)</i>		<i>2015. március 1- június 30-ig (június 30-ai adatok) (fő)</i>	
	<i>önkormányzat</i>	<i>járás</i>	<i>önkormányzat</i>	<i>járás</i>	<i>önkormányzat</i>	<i>járás</i>	<i>önkormányzat</i>	<i>járás</i>
<u>természetbeni ellátások</u>								
<i>köztetetés</i>	201	0	232	0	39	0	70	0
<i>rászorultsági közgyógyellátás</i>	117	0	112	0	19	0	0	0
<i>közétkeztetés</i>	5	0	4	0	0	0	0	0
<i>gyógyszertámogatás</i>	168	0	127	0	0	0	62	0
<i>hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjtámogatás</i>	10 797	0	10 875	0	10 118	0	10 521	0

ellátási formák	2013. év (december 31-ei adatok) (fő)		2014. év (december 31-ei adatok) (fő)		2015. január 1- február 28-ig (február 28-ai adatok) (fő)		2015. március 1- június 30-ig (június 30-ai adatok) (fő)	
	önkormányzat	járás	önkormányzat	járás	önkormányzat	járás	önkormányzat	járás
természetbeni ellátások								
gyógyfürdő támogatás	9 801	0	9 740	0	5 329	0	4 327	0
kelengye támogatás	237	0	224	0	32	0	70	0
összesen	21 326	0	21 314	0	15 537	0	15 050	815
mindösszesen	32 815	1 405	33 233	1 432	21 917	1 448	17 297	6 397

forrás: DMJV Polgármesteri Hivatal Szociális Osztálya
és a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal
Debreceni Járási Hivatala

1. 1. 2. Szociális szolgáltatások:

a) Alapszolgáltatások:

- **a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás** célja az apró falvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézmény hiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése;
- **az étkeztetés** keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt;
- **a házi segítségnyújtás** keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást;
- **a családsegítés** a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás;
- **a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás;
- **a közösségi ellátások** a pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás, valamint a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás. A közösségi alapellátás keretében biztosítani kell az ellátottak lakókörnyezetében történő segítségnyújtást az önálló életvitel

fenntartásában, a meglévő képességek megtartását, illetve fejlesztését, a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését, a pszichoszociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást, az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését, megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében. Az alacsonyküszöbű ellátás keretében a két utóbbi szolgáltatáson túl biztosítani kell a szenvedélybetegség okozta egészségügyi és szociális károk mérsékléséhez szükséges egyes ártalomcsökkentő szolgáltatásokat és kríziskezelést;

- **a támogató szolgáltatás** célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén;
- **az utcai szociális munka** keretében biztosítani kell az utcán tartózkodó hajléktalan személy helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét;
- **a nappali ellátás** hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, a tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, továbbá harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, valamint igény szerint megszervezi az ellátottak – ide nem értve az idős személyeket – napközbeni étkeztetését.

A nappali ellátás keretében az alábbi intézménytípusokat különbözteti meg az Szt.:

- idősek klubja
- nappali melegedő,
- pszichiátriai betegek nappali intézménye,
- szenvedélybetegek nappali intézménye,
- fogyatékos személyek nappali intézménye.

b) Szakosított ellátások:

A **szakosított ellátási** formákon belül az alábbi intézménytípusok különböztethetők meg:

- **az ápolást-gondozást nyújtó intézményekben** az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról,

mentális gondozásáról, egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról gondoskodnak.

Ide tartozó intézmény fajták:

- idősek otthona,
- pszichiátriai betegek otthona,
- szenvedélybetegek otthona,
- fogyatékos személyek otthona,
- hajléktalanok otthona.

- **a rehabilitációs intézmények** a bentlakók önálló életvezetési képességének kialakítását, illetve helyreállítását szolgálják.

Ide sorolja az Szt.:

- a pszichiátriai betegek,
- a szenvedélybetegek,
- a fogyatékos személyek és
- a hajléktalan személyek rehabilitációs intézményeit.

- **az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények** – a hajléktalanok éjjeli menedékhelye és átmeneti szállása kivételével – ideiglenes jelleggel, legfeljebb egyévi időtartamra teljes körű ellátást biztosítanak.

Ilyen típusú intézmények különösen:

- időskorúak gondozóháza,
- fogyatékos személyek gondozóháza,
- pszichiátriai betegek átmeneti otthona,
- szenvedélybetegek átmeneti otthona,
- éjjeli menedékhely,
- hajléktalan személyek átmeneti szállása.

- **a lakóotthon** 8-12 fő, illetve 14 fő pszichiátriai beteget vagy fogyatékos személyt – ideértve az autista személyeket is –, illetőleg szenvedélybeteget befogadó intézmény, amely az ellátást igénybevevő részére életkorának, egészségi állapotának és önellátása mértékének megfelelő ellátást biztosít.

Típusai a következők:

- fogyatékos személyek lakóotthona,
- pszichiátriai betegek lakóotthona,
- szenvedélybetegek lakóotthona.

A lakóotthoni ellátás formái:

- fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona,
- fogyatékos személyek rehabilitációs célú lakóotthona,
- pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthona,

- szenvedélybetegek rehabilitációs célú lakóotthona.
- **támogatott lakhatás** a fogyatékos személyek, a pszichiátriai, illetve szenvedélybetegek részére biztosított ellátás, amely az életkornak, egészségi állapotnak és önellátási képességnek megfelelően, az ellátott önálló életvitelének fenntartása, illetve elősegítése érdekében biztosítja a lakhatási szolgáltatást; az önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett esetvitelt; az ellátott életkörülményeinek figyelemmel kísérését biztosító kísérő támogatást; az ellátott komplex szükségletfelmérése alapján, erre vonatkozó igény esetén az étkeztést, az ápolás-gondozást, a fejlesztést, a társadalmi életben való részvételt segítő szolgáltatást. A lakhatási szolgáltatás legfeljebb hat fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy hét-tizenkét fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy legfeljebb ötven fő elhelyezésére szolgáló lakások, épületek együttesében biztosítható.

A szociális szolgáltatásokat érintő lényeges változások

A korábbiakban már érintőlegesen történt utalás a szolgáltatásokkal kapcsolatos változásokra. Lássuk ezeket részletesebben.

Valamennyi szolgáltatást érinti, hogy módosult az intézményi térítési díj számításának módja, az új szabályozás szerint az intézményi térítési díj meghatározásakor a szolgáltatási önköltség az intézményi térítési díj felső határa.

Az ingyenes ellátásban részesülő személyeknél visszamenőleges rendszeres pénzellátás megállapítása esetén lehetőség nyílt a személyi térítési díj visszamenőleges megállapítására. Bevezetésre került a tartós bentlakást nyújtó intézményekben (kivéve rehabilitációs intézmények, hajléktalanok otthona, rehabilitációs célú lakóotthon) a belépési hozzájárulás meghatározásának lehetősége. Változtak az intézményi jogviszony megszüntetésére vonatkozó szabályok és a területi lefedettséget figyelembe vevő finanszírozási rendszerbe történő befogadás szabályai.

Bizonyos szolgáltatások esetében egyszerűsödött a dokumentációs kötelezettség, módosultak az egyházi, nem állami fenntartású szociális intézmények munkavállalóira vonatkozó egyes szabályok és az egyházi kiegészítő támogatás megtérítésére vonatkozó szabályok pontosítása is megtörtént.

A falu- és tanyagondnoki szolgáltatás tekintetében kiemelendő változás, hogy 2015. január 1-jét követően létrejövő szolgáltatások esetében ugyanazon az ellátási területen nem hozható létre több falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás.

Módosultak a *házi segítségnyújtás* szabályai, így változott a gondozási tevékenységek köre, a gondozási tevékenységeket résztvékenységekre bontották és állami támogatás kizárólag a gondozási naplóban feltüntetett résztvékenységek után jár. 2016. január 1-jei hatállyal két tevékenységi kör kerül kialakításra a szociális segítség és a személyi gondozás, mely a korábbiakhoz képest változást jelent a gondozási szükséglet vizsgálata során is.

A szolgáltatási párhuzamosság felszámolása érdekében jelenleg *családsegítés* szolgáltatást csak gyermekjóléti szolgáltatással együtt, egy szolgáltató keretében lehet létrehozni. 2016.

január 1-jével a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan, egy szervezeti és szakmai egységben működhet települési szinten család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten család- és gyermekjóléti központ keretében, kötelező önkormányzati feladatként. Módosul tehát a feladatellátási kötelezettség szabálya is, ami jelentős feladatokat rótt az önkormányzatokra, hiszen 2015. október 31-éig felül kellett vizsgálniuk ezen feladatok ellátásának jelenlegi módját, a szervezeti kereteit és az e feladatok biztosítására kötött ellátási szerződéseket, a szükséges fenntartói döntéseket pedig 2015. november 30. napjáig meg is kellett hozniuk.

A *szociális intézmények* 150 fős korlátra vonatkozó szabályának módosítása keretében kivételként került meghatározásra a hajléktalan személyek szakosított ellátása. Megyei szinten is jelentős számú szolgáltatót érint, hogy a szociális intézmények folyamatos működésének biztosítása érdekében lehetővé vált az ideiglenes hatályú bejegyzések 2016. december 31-éig történő meghosszabbítása.

A *lakóotthonok* átalakítására vonatkozó törvényi kötelezettséget előíró rendelkezés hatályon kívül helyezésével a lakóotthonok változatlan formában működhetnek a jövőben is.

A *támogatott lakhatás* szabályainak pontosítása keretében egyértelműen megfogalmazódott, hogy a fenntartó a már meglévő ápoló-gondozó otthoni férőhelyeit csak a támogatott lakhatás valamelyik formájába szervezheti át, illetve új intézmény és új férőhelyek csak lakásban vagy házban alakíthatók ki. Az ápoló-gondozó otthonok 50 férőhelyig bővíthetőek ápoló-gondozó otthoni formában is, ebben az esetben az új férőhelyeket nem kell támogatott lakhatás formájában megszervezni, valamint az igénylő csak akkor vehet igénybe támogatott lakhatást, ha a komplex szükségletfelmérése megtörtént. Támogatott lakhatást továbbá nem lehet létrehozni hajléktalan személyek részére.

2. Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata által kötelezően biztosítandó szociális szolgáltatások:

/az Szt. 86. §- a alapján/

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- családsegítés
- nappali ellátás (idősek-, demens személyek-, fogyatékos személyek-, pszichiátriai betegek-, szenvedélybetegek nappali ellátása)
- átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények (időskorúak gondozóháza, éjjeli menedékhely, hajléktalan személyek átmeneti szállása).

Az Szt. 90. § (2) bekezdése alapján a megyei jogú város saját területén köteles az alapszolgáltatási feladatokat, éjjeli menedékhelyet, hajléktalan személyek átmeneti szállását, idősek otthonát, valamint - *amennyiben a lakossági szükségletek indokolják* - hajléktalanok otthonát és hajléktalan személyek rehabilitációs intézményét megszervezni és fenntartani. Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv azonban a megyei jogú város lakosainak ellátását erre hivatkozva nem tagadhatja meg.

IV. Az Önkormányzat által biztosított, személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások

1. Az intézményrendszer történeti előzményei

Az 1950-es évektől viszonylag rövid idő alatt Debrecenben is jelentősen javult a bérből és fizetésből élők életszínvonala. A szegényházakat megszüntették, az 1960-as évek elején pedig létrehozták a családi otthont pótolni igyekvő szociális otthonokat. Debrecenben a Nagyerdőn épült fel az ország egyik legnagyobb időskorúakat ellátó szociális otthona 464 férőhellyel. Az otthon 1973-ban Egyesített Szociális Intézménnyé (ESZI) alakult, magában foglalva a Kishegyesi úti akkor még 220 ágyas Elme Szociális Otthont, az Öregek Napközi Otthonait és a házi gondozást is. 1986-ban a 112 ágyas Vakok- és Gyengénlátók Szakosított Szociális Otthona is az intézményhez integrálódott.

A nyugdíjas korosztály megfelelő, korszerű elhelyezését hivatott segíteni az 1984-ben átadott Nyugdíjasok Háza, melyben 96 lakás található. A Nyugdíjasok Házába az intézmény számára a bérlakásukat, lakásukat átadó debreceni idősök költözhetnek be.

Az ESZI az 1990-es évek közepére a város legnagyobb intézményévé nőtte ki magát, ugyanakkor egymástól lényegesen eltérő sajátosságú, hagyományokkal és belső struktúrával rendelkező, egyre sokrétűbb feladatokat ellátó konglomerátum lett. Az intézmény keretei között működő egységek a következők voltak:

- Idősek Szociális Otthona (Pallagi út 9.)
- Vakok- és Csökkentlátók Szociális Otthona (Nagyerdei krt. 100.)
- Pszichiátriai Betegek Otthona (Kishegyesi út 88.)
- Területi Gondozási Központ (Víztorony u. 11.)
- Hajléktalan Gondozási Központ (Dobozi út 2.)

A Területi Gondozási Központ további belső egységekre tagozódott, ide tartozott a 8 gondozási központ, a józsa gondozási központ és az Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona.

Az ESZI-hez tartozó intézmények esetében az Szt. alapján alapvetően kétfajta ellátási típus volt meghatározva, az ápolást, gondozást nyújtó intézmények, amelyek bentlakásosak, és a nappali ellátást nyújtók. Az eltérő hagyományok, sajátosságok, szakmai követelmények és a földrajzi elkülönültség is hozzájárult ahhoz, hogy az intézmény fennállása alatt nem sikerült egységes irányítást kialakítani és megvalósítani. A 80-as években készült szakmai elemzések országosan is negatív példaként említették az intézmény integrációs formáját. A feladatok megnövekedésével párhuzamosan az intézmény ilyen formában történő fenntartása egyre több belső működési zavarral járt, ezért 1995-ben az intézmény 4 egységre történő szétbontásáról döntött a Közgyűlés és az alábbi intézményeket hozta létre:

Önálló intézmény lett:

- Idősek Háza (Pallagi út 9.)
- Idősek Nagyerdei Otthona (Nagyerdei krt. 100.)
- Terápiás Ház (Kishegyesi út 88.)

- Városi Szociális Szolgálat (Területi Gondozási Központ és a Hajléktalanok Gondozási Központja – Víztorony u. 11.)

Bár az Szt. hatálya alá tartozik a Fogyatékosokat Ellátó Intézmény is, ez az intézmény sokáig nem a szociális, hanem az egészségügyi terület felügyelete alatt működött.

Az intézményt 1963-ban alapította a Hajdú-Bihar Megyei Tanács, és mint a Hajdú-Bihar Megyei Tanács Egészségügyi Gyermekotthona működött 1988-ig. 1988-ban a megye, illetve Debrecen város között létrejött szerződés alapján került Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata önálló intézményi igazgatása és fenntartása alá.

Az intézmény ellátási területe Hajdú-Bihar megyére terjedt ki.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata a Családsegítő Központot 1991-ben alapította önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkező önkormányzati intézményként, mely tényleges működését 1993 februárjában kezdte meg. Speciális feladatként 1997 óta a város egész területén ellátták a rendszeres szociális segélyezettekkel való foglalkozást, valamint a 2003. évtől szintén a város egész területén adósságkezelési tanácsadást nyújtanak. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény hatálybalépését követően 1997. november 1. napjával megalakult az intézményen belül a Gyermekjóléti Szolgálat.

DMJV Gyermekvédelmi Intézményének jogelőde 1952-ben alakult meg a Simonyi út 6. szám alatt Zrínyi Ilona Gyermekotthon néven. Az otthonban 65 férőhelyen általános iskolás korú, alsó tagozatos gyermekek nyertek elhelyezést. A férőhelyek száma 1983-ban már 125 volt.

1995-ben az Önkormányzat határozatot hozott a kollégiumi feladat megszüntetéséről, és a Simonyi út 6. szám alatti épület értékesítéséről. A Városi Nevelőotthon ezt követően a Bem téri épületben működött tovább, a férőhelyek száma 50-re csökkent.

1997-től megkezdődött az intézmény szerkezeti átalakítása tervének kimunkálása, a hagyományos nevelőotthon kiváltása, az új típusú, családi nevelés körülményeinek és módszereinek kialakítása. 1998-ban önálló szervezeti egységként megkezdte működését az intézmény első lakásotthona, majd 1999-ben további 2 lakásotthont vehettek birtokba a gyermekek. Ily módon az intézmény a gyermekvédelmi szakellátást lakásotthonokban biztosította.

Önálló intézményi egységben látta el a családsegítés feladatait is 1998-tól először csak a Nagyerdőn és környékén, majd 2004. január 1-től a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás jelentős ellátási területét átvette a civil szervezetektől, illetve ugyancsak ebben az évben július 1-től a Csapókerti Községi Ház intézményi egysége integrálásra került ezen intézménybe. Később a helyettes szülői és nevelőszülői szolgáltatással bővült az intézmény által ellátott feladatok palettája. 2012. december 31-ével – önkormányzati döntés következtében – gyermekjóléti alapellátást és családsegítést nyújtó intézménnyé alakult át DMJV Gyermekvédelmi Intézménye.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata a Széchenyi Terv lakásprogram keretében 128.203.000 forint támogatást nyert idősek otthona építésére. Az Önkormányzat a Szávay Gyula u. 55/F. szám alatti ingatlan területén alakította ki az idősek otthonát, mely az átlagot jóval meghaladó minőségű elhelyezési körülményeket és szolgáltatásokat biztosított az ellátottak részére. Az otthon 24 fő ellátását biztosította 2004. november 15-től 2007.

november 1-jéig. A Közgyűlés a 232/2007. (X.18.) Ö.h.-val az intézményt visszaminősítette idősök otthonává.

2007. november 1. napjától 2012. december 31. napjáig napjától a működési engedélyben foglaltak szerint 28 fő ellátását biztosította az Idősök és Csökkentlátók Otthona telephelyeként. A szociális intézmények átszervezésével, a Szávay Gyula utcai intézmény 2012. december 31. napjától profiltisztítás céljából áthelyezésre került Debrecen Megyei Jogú Város Idősök Házához, az engedélyezett férőhelyek száma ekkor újabb 4 férőhellyel bővült. A jogerős működési engedély kiadásától kezdődően (2013. április 8.) tehát az Idősök Háza tagintézményeként 32 férőhelyen ápolást, gondozást nyújtó intézményként működik.

A jogszabályváltozások, illetve a fenntartói döntések következtében az önkormányzati fenntartású intézmények rendszere jelentős átalakuláson ment keresztül, amíg a mai intézményhálózat kialakult.

Debrecen város szociális intézmény-hálózatán keresztül jelenleg az alábbi ellátásokat biztosítja:

- Debrecen Megyei Jogú Város **Családsegítő és Gyermekjóléti Központja, továbbá Debrecen Megyei Jogú Város Gyermekvédelmi Intézménye** a családsegítést,
- Debrecen Megyei Jogú Város **Városi Szociális Szolgálat**a az alapszolgáltatáson belül az étkeztetést (egyéb főzőhely keretében nyújtott étkeztetést, népkonyhai étkeztetést), a házi segítségnyújtást, a nappali ellátást (idősök klubjait, demens személyek nappali intézményeit, fogyatékos személyek nappali intézményeit),
- Debrecen Megyei Jogú Város **Idősök Háza** az Szt. alapján az ápolást-gondozást nyújtó intézményen belül idősök otthonát, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézményen belül időskorúak gondozóházát, valamint a Szávay Gyula utcai telephelyén ápolást-gondozást nyújtó intézményen belül idősök otthonát működtet.

2013-ban még 6 szociális intézmény fenntartói feladatait látta el az Önkormányzat, melyek száma 2015. évre 4-re csökkent, mivel DMJV Csökkentlátók Otthona és DMJV Fogyatékosokat Ellátó Intézménye állami fenntartásba került.

2. Ellátási szerződéssel biztosított szolgáltatások

1996-ban a Városi Szociális Szolgálatból kivált a hajléktalan ellátórendszer, amelyet az Egy Ház Alapítvány ellátási szerződés keretében vett át.

Az ellátási szerződés 1996-ban jött létre az Önkormányzat és az Egy Ház Alapítvány között, amely 5 éves időtartamra szólt. Az Alapítvány az alábbi ellátások megszervezését és működtetését vállalta át az Önkormányzattól:

- 50 férőhelyes Éjjeli Menedékhelyen (Dobozi u. 2.) biztosította hajléktalan nők és férfiak számára az éjszakai szálláshelyet és tisztálkodási lehetőséget,

- 100 férőhelyes Otthonházban (Derék u. 22.) otthontalanná vált családoknak és gyermeküket egyedül nevelő anyák, apák számára biztosított átmeneti elhelyezési lehetőséget,
- a 10 férőhelyes Védett Szálláson (Szávay Gy. u. 71.) hajléktalanná vált férfiak számára biztosított átmeneti elhelyezést, alkoholológiai utógondozást és rehabilitációt,
- Hajléktalanok Orvosi Rendelőjének üzemeltetése (Budai É. u. 67.),
- 55 férőhelyes időszakos átmeneti szállást nyújtó intézmény (Vágóhid u. 13.).

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 1998-ban további ellátási szerződéseket kötött családsegítői feladatok átvállalására a Kortárs Segítő Szolgálat Egyesülettel, a Héra Egyesülettel, a SOFT Alapítvánnyal, valamint az Egy Ház Alapítvánnyal. A Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség Immanuel Otthonával az önkormányzat fogyatékosok nappali intézménye működtetésére szintén ellátási szerződést kötött. A Forrás Lelki Segítők Egyesülete családsegítést és házi segítségnyújtást vállalt át az önkormányzattól. A szerződések időtartama 5 év volt.

Az Egy Ház Alapítvánnyal kötött ellátási szerződés 2001-ben járt le. A Közgyűlés a 260/2001. (XII.20.) Kh. határozatával elfogadta az Önkormányzat és a ReFoMix Rehabilitációs Foglalkoztatási és Szociális Szolgáltató Közhasznú Társaság között létrejött ellátási szerződést 2002. január 1-től határozatlan időtartamra. A ReFoMix Kht-t 1998-ban az Egy Ház Alapítvány és a Debreceni Menhely Alapítvány hozta létre - elsősorban - a hajléktalanok foglalkoztatása céljából.

2004. január 1-től az Önkormányzat a 232/2003. (XII. 4.) Kh. határozatával határozatlan időre a családsegítés feladatainak részbeni ellátását az önkormányzati intézményeken kívül két civil szervezet, a Forrás Lelki Segítők Egyesülete és a Héra Egyesület útján ellátási szerződés megkötésével biztosítja. A Forrás Lelki Segítők Egyesülete a családsegítés mellett speciális alapellátási feladatok közül a közösségi pszichiátriai ellátást is végzi. A Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközséggel szintén határozatlan időre - fogyatékosok nappali intézménye működtetésére - kötött az Önkormányzat ellátási szerződést.

A Forrás Lelki Segítők Egyesületével kötött ellátási szerződés 2006. március 16-i hatállyal módosult, az 51/2006. (III.16.) Ö.h. alapján a szervezet a szenvedélybetegek nappali ellátását és a szenvedélybetegek közösségi ellátását is végzi, valamint meghatározásra került a Forrás Lelki Segítők Egyesülete, illetve a Héra Egyesület által végzett szolgáltatások ellátási területe.

A 178/2007. (VII.5.) Ö.h.-val az Önkormányzat két új, határozatlan időtartamra szóló ellátási szerződés kötéséről, valamint a Forrás Lelki Segítők Egyesülete ellátási szerződésének módosításáról határozott.

Az Önkormányzat kötelező feladatai körébe tartozó szolgáltatások ellátásával megbízta 2007. július 15-től az alábbi két szervezetet is:

- A Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesület (Debrecen, Piac u. 58. fszt. 8.) szenvedélybetegek közösségi ellátását, pszichiátriai betegek közösségi ellátását, valamint támogató szolgáltatást végez.

- Az Aranykor a XXI. században Egyesület támogató szolgáltatást biztosított (Napsugár Támogató Szolgálat Debrecen, Postakert u. 2. sz.).

A Forrás Lelki Segítők Egyesületével kötött ellátási szerződés módosítása értelmében az Egyesület 10 férőhelyes szenvedélybetegek rehabilitációs intézményét működtet 2007. július 15-től.

A 150/2008. (VI. 26.) Ö.h.-val a Közgyűlés közös megegyezéssel megszüntette az Aranykor a XXI. Században Egyesülettel támogató szolgáltatás működtetésére kötött ellátási szerződést 2008. június 30. napjával, mivel az Egyesület vállalta 2008. július 1-jétől Debrecen és Mikepércs közigazgatási területén az ellátási szerződés alapján történő kistérségi feladatellátást.

Az ellátási szerződések folyamatos felülvizsgálata és a változásoknak megfelelő módosítása évről évre megtörténik. Az elmúlt években elsősorban technikai jellegű módosításokra került sor a jogszabályváltozások miatt, illetve a Forrás Lelki Segítők Egyesületével kötött ellátási szerződés 2014. évben kiegészült a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátással, 2015. évben pedig a szenvedélybetegek részére nyújtott támogatott lakhatás szolgáltatással. A Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesület ellátási szerződése is kiegészült 2013-ban a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátással.

Jelenleg ellátási szerződés keretében biztosított szolgáltatások:

1) ReFoMix Nonprofit Közhasznú Kft.

- hajléktalan személyek ellátása: utcai szociális munka, nappali ellátás, éjjeli menedékhely, hajléktalanok átmeneti szállása, családok átmeneti otthona.

2) Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség Immánuel Otthona és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskolája

- fogyatékos személyek nappali ellátása.

3) Héra Egyesület

- családsegítés.

4) Forrás Lelki Segítők Egyesülete

- családsegítés, pszichiátriai betegek közösségi ellátása, szenvedélybetegek közösségi ellátása, szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása, szenvedélybetegek nappali ellátása, szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye, szenvedélybetegek részére nyújtott támogatott lakhatás.

5) Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesület

- pszichiátriai betegek közösségi ellátása, szenvedélybetegek közösségi ellátása, szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása, támogató szolgáltatás.

3. Az Önkormányzat fenntartásában működő szociális intézmények 2014. évi tevékenysége

Az intézmények tevékenységének bemutatására a 2014. évről készült szakmai beszámolójuk alapján került sor.

3. 1. DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja (székhely: Debrecen, Mester u. 1.)

Az intézmény az Szt. 64. §-a alapján a családsegítés feladatát látja el. A családsegítésen kívül gyermekjóléti szolgáltatást is biztosít. A családsegítő szolgáltatás általános és speciális segítő szolgáltatása keretében segítséget nyújt a működési területén, Debrecen közigazgatási területének déli részén élő, szociális és mentálhigiénés problémái vagy krízishelyzete miatt segítséget igénylő személyeknek, családoknak az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet.

Az intézmény célja tevékenysége során az egyén életminőségének javítása, a családi funkciók működésének segítése, a problémák súlyosbodásának megelőzése. A különböző klubfoglalkozásokkal elősegítik az egyének, családok izolációjának csökkenését, társas kapcsolatainak bővülését, kommunikációjuk fejlődését.

Az intézményen belül önálló szakmai egységként működő *Családsegítő Központ* ellátási területén élő összlakosság száma 83.097 fő.

Az intézmény megalakulása után egy teljesen felújított, jól felszerelt, korszerű épületben nyert elhelyezést, ami az elmúlt 19 év során megkopott. 2007-ben az Önkormányzat költségvetéséből biztosította a Mester u. 1. sz. alatt lévő székhely teljes körű felújítását.

Családsegítő szolgáltatást biztosít az intézmény a székhelyen, a Debrecen, Pacikert u. 1. szám alatti és a Debrecen, Víztorony u. 13. szám alatti telephelyeken, valamint a gyermekjóléti szolgáltatást biztosító Debrecen, Kishegyesi út 42. szám alatti területi irodában meghatározott időben fogadóórát tartott a rendszeres szociális segélyben részesülők, illetve tart az adósságkezelési szolgáltatást igénybevevők számára.

Debrecen, Mester u. 1. szám alatti székhely ellátási területe:

Belváros – Böszörményi út a Füredi útig, Füredi út – Hadházi út – Nyíl u. – Árpád tér – Rakovszky u. – Hajnal u. – Wesselényi u. által határolt részek.

Az ellátottak számára nyitva álló helyiségek (területi irodák) ellátási területei:

Debrecen, Víztorony u. 13. szám:

Dobozi lakótelep – Szabadságtelep, Bayk András kert.

Debrecen, Pacikert u. 1. szám:

Homokkert, Kerekestelep, József Attila-telep, Lenc-telep, Bánk, Biczó I. kert, Pac, Fancsika.

Debrecen, Kishegyesi u. 42. szám (fogadóóra keretében):

Tócóskert – Tócovölgy – Széchenyi-kert – Postakert – Vargakert – Epreskert – Tégláskert
– Mészáros Gergely kert – Szepes.

2009 januárjától 2012. december 31. napjáig a Családsegítő Központ a regionális módszertani intézmény felkérése alapján közreműködött a módszertani feladatok ellátásában.

Ellátandó célcsoportok:

- betegségben szenvedők, egészségi állapotukban ellátásra szorulóak, mentálisan sérültek, pszichiátriai betegek, valamint fogyatékos személyek,
- szenvedélybetegek,
- adósságterhekkel, lakásproblémával küzdők,
- alacsony jövedelmű egyedül élők,
- gyermeküket egyedül nevelők,
- hajléktalan személyek,
- idős személyek,
- megváltozott munkaképességűek,
- tartósan munka nélkül lévők,
- többgyermekes családok,
- nehéz élethelyzetben élők.

A Családsegítő Központ szolgáltatásai:

Információs szolgáltatás:

Az információs szolgáltatás keretében részletes tájékoztatást kell nyújtani:

- az Szt.-ben, illetve Gyvt.-ben meghatározott személyes gondoskodást nyújtó ellátásokkal és szolgáltatásokkal, valamint az egészségügyi ellátással kapcsolatban,
- a helyben igénybe vehető ellátások és szolgáltatások köréről, feltételeiről és az igénybevétellel kapcsolatos eljárási kérdésekről,
- a helyben nem elérhető ellátások, szolgáltatások elérhetőségéről és igénybevételük módjáról,
- a pénzügyi és természetbeni szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal, a családtámogatási ellátásokkal, a társadalombiztosítási és a foglalkoztatáshoz kapcsolódó ellátásokkal, valamint a fogyatékossgal összefüggő ellátásokkal kapcsolatban,
- az ellátás megállapítására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv elérhetőségéről,
- az ellátások igényléséhez szükséges iratokról,
- ifjúsági ügyekben.

Ha a tájékoztatást kérő személy által igényelt szociális szolgáltatás helyben nem érhető el, az információs szolgáltatást nyújtó intézkedik az ellátási lehetőségek felkutatása érdekében, valamint segítséget nyújt az ellátást nyújtóval való kapcsolatfelvételben és az ügyintézésben.

Általános segítő szolgáltatási feladatok:

- A megelőző tevékenység körében figyelemmel kíséri a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetét, feltárja az egyének és családok életében nagy számban jelentkező problémák okait, jelzéssel él az illetékes hatóság vagy szolgáltatást nyújtó szervezet felé.
- Észlelő- és jelzőrendszert működtet.
- Az egyének és családok életvezetési képességének megőrzése, a jelentkező problémák megszüntetése érdekében tájékoztatást ad a szociális, a családtámogatási és társadalombiztosítási ellátásokról, az ellátáshoz való hozzájutás módjáról.
- Szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt.
- Segítséget nyújt a szociális, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ügyek vitelében.
- Meghallgatja az egyén, a család panaszát, lehetőség szerint intézkedik annak orvoslása érdekében.
- Családgondozással elősegíti a családban jelentkező krízisek, működési zavarok, konfliktusok megoldását.
- Egyéb, az általános segítő szolgáltatás közé tartozó feladatok körében elősegíti és ösztönzi a humán jellegű civil kezdeményezéseket, kezdeményezi az önkormányzatnál kötelezőnek nem minősülő új szolgáltatások, speciális ellátások megszervezését.
- Pszichológiai, jogi tanácsadást biztosít.

Alapfeladatok és speciális szolgáltatások:

- A szociálisan rászorult egyének, csoportok számára önálló szolgáltatásokat biztosít, a gyermekeket nevelő családok számára speciális programokat szervez.
- A tartós munkanélküliek, az aktív korú nem foglalkoztatottak, a fiatal munkanélküliek számára egyéni esetkezelés és speciális csoportok szervezésével, működtetésével nyújt segítséget.
- Az elmúlt évben még ellátta a rendszeres szociális segélyben részesülő aktív korú nem foglalkoztatottak együttműködési kötelezettségéből fakadó feladatokat, az egyénekekkel személyre szabott beilleszkedési tervet fogalmazott meg (Debrecen egész területén).
- Az adósságterhekkel küzdők számára tanácsadást és életviteli klubot működtet.
- Ellátja az adósságcsökkentési támogatásban részesülők együttműködési kötelezettségéből fakadó feladatokat. (Debrecen egész területén)
- A lakhatási problémákkal küzdők segítésére működteti a „lakhatási programot” peresítés vagy végrehajtás alatt álló családok számára.
- A fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők és családtagjaik részére tanácsadást nyújt.
- A családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben levő családokat segítő szolgáltatásokat szervez.
- Ifjúsági tanácsadást biztosít, információs szolgáltatást nyújt.
- Menekültek, oltalmazottak társadalmi beilleszkedését elősegíti.

Az ellátások igénybevételére vonatkozó adatok 2014. évben

Szolgáltatás típus	Összesen (fő)	Telephelyek			
		Mester u.	Kishegyesi u.	Víztorony u.	Pacikert u.
Klasszikus családgondozás	455	189	22	108	136
RSZS-ben részesülőkkel való foglalkozás	492	256	71	128	37
Adósságkezelési tanácsadó szolgáltatás	1040	368	326	248	68
Menekültekkel-oltalmazottal való szociális munka	26	5	10	0	11
Jogi tanácsadás	429	429	0	0	0
Pszichológusok	187	100	0	43	44
Összesen	2599	1347	429	527	296

2014. évben a Családsegítő Központ ügyfélforgalma 12.118 fő volt.

Beilleszkedési program keretein belül az alábbi klubfoglalkozásokat szervezik a szolgáltatást igénybevevők számára:

- „Élet-Út-Minőség” klub

A klubfoglalkozás célja: A résztvevők testi-lelki érzelmi fejlődése, társas kapcsolataik bővítése, önismeret fejlesztése. A foglalkozások alkalmával önmagukban megismerjenek, felfedezzenek olyan rejtett készségeket, képességeket, amit a továbbiakban pozitívan tudnak felhasználni a mindennapi életben. A foglalkozáson 3 alkalommal 7 fő vett részt 2014-ben.

- *Életformaváltó klub:*

A klubfoglalkozás célja olyan készséget, képességet fejlesztő foglalkozások tartása, amely mindenki számára megnyitja az utat a szükséges életmódbeli változások felé. 2014-ben a foglalkozás 8 alkalommal került megrendezésre, melyen 36 fő vett részt.

- *Háztartásgazdálkodás klub:*

Célja a résztvevők számára hatékonyabbá tenni a háztartásgazdálkodást. A foglalkozások alkalmával a résztvevők tapasztalatot gyűjthettek az olcsóbb, gazdaságosabb háztartásvezetésről, módszerekről. A foglalkozásokon az elmúlt évben 8 alkalommal 44 fő vett részt.

- *Mentálhigiénés program díjhátralékkal rendelkezők részére:*

A foglalkozáson a résztvevők nagyobb önismeretre, realisabb önértékelésre tehettek szert. Tudatosabb életvitelre, kapcsolatteremtésre válhattak képessé. A csoportfoglalkozás a Mester utcai központban és a Fényes udvari ellátottak számára nyitva álló helyiségben történt.

A Mester utcán a múlt évben 11 alkalommal került megszervezésre a program, melyen 47 fő vett részt, a Víztorony utcán 12 alkalommal 84 fő.

A családsegítés (klasszikus értelemben) az önkéntesség elve alapján működik, csak abban az esetben lépnek be a család életébe, ha a kliens ezt kéri.

A családgondozás az egyéni esetkezelés olyan formája, amely hosszabb, megtervezett, strukturált tevékenység. Időtartama változó, az egyén, a család mobilitásától függően a folyamat addig tart, amíg az egyén vagy család képessé nem válik az önálló életvitelre.

A klasszikus családgondozáshoz hozzátartozik a menekültekkel-oltalmazottakkal végzett szociális munka:

A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 301/2007. (XI.9.) Korm. rendelet értelmében 2014. január 1-jétől kezdődően menekültek vagy oltalmazottak társadalmi beilleszkedése elősegítésének feladatát is ellátja az intézmény. Szükség szerint lakhatási lehetőségek, munkalehetőségek, nyelvvoktatási lehetőségek felkutatása a feladat, továbbá a munkaügyi központtal, más intézményekkel, helyi önkormányzati intézményekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal való kapcsolatfelvételben való segítségnyújtás. Az együttműködésről adatszolgáltatással élnek a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Menekültügyi Igazgatóság Ellátási és Integrációs Osztálya felé.

Az integráció segítése céljából a menekültek vagy oltalmazottak számára minden héten a magyar nyelvóra kerül megszervezésre. 2014-ben 35 alkalommal 17 fő vett részt az oktatásban.

Pszichológus tanácsadás

Az intézményben 3 fő látja el ezt a szolgáltatási feladatot. Az egyéni terápiákon túl, fontosnak tartják a csoportokkal való foglalkozást. 2014 júniusában 2 napos gyermekprogramot szerveztek. A csoportfoglalkozás a társas készségek fejlesztését célozta meg és azon gyermekek számára hirdették meg, akik a közösségben visszahúzódóak, nehezen teremtenek kapcsolatokat, szoronganak a társas helyzetektől vagy iskolai zaklatás áldozatai. A programot a Vadaskert Alapítvány a Gyermekek Lelki Egészségéért dolgozta ki, tőlük vették át.

A gyermekek kiválasztásához elsőként a Bocskai István, Hunyadi János, Benedek Elek és a Kinizsi Pál Általános Iskolával vették fel a kapcsolatot, ahol a pedagógusokat tájékoztatták az induló programról. A programban négy témakört dolgoztak fel játékos formában: a kapcsolatok kialakítását, fenntartását, a csapatmunkát és az önvédelmi stratégiákat. A csoportban végül 9 gyermek vett részt.

Személyi feltételek: az intézményben a szükséges szakmai létszám a jogszabályoknak megfelelően rendelkezésre áll.

Tárgyi feltételek: a feladatellátását szolgáló épületek teljes körű akadálymentesítése nem biztosított. A Debrecen, Mester u. 1. sz. alatt található székhely, és a Debrecen, Víztorony u. 13. sz. alatti nyitva álló helyiség akadálymentesítése nem megoldott, a Debrecen, Kishegyesi út 42. sz. alatti nyitva álló helyiség akadálymentesítése részben megoldott, a Debrecen, Pacikert u. 1. sz. alatti telephely akadálymentesítése biztosított.

DMJV Önkormányzata Közgyűlése döntött arról, hogy az Intézmény Debrecen, Mester u. 1. szám alatti székhelyének és a Debrecen, Víztorony u. 13. szám alatti ellátottak számára nyitva álló helyiségeinek akadálymentes megközelíthetőségét és az épületek belső akadálymentesítését a családsegítés szociális alapszolgáltatás és a gyermekjóléti szolgáltatás feladatainak biztosítása céljából legkésőbb 2016. december 31. napjáig megvalósítja.

3. 2. DMJV Gyermekvédelmi Intézménye (székhely: Debrecen, Böszörményi u. 68.)

DMJV Gyermekvédelmi Intézménye olyan szociális és gyermekjóléti alapellátást nyújtó integrált intézmény, melyben családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás és gyermekek átmeneti gondozása biztosított. Az intézmény tehát elsősorban gyermekjóléti feladatokat lát el, amellyel egyidejűleg az Szt. 64. §-a alapján családsegítést is végez.

A családsegítő szolgáltatás általános és speciális segítő szolgáltatása keretében segítséget nyújt a működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémái vagy krízishelyzete miatt segítséget igénylő személyeknek, családoknak az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából.

Az intézmény az alábbi gyermekjóléti feladatokat is ellátó szervezeti egységeiben nyújt családsegítést:

Debrecen, Böszörményi út 68. szám alatti székhely, melynek ellátási területe:

Kassai út – Nyíl utca – Füredi út – Balmazújvárosi út által határolt terület. Apafa, Pallag, Kismacs.

Ellátottak számára nyitva álló helyiségek (területi irodák) és ellátási területeik:

Debrecen, Süveg u. 3. szám:

Vámospércsi út – Faraktár utca – Luther utca – Keresszegi utca – Ótemető utca – Rakovszky utca – Kassai út által határolt terület, Gáspár György kert, Méhészkert, Dombostanya, Tornyostanya, Bellegelőkert, Nagycsere, Haláp, Szikigyakor.

Debrecen-Józsa, Felsőjózsa utca 7. szám:

Józsa városrész, Harstein-kert, Domokos Márton kert.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás azonos helyre telepítését az indokolja, hogy egy-egy adott területen nem lehet élesen elkülöníteni a családsegítő és gyermekjóléti feladatokat, azok szorosan összekapcsolódnak, átfedik egymást.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtetnek a megelőzés és a már kialakult problémák megoldása érdekében.

A jelzőrendszer tagjaival való közvetlenebb kapcsolattartás érdekében rendszeresen meghívják a jelzőrendszer különböző képviselőit az esetmegbeszéléseikre, melyek során kijelölik az együttműködés lehetséges területeit, igény esetén közös esetmegbeszélést tartanak.

Az önálló érdekérvényesítés érdekében tájékoztatják az ügyfeleket a pénzügyi, természetbeni szociális és gyermekvédelmi ellátásokról, a családtámogatási, társadalombiztosítási ellátásokról, foglalkoztatással kapcsolatos kérdésekről, fogyatékkal összefüggő ellátásokról, az ellátások megállapítására jogosult szervek elérhetőségéről.

Éves forgalom alakulása

	2012	2013	2014
Böszörményi út	3846	6166	7807
Csapókert	3042	5314	4861
Józsa	3486	3244	2982

Az éves forgalom 2014. évben jelentős emelkedést mutat a Böszörményi úti egység tekintetében, melynek oka egyrészt, hogy a 2013-ban elkezdett közösségi rendezvények és programok az elmúlt évben is folytatódtak (pl. 12 órás foci, Mentál filmklub stb.), másrészt 2014-ben a 7 héten át tartó, a Vörösmarty Mihály Általános Iskolában megszervezett nyári napközbeni gyermekfelügyelet koordinálási feladatait az intézmény végezte, amelyből a Családsegítő Központ munkatársai jelentős részt vállaltak. 2015. évben a feladatot ismét az intézmény munkatársai látták el.

Növekvő számot mutat a dologi juttatásoknak a mértéke is. Az igények növekedése mellett, egyre nagyobb számban kapnak felajánlásként lakhatáshoz szükséges berendezési tárgyakat (bútor, háztartási eszközök stb.), melyeket ügyfelek számára közvetítenek, illetve szükség esetén el is juttatják azokat. 2014-ben összesen 235 db tárgyi adomány került az intézmény közreműködésével a rászoruló ügyfelekhez és családjaikhoz.

Az elmúlt évben több alkalommal szerveztek ruha gyűjtést és ruhabörzét az Újkerti Művelődési Központtal közösen.

A hatékonyabb prevenció érdekében a Cívis Ház Zrt-vel új együttműködési megállapodást kötöttek, melynek köszönhetően a 100 ezer forintos értékhatárt meghaladó tartozások esetében írásos jelzést küld a vállalat. Így időben tudnak lépéseket tenni a kilakoltatás megelőzése és a még nagyobb tartozás felhalmozódásának elkerülése érdekében.

Komplex családgondozást együttműködési megállapodás alapján végeznek, mely magában foglalja a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás nyújtását, ügyintézés segítségét, a családban jelentkező krízis, működési zavarok, illetve konfliktusok kezelését, szükség esetén adományok továbbítását is.

Tanyaprogram

Az intézmény ellátási területéhez tartozik Nagycsere - Haláp területe is, ahol 2012 óta több szervezet közös együttműködésében folyik támogató-megelőző munka a tanyavilágban élők segítése érdekében.

Ennek keretében negyedévente a rendőrség, családsegítő, tanyagondnoki szolgálat, vadásztársaság, erdészet munkatársai bejárják a tanyavilágban élő rászoruló hátrányos helyzetű idős embereket és élelmiszert juttatva, illetve minden szakterület a saját erőforrásait mozgósítva nyújt segítséget a rászorulóknak és végez megelőző tevékenységet.

Fogadóirodát nyitottak a helyi óvodában, nyári tábor szerveztek határon túli gyermekekkel közösen, gyermeknap megrendezésében vettek részt, és kiállítást szerveztek a területen élő hátrányos helyzetű, tehetséges művészek alkotásaiból. Karácsony alkalmából 150 főnek tudtak tartós élelmiszert és meleg ételt osztani a partnerszervezetekkel közösen.

A Tanyaprogram 2014-ben a „Szocexpo” elnevezésű szakmai fórumon bekerült a „Jó gyakorlatok” közé, országos elismerést kapott.

Menekültekkel végzett szociális munka

2014. január 1-től a családsegítő központ munkatársai aktív szerepet kaptak a menekültek, valamint oltalmazottak ellátását szabályozó integrációs szerződés végrehajtásában. A családgondozók feladata az integrációs szerződés alapján a szociális munka eszköztárával segíteni és nyomon követni a menekültek és az oltalmazottak integrációját, és erről rendszeresen egyeztetni a menekültügyi hatósággal. Az elmúlt évben 6 menekült vagy oltalmazott integrációját segítették a menekültügyi hatósággal közösen.

A pszichológiai és jogi tanácsadást a Gyermekjóléti Központtal közösen szervezik. 2014-ben az előző évhez képest nagyobb számban vették igénybe a kliensek ezt a szolgáltatást.

Korrepetálás – önkéntesség

Egyetemi és doktorandusz hallgatók, illetve középiskolások segítségével 2014. évben is magas szintű és eredményes korrepetálás folyt az intézmény által gondozott gyerekek körében. Az iskolai közösségi szolgálat keretében több csoportos és közösségi programban, illetve a nyári napközbeni gyermekfelügyeletben is részt vettek középiskolások. 2014-ben összesen 69 önkéntes 1993 órát tevékenykedett az intézményben.

Csoportokban végzett családsegítő tevékenység

	Böszörményi út		Csapókert		Józsa	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Éves alkalom	108	107	79	88	74	76
Részvevők száma	1613	3288	781	935	950	830

A 2013-ban bekövetkezett létszámbővítésnek köszönhetően, a *csoportos*, valamint a *közösségi* szociális munka eszközeit sokkal jobban kihasználhatta az intézmény. Ezzel lehetőség nyílt nagyobb csoportokat és olyan társadalmi rétegeket is elérni, akiket az egyéni esetkezelés során nem.

A Campus Fesztivál keretében több mint 100 fiatal részére nyújtottak felvilágosító és élményteremtő programokat.

Családi napok szervezésében és lebonyolításában vettek részt a munkatársak a különböző területi irodákon, általában több szervezettel karöltve.

Mentál filmklubot szerveztek középiskolás diákoknak az Újkerti Közösségi Házban, amit a pályázat lezárását követően is folytattak.

„Gólt lőj ne magad” néven 12 órás drog prevenciós foci tornát rendeztek 4 középiskola diákjai részére.

Disputa-vitaklub lezárására, valamint versenyre került sor 4 középiskolában.

Prevenációs napok megszervezésére került sor a Bólyai János Általános iskolában 5-8. osztályos gyerekek részére.

Gítár suli működött a pályázati időszakban hátrányos helyzetű fiataloknak.

Kor-Társ Csoport indult minden hétfőn a Bólyai Általános Iskolában mentális, magatartási és tanulási problémákkal küzdő fiatalok részére.

Személyi feltételek:

A személyi feltételek az intézményben teljes egészében biztosítottak. A jogszabályban meghatározott szakmai létszám rendelkezésre áll. A dolgozók 95%-a rendelkezik a munkakörre előírt szakképzettséggel. 3 fő esetén folyamatban van a szakképzettség megszerzése.

Tárgyi feltételek:

A Családsegítő Központ – a szakmai létszám és akadálymentesítés hiánya miatt – 2014. december 31-ig szóló határozott idejű működési engedéllyel rendelkezett.

A fenntartó a szükséges szakmai létszámot 2013-ban biztosította, azonban – pénzügyi fedezet hiányában – a Böszörményi út 68. szám és a Süveg u. 3. szám alatti ingatlanokban az akadálymentesítés megoldására nem volt lehetőség. Ezen feladatok megoldására 2016. december 31-ig vállalt kötelezettséget Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata.

A Böszörményi út 68. szám alatti székhelyen a Gyermekegészségügyi Központ és a Családsegítő Központ rendelkezésére álló helyiségek túlszűfoltak. A probléma megoldását jelenthetné az épület bal szárnyának ütemezett felújítása.

3. 3. DMJV Városi Szociális Szolgálat (székhely: Debrecen, Víztorony u. 11.)

DMJV Városi Szociális Szolgálat (a továbbiakban: VSzSz) Debrecen Megyei Jogú Város területén, a kiskorú fogyatékos személyek nappali ellátása tekintetében Debrecen Megyei Jogú Város és Hajdú - Bihar Megye közigazgatási területén biztosítja a fenntartó önkormányzat által hatáskörébe rendelt szociális alapszolgáltatások működési feltételeit, szakmai irányítását. Az alapszolgáltatások keretében *étkeztetést, házi segítségnyújtást és nappali ellátást /idősek klubja, demens idősek klubja, fogyatékos személyek (kiskorú, nagykorú) nappali intézménye/ biztosít.*

Az intézmény Debrecen Megyei Jogú Város területén, a biztosított otthonában vagy tartózkodási helyén, kezelőorvosának elrendelése alapján *otthoni szakápolást* is működtet, mely lehetővé teszi az önálló életvitel fenntartását, kórházi ápolást rövidít le, vagy vált ki.

Jelenleg a VSzSz feladatainak ellátásához a székhely mellett 16 telephely is rendelkezésére áll. A székhely szolgál az otthoni szakápolás telephelyéül, a 16 telephelyből 15 telephelyen szociális szolgáltatást nyújtanak, 1 telephelyen (Ruyter u. 7.) még nem biztosítanak ellátást, csak az épület átalakítását követően indulhat a szolgáltatásnyújtás. Az intézmény melegítőkonyhával rendelkezik, a napi háromszori étkezést a DMJV Idősek Háza konyháján keresztül biztosítják az ellátottak számára.

Étkeztetés: az ellátási forma keretében az intézmény azoknak a szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg ebédjéről gondoskodik, akik azt önmaguknak, illetve eltartottjaik részére tartósan, vagy átmenetileg nem képesek biztosítani (elsősorban azon személyeknek, akik korukra, egészségi állapotukra, fogyatékoságukra, betegségeikre, hajléktalanságukra tekintettel szorulnak ellátásra). Az étkeztetés elvitellel és helyben fogyasztással biztosított. Abban az esetben, amikor az ellátott az idősek klubja szolgáltatás mellett az étkeztetést is igénybe veszi, lehetősége van az étel helyben történő elfogyasztására (tekintettel a klubok nyitva tartására).

Az intézmény kijelölt telephelyén népkonyhát is működtet, ahol helyet biztosít a **népkonyhai szolgáltatásban** részesülőknak az ebéd helyben történő elfogyasztására. A népkonyha alkalmi jelleggel napi egyszeri legalább egy tál meleg ételt biztosít azoknak a személyeknek, akik a szolgáltatás jogosultsági feltételeinek megfelelnek és más étkeztetési formát nem vesznek igénybe.

A szolgáltatás biztosításánál alkalmazni kell a helyi rendeletben meghatározott igénybevételi jogosultsági feltételeket.

Házi segítségnyújtás: az intézmény ezen ellátás keretén belül gondoskodik azokról az időskorú, beteg személyekről, akik otthonukban, lakókörnyezetükben önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, az önálló életvitel fenntartásához segítségre szorulnak. Az ellátás magába foglalja mindazon módját a saját lakáson történő segítségnyújtásnak, amelyet a rászoruló kora, egészségi állapota miatt elvégezni már nem, vagy csak részben képes. Segítséget jelent az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzésében, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában. Összetett, szerteágazó tevékenységével – amely az életvitel minden területére kiterjed – teljes körű, kiszámítható, szükséglet szerinti gondozást biztosít a rászorulóknak. Folyamatosságával biztonságérzetet jelent az ellátottaknak és segíti a lakókörnyezetükbe való visszailleszkedésüket. Az ellátható személyek száma 567 fő.

Házi segítségnyújtást megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet, mely az intézményvezető feladata. A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani. Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről, ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig napi 4 órában történő házi segítségnyújtásra jogosult.

Nappali ellátás:

- Idős személyek nappali ellátása (Idősek Klubja): Debrecen közigazgatási területére kiterjedően nyújt nappali ellátást. Saját otthonukban élő, szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozását biztosítja. Az intézménybe felvehető az a 18. életévét betöltött személy is, aki egészségi állapotára figyelemmel szociális és mentális támogatásra szorul. A nappali ellátás lehetőséget biztosít az ellátottak részére a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

Feladata a szabadidős programok szervezése, szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése, hivatalos ügyek intézésének segítése, munkavégzés lehetőségének szervezése, életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése, speciális önszerveződő csoportok támogatása, működésének, szervezésének segítése.

Az engedélyezett férőhelyek száma: 165 fő.

- Demens személyek nappali ellátása (Demens Idősek Klubja): Debrecen közigazgatási területére kiterjedően nyújt nappali ellátást azon demens, idős személyek számára, akik saját otthonukban élnek, és önmaguk ellátására részben képesek. Felvehetőek elsősorban a 60 év

feletti korosztály azon tagjai, akik – az orvosszakértői szerv, vagy a Pszichiátriai/Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum, vagy a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal, vagy pszichiáter/neurológus/geriáter szakorvos által kiállított szakvélemény a demencia kórképet igazolja – ebben az ellátási formában gondozhatóak, és fekvőbeteg gyógyintézeti kezelést nem igényelnek. A klub a saját otthonukban, családban élők részére nyújt lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Azon ellátottak számára, akik igénylik az étkezést, ebédet is biztosítanak. Kiemelt feladata az időskori demencia kórképekkel rendelkező személyek részére a folyamatos gondozói felügyeletet, az állapot felmérésre épülő fejlesztést, szinten tartást biztosítani, a romlást lassítani.

Az engedélyezett férőhelyek száma: 25 fő.

- Kiskorú fogyatékos személyek nappali ellátása: Debrecen Megyei Jogú Város és Hajdú-Bihar megye közigazgatási területére kiterjedően nyújt nappali ellátást a saját otthonukban élő 3. életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére. A fogyatékos személyek nappali intézményében hat-nyolc fős gondozási csoportok kerültek kialakításra. A gondozási csoportok kialakítása során figyelembe veszik az ellátást igénybe vevők életkorát és fejlettségi szintjét. A szolgáltatás lehetőséget biztosít napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Igény szerint biztosítja az ellátottak napközbeni étkeztetését. A kiskorú fogyatékos személyeket ellátó nappali intézmény helyszíne a kiskorú ellátottak fejlesztésére irányuló pedagógiai tevékenységnek. A szakszemélyzet elősegíti a kiskorú ellátottak korai fejlesztését és gondozását, ötéves kortól a fejlesztő nevelést, hatéves kortól a fejlesztő nevelést-oktatást, valamint az iskolai tanulmányok folytatását. A fogyatékos személyek nappali intézménye az ellátást igénybe vevők számára egyéni fejlesztő programokra épülő gyógypedagógiai foglalkozást szervez. Az egyéni gondozási tervben feltüntetett feladatok és célok megvalósítása érdekében a sérültség fokának megfelelő módszereket, eszközöket, erőforrásokat mozgósít. Az engedélyezett férőhelyek száma: 40 fő.

- Nagykorú fogyatékos személyek nappali ellátása: a nagykorú fogyatékos személyeket ellátó nappali intézmények a családban élő, debreceni lakó-, illetve tartózkodási hellyel rendelkező, 18. életévét betöltött állandó ápolást nem igénylő, önkiszolgálásra és önellátásra részben képes értelmi fogyatékosok nappali gondozását, a napközbeni tartózkodást, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítését biztosítja. A fogyatékos személyek nappali intézménye az ellátást igénybe vevők számára egyéni fejlesztő programokra épülő gyógypedagógiai foglalkozást szervez. Hat-nyolc fős gondozási csoportok kerültek kialakításra. A gondozási csoportok kialakítása során figyelembe veszik az ellátást igénybe vevők életkorát és fejlettségi szintjét. A nappali intézmény igény szerint biztosítja az ellátottak részére az étkeztetést, a szabadidős programok szervezését (sajtótermékek, kártya- és társasjátékok, televíziózás, rádióhallgatás, rendezvények szervezése). Segítséget nyújt a hivatalos ügyek intézéséhez, a speciális önszerveződő csoportok működéséhez, szervezéséhez, a munkavégzés lehetőségének, az életvitelre és életvezetésre vonatkozó tanácsadás szervezéséhez. Az egészségügy körébe tartozó felvilágosító előadásokat szervez. Az engedélyezett férőhelyek száma: 90 fő.

Otthoni Szakápolás: Az Otthoni Szakápolási Szolgálat a beteg otthonában vagy tartózkodási helyén nyújt kórházi ápolást kiváltó vagy lerövidítő tevékenységet, melyet a beteg háziorvosa rendelhet el. Az ellátási felelőssége szakápolást jelent és azokra a hálózatba kerülő, segítséget igénylő személyekre terjed ki, akik egészségi állapotuk miatt szakápolásra szorulnak és ápolásuk lakásukon végezhető. Az ellátásba bekerülők részére az egyéni sajátosságokhoz, szükségletekhez igazodó szakszerű ápolást biztosítja.

Az otthoni szakápolás keretében végezhető szakmai tevékenységek:

Szondán át történő tápláláshoz és folyadékfelvételhez kapcsolódó szakápolási tevékenységek végzése és megtanítása. A tracheális kanül tisztítása, betét cseréje, a tevékenység tanítása. Állandó katéter cseréje vagy rendszeres katéterezéshez, hólyagöblítéshez kapcsolódó szakápolási feladatok. Az intravénás folyadék- elektrolit pótláshoz kapcsolódó szakápolási feladatok. Balesetek és egyéb műtét utáni szakápolási feladatok, és az önellátás korlátozása esetén a testi higiéné biztosítása, valamint a mozgás segítése. Műteti területek (nyitott és zárt sebek) ellátása, sztomaterápia és különböző célt szolgáló drének kezelésének szakápolási feladatai, szakmaspecifikus szájápolási tevékenységek műtét után. Decubitálódott területek, fekélyek szakápolási feladatai, gyógyászati segédeszközök, protézisek szakszerű használatának megtanításához kapcsolódó szakápolási feladatok. Szükség esetén speciális tevékenységek, például szívó alkalmazása. Tartós fájdalomcsillapítás szakápolási feladatai. A beteg állapotától függően gyógytorna, fizikoterápia, beszédterápia, diétás tanácsadás biztosítása.

Az otthoni szakápolás és szakirányú szolgáltatás során végzendő feladatok: a beteg pszichés vezetése, étkezési tanácsadás és mindazon tevékenység megtanítása, melyet maga a beteg és/vagy családja meglehet az egészsége megtartásáért, helyreállításáért vagy állapota romlásának megakadályozásáért. Rendszeres kommunikáció a házi-, illetve kezelőorvossal és más, a beteg ellátásában résztvevőkkel.

A fenti tevékenységeket az előírt szakmai képesítéssel rendelkező ápoló, szakápoló, diplomás ápoló és gyógytornász végzi a szakmai kompetencia határok betartásával.

Az intézmény szolgáltatásait gondozó szolgálatokon keresztül nyújtja, melyek a területi integráció elvén (különböző gondozási formák egy szervezeti egységbe történő összevonásán) alapuló, szociális alapszolgáltatást nyújtó szervezeti egységek.

Az intézmény szervezeti egységei:

- Központi Irányítás:

(Debrecen, Víztorony u. 11. sz.)

- Gondozó szolgálatok:

- Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat Pósa Utcai Idősek és Demens Idősek Klubja

(Debrecen, Pósa u. 41. sz.)

A telephelyen 30 fő nappali ellátását biztosító *idősek klubja* működik, 20 fő idős és 10 fő *demens idős* férőhellyel, *házi segítségnyújtásban* és *étkeztetésben* is ez szolgál az ügyfelek számára nyitva álló helyiségként, heti 5 napos nyitva tartással.

Az étkeztetés igénybevétele elvitellel, és - azon ellátottak részére, akik idősek klubja ellátás mellett az étkeztetést (ebéd) is igénybe veszik - helyben történő fogyasztással biztosított.

Működési területe:

Demens idősök nappali ellátása esetében Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe.

Étkeztetés, házi segítségnyújtás és idősök nappali ellátása vonatkozásában:

- a Balmazújvárosi út., Füredi út., Bem József tér, Péterfia u., Hunyadi u, Mester u., Bartók Béla u, Kunhalom u., Vasútoldal, Bibor u., Tócsópart u. és a 4. sz. főút kivezető szakasza által határolt terület,
- a határoló utcák közül a Balmazújvárosi út, Péterfia u., Kunhalom u., Vasútoldal, Bibor u.,
- Kismacs, Nagymacs és Ondód.

- Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat Kandia Utcai Demens Idősök Klubja

(Debrecen, Kandia u. 4/B. sz.)

A telephelyen 15 fő nappali ellátását biztosító, *demenseket ellátó idősök klubja* működik heti 6 napos nyitva tartással.

Működési területe Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe.

- Nagyerdei Gondozó Szolgálat Thomas Mann Utcai Idősök Klubja

(Debrecen, Thomas Mann u. 45. sz.)

A telephelyen 30 fő ellátását biztosító *idősök klubja* működik heti 6 napos nyitva tartással.

Munkanapokon ez szolgál a *házi segítségnyújtásban* és *étkeztetésben* is az ügyfelek számára nyitva álló helyiségként.

Az étkeztetés igénybevétele elvitellel, és - azon ellátottak részére, akik idősök klubja ellátás mellett az étkeztetést (ebéd) is igénybe veszik - helyben történő fogyasztással biztosított.

Működési területe:

- a Vezér u., Károli Gáspár u., Szabó Lőrinc u., Akadémia u., Böszörményi út, Békéssy Béla u., a Dóczy József u., Nagy Lajos király tér, Egyetem sugárút, Füredi út, Balmazújvárosi út, által határolt terület,
- a határoló utcák közül a Károli Gáspár u., Szabó Lőrinc u., Böszörményi út 39-99; 68-142, Füredi út, Balmazújvárosi út,
- Domokos Márton kert.

- Belvárosi Gondozó Szolgálat Erzsébet Utcai Idősök Klubja

(Debrecen, Erzsébet u. 5. sz.)

A telephelyen 25 fő ellátását biztosító *idősök klubja* működik, ez szolgál a *házi segítségnyújtásban* és *étkeztetésben* is az ügyfelek számára nyitva álló helyiségként, heti 5 napos nyitva tartással.

Az étkeztetés igénybevétele elvitellel, és - azon ellátottak részére, akik idősök klubja ellátás mellett az étkeztetést (ebéd) is igénybe veszik - helyben történő fogyasztással biztosított.

Működési területe:

- az Erzsébet u., Külső vásártér, Nyugati u., Hatvan u., Piac u., Csapó u., Burgundia u., Klaipeda u., Sumen u., Wesselényi u. által határolt terület,
- a határoló utcák közül az Erzsébet u., Piac u., Burgundia u., Klaipeda u., Sumen u., Wesselényi u.,

- Bánk.

- Fényesudvari Gondozó Szolgálat Víztorony Utcai Telephely

(Debrecen, Víztorony u. 13. sz.)

A telephely a *házi segítségnyújtásban és étkeztetésben* (az étel elvitelével) ellátottak számára munkanapokon biztosítja a nyitva álló helyiséget.

Működési területe:

- a vámospércsi kivezető vasútvonal, Kolónia u., Luther u., Keresszegi u., Ótemető u., Virág u., Sarló u., Árpád tér, Csapó u., Burgundia u., Klaipeda u., Sumen u., Wesselényi u., Vágóhid u., Diószegi út, Benczúr Gyula u., Hadházi u., Nyíl u., Piac u., Kálvin tér, Péterfia u., Bem József tér, Füredi út, Egyetem sugárút, Nagy Lajos király tér, Dóczy József u., Kartács u., által határolt terület
- a határoló utcák közül Ótemető u., Csapó u., Árpád tér, Diószegi út, Benczúr Gyula u., Bem József tér, Egyetem sugárút, Nagy Lajos király tér, Dóczy József u.,
- Bayk András kert, Haláp, Pallag.

- Fényesudvari Gondozó Szolgálat Csapó Utcai Idősek Klubja

(Debrecen, Csapó u. 94. sz.)

A telephelyen 20 fő ellátását biztosító *idősek klubja* működik heti 6 napos nyitva tartással. Munkanapokon, ez szolgál az *idősek klubja ellátás mellett étkeztetést* helyben fogyasztással igénybevevő ellátottak számára nyitva álló helyiségként.

Működési területe:

- a vámospércsi kivezető vasútvonal, Kolónia u., Luther u., Keresszegi u., Ótemető u., Virág u., Sarló u., Árpád tér, Csapó u., Burgundia u., Klaipeda u., Sumen u., Wesselényi u., Vágóhid u., Diószegi út, Benczúr Gyula u., Hadházi u., Nyíl u., Piac u., Kálvin tér, Péterfia u., Bem József tér, Füredi út, Egyetem sugárút, Nagy Lajos király tér, Dóczy József u., Kartács u., által határolt terület
- a határoló utcák közül Ótemető u., Árpád tér, Diószegi út, Benczúr Gyula u., Csapó u., Bem József tér, Egyetem sugárút, Nagy Lajos király tér, Dóczy József u.,
- Bayk András kert, Haláp, Pallag.

- Tócoskerti Gondozó Szolgálat Derék Utcai Idősek Klubja

(Debrecen, Derék u. 22. sz.)

A telephelyen 20 fő ellátását biztosító *idősek klubja* működik heti 6 napos nyitva tartással. Munkanapokon, ez szolgál *házi segítségnyújtásban és étkeztetésben* az ellátottak számára nyitva álló helyiségként.

Az étkeztetés igénybevétele elvitellel, és - azon ellátottak részére, akik idősek klubja ellátás mellett az étkeztetést (ebéd) is igénybe veszik - helyben történő fogyasztással biztosított.

Működési területe:

- Tócopart u., Bíbor u., Vasútoldal, Kunhalom u., Bartók Béla u., Dorottya u., Széchenyi u., Nyugati u., Külső vásártér, Erzsébet u., Wesselényi u., Déli sor, Szoboszlói út, Károli

Gáspár tér, Mester u., Hunyadi u., Péterfia u., Kálvin tér, Hatvan u., Segner tér, által határolt terület

- a határoló utcák közül a Bartók Béla u., Dorottya u., Nyugati u., Külső vásártér, Déli sor, Szoboszlói út, Károli Gáspár tér, Mester u., Hunyadi u., Kálvin tér, Hatvan u., Segner tér, Nyugati u., Széchenyi u. 57-től és 60-tól,
- Szepes,
- Nagy Mihály kert.

- Csapókerti Gondozó Szolgálat Süveg Utcai Idősek Klubja

(Debrecen, Süveg u. 3. sz.)

A telephelyen 20 fő ellátását biztosító *idősek klubja* működik, ez szolgál a *házi segítségnyújtásban* és *étkeztetésben* is az ellátottak számára nyitva álló helyiséggént, heti 5 napos nyitva tartással.

Az étkeztetés igénybevétele elvitellel, és - azon ellátottak részére, akik idősek klubja ellátás mellett az étkeztetést (ebéd) is igénybe veszik - helyben történő fogyasztással biztosított.

Működési területe:

- a vámospércsi kivezető vasútvonal, Kolónia u., Luther u., Ótemető u., Virág u., Sarló u., Nyíl u., Hadházi út., 4. sz. főút kivezető szakasza által határolt terület
- a határoló utcák közül Kolónia u., Luther u., Virág u., Sarló u., Nyíl u., Hadházi út, 4. sz. főút kivezető szakasza

- Csapókerti Gondozó Szolgálat Ruyter Utcai Telephely

(Debrecen, Ruyter u. 21/A. sz.)

A telephelyen lehetősége van a *népkonyhai szolgáltatásban* részesülőknek a hét 5 napján az ebéd helyben történő elfogyasztására. Népkonyhán étkezők maximális létszáma 150 fő.

- Homokkerti és Józsaí Gondozó Szolgálat Szabó Kálmán Utcai Idősek Klubja

(Debrecen, Szabó Kálmán u. 33. sz.)

A telephelyen 15 fő ellátását biztosító *idősek klubja* működik, ez szolgál a *házi segítségnyújtásban* és *étkeztetésben* is az ellátottak számára nyitva álló helyiséggént, heti 5 napos nyitva tartással.

Működési területe:

- a 4. sz. főút kivezető szakasza, Déli sor, Wesselényi u., Vágóhid u., Diószegi út által határolt terület,
- a határoló utcák közül Vágóhid u.,
- Pac.

- Homokkerti és Józsaí Gondozó Szolgálat Deák Ferenc Utcai Idősek Klubja

(Debrecen-Józsa, Deák Ferenc u. 7. sz.)

A telephelyen 15 fő ellátását biztosító *idősek klubja* működik, ez szolgál a *házi segítségnyújtásban* és *étkeztetésben* is az ellátottak számára nyitva álló helyiséggént, heti 5 napos nyitva tartással.

Működési területe:

- Kartács u., Békessy Béla u., Böszörményi út, Akadémia u., Szabó Lőrinc u., Károli Gáspár u., Vezér u., Karinthy Frigyes u. által határolt terület,
- a határoló utcák közül a Kartács u., Békessy Béla u., Akadémia u., Karinthy Frigyes u., Vezér u.,
- Józsa, Harstein kert.

- *Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Ifjúság Utcai Nappali Intézménye*
(Debrecen, Ifjúság u. 2. sz.)

A telephelyen 60 fő *nagykorú értelmi fogyatékos személy nappali ellátását* - heti 5 napos nyitva tartással - biztosító intézmény működik.

Működési területe: Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe.

- *Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Mester Utcai Nappali Intézménye*
(Debrecen, Mester u. 22. sz.)

A telephelyen 30 fő *nagykorú értelmi fogyatékos személy nappali ellátását* biztosító intézmény működik heti 5 napos nyitva tartással.

Működési területe: Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe.

- *Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Ibolya Utcai Nappali Intézménye*
(Debrecen, Ibolya u. 24. sz.)

A telephelyen 20 fő *kiskorú fogyatékos személy nappali ellátását* biztosító intézmény működik heti 5 napos nyitva tartással.

Működési területe: Debrecen Megyei Jogú Város és Hajdú - Bihar Megye közigazgatási területe.

- *Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Böszörményi Úti Nappali Intézménye*
(Debrecen, Böszörményi u. 148. sz.)

A telephelyen 20 fő *kiskorú fogyatékos személy nappali ellátását* biztosító intézmény működik heti 5 napos nyitva tartással.

Működési területe: Debrecen Megyei Jogú Város és Hajdú - Bihar Megye közigazgatási területe.

- *Otthoni Szakápolási Szolgálat*
(Debrecen, Víztorony u. 11. sz.)

Működési területe: Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe.

Az intézmény tevékenysége a 2014. évi adatok alapján:

Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Az ellátottak életkor és nem szerinti megoszlása

életkor	ellátottak száma	ellátottak %-os aránya
18-39 éves	45	5,69%
40-59 éves	132	16,71%
60-64 éves	104	13,16%
65-69 éves	78	9,87%
70-74 éves	91	11,52%
75-79 éves	104	13,16%
80-89 éves	188	23,80%
90-X éves	48	6,07%
összesen:	790	100.00%

A kor szerinti megoszlásra jellemző, hogy a 790 fő szolgáltatásokat igénybevevő 54,55 %-ának életkora meghaladja a 70 évet. A 60 év alattiak jelentős része pedig elsősorban az étkeztetésben részesülők között található.

A 790 fő ellátott közül 510 fő nő és 280 fő a férfi. A nők aránya folyamatosan eléri, vagy meghaladja a 64%-ot, míg a férfiak aránya a szolgáltatást igénybevevők 36% közelében mozog.

Az intézmény fogyatékos ellátottjainak kor és nem szerinti megoszlása

Ibolya utca:

0-5 éves		6-13 éves		összesen
fiú	lány	fiú	lány	
4	7	1	-	12

Böszörményi út:

0-5 éves		6-13 éves		14-17 éves		összesen
fiú	lány	fiú	lány	fffi	nő	
-	-	8	4	2	1	15

Ifjúság utca:

14-17 éves		18-39 éves		40-59 éves		összesen
fiú	lány	ffi	nő	ffi	nő	
-	-	21	27	3	6	57

Mester utca:

14-17 éves		18-39 éves		40-59 éves		összesen
fiú	lány	ffi	nő	ffi	nő	
-	-	15	4	5	3	27

A fogyatékos személyek nappali ellátását 111 fő veszi igénybe, ebből 27 fő kiskorú. Az ellátottak közül 52 fő nő és 59 fő férfi. A nők aránya eléri a 46,85 %-ot, míg a férfiak aránya a szolgáltatást igénybevevők 53,15 % közelében mozog.

Az ellátottak jövedelmi helyzete a fogyatékos személyek nélkül

Jövedelem határ	Étkeztetés	Házi segítségnyújtás	Idős nappali ellátás	Demens nappali ellátás	Összesen
28 500-ig	136	3	15	0	154
34 200-ig	53	6	11	0	70
37 050-ig	1	1	0	0	2
42 750-ig	10	2	0	0	12
57 000-ig	20	3	4	0	27
71 250-ig	23	12	15	2	52
85 500-ig	67	39	28	2	136
99 750-ig	53	37	34	3	127
114 000-ig	42	44	27	5	118
114 001-től	61	154	38	8	261
összesen:	466	301	172	20	959

Az ellátottak 16,05 %-ának jövedelme nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegét és 27,21% azoknak az aránya, akiknek a jövedelme meghaladja a nyugdíjminimum négyszeresét.

Ellátási formánként a jövedelmi szint nagyon eltérő képet mutat. Az étkeztetésben részesülők 29,18 %-a él a nyugdíjminimum alatti jövedelemből, a nyugdíjminimum négyszeresét az ellátottak 13,09 %-ának a jövedelme haladja meg. Ezen ellátottak jelentős része az étkeztetés mellett a nappali ellátást vagy a házi segítségnyújtást is igénybe veszi.

A nappali ellátást igénybevevők 8,72%-a él a nyugdíjminimum alatti jövedelemből, a nyugdíjminimum négyszeresét az ellátottak 22,09 %-ának a jövedelme haladja meg.

Házi segítségnyújtást igénybevevők közül 0,99% él a nyugdíjminimum alatt, a nyugdíjminimum négyszeresét az ellátottak 51,16%-ának a jövedelme haladja meg. Az ellátást igénybe vevők jövedelemének terhelhetősége miatt szociális kedvezményben részesült 51 fő, ebből 14 fő étkező, 11 fő idősek klubjában ellátott, 27 fő házi segítségnyújtásban részesül. A kedvezményben részesülők közül 1 fő két ellátási formát vesz igénybe.

A nagykorú fogyatékos személyek nappali ellátásában részesülők jövedelmi helyzete

Jövedelem határ	Ifjúság u.	Mester u.	Összesen:
28 500-ig	0	1	1
34 200-ig	0	0	0
37 050-ig	0	0	0
42 750-ig	0	0	0
57 000-ig	3	0	3
71 250-ig	10	10	21
85 500-ig	11	3	14
99 750-ig	11	4	16
114 000-ig	9	4	13
114 001-től	13	5	18
összesen:	57	27	84

A nagykorú fogyatékos ellátottak 4,76%-ának jövedelme nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét, és 21,42% azoknak az aránya, akiknek a jövedelme meghaladja a nyugdíjminimum négyszeresét.

A kiskorú fogyatékos ellátottak családjainak jövedelmi helyzetére a Gyvt. szerinti gyermekétkeztetési kedvezményekre jogosultak száma mutat rá. Az ellátást igénybevevők közül az Ibolya utcai telephelyen senki, a Böszörményi úti telephelyen 10 fő részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Rászorultsági támogatásban senki nem részesül.

Az ellátottak természetes támogatórendszere

A fogyatékkal élő ellátottak kivétel nélkül családban élnek. A családban való megtartásukhoz, a családra nehezedő terhek csökkentéséhez szükséges a folyamatos intézményi ellátás igénybevétele.

A fogyatékkal élők kivételével az igénybevevők 26,59 %-a egyszemélyes háztartásban, egyedül él. A közvetlen környezetükben napi segítségre nem számíthatnak. Alapvető szükségleteik kielégítéséhez folyamatos intézményi segítséget igényelnek. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a nem egyedül élők egy része sem számíthat a közvetlen környezete segítségére.

Az egyedülállók aránya ellátási formánként eltérő. Étkeztetésben 33,9%, házi segítségnyújtásban 19,26 %, nappali ellátásban 22,09%. A Demens Idősek Klubjában nincs egyedülálló ellátott.

A szolgáltatásokat igénybevevők több mint fele él lakótelepi környezetben. A természetes támogatórendszer működése különbözőséget mutat a családi házas és a lakótelepi övezetben. Az igényelt szolgáltatások milyenségére és mértékére hatást gyakorol a természetes támogató rendszer is.

Az intézmény által nyújtott szolgáltatások bemutatása, az ellátások igénybevételére vonatkozó adatok és az ellátások iránti igények, tendenciák

Az intézmény által nyújtott ellátások igénybevételére vonatkozó adatok

Szolgáltatás megnevezése	Ellátható személyek száma / engedélyezett férőhelyek száma	Ellátottak száma összesen	Napi átlagos igénybevétel	Kihasználtság az ellátható személyek számához / engedélyezett férőhelyek számához viszonyítva
Házi segítségnyújtás	567	54504	217,15	38,3%
Idős nappali ellátás	235	23962	95,47	40,6%
Demens idős nappali ellátás	30	3873	15,43	51,4%
Kiskorú fogyatékos nappali ellátás	40	4126	16,44	41,1%
Nagykorú fogyatékos nappali ellátás	90	17885	71,25	79,2%
Étkeztetés	1050	117397	467,72	44,5%
Népkonyha (Szakmai Program)	150	17195	68,51	45,7%

Otthoni Szakápolás:

2014. évre szerződött vizitek száma összesen: 2016 vizit,
2014-ben teljesített vizitek száma összesen: 2394 vizit,
a szolgáltatás elrendelés alapján, a hét 7 napján biztosított.

Az intézmény által nyújtott ellátások iránti igények, tendenciák

Szolgáltatás megnevezése	Megállapodások száma 2014. 01. 01-én	Megállapodások száma 2014. 12. 31-én	Megállapodások számának éves változása
Házi segítségnyújtás	289	301	12 fő
Idős nappali ellátás	184	172	-12 fő
Demens idős nappali ellátás	22	20	-2 fő

Szolgáltatás megnevezése	Megállapodások száma 2014. 01. 01-én	Megállapodások száma 2014. 12. 31-én	Megállapodások számának éves változása
Kiskorú fogyatékos nappali ellátás	29	27	-2 fő
Nagykorú fogyatékos nappali ellátás	85	84	-1 fő
Étkeztetés	578	466	-112 fő
Népkonyha (Igénybevételek száma)	75	55	-20 fő

Összességében elmondható, hogy 2014-ben minden jelentkező igényt ki tudott elégíteni az intézmény. A házi segítségnyújtás kivételével az ellátás iránti igény és az ellátási napok száma csökkenő tendenciát mutat.

Otthoni szakápolásban az OEP finanszírozás erejéig tudják az igényeket kielégíteni.

Házi segítségnyújtás:

Az ellátottak megállapított gondozási szükséglete és az igénybe vett gondozási ideje

Ténylegesen igényelt napi gondozási idő	napi 1 óra	216
	napi 2 óra	48
	napi 3 óra	19
	napi 4 óra	18
Gondozási szükséglet vizsgálat alapján megállapított napi gondozási idő	napi 1 óra	89
	napi 2 óra	89
	napi 3 óra	41
	napi 4 óra, vagy azt meghaladó	82

Az ellátottak 27,24%-ának napi 4 óra, vagy azt meghaladó a megállapított gondozási szükséglete. Ebből a napi 4 óra gondozást az ellátottak 5,98%-a veszi igénybe. A megállapított napi 3 – 4 óra gondozási időt az ellátottak 12,29%-a veszi igénybe. A ténylegesen igénybevett gondozási időt az ellátott kérését, egészségi állapotát és támogatottságát figyelembe véve napi több látogatás alkalmával, szükség szerint egyszerre két gondozónővel biztosítják.

Az, hogy a rendelkezésre álló kapacitást nem teljes mértékben használják ki az ellátottak, alapvetően két okra vezethető vissza. Az egyik, hogy van segítségük a szűkebb vagy tágabb családban, a másik pedig, hogy a jövedelmi helyzet miatt csak a legszükségesebb, legfontosabb mértékű segítséget kérik.

A gondozási feladatok igénylése alapján az ellátottak leggyakrabban az alábbi tevékenységek elvégzésében kérnek segítséget: személyi és környezeti higiéniájuk biztosítása, étkezés segítése, bevásárlás, ügyintézés, gyógyszerbeszerzés. A felügyelet, orvoshoz-, hivatalos helyre való eljutás segítése, vagy a mentális gondozás a fontosság szempontjából háttérbe szorul az ellátottak több mint háromnegyedénél.

Házi segítségnyújtásban a kitűzött ellátotti létszámot sikerült kis mértékben meghaladni, úgy hogy az ellátottak 12,29%-a vett napi 3 - 4 óra gondozási időt igénybe.

Nappali ellátásban a létszám növelése érdekében a lakosság részére is hirdettek programokat, újságban jelentettek meg cikkeket, fotókat figyelem felkeltés céljából. A városi televízió a nagyobb rendezvényekről több esetben riportot közvetített. Minden alkalmat megragadnak annak érdekében, hogy népszerűsítsék szolgáltatásaikat, azonban a színes programok ellenére az ellátotti létszám csökkent.

Az időskorúak nappali ellátását 192 fő vette igénybe, közülük 20 személy részesült a demens személyek számára biztosított speciális szolgáltatásban. A felvett ellátottak-, valamint a szolgáltatást igénybevevők száma klubbonként változó arányt mutat. Az étkeztetést is igénybevevők aránya az idősök klubjaiban 55,81%, ami 96 főt jelent.

Fogyatékos személyek nappali ellátása

Fogyatékos személyek megoszlása a sérültség foka szerint

	enyhe	középsúlyos	súlyos	ebből halmozott
Ibolya utcai nappali ellátás	-	-	12	12
Böszörményi úti nappali ellátás	-	-	15	12
Ifjúság utcai nappali ellátás	2	14	41	7
Mester utcai nappali ellátás	-	7	20	2

A kiskorú fogyatékos személyek nappali ellátásában az ellátottak szinte 100%-a halmozottan sérült, ami nagyban nehezíti a napi munkavégzést. A Böszörményi úti fogyatékos személyeket ellátó nappali intézmény ellátottai közül 7 fő mozgássérült, 5 fő érzékszervi sérült, 3 fő autista. Az Ibolyai utcai nappali intézmény ellátottai közül 6 fő mozgássérült, 6 fő érzékszervi sérült.

A nagykorú fogyatékos személyek nappali ellátásában az ellátottak 72,61%-a súlyosan fogyatékos. Itt a szociális foglalkoztatásban résztvevők aránya 63,09 %, összesen 53 fő. Ebből az intézmény által szervezett munka rehabilitációban résztvevők aránya 35,71 %, fejlesztő felkészítő foglalkoztatásban résztvevők aránya 27,38 %, melyet együttműködési megállapodás alapján külső foglalkoztató végez.

Az étkeztetésben ellátottak száma 466 fő. Az elvitellel biztosított ebéd iránt az igény lényegesen nagyobb, mint a helyben fogyasztásosra, melyet az étkezők 20,6%-a vesz igénybe. Az étkezők 3,64%-a igényel diétás étkeztetést.

Étkeztetésben a kitűzött ellátotti létszámot nem tudták elérni. A létszámcsökkenést eredményezhette az ellátottak közfoglalkoztatási programba történő bekerülése mellett az is,

hogy több szolgáltató jelent meg a piacon, akik az igénybevevők részére lehetőséget biztosítanak a menü kiválasztására és házhoz viszik az ebédet.

A szolgáltatások köre bővült 2014-ben. Az idősok számára lakhatási és otthonápolási megoldásokat népszerűsítő nemzetközi Helps projekt keretében 2014. szeptember 15-én 3 telephelyen Infó Pontot hoztak létre, az új szolgáltatás az idősok és fogyatékkal élők, valamint hozzátartozóik számára jelent segítséget. Az Infó Pontok által nyújtott szolgáltatások elérhetőek személyes tanácsadás keretében, telefonon vagy e-mailen keresztül is.

A Pósa utcai telephelyen eMagyarország Pontot is létesítettek. Az eMagyarország Centrummal kötött Együttműködési megállapodás keretein belül közösségi internet hozzáférési pontot biztosítanak a település lakossága részére.

A Méliusz Juhász Péter Könyvtárral együttműködve került kialakításra a Pósa utcán egy Könyvtár Pont. A könyvtári szolgáltatás így elérhető közelségbe került a városrész lakosai számára.

A nappali ellátást igénybevevő felnőtt korú ellátottaknak pedikűr-manikűr, fodrász, masször szolgáltatás igénybevételeit biztosítják közfoglalkoztatás keretében, a szolgáltatásokat igénylik az ellátottak, azonban a pályázati kiírások nem tették lehetővé ezek folyamatos biztosítását. Az intézmény rendszeresen szervez ellátottjai számára kulturális programokat, ünnepségeket, egészségügyi szűrővizsgálatokat, prevenciós jellegű előadásokat, vetélkedőket, az egyes ünnepekhez kapcsolódó rendezvényeket, bővítik is a szolgáltatások körét, illetve lehetőség szerint a városi rendezvényeken való részvételt is biztosítják az idősok számára.

Az önkormányzati fenntartású intézmények közül talán a VSzSz ment keresztül a legjelentősebb változásokon, átalakuláson az elmúlt években.

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala 2012. évi ellenőrzésének észrevételei, valamint a hatékonysági szempontok figyelembevételel 2013. január 1. napjától strukturális változásokat kellett végrehajtani az intézményben. A nyújtott szolgáltatások közül az idősok klubjaiban az alacsony kihasználtság miatt az engedélyezett férőhelyek számának telephelyenként történő csökkentésére, a házi segítségnyújtásban a működési engedélyben feltüntetett ellátható személyek számának a ténylegesen ellátott személyek számához történő igazítására került sor.

Fentiek, valamint az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCV. törvény alapján Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a 270/2012. (XII.13.) számú határozatával döntött a fenntartásában működő szociális intézmények átszervezéséről. Ennek következtében 2012. december 31. napjával a DMJV Fogyatékosokat Ellátó Intézménye (a továbbiakban: FEI) fogyatékos személyek (felnőtt, kiskorú) nappali ellátását, valamint a fogyatékos személyek átmeneti ellátását biztosító feladatot átadta a VSzSz részére, ezzel egyidejűleg a Debrecen, Ifjúság utca 2. szám, a Debrecen, Mester u. 22. szám, a Debrecen, Ibolya utca 24. szám alatti feladatellátást szolgáló ingatlanok, és a Debrecen, Böszörményi út 148. szám alatti ingatlanból 80 m² területű feladatellátást szolgáló ingatlan viszont ingyenes használatra átadásra került a FEI-től a VSzSz-hez azzal, hogy annak

telephelyeként működnek a továbbiakban. A Debrecen, Ifjúság u. 2. szám alatti telephelyen 10 férőhelyen működő fogyatékos személyek gondozóháza az állam által átvett feladatnak minősült, azonban tekintettel arra, hogy az ingatlan megosztása nem volt lehetséges, a két ellátási forma biztosítása egy épületen belül folyt, azok VSzSz-hez történő együttes átadásáról született döntés. A gondozóház 2013. december 31. napjával került a FEI-hez a Közgylűs 214/2013. (X. 24.) határozata értelmében.

Az ellátás hatékonyabb biztosítása érdekében tehát a fenntartó 2013. január 1. napjától a VSzSz nappali ellátást (idősek klubja) biztosító intézményi férőhelyeinek összlétszámát 355 főről 265 főre (ebből 30 demens idős férőhely), a házi segítségnyújtásban ellátható személyek számát 737 főről 567 főre csökkentette.

2015. évben szintén hatékonysági és gazdaságossági szempontok miatt ismét szükségessé vált az intézményi feladatok áttekintése, racionalizálása. Ennek keretében a Közgylűs 28/2015. (II. 26.) határozatával 2015. április 1. napjától a házi segítségnyújtás koordinálását végző Debrecen, István út 9. szám alatti telephelyet megszüntette, a korábban 9 telephelyen heti 6 napos nyitva tartással működő időseket ellátó klubok közül 5 klub 5 napos nyitva tartással működik tovább, ugyancsak a hét 5 napján tart nyitva a Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat Pósa Utcai Idősek és Demens Idősek Klubja demens személyeket ellátó részlege. Az idősek nappali ellátása tekintetében engedélyezett összesen 235 férőhely 165 férőhelyre csökkent, ami a 8 telephely közül 6 telephelyet érintett általában 10 és 15 fős férőhelycsökkentéssel számolva telephelyenként. A demens idős nappali ellátás összesen 30 engedélyezett férőhelyéből (Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat Pósa Utcai Idősek és Demens Idősek Klubja: 10 férőhely; Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat Kandia Utcai Demens Idősek Klubja: 20 férőhely) 5 férőhely megszüntetésére került sor a Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat Kandia Utcai Demens Idősek Klubja esetében, így a demens idős nappali ellátásban biztosított összesen 30 engedélyezett férőhely 25 férőhelyre csökkent.

Elrendelte továbbá 2015. április 1. napjától a Közgylűs az intézmény Újkerti Gondozó Szolgálat Ibolya Utcai Fogyatékosokat Ellátó Intézmény (4027 Debrecen, Ibolya u. 24.) esetében a férőhely-kijelölés határozatlan időre történő mellőzését, valamint a férőhely-kijelölés mellőzésének időtartamára az ellátottakkal kötött megállapodások meghosszabbításának tilalmát az Újkerti Gondozó Szolgálat Böszörményi Úti Fogyatékosokat Ellátó Intézmény (4032 Debrecen, Böszörményi út 148.) és az Újkerti Gondozó Szolgálat Ibolya Utcai Fogyatékosokat Ellátó Intézmény későbbi összevonása érdekében.

Az intézmény 5 telephelyének neve is megváltozott az év során, amit utcanév változás (Belvárosi Gondozó Szolgálat Vörösmarty Utcai Idősek Klubja – új neve: Belvárosi Gondozó Szolgálat Erzsébet Utcai Idősek Klubja), illetve a telephelyek más, már nem önkormányzati fenntartású intézménytől való könnyebb megkülönböztetése indokolt (a 4 fogyatékos személyek nappali ellátását nyújtó intézmény esetében).

Személyi feltételek:

A személyi feltételek telephelyenként és szakfeladatonként is megfelelnek a jogszabályi előírásoknak. A 152 fő engedélyezett létszámból 144 fő szakmai feladatokat, 8 fő pedig a szakmai tevékenységhez kapcsolódó intézményüzemeltetési feladatokat lát el. A szakmai

feladatokat ellátó munkavállalók szakképesítési aránya 98%. A szakápolási szolgálat keretében egy gyógytornász is tevékenykedik részmunkaidőben.

Az otthoni szakápolás személyi feltételei hiánytalanul rendelkezésre állnak.

A feladatok ellátásához hathatós segítséget biztosít a közfoglalkoztatásba bevont munkavállalók intézményénél való alkalmazása.

Az önkéntes munkavállalók és karitatív szolgálatot teljesítő diákok is egyre több területen kapcsolódnak be az intézmény tevékenységébe.

Tárgyi feltételek:

A feladatok ellátásához a tárgyi feltételek részben adóttak. Egy telephelyen történt meg 2014-ig a komplex akadálymentesítés. Az akadálymentes közlekedés 2 telephelyen teljes mértékben, 14 telephelyen csak részben megoldott, de az intézménybe való akadálymentes bejutás rámpa és mobilrámpa segítségével minden szakmai szolgáltatást nyújtó telephelyen biztosított. A telephelyeken a szakhatóság által javasolt küszöbtelenítés megtörtént.

Az intézmény székhelye és telephelyei egy kivétellel határozatlan időre szóló jogerős működési engedéllyel rendelkeztek, azonban a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal 2014. évi ellenőrzése során 7 telephely esetében észrevételezte a hiányosságokat. A fenntartónak 2015. szeptember 16. napjáig kellett volna gondoskodnia az alábbi telephelyek teljes körű akadálymentesítéséről, valamint az előírt helyiségek biztosításáról:

- Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat Pósa Utcai Idősek Klubja,
- Homokkerti és Józsei Gondozó Szolgálat Deák Ferenc Utcai Idősek Klubja,
- Tócoskerti Gondozó Szolgálat Derék Utcai Idősek Klubja,
- Fényesudvari Gondozó Szolgálat Csapó Utcai Idősek Klubja,
- Belvárosi Gondozó Szolgálat Erzsébet Utcai Idősek Klubja,
- Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Ibolya Utcai Nappali Intézménye,
- Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Ifjúság Utcai Nappali Intézménye.

Tekintettel arra, hogy forráshiány miatt a szükséges munkálatok nem készültek el, ezen telephelyek hatósági szerződéssel működnek 2015 novemberétől.

Az Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Böszörményi Úti Nappali Intézménye tekintetében a működési engedély 2014. december 31-éig szólt, ahol jogszabályváltozásnak köszönhetően a működés feltételeinek kialakítására 2016. december 31-ig van lehetőség. A szolgáltatás áthelyezése érdekében a Közgyűlés 12/2015. (I. 29.) határozatában vállalta a VSzSz Ruyter utcai telephelyének átalakítását és akadálymentesítését, valamint két további családsegítést végző intézmény, Debrecen Megyei Jogú Város Gyermekvédelmi Intézménye és Debrecen Megyei Jogú Város Családsegítő és Gyermekjóléti Központja akadálymentesítését.

Az Ibolya utcai épületegyüttes felújítása 2014-ben befejeződött, azonban tekintettel arra, hogy az épületben több szervezet, intézmény működik, a folyamatos egyeztetések ellenére sem áll rendelkezésre a jogszabály által előírt feladatok ellátásához elegendő terület, helyiség. Ez is indokolja a fenntartó azon szándékát, hogy a két kiskorú fogyatékosokat ellátó intézményt összevonja, és az átépített Ruyter utcai épületben működteti tovább.

Valamennyi telephelyen évente tisztasági meszelés történik. A kisebb javítások és karbantartási munkák a DIM költségvetésében rendelkezésre álló keret erejéig folyamatosak. Az intézményt érintő felújítások, beruházások a fenntartó által meghatározott, és megszervezett keretek között történnek.

3.4. DMJV Idősek Háza (Debrecen, Pallagi út 9.)

Az intézmény székhelyén 275 férőhelyen, Szávay Gyula Utcai Telephelyén 32 férőhelyen ápolást, gondozást nyújtó idősek otthona ellátást biztosít, valamint székhelyén 50 férőhelyen átmeneti elhelyezést nyújtó időskorúak gondozóházát is működtet.

Az ellátottak köre Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területén élő, a nyugdíjkorhatárt betöltött időskorú lakosság közül kerül ki mindkét ellátási formában.

Az intézmény az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról gondoskodik.

Az ellátások igénybevételére vonatkozó adatok:

2014. évben a DMJV Idősek Háza székhelyén 132 fő adta be kérelmét tartós elhelyezésre. Még beköltözés előtt elhunyt több kérelmező, és visszavonta a kérelmét 12 fő. Nem javasolták az elhelyezést 30 kérelmező esetében, elsősorban pszichiátriai megbetegedésük, szenvedélybetegségük miatt, valamint a 4 órán túli gondozási szükséglet hiánya miatt. Összesen 84 új ellátott költözött be az intézménybe.

A DMJV Idősek Háza átmeneti elhelyezést nyújtó gondozóházába 2014-ben 111 elhelyezési kérelem érkezett. Még beköltözés előtt elhunyt 6 kérelmező, visszavonta a kérelmét 13 fő. Nem javasolták több kérelmező elhelyezését pszichiátriai betegségeik, illetve szenvedélybetegségük miatt. Az átmeneti elhelyezést nyújtó gondozóházba 2014-ben 74 új ellátott költözött be.

Az idősek otthonában ellátottak nem és életkor szerinti megoszlása
2012-ben és 2014-ben

Korcsoport (év)	2012. december 31. napján			2014. évi átlag		
	Férfi (fő)	Nő (fő)	összesen	Férfi (fő)	Nő (fő)	összesen
35-44	2	0	2	0	0	0
45-54	3	6	9	3	3	6
55-64	33	15	48	30	18	48
65-74	41	25	66	40	46	86
75-84	23	56	79	22	58	80
85 felett	5	40	45	5	35	40
Összesen:	107	142	249	100	160	260

A 2014. évi adatok alapján az intézmény ellátottjai az idősebb, 65-74 és 75-84 éves korosztályokhoz tartoznak, a nemek arányát tekintve a női ellátottak száma magasabb.

A lakók többsége 8 általános vagy az alatti iskolai végzettséggel rendelkezik, családi állapotuk szerint a legtöbben özvegyek (45 %) vagy elváltak (33 %), jellemzően nyugellátásban (82 %), valamint fogyatékosági támogatásban (15 %) részesülnek. 87 %-uk az öregségi nyugdíjminimum feletti jövedelemmel rendelkezik. A leggyakrabban előforduló betegségek: hypertonia, szívbetegség, incontinenca, diabetes, demencia. A hypertonia és szívbetegség együttes előfordulása a legjellemzőbb. A gondozottak 17 %-a mozgáskorlátozott, 64 %-uk ingatlanulajdonnal nem rendelkezik, 27 %-uk saját ingatlanulajdonából került be az intézménybe.

Mivel a férőhelyek száma 300-ról 275-re csökkent az elmúlt évben, a kihasználtsági mutató javult.

Az időskorúak gondozóházában ellátottak nem és életkor szerinti megoszlása
2012-ben és 2014-ben

	2012. december 31. napján			2014. évi átlag		
Korcsoport (év)	Férfi (fő)	Nő (fő)	összesen	Férfi (fő)	Nő (fő)	összesen
35-44	0	0	0	0	0	0
45-54	2	1	3	0	3	3
55-64	7	2	9	6	5	11
65-74	4	4	8	6	6	12
75-84	4	12	16	4	10	14
85 felett	1	13	14	1	6	7
Összesen:	18	32	50	17	30	47

Az ellátási forma kihasználtsági mutatója változó, jellemzően a téli időszakban magasabb. Az átmeneti ellátásban a lakók életkor és nem szerinti összetétele, valamint főbb szociális jellemzői is hasonlóak a tartós bentlakásos ellátáshoz.

A gondozottak 96 %-a nyugellátásban részesül és ugyancsak 96 %-uk az öregségi nyugdíjminimum feletti jövedelemmel rendelkezik. A leggyakrabban előforduló betegségek: incontinenca, hypertonia, demencia. Az agyi történés utáni állapot és a hypertonia együttes előfordulása a legjellemzőbb. A gondozottak 15 %-a mozgáskorlátozott, 60 %-uk ingatlanulajdonnal nem rendelkezik, 38 %-uk saját ingatlanulajdonából került be az intézménybe.

A 2015. féléves adatok vizsgálata során is a fenti megállapításokat tehetjük, az idősök otthonában növekedett az ellátottak száma.

Várakozó lista egyik ellátási forma esetében sem alakult ki.

Az idősek mentális gondozását, mindennapi életük minél színesebbé tételével kívánják megvalósítani, ennek érdekében rendszeres programokat szerveznek számukra. A rendszeres programok közé tartoznak: kézműves foglalkozások, torna, filmvetítés, zenehallgatás, demens foglalkozás, tekézés, séta, rendezvények látogatása, közös bevásárlás. A lakók név-, és születésnapját közös foglalkozás keretein belül együtt ünneplik meg, az intézményi foglalkozásokon általában 25-30 fő vesz részt. A református lelkész 2 heti rendszerességgel tart imaórát.

Különös gondot fordítanak a demens ellátottak foglalkoztatására, számukra heti 2-2 alkalommal tartanak foglalkozást.

A csoportos foglalkozásokon kívül lehetőség van egyéni beszélgetésekre is és igyekeznek azokhoz az ellátottakhoz is eljutni, akik ágyhoz kötöttek. A kézműves foglalkozásokon kisebb ajándéktárgyakat és a szobák díszítésére alkalmas tárgyakat készítenek. Gyöngyöt fűznek, gipszből képeket, szobrokat öntenek, amelyeket ki is festenek. Karácsonyra adventi koszorút, tobozból és gyöngyből asztali díszeket, a fákra karácsonyi díszeket készítettek.

Kedvenc programok közé tartozik a zenehallgatás, a népdalok-nóták éneklése, élőzene citerával, beszélgetés a bibliáról.

2014-ben több nagyobb rendezvényre is sor került: a szokásos farsangi bál, májusban megemlékeztek az édesanyákról, a jó idő beköszöntével rendszeresek voltak az intézmény kertjében a főzések, szalonnasütések, séták a környéken. Részt vettek a mikepércsi otthonban szervezett főzőversenyen, Bélapátfalván a hagyományos népdaltalálkozón, augusztusban kirándulni voltak az ellátottakkal Hármashegyfalján. Megemlékeztek március 15-ről, augusztus 20-ról, október 23-ról. Októberben az idősek hónapja alkalmából több rendezvény is tartottak. Műsort adtak még ebben a hónapban a Napsugár gondozóház fiataljai, a Kettesy Aladár Általános Iskola tanulói és a Délibáb nótakör nyugdíjasai is, akik mindannyian rendszeresen visszatérő fellépők. Novemberben nem feledkeztek meg halottaikról sem, igény szerint az ellátottakat kikísérték a temetőbe hozzátartozóik sírjához. Decemberben az intézmény ellátottjaihoz is megérkezett a Mikulás, szerény csomagot hozott mindenkinek, Advent minden vasárnapja előtt gyertyát gyújtottak. Az érdeklődők megnézhatték az ünnepi, kivilágított belvárost és december 18-án ismét meghívták az ellátottakat ünnepi karácsonyi vacsorára.

Az intézmény 4. emeleti foglalkoztatójában lehetőség van a könyvtár használatára.

Az étkezés, az egészségügyi ellátás (házi orvosi ellátás heti 3 alkalommal 4 órában), a szociális és mentálhigiénés ellátás, a ruházat és textiláru tisztítása, fodrász mellett további szolgáltatások közé tartozik a pedikűr, melyet az ellátottak térítés ellenében vehetnek igénybe.

Az intézmény saját főzőkonyhával rendelkezik. A napi háromszori étkezés mellett többféle diétás és kiegészítő étkezés is biztosított.

Segítik a rendszeres szűrővizsgálatokra való eljutást, a gyógyszer, gyógyászati segédeszköz beszerzéséről, a szakorvosi ellátásról, fekvőbeteg intézeti ellátáshoz történő szállításról is az intézmény gondoskodik. Amennyiben az intézményi orvos az ellátottat szakrendelésre vagy kórházba irányítja, lehetőség van az intézmény gépkocsijának igénybevételére.

A bentlakásos intézményünkben is jelentős változásokra került sor az elmúlt években. A Közgyűlés még a 282/2006. (XII.14.) Ö.h.-val döntött az Idősek Háza átszervezéséről, melynek értelmében 2007. február 1-jétől ápolást, gondozást és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény került kialakításra és azóta vegyes profilú intézményként működik. Az átszervezést követően az intézmény 15 férőhellyel működtette a gondozóházat. A VSzSz korábban három telephelyen nyújtotta ezt a típusú ellátást, azonban a tárgyi feltételek nem feleltek meg a jogszabályban előírtaknak. Az Idősek Házában kialakított gondozóházban a korábbiakhoz képest javultak a tárgyi feltételek, az ellátás iránti igény is megnövekedett, amely szükségessé tette a férőhelyek számának több alkalommal történő emelését, így jelenleg az intézmény 50 férőhelyen biztosítja az átmeneti ellátást. A Közgyűlés a 92/2008. (IV. 24.) Ö.h.-val döntött továbbá az intézmény tartós bentlakásos férőhelyei számának 300 férőhelyre történő csökkentéséről a székhely esetében. A Közgyűlés 129/2014. (VI. 26.) határozata szerint az alacsony kihasználtság miatt ismét férőhelycsökkentésre került sor, így jelenleg 275 férőhelyen biztosított az ellátás.

Az intézmény Szávay Gyula Utcai Telephelye korábban DMJV Csökkentlátók Otthona telephelyeként működött. Az intézmények profiltisztítása keretében a Közgyűlés 270/2012. (XII. 13.) határozatával döntött arról, hogy a feladatot 2012. december 31. napjával átadja az Idősek Háza részére. A telephely Debrecen Megyei Jogú Város Idősek és Csökkentlátók Otthonának (elnevezése időközben DMJV Csökkentlátók Otthonára változott) tagintézményeként nyitotta meg kapuit 24 férőhellyel 2004. november 15. napján, mely az átlagot jóval meghaladó minőségű elhelyezési körülményeket és szolgáltatást biztosító, emelt szintű idősok otthonaként működött 2007. október 31. napjáig.

A férőhelyek száma 2008. március 26. napjától már 28-ra, 2012-ben pedig 32-re emelkedett.

A Közgyűlés 234/2013. (XI. 28.) határozatával döntött továbbá arról is, hogy 2014. január 1. napjával az Idősek Háza tekintetében a gazdálkodási feladatokat, a többi önkormányzati fenntartású szociális és gyermekjóléti intézmény tekintetében pedig a gazdálkodási és az intézményüzemeltetési feladatokat átadja a DIM-nek. Az Idősek Háza vonatkozásában – tekintettel az igénybe vehető központi költségvetési támogatásra – az intézményüzemeltetési feladatok átadása akkor nem történt meg. 2016. január 1. napjától azonban az intézmény működésének, illetve az intézményüzemeltetési feladatok ellátásának hatékonyabbá és takarékosabbá, valamint az önkormányzati fenntartású szociális és gyermekjóléti intézmények működtetésével kapcsolatos feladatok egységessé tétele érdekében az Idősek Háza intézményüzemeltetési feladatait (az ingatlanok és tartozékaik karbantartása, kommunikációs szolgáltatások, közüzemi díjak, személyszállítási és egyéb intézményüzemeltetési szolgáltatások) is átveszi a DIM a mosatás, a takarítás és az étkeztetés kivételével.

Személyi feltételek: A szakmai létszám az SzCsM rendelet által meghatározott létszámnormának megfelel.

Tárgyi feltételek:

Az Idősek Háza székhely épületének állaga a korából adódóan erősen leromlott, műszaki felszereltsége elavult, emiatt folyamatos javítást és karbantartást igényel. Az intézmény tárgyi feltételeit érintő hiányosságok részletesen a későbbiekben kerülnek kifejtésre.

Eredményeikről is beszámolhatunk azonban, mivel az előző két évben pénzmaradvány terhére az intézmény konyhai berendezéseket vásárolt, melyek üzembe helyezése megtörtént. Felújításra kerültek az intézményi fürdőszobák, melyeket a speciális szükségletű ellátottak igényei szerint alakítottak ki. A bútort, a felszerelési tárgyak viszont további felújításra, cserére szorulnak. A megfelelő ellátás érdekében több, a szakellátáshoz fontos műszer beszerzésére került sor, illetve az orvosi szoba felszerelésének fejlesztése is megvalósult.

DMJV Idősek Háza Szávay Gyula Utcai Telephelye (Szávay Gyula u. 55/F.)

Az elmúlt év során 48 fő nyújtotta be elhelyezés iránti kérelmét. 45 főt előgondoztak, 3 fő visszavonta kérelmét. 2014-ben 10 fő költözött be és 9 fő hunyt el, 1 fő kiköltözött.

Az intézmény telephelyén ellátottak nem és életkor szerinti megoszlása
2012-ben és 2014-ben

	2012. december 31. napján			2014. évi átlag		
Korcsoport (év)	Férfi (fő)	Nő (fő)	összesen	Férfi (fő)	Nő (fő)	összesen
1– 39 év	1	0	1	0	0	0
40 – 59 év	1	0	1	1	0	1
60 – 69 év	0	0	0	1	0	1
70 – 79 év	1	4	5	3	5	8
80 felett	4	17	21	5	15	20
Összesen:	7	21	28	10	20	30

2014. december 31-én 30 ellátottal működött az intézmény, melyből 22 nő és 8 férfi volt. Az ellátottak átlag életkora 82 év, a legtöbben 80 év felettiek, a nők száma duplája a férfiakénak. A gondozottak között a 8 általános és a középiskolai végzettségűek aránya a legmagasabb (33 – 33 %). A telephely lakói jellemzően özvegy családi állapotúak, és mindannyian nyugdíjasok (29 fő öregségi, 1 fő rokkant nyugdíjban részesül). A leggyakrabban magas vérnyomás, ízületi és mozgásszervi, szív és érrendszeri megbetegedésben, valamint széklet-vizelet visszatartási zavarban szenvednek. 83 %-uk saját tulajdonú házzal vagy lakással rendelkezik.

A telephelyen nyújtott szolgáltatás iránt évek óta nagy az érdeklődés, mely a várólista jelentős növekedését eredményezte. Az elmúlt év során a férőhelyszám duplájára nőtt az ellátásra várakozók száma. A bekerülést tovább nehezíti a soron kívül várakozók magas aránya, mely lehetetlenné teszi a normál sorrendiséggel várakozók belátható időn belüli bekerülését.

A tavalyi év végén 53 fő, idén félévkor 58 fő várakozott az ellátásra. Jellemzően 80 év feletti, 8 általános iskolai végzettségű, nyugdíjas, özvegy (75 %) nők. Jövedelmük az öregségi nyugdíjminimumot meghaladja, saját ingatlan tulajdonukban élnek. Főként magas vérnyomás, szív- és érrendszeri, mozgásszervi és anyagcsere betegségben (diabetes) szenvednek, 1 fő látás és 1 fő mozgásfogyatékos.

A szolgáltatások és programok köre általában megegyezik a székhelyen nyújtottakkal. Az intézmény orvosa hetente egy alkalommal a telephelyen rendel. Melegítő konyhával rendelkeznek, az étkezést az Idősek Háza konyhájáról kiszállítással biztosítják.

Személyi feltételek: a dolgozók létszáma és szakképzettsége megfelel a jogszabályi feltételeknek.

Tárgyi feltételek:

Az egész épület akadálymentes, az elhelyezési körülmények az átlagot meghaladják. A két ágyas, fürdőszobával, mini konyhával felszerelt bútorozott szobákban TV és telefon is elhelyezésre került. Az épület további helyiségei (társalgó, nappali, foglalkoztató) biztosítják, hogy az ellátottak szabadidős tevékenységeiket otthonos környezetben tudják eltölteni.

Az intézmény állagmegóvására egyre többet kellene költeni, nagy szükség lenne a lakószobák és közösségi helyiségek festésére.

4. DMJV Önkormányzata ellátási szerződés útján biztosított szolgáltatásai

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata öt szervezettel kötött ellátási szerződést szociális szolgáltatások, ellátások biztosítására. A szervezetek tevékenységének bemutatása 2014. évi szakmai beszámolóik alapján, valamint a megyei fenntartók számára készített, és ezen szervezetekhez is eljuttatott adatlapok kiértékelése alapján történt.

4. 1. ReFoMix Nonprofit Közhasznú Kft.

A ReFoMix Nonprofit Közhasznú Kft. (székhely: 4030 Debrecen, Bégány u. 4.) jelenleg az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

- **nappali ellátás** keretében hajléktalan személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. Nappali melegedőt működtetnek a Debrecen, Dobozi u. 2/D. alatt 50 férőhellyel és a Wesselényi u. 55. sz. alatt 16 férőhellyel.
- **az éjjeli menedékhelyen** az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését,

valamint krízishelyzetben éjszakai szállását biztosítják. Az intézmény a Debrecen, Wesselényi u. 55. sz. alatt 50 férőhelyes, a Debrecen, Dobozi u. 2/D. sz. alatt 35 férőhelyen nyújtja szolgáltatásait.

- **az átmeneti szálláson** azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és szociális munka segítségével képesek az önellátásra. Az átmeneti szállás a Debrecen, Derék u. 22. sz. IX. emeletén 50 férőhelyes, a Debrecen, Szávay Gyula u. 89. sz. alatt 18 férőhelyes, a Debrecen-Ondód, Kádár dűlő 10. sz. alatt pedig 26 férőhelyes.
- **utcai szociális munka** keretében biztosítja az utcán tartózkodó hajléktalan személy helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét.

Nappali ellátás

A Dobozi u. 2/D. szám alatti **Szociális és Egészségügyi Központ** belül működő, valamint a Wesselényi u. 55. szám alatti **Sziget Szálló nappali melegedők** az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújtanak, a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szerveznek, valamint helyet biztosítanak a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak, biztosítják, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Szolgáltatásaik: tisztálkodási, mosási, főzési lehetőség; szükség szerinti ruházattal való ellátás; szükség szerint egészségügyi alap- és szakellátáshoz való hozzájutás megszervezése; igény szerint meleg étel biztosítása; szabadidős programok szervezése; hivatalos ügyek intézése (jogi ügyek, személyes iratok beszerzése stb...); munkavégzés lehetőségének szervezése (pl.: FLASZTER újság árusításának lehetősége); életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése; speciális önszerveződő csoportok támogatása, működésének, szervezésének segítése; szociális és mentális gondozás.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A **Szociális és Egészségügyi Központ nappali melegedőjének** szolgáltatásait 2014. évben átlagosan 670 fő vette igénybe, közülük 37 fő (11 fő nő, 26 fő férfi) 2014 évben került az ellátásba, a napi átlagos ellátotti létszám 79 fő volt. A korcsoport és a nemek közti összetételben a korábbi évekhez képest változás nem tapasztalható, az ellátottak 81%-a férfi és 19%-a nő, a legmagasabb a 40-60 év közöttiek aránya. A családi állapotot tekintve a legtöbben egyedülállók (62%) és elváltak (28%). Sajnos ezeknek az embereknek a nagy része semmilyen kapcsolatot nem ápol a családjával, amely nagyban megnehezíti társadalmi reintegrációjukat.

Iskolázottság tekintetében jellemző az alacsony iskolai végzettség, mely együtt jár a magas munkanélküliségi mutatókkal. 2014. évben nőtt azon ügyfelek száma, akik munkából származó jövedelemmel rendelkeztek. Ez az emelkedés a DEHUSZ Nonprofit Kft.-nek is köszönhető, amely a hajléktalan személyek részére is munkát biztosított (közmunka). Ezek a

munkák, bár kétségkívül sokat jelentenek, a szerződések rövideje és a részmunkaidőnek (pl. napi 4, vagy 6 óra) köszönhetően gyökeresen nem változtatták meg az ellátottak életét. 2014. év folyamán ügyfelek közül 27 fő halálozott el.

Idén az első félévben 472 fő vette igénybe az intézmény szolgáltatásait, többségében férfiak, 45-64 év közöttiek. Az elmúlt két és fél év átlagát tekintve a gondozottak jelentős részének 8 általános vagy annál alacsonyabb volt az iskolai végzettsége. 43% bírt középfokú képesítéssel, 1%-nak pedig felsőfokú bizonyítványa van. Évek óta tendencia a családi kapcsolatok teljes hiánya. Magas a családi állapot vizsgálatánál az elváltak száma, de a nőtlen/hajadon mutató is évről évre emelkedő mértéket mutat. A Nappali Melegedőben megjelenő hajléktalan ügyfelek között magas az élettársi kapcsolatot létesített nők száma is. 2013-2014. években nőtt azon ügyfelek száma, akik munkából származó jövedelemmel rendelkeznek (DEHUSZ Nonprofit Kft., alkalmi munkák nyári időszakban), ugyanakkor elmondható, hogy társadalmi státuszuk jellemzően inaktív. A Nappali Melegedőben megjelenő ügyfelek között rendkívül magas a jövedelemmel nem rendelkezők száma, ami az élethelyzetből adódó nehezített munkakereséssel és (ha van is) elavult szakmai végzettséggel van összefüggésben. Ezen ügyfeleknél a guberálásból, alumínium doboz gyűjtéséből, adományokból tevődik össze egy rendkívül minimális és nehezen kiszámolható bevétel.

Az Önkormányzat és az illetékes Kormányhivatal által folyósított támogatások köre is magas. A szolgáltatást igénybe vevők főként a település szintű támogatásokból, egészségkárosodottak járadékából, fogyatékosági támogatásokból (főként amputációkból eredően) és aktív korúak szociális járadékából tartják fenn magukat. A harmadik jövedelemforrást pedig a nyugdíj és nyugdíjszerű ellátások jelentik, ide sorolandó a rokkantsági nyugdíj és az öregségi nyugdíj.

Ezen bevételi formák egyike sem alkalmas önmagában az önálló életvitel elkezdéséhez és fenntartásához, mert a támogató környezetre (család), kiegészítő jövedelemre is szükség lenne (munkavégzés, egyéb bevétel), valamint a különböző abúzus formák elhagyására is. Hajléktalan embereknél a munka és család adta rendszeresség hiánya oly mértékű szocializációs hiányt okoz, hogy a társadalomba való visszailleszkedésük komplex és többirányú rehabilitációval (mentális - szociális- egészségi) együtt képzelhető csak el.

A Nappali Melegedőben megjelenő ügyfelek körében - helyzetükből adódóan – magas az állandó kezelést, ápolást nem igénylő betegség, amely viszont prognosztizálja a későbbi gyors állapotromlást. A betegségcsoportok általában átfedést mutatnak. Leggyakoribb betegségcsoportok: krónikus légzőszervi betegségben szenvedők, asztmás betegek, szív-, érrendszeri betegségben szenvedők, emésztőrendszeri betegségekben, anyagcsere betegségben szenvedők, daganatos megbetegedések, bőrgyógyászati problémák, neurológiai problémák, pszichiátriai betegségek, abúzusok; traumatológiai problémák. A veleszületett fogyatékoságok száma arányaiban kevesebb, a szerzett - hajléktalan létből eredeztethető - fogyatékoságok nagy része mozgásszervi, illetve magas az alkoholos demenciából adódó beszűkült mentális állapotúak száma is.

A Sziget Szálló szolgáltatásait 2014. évben átlagosan 164 fő vette igénybe, közülük 45 fő nő, 119 fő férfi volt, jellemzően a 40-59 éves korosztályból. 2015. I. félévében az ellátottak száma átlagosan 97 fő volt, 75 %-uk férfi, főként 40-54 évesek.

A szolgáltatást igénybevevők közül még mindig jelentős azok száma, akik 8. általános végzettséggel rendelkeznek, bár a 2013. évhez képest csökkenés figyelhető meg (55 %-ról, 48 %-ra). A szakmunkásképzőt végzetek száma viszont nőtt az elmúlt évhez képest, 22 %-

ról 27%-ra. Az érettségivel rendelkezők százaléka a tavalyi évhez képest 3%-al emelkedett. Az általános iskolát végzettek százalékos aránya a 2013. évhez képest 1%-al csökkent. Itt is megfigyelhető a családi kapcsolatok hiánya. Magas az elváltak száma, akik átlagban közel 50%-át teszik ki a teljes ellátotti körnek. Körülbelül 30 % azon ügyfelek aránya, akik még nem éltek házasságban (a két és fél év átlagát nézve). 2014. évben csökkenést mutat a jövedelemmel nem rendelkezők aránya (26 %), ez 2013-ban az ellátottak 33 %-át jellemezte. Majdnem háromszorosára nőtt az elmúlt évekhez képest azok száma, akik munkából származó jövedelemmel rendelkeznek. 2013-ban csupán 6%-uk tartotta el magát munkabérből (ide sorolják azokat is, akik különböző képzéseken vettek részt és átképzési támogatást kaptak). A nyugdíjfolyósítótól származó jövedelemmel rendelkezők száma az elmúlt évhez képest 5%-al csökkent. Szociális segélyre a 2013. évihez (39 %) közel azonos számban voltak jogosultak, az alkalmi munkából élők száma nőtt az elmúlt évhez képest. A jövedelmi viszonyok, a családi kapcsolatok, valamint a leggyakrabban előforduló betegségek és a fogyatékoság jellege tekintetében a két nappali melegedő ügyfélköre megegyezik. A fogyatékosági támogatásban részesülők köre évről – évre emelkedik, ezek zöme végtag-amputációból adódik.

Korszerűsítési, fejlesztési irányok

Az ügyfélkör folyamatos öregedése és egészségi állapotának romlása indokolná egy kb. 50 férőhelyes hajléktalanok otthona létrehozását, amely segítené az ellátotti kör profilisztizását is.

Éjjeli menedékhely

A Szociális és Egészségügyi Központ 35 férőhelyes, valamint a **Sziget Szálló** 50 férőhelyes átmeneti elhelyezést nyújtó intézményt is működtet, **éjjeli menedékhelyet** tart fenn.

A nyújtott szolgáltatások: éjszakai szállás; textíliával történő ellátás és a személyes higiéné feltételeinek megteremtése; tisztálkodási, mosási, főzési lehetőség; szükség szerinti ruházattal való ellátás, szükség szerint egészségügyi alap- és szakellátáshoz való hozzájutás megszervezése; betegek elkülönítése; személyes használati tárgyak biztonságos elhelyezése; szükség szerinti ételmezés; kulturális programok /újság- könyvolvasás, tv – videó nézés, zenehallgatás/; szociális és mentális gondozás, egyéni esetkezelés.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

Szociális és Egészségügyi Központ éjjeli menedékhelyének szolgáltatásait 2014. évben átlagosan 165 fő vette igénybe, 78 %-uk férfi volt. 2015. I. félévében az ellátottak száma átlagosan 97 fő volt, 75 %-uk férfi, legtöbbször az 55-59 éves korcsoportból.

Az elmúlt két és fél év átlagát tekintve a gondozottak közel 56%-ának 8 általános vagy annál kevesebb volt az iskolai végzettsége. 43% bírt középfokú képesítéssel, 1%-nak pedig felsőfokú bizonyítványa van.

Kiemelkedően magas a családi állapot vizsgálatánál az elváltak száma, de a nőtlen/hajadon mutató is évről évre emelkedő mértéket mutat. Élettársi kapcsolatban átlagosan és éves ellátotti szinten kb. 20 - 25 fő él. Ügyfelek perifériára szorultak, szinte csak a hajléktalan társaikkal, illetve a segítségnyújtó szervezetek munkatársaival vannak társas kapcsolataik. Magas a gyermektelenek száma, a gyermekeseknél a kapcsolattartás hiányzik, vagy nagyon alacsony intenzitású.

Az elsődleges munkaerőpiacon klienseik csak nagyon minimális számban tudnak megjeleníteni, melyet elsődlegesen egészségügyi állapotuk, koruk és nem utolsósorban szakképzetlenségük indokol. Számottevő azok aránya is, akik bár rendelkeznek valamilyen szakmával, de tudásuk elavult, vagy nem keresett a piacon. Ennek a felismerése vezetett sokakat arra az elhatározásra, hogy valamilyen szakmát adó tanfolyamot is elvégezzenek, de kondícióik, illetve a piac túltelítettsége miatt továbbra sem tudnak elhelyezkedni.

Az ellátottak jelentős részének nincs jövedelme, a nyugdíj és nyugdíjszerű ellátásban részesülők a következő jövedelemtípusokkal rendelkeznek: időskorúak járadéka; öregségi nyugdíj, rokkantnyugdíj; az Önkormányzat és a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal által folyósított ellátások: egészségkárosodottak járadéka, szociális járadék, fogyatékosági támogatás, aktív korúak rendszeres szociális járadéka. A munkabérrel rendelkezők 90%-a a DEHUSZ Kft. alkalmazásában áll, a további 10% pedig alkalmi munkával rendelkezik, illetve a Nyírerdő Kft.-nél időszakos munkát végez.

Az Éjjeli Menedékhelyen elhelyezettek csaknem mindegyikére jellemző az egészségileg legyengült állapot. Magas számban fordul elő ügyfelek körében krónikus betegség, az állandó kezelést, ápolást nem igénylő betegség, amely viszont későbbi gyors állapotromláshoz vezet. A betegségcsoportok általában itt is átfedést mutatnak.

Leggyakoribb megbetegedések: krónikus légzőszervi betegségek, asztmás betegségek (70%); szív- és érrendszeri megbetegedések (60%) és a keringési rendszer megbetegedései (magas vérnyomástól – lábszárfekélyek 50%), illetve gyakoriak a bőrgyógyászati problémák (26%) és a traumatológiai problémák (20-25%). A pszichiátriai betegségek előfordulása (pl: depresszió, személyiségzavarok, skizoid tünetegyüttesek) 14 -15 %-os megoszlást mutat, abúzus (alkohol, gyógyszer, drogok) az ellátottak 80%-ánál fordul elő. A menedékhely szolgáltatását igénybe vevők között magas az egyes pszichés betegségcsoportokon belüli átfedés. 2013-ban 4 fő; 2014-ben 5 fő; 2015 első félévében 3 fő kapott fogyatékosági támogatást (a fogyatékosági támogatásban részesülők száma magában foglalja a mozgásszervi, látás, mentális és halmozott fogyatékosági csoportokat is).

A Sziget Szálló éjjeli menedékhelyének szolgáltatásait 2014. évben átlagosan 114 fő vette igénybe, 80 %-uk férfi volt. 2015. I. félévében az ellátottak száma átlagosan 93 fő volt, 79 %-uk férfi, jellemzően 35-59 év közöttiek, de folyamatosan emelkedő tendenciát mutat a fiatalabb (18 – 30) korosztály jelenléte (körülbelül 10%), akik állami gondozásból kerültek a szállóra és többnyire valamilyen családtagjuk (édesanyjuk, édesapjuk, testvérük), barátjuk a szálló lakója, vagy volt lakója. Ezen fiataloknál többnyire az intézményfüggőség is kialakult és az önálló életre segítség nélkül nem képesek.

Az ügyfelek körében itt is megfigyelhető a családi kapcsolatok hiánya. Magas az elváltak száma, ami átlagában közel 55%-át teszi ki a teljes ellátotti körnek. Körülbelül 30 % azon ügyfelek aránya, akik még nem éltek házasságban – két és fél év átlagát nézve. Kismértékben az özvegyek száma is emelkedett a tavalyi évhez képest (7-ről 8 %-ra). A férjezett, nős ellátottak aránya is emelkedést mutat, bár ez nem azt jelenti, hogy házastársukkal együtt élnek. Sokan külön élnek a férjüktől, vagy a feleségüktől és csupán anyagi okok miatt nem váltak még el.

A szállón lakók között elég gyakori az „élettársi kapcsolat”, ami sok esetben nem érzelmi alapon jön létre, hanem a mindennapok túlélésében nyújtanak kölcsönösen segítséget egymásnak. Gyakran cserélik társaikat, ami konfliktus forrást idéz elő az intézményen belül és kívül.

2013. évhez képest jelentősen csökkent (47%-ról 28%-ra) azon ügyfelek száma, akik nem rendelkeznek semmilyen jövedelemmel, a munkából származó jövedelemmel rendelkezők aránya viszont növekedett (4%-ról 24%-ra). Ide sorolják azon ügyfeleiket is, akik valamilyen képzésben vettek részt és képzési támogatást kaptak ez idő alatt. A szállón lakók közül sokan különböző képzéseken vettek részt, illetve többeket a DEHUSZ Kft. foglalkoztatott rövidebb – hosszabb időre. A „rendszeres” jövedelemmel rendelkezők nagy többsége már meg sem próbálkozik az albérletbe költözéssel, mivel ha megszűnik a jövedelme, vagy nem tudja az albérletet télen fenntartani úgyis visszakerül. Egészségi állapotukat tekintve a leggyakrabban előforduló betegségcsoportok: krónikus légzőszervi betegségek, asztma; szív- és érrendszeri betegségek; emésztőrendszeri megbetegedések; anyagcsere betegségek, daganatos megbetegedések; bőrgyógyászati problémák; neurológiai problémák; pszichiátriai betegségek, abúzusok; traumatológiai problémák. A betegségcsoportok általában átfedést mutatnak.

Veleszületett fogyatékoságok száma arányaiban kevesebb, szerzett – hajléktalan létből eredeztethető – fogyatékoságok száma nagy része mozgásszervi, illetve magas az alkoholos demenciából adódó beszűkült mentális állapot. A fogyatékosági támogatásban részesülők köre évről évre emelkedik, ezek zöme végtag-amputációból adódik.

Átmeneti szállás

A szervezet az alábbi, hajléktalan személyek **átmeneti szállásait működteti:**

- **TÁMASZ** (Debrecen, Szávay Gyula u. 89.) 18 férőhely,
- **Rehabilitációs Tanya** (Debrecen-Ondód, Kádár dűlő 10.) 26 férőhely,
- **Derék Szálló** (Debrecen, Derék u. 22. 9. emelet) 50 férőhely.

A TÁMASZ és a Rehabilitációs Tanya kertes családi házban, a Derék Szálló minigarzonokban nyújt összkomfortos ellátást lakói számára. A szállást a Rehabilitációs Tanya esetében csak férfiak, a másik két intézmény esetében férfiak és nők is igénybe vehetik.

Az intézmények gondoskodnak a lakók mentálhigiénés ellátásáról, melynek keretében biztosítják: a személyre szabott bánásmódot és segítségnyújtást; a konfliktushelyzetek kialakulása, megelőzése érdekében az egyéni, csoportos beszélgetést; a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeit, újság-, folyóirat-, könyvolvasás, tv-, videó nézés lehetőségét; a szükség szerinti pszichoterápiás foglalkozást (egyéni-, csoport-, és családterápia); a lakók családi és társadalmi kapcsolatai fenntartásának és újrakezdésének a feltételeit; segítik, és támogatják az intézményen belüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakulását és működését.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A Szávay Gyula utcai intézmény szolgáltatásait 2014. évben átlagosan 33 fő vette igénybe, 2/3 részük férfi volt, 45-64 év közöttiek. 2015. I. félévében az ellátottak száma átlagosan 19 fő volt, több mint felük férfi, legtöbben az 55-59 éves korosztályból. Jellemzően általános iskolai vagy középiskolai végzettséggel rendelkeznek, elváltak, a munkaviszonyban állók, valamint a rendszeres pénzellátásban és a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők együttes száma közel azonos.

A szolgáltatást igénybevevők között – egészségi állapotukat tekintve – első helyen a szenvedélybetegségek, illetve ezekhez kapcsolódó pszichés és szervi elváltozások

jellemzők. Kiemelkedő ezek közül is az alkoholfogyasztás. A cigaretta okozta megbetegedések a bent lakók 15%-t érintik, az alkohol okozta megbetegedések 52%-ukat. Tumoros megbetegedése 1 személynek volt, mely a cigaretta és az alkoholfogyasztás együttes hatása következtében alakult ki. 1 főnek természetes öregedéssel járó, illetve korábban szerzett betegségei vannak. Jellemző még a magas vérnyomás, a tüdőbetegség következtében kialakuló asztma és pajzsmirigy megbetegedés. A lakók 57%-a látásfogyatékos, jellemzően más szociális intézményből érkeznek az ellátásba.

Az ellátási forma iránti igényeket mutatja, hogy 2013. december 31. napján 12 fő, a tavalyi év végén 25 fő, idén félévkor 5 fő volt a várakozók száma. Szociális jellemzőik tekintetében közel azonos az összetételük a jelenleg ellátásban részesülőkkel.

A Rehabilitációs Tanyán 2014. évben átlagosan 57 férfit láttak el, többségében 55-64 év közöttieket. 2015. I. félévében az ellátottak száma átlagosan 39 fő volt, legtöbben az 50-64 éves korosztályból, jellemzően általános iskolai vagy középiskolai végzettséggel rendelkeznek, elváltak, gazdaságilag inaktívak, a munkaviszonyban állók, a rendszeres pénzellátásban és a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma közel azonosnak mondható. Leggyakrabban mozgásszervi, illetve szív- és érrendszeri megbetegedésben szenvednek, sokan mozgásfogyatékosok és főként más szociális intézményből kerülnek az átmeneti szállásra.

A szolgáltatást érintő problémák

A lakók nagy részét a Dobozi utcai éjjeli menedékhelyről és betegszobáról veszik fel, amikor már akut egészségügyi ellátást nem igényelnek. Ezek a hajléktalan személyek gazdaságilag inaktívak, nagyrészt semmilyen jövedelemmel nem rendelkeznek, így nem nagyon tudják elhagyni a szállót (élelemmel látják el őket, illetve esetenként a szükséges szállításukat is megoldják). Térítési díjat nem tudnak fizetni, ami a finanszírozás szempontjából hátrányos.

Korszerűsítési, fejlesztési irányok

A felvételre kerülők másik nagy szegmensét alkotják a foglalkoztatási pályázatokban, képzésekben résztvevők. Ők képzési támogatásban részesülnek, így a jövedelem átlagos mértéke jelentősen nőtt az előző évekhez képest. Ezek a tanfolyamok pár hónaposak, elhelyezkedni nehézkes a megszerzett végzettségekkel.

2014. évben kezdődött el az a foglalkoztatási programjuk, mely az intézmény körüli földterület kihasználását célozta meg. A program során elkészítettek egy üvegház, mely az épület hátsó részén található szabad földterületen nyert elhelyezésre. Az üvegházban a foglalkoztatási koordinátor irányításával 3 fő hajléktalan személy zöldségpalántákat ültetett, magvakat vetett el, és az itt megtermelt zöldségeket az intézményben élők használhatták fel. 10 hónapon keresztül folyamatosan 3 fő ügyfél (összesen 6 fő) egyszerűsített foglalkoztatás keretében havonta 5-5 napot, összesen 15 napot dolgozott. A fennmaradó napokon a Kft. intézményeiben önkéntes munkavégzésre jelentkező ügyfelek tevékenykedtek az üvegházban. A Kft. évek óta alkalmazza azt a gyakorlatot, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság teljesítése érdekében ellátottjainak önkéntes munkavégzési lehetőséget biztosít. A programhoz pályázati lehetőségeket vesznek igénybe,

amelyek meghirdetése, illetve eredményessége esetleges, így a folyamat fenntarthatósága válik kérdésessé.

A Derék Szállón 2014. évben átlagosan 50 fő került elhelyezésre, kb. kétszer annyi férfi mint nő, leginkább az 55-64 éves korcsoportból. 2015. I. félévében az ellátottak száma átlagosan 51 fő volt, 70 %-uk férfi, legtöbben 50-64 év közöttiek, jellemzően általános iskolai vagy középiskolai végzettséggel rendelkeznek, elváltak és valamilyen rendszeres pénzellátásban részesülnek. A leggyakrabban előforduló megbetegedések: szenvedélybetegségek; pszichés, mentális betegségek; légzőszervi megbetegedések; szív – és érrendszeri megbetegedések. Ügyfeleik nagy hányadának kisebb-nagyobb halláskárosodása van, ez egyrészt szervi okokra, intézménybe kerülésük előtti lehetetlen lakhatási körülményeikre, illetve életkori sajátosságokra vezethető vissza. Az ellátottak legnagyobb számban más szociális intézményből kerültek a hajléktalan szállóra.

Az ellátási forma iránti igényeket mutatja, hogy 2013. december 31. napján 24 fő, a tavalyi év végén 23 fő, idén félévkor 8 fő volt a várakozók száma. Szociális jellemzőik tekintetében közel azonos az összetételük a jelenleg ellátásban részesülőkkel. A várakozók többsége nem lakás céljára szolgáló helyiségben lakik, de jelentős az utcán élők száma, valamint azoké, akik szociális bérlakásukat hátralékfelhalmozás, vagy saját tulajdonú lakásukat elárverezés miatt veszítették el.

Utcai szociális munka

Utcai szociális munkát a Szociális és Egészségügyi Központ Nagygyerdei Utcai Szociális Szolgálat (Debrecen, Dobozi u. 2/D), valamint a Belvárosi Utcai Szociális Szolgálat (Debrecen, Bégány u. 4.) végez. A szolgáltatás feladata, hogy az ellátottak az „utcán élest” ne tekintsék elfogadható lakhatási alternatívának. Arra törekednek, hogy a célcsoport egyénre szabott lakhatási helyzetében pozitív változás (hajléktalan szállások igénybevétele, szociális otthoni elhelyezés, lakásbérlet, albérlet) következzen be. Az utcai szociális munkás gépjárművel vagy gyalogosan feltérképezi azokat a területeket, ahol az egyének, csoportok tartózkodhatnak. Amennyiben hajléktalan személlyel kapcsolatban bejelentés érkezik a szolgálathoz, az utcai szociális munkás minden esetben kivonul a helyszínre és feltérképezi a területet. A felderítések alkalmával különböző szolgáltatásban részesülnek az ügyfelek.

A kapott információk alapján egy térkép készül, melyen megjelölik az egyének, csoportok tartózkodási helyeit, ami nagyban segíti a szociális munkást a napi munkavégzése során. A szociális térkép szükség szerint, de legalább félévente aktualizálásra kerül.

A szolgáltatást érintő specialitások, példaértékű programok

A Nagygyerdei Utcai Szociális Szolgálat pályázati forrásból november 1 - április 30. között a Belvárosi Utcai Szociális Szolgálattal együtt megyei hatáskörű krízisautót üzemeltet. A krízisautó működtetésének célja, hogy a téli időszakban napi 24 órában Hajdú-Bihar megye közigazgatási területén krízishelyzetbe, életét, testi és mentális épségét veszélyeztető körülmények közé kerülő, fedél nélküli emberhez viszonylag rövid időn belül ki tudjanak menni olyan képzett és tapasztalt szociális munkások, akik segíteni tudnak a helyzetek megoldásában. A krízisautó működésével kapcsolatos riasztásra hétköznapi az a szolgálat vonul ki, amelyik éppen nem teljesít szolgálatot. A Nagygyerdei Utcai Szociális Szolgálat a téli krízis időszakban a Belvárosi Utcai Szociális Szolgálattal heti váltásban hétfőtől péntekig

22.00 órától másnap reggel 08.00 óráig terjedő időszakban telefonnal, gépjárművel felszerelt ügyeletet biztosít.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A ***Szociális és Egészségügyi Központ Nagyerdei Utcai Szociális Szolgálat*** átlagosan 84 klienst segített 2014. évben, jellemzően 35-49 év közötti férfiakat. Idén félévig 85 ügyfelük volt. A ***Belvárosi Utcai Szociális Szolgálat*** 2014. évben átlagosan 125 fővel került kapcsolatba, 80%-uk férfi volt a 40-49 év közötti korosztályból. 2015. I. félévében az ellátottak száma átlagosan 119 fő volt.

Az ellátottak mindkét szolgálatnál főként 8 általános iskolát vagy szakmunkásképzőt végeztek, a legtöbben elváltak vagy házastársuktól külön élnek, 90%-uk inaktív, a maradék 10 % rendelkezik időszakos munkavégzéshez vagy közhasznú munkavégzéséhez szükséges szerződéssel, sokan jövedelem nélküliek vagy alkalmi munkából származó jövedelemmel rendelkeznek. A rendszeres munkajövedelemmel rendelkezők (általában 6 vagy 4 órás közfoglalkoztatás) átlagosan havi 40.000-50.000 Ft-ból, az alkalmi munkából származó jövedelemmel rendelkezők átlagosan havi 30.000 Ft-ból, a szociális ellátásban részesülők 22.800 Ft-ból, a nyugdíjszerű ellátásban részesülők átlagosan havi 40.000 Ft-ból gazdálkodnak.

A szolgáltatást igénybe vevők között leggyakrabban a szenvedélybetegség fordul elő, illetve az esetek 40 %-ban több betegség együttesen jelentkezik. Leginkább éjjeli menedékhelyen, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségekben laknak.

Korszerűsítési, fejlesztési irányok

A hajléktalan-ellátó intézményekben az utóbbi években jelentősen megnövekedett az utcán élő hajléktalan személyek száma, a szálláshelyek igénybevételére, melyet a jelenlegi intézményrendszer csak részben képes kezelni. A téli időszakban folyamatos a zsúfoltság, nem ritkán 200%-os a menedékhelyek kihasználtsága. A zsúfoltság enyhítése érdekében mindenképpen szükség van egy 50 férőhelyes intézményre, hogy a téli időszakban az utcán élő hajléktalan emberek ellátása megnyugtató módon rendeződni tudjon.

A jelenlegi állami támogatás mellett a tárgyi feltételek javítása, pótlása nehezen megoldható, ezért pályázati forrásokra lenne szükség, azonban a pályázati kiírások esetlegesek és nehezen tervezhetőek.

4. 2. Héra Egyesület

A Héra Egyesület (székhelye: 4031 Debrecen, Tegez u. 112.) a Héra Családsegítő Szolgálat működtetésével, a Debrecen, Pósa u. 49. szám alatt látja el a családsegítés feladatait 1998-tól, az Önkormányzattal kötött ellátási szerződés keretében. A szolgálat kezdetben a Nagysándor telepen és a környező kerteségekben, 2004-től kibővült ellátási területen nyújt szociális alapszolgáltatási formaként családsegítő szolgáltatást. Az általuk ellátott lakosok száma 12.410 fő.

A Héra Családsegítő Szolgálat által ellátott városrészek: Nagysándor telep, Téglavető, Nagy Mihály kert, Domokos Márton kert, Köntöskert, Csígekert, Hatvan utcai kert, Ondód, Nagymacs.

A szolgálat az alábbi szakmai feladatokat látja el:

- figyelemmel kíséri a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetét, feltárja a nagy számban előforduló, az egyén és a család életében jelentkező probléma okait és jelzi azokat az illetékes hatóság vagy szolgáltatást nyújtó szerv felé;
- veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő és jelző rendszert működtet, ennek keretében elősegíti különösen az egészségügyi szolgáltatók, oktatási intézmények, gyermekjóléti szolgálat, a gondozási központ, valamint a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek részvételét a megelőzésben;
- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt és szervez;
- családgondozást végez a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése érdekében;
- segíti a humán jellegű civil kezdeményezéseket;
- közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programokat szervez;
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadást nyújt, és szükség esetén a megfelelő intézményekhez irányítja;
- családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családoknak segítő szolgáltatásokat közvetít.

A Héra Családsegítő Szolgálat székhelyén igénybe vehető szolgáltatások:

- Információ nyújtása
- Szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás
- Szociális ügyintézés
- Adományok gyűjtése és osztása
- Mediációs tanácsadás
- Álláskeresési tanácsadás
- Szabadidős és egészségmegőrző programok
- Jogi tanácsadás
- Életvezetési, nevelési tanácsadás
- Prevenációs tevékenységek a fentiekben felsorolt célcsoportok számára
- Észlelő és jelzőrendszer működtetése

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A Nagysándor telep, a Téglavető városrész és a Nagy Mihály kert Debrecen elég nagy kiterjedésű és lélekszámú városrészei. Kertvárosi jellege, infrastrukturális és társadalmi sajátosságai miatt megkülönböztetett figyelmet igényel a szociális ellátások terén is. Az itt élő lakosok jellemzően az alábbi szociális problémákkal keresik meg a szolgálatot: munkanélküliség, iskolázatlanság, az egészségre kedvezőtlen lakáskörülmények.

A településrész társadalmi megítélése sokat javult az elmúlt években, mindez a környező iparterületek fejlődésének is köszönhető. A városrészi tömegközlekedés fejlődése, több utca leaszfaltozása is hozzájárult a kedvező kép kialakításához.

A családsegítést igénybe vevők nemének megoszlásában a nők száma továbbra is jelentős, az összes hozzájuk forduló 2/3-a nő.

A korcsoport szerinti megoszlás adatai szerint egyrészt a felnőtt, aktív korú lakosok igénylik a szolgáltatást, másrészt a gazdaságilag inaktív, nyugdíjas korúak. A 2015. I. féléves adatok alapján a 60-74 évesek vették igénybe a szolgáltatásokat legnagyobb számban.

Általános tendencia, hogy a szolgáltatásokat legnagyobb arányban igénylők legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkeznek. Az elmúlt két év, valamint a 2015. I. féléves iskolázottsági adatait elemezve megállapítható, hogy a szolgálathoz segítségért forduló aktív korú lakosság legnagyobb hányada legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők önállóbb életvezetése, szélesebb kapcsolati hálója kevesebb megkeresést eredményez.

2015. I. félévében a családsegítő szolgáltatást családi állapotuk tekintetében az egyedül élők (főként nyugdíjasok), illetve a 18 év alatti gyermeket nevelők vették igénybe. A gyermekes családok főként a gyermekek után járó támogatások miatt keresték meg a szolgálatot.

A szolgáltatásokat igénybe vevők közül a korábbi években sokan álláskeresőek voltak. Legtöbbször azonban az inaktív kereső kategóriába tartozók közül igényelték és igénylik a segítséget. Az inaktív keresők (GYES, GYET, ápolási díjban részesülők, stb...) többféle problémával fordultak a családsegítő szolgálathoz pl.: önéletrajz megírásában, illetve aktív korúak ellátásának igénylésében kértek segítséget, de jellemző még a gyermekek után járó támogatás, a lakásfenntartási támogatás igénybevételehez nyújtott segítség és az anyagi problémák előfordulása.

Az aktív keresők főként a különböző szolgáltatásokat veszik igénybe, ők leginkább a jogi tanácsadásban, életvezetési és szociális tanácsadásban részesülnek.

A családsegítést igénybe vevők jelentősebb része alacsony jövedelmű, leginkább a nyugdíjasok, az aktív korú álláskeresőek és a gyermekek gondozásához kapcsolódó ellátások igénybevevői közül regisztrálnak ügyfeleket.

Az általuk nyilvántartott nyugdíjas rétegre jellemző az elmagányosodás, illetve az egészségi állapot fokozatos romlása. Közgyógyellátásra csak kevesen jogosultak a jövedelmi helyzetük miatt, ezért sok nyugdíjasnak gondot okoz a gyógyszerek kiváltása. A nyugdíjas korosztály kiemelt célcsoportjuk, a téli időszakban a kihűlés elkerülése miatt keresik fel őket, az év többi időszakában pedig egy-egy olyan lehetőséget ajánlanak számukra, ami az életminőségüket teheti jobbá (pl.: gyógyfürdő belépő igénylése, ingyenes szemétszállítás, de ajánlják számukra az étkeztetés, házi segítségnyújtás igénybevétele is). Az álláskereső ügyfelek közül sokan semmilyen ellátásban nem részesülnek. Ők azok, akik a munkaügyi központtal sem tartják a kapcsolatot, vagy megszüntették az aktív korúak ellátását, az előírt kötelezettségek megszegése miatt. Az ellátásban részesülő álláskereső többségének egyetlen lehetősége a közfoglalkoztatásba való bevonás. Az inaktív keresők egyéb csoportjai (a GYES-ben, GYET-ben, GYED-ben, illetve az ápolási díjban és a megváltozott munkaképességűek ellátásában részesülők) alacsony iskolai végzettségűek, vagy egészségi állapotuk miatt nem tudnak munkát vállalni, jövedelmük alapján ezért őket a leginkább rászorultak között tartják számon.

Ügyfeleik többsége anyagi problémák miatt veszi igénybe a családsegítést, szociális támogatások igényléséhez kérnek segítséget. Ebből következik, hogy a hozzájuk forduló lakosok és/vagy családjaik nagy részének az egy főre eső jövedelme az öregségi nyugdíjminimum közelében, vagy az alatt van. Jelentős számban vannak a jövedelemmel nem rendelkezők is. Egyedül a nyugdíjas réteg az, akiknek az egy főre eső jövedelme akár elérheti az öregségi nyugdíjminimum többszörösét is. Az aktív keresők többsége minimálbérért dolgozik.

Az ügyfelek elmondása alapján a leggyakrabban előforduló betegségek: magas vérnyomás, szív- és érrendszeri problémák, cukorbetegség, mozgásszervi problémák, pszichiátriai megbetegedések.

Vannak olyan ügyfelek, akik fogyatékosági támogatásban részesülnek, halmozott fogyatékoság egy-két esetben fordul csak elő.

A Nagysándor telep városrész településszerkezetére elsődlegesen a kis alapterületű lakóházak jellemzőek, az átlagos teleknagyság 300-500 m² közé esik. A családi házak állapotának megóvására, vagy felújításra sok család egyáltalán nem tud a jövedelméből fordítani. A leromlott állapotú, egészségtelen körülmények között élők többsége lakásfenntartási nehézségekkel is küzd, kevés jövedelmükből nem tudnak állagmegóvásra is fordítani.

A szolgáltatást igénybe vevők közül az ügyfelek nagy része rendelkezik saját tulajdonú ingatlannal, illetve kiemelkedő még azok száma, akik családtagként élnek az adott ingatlanban. Ritkább esetekben főbérlet, vagy jogcím nélküli lakáshasználók az ügyfelek. A lakásfenntartási nehézségek enyhítésére a lakásfenntartási támogatást, vagy az időskorúak helyzetét javító települési szilárd hulladék szállításhoz nyújtott kedvezmény igénybevételét tudják ajánlani ügyfeleiknek. Jellemző az is, hogy a saját lakástulajdonnal rendelkező ügyfelek nagy része eladósodott, ingatlanuk jelzáloghitellel terhelt, a hitelt egyáltalán nem, vagy csak nagyon nehezen tudják fizetni, és a lakásfenntartás költségeit sem tudják kiegyenlíteni.

Forgalmi adatok és tapasztalatok

A szolgálat 2014-ben 2104 esetben vette fel a kapcsolatot segítségnyújtás céljából 513 ügyféllel és családtagjaikkal.

Az általuk ellátott városrészek közül Nagymacsról kérték a lakosok, hogy lehetőleg helyben kapjanak segítséget, ezért márciustól a Debreceni Művelődési Központ Nagymacsi Községi Házában heti egy alkalommal 2 óra időtartamban tartottak fogadóórát, ahol 40 alkalommal 138 fő vette igénybe szolgáltatásukat. Nagymacson lakossági fórumon tájékoztatták a lakosokat az igénybe vehető szociális támogatásokról, és segítséget nyújtottak a burgonya osztási akcióhoz is.

A szolgáltatást igénybe vevők hozott problémái

<i>Problémátípus</i>	<i>2013. év</i>	<i>2014. év</i>
Életviteli	9	4
Családi-kapcsolati	4	0
Lelki-mentális	1	2

Gyermeknevelési	3	3
Anyagi	241	417
Foglalkoztatással kapcsolatos	162	123
Egészségkárosodás következménye	58	65
Ügyintézéshez segítségkérés	137	101
Információkérés	243	106
Egyéb	186	120
Összesen	1044	941
Összesből több probléma együttes előfordulása	147	130
Krízishelyzet	3	0

(halmozott adatok)

A problémátípusok szerinti megoszlás adataiban az előző évekhez képest is kiugróan magas az anyagi problémával küzdők száma. A foglalkoztatással kapcsolatban történő megkeresések száma csökkent, pedig a nagyszámú állástalan és inaktív státuszú ügyfeleknek ezt a fajta szolgáltatást kellene igénybe venniük. Ebben a problémátípusban az álláskeresési technikák elsajátítását, önéletrajz és motivációs levél írását, valamint konkrét álláslehetőségekre történő jelentkezést rögzítik. Az információkérés kapcsán az egyes ellátások jogosultsági feltételeiről, a különböző hatósági eljárások menetéről, a hivatalok elérhetőségéről regisztráltak megkereséseket. Továbbra is magas azoknak a megkereséseknek a száma, akik ügyintézéshez kértek segítséget, ez gyakorlatilag komplex segítségnyújtást jelent, legtöbbször más segítő szervezetek vagy hatóság bevonásával.

A szervezet szakmai projektekkal, csoportokra, közösségekre irányuló prevenciós programokkal, közösségi szociális munkával is segíti a lakosokat, egészség- és környezetvédelmi tevékenységet is folytat.

A szolgáltatást érintő specialitások, példaértékű programok

A szolgáltatásokat igénybevevők nagy számmal a Nagysándor telep lakosai közül kerülnek ki. A Nagysándor telep Debrecenben olyan településrész, amely nem rendelkezik olyan közösségi terekkel, interaktív pontokkal, ahol a lakosok gyorsan, hatékonyan el tudják ügyeiket intézni. A közelmúltban nyílt könyvtárpont sem tud minden igényt kielégíteni, melynek leginkább a könyvtár befogadóképessége szab határt. Mára már ezért gyakorlattá vált, hogy nemcsak szociális ügyekkel keresik meg őket, hanem az itt élő lakosság közügyeit érintő különféle problémákkal is hozzájuk fordulnak, pl. illegális szemétkerítés, kóbor kutyák bejelentése, faxolás, internetes időpontfoglalás stb. A szolgálat irodája nyitott, bármilyen problémával is forduljanak hozzájuk. Másik „specialitásuk” a szabadidős, illetve közösségi programok szervezése. Az itt élő lakosságnak egyre nagyobb igénye van arra, hogy helyben tudjon hozzájutni az olyan közösségi programokhoz, amelyek a szabadidő hasznos eltöltését célozzák meg, és hagyományt teremtenek. Infrastruktúra hiányában (épület, eszközök) csak olyan közösségfejlesztő, valamint csoportos programokat tudnak megvalósítani, amelyek külső helyszíneken zajlanak. A közösségi akciókat olyan formáló erőnek tartják, ahol az együtt tenni akarás, együtt lenni és együtt segíteni érzés párosul a tartalmasan eltöltött szabadidővel. Ebben partnerük a Debreceni Művelődési Központ. Az intézménnyel együttműködve a szervezet olyan közösségfejlesztő projekteket vett részt,

amelyek a településrész lakosságának nagy részét megmozgatták, és minden korosztálynak tartalmas elfoglaltságot biztosítottak. Az eddigi rendezvényeknek köszönhetően elmondható, hogy a Debreceni Művelődési Központ és a Héra Egyesület kezdeményezésével újra feléledt a helyi közösség, melynek kohéziós ereje a Nagysándor telepért tenni akarásban rejlik.

Jelentősebb hagyományos programjaik: Nagysándor napok, Mikulás party, Farsangi multság, városrészi gyermeknap, családi nap.

Személyi feltételek

A szolgáltatnál a 2014. december 31-i állapot szerint a szakmai munkakörben alkalmazott létszám 3 fő, mely megfelel a 12.410 fő lakosságszámnak.

Tárgyi feltételek

A szolgálatot fenntartó Héra Egyesület családsegítés feladatainak ellátására kötött ellátási szerződés szerint kedvezményesen veszi bérbe a 4031 Debrecen, Pósa u 49. szám alatti óvoda épületéből meghatározott ingatlanrészt. A családsegítő szolgálat az elérhető legjobb helykihasználtsággal, a helyiségek funkcionális és időbeli megosztásával biztosítja a szolgáltatást, igazodva a befogadó óvoda munkarendjéhez.

A szolgálat a családsegítés feladatainak ellátásához szükséges tárgyi feltételekkel rendelkezik.

Az ingatlan a gondos állagmegóvás mellett is felújításra szorul, hiszen az eredeti épület közel 100 éves. A családsegítő szolgálat a Hargita utca felőli, közvetlen bejárata felől akadálymentesített, ahol rámpa és korlát került kialakításra.

A szolgáltatást érintő problémák

A feladat ellátására szolgáló bérelt irodahelyiséget a szolgálat „kinőtte”. Igényük lenne egy nagyobb bérleményre, melyben helyet kaphatna egy közösségi helyiség is, ahol különböző szabadidős programokat, klubokat, vagy akár képzéseket is lehetne tartani.

Korszerűsítési, fejlesztési irányok

- A szolgáltatás iránti igények alapján az egyesület szeretne a településrészen olyan közösségi pontot működtetni, ahol a lakosok információhoz, lehetőséghez, eszközökhöz jutnának problémáik megoldásában.
- A szociális ellátás kiszélesítése a közösségi szociális munka irányába, illetve a tevékenységeik bővítése képzések, tanfolyamok beindításával.
- A családok komplex megközelítésének erősítése: gyermekvédelmi feladatok, ifjúságvédelmi feladatok felvállalása.

4. 3. Forrás Lelki Segítők Egyesülete

A Forrás Lelki Segítők Egyesülete három intézményt működtet, a Forrás Mentálhigiénés Központot, a Fordulópont Szenvedélybetegek Rehabilitációs Intézményét, valamint az Indulópont Támogatott Lakhatás Intézményét.

A **Forrás Mentálhigiénés Központ** integrált formában családsegítést, közösségi pszichiátriai ellátást, szenvedélybetegek nappali ellátását (ezen belül szociális foglalkoztatást), szenvedélybetegek közösségi ellátását, szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátását biztosítja.

A **Fordulópont Szenvedélybetegek Rehabilitációs Intézménye** az Észak-alföldi régióban egyedülállóan szenvedélybeteg férfiakat fogad. Az intézmény működésének célja az alapszolgáltatások keretében nem rehabilitálható szenvedélybetegek intézményi elhelyezésnek biztosítása, testi-, lelki felépülésének támogatása, valamint a társadalmi, munkaerő-piaci rehabilitációjának, rehabilitációjának elősegítése.

Az **Indulópont Támogatott Lakhatás Intézménye** 2014. évben alapított intézmény, melynek szakmai programját a „Fordulópont” Szenvedélybetegek Rehabilitációs Intézményében zajló szakmai munka, az ellátottak, a rehabilitációs programot befejezett emberek szükségleteik figyelembe vételével került kialakításra. Az ellátás célja olyan, az egyéni szükségletekre rugalmasan reagáló ellátás nyújtása professzionális és természetes támogatói hálózat létrehozásával, mely a szerhasználó számára lehetőséget ad arra, hogy az intenzív rehabilitációs folyamatot követően visszakapcsolódhasson a társadalmi életbe, alkalmassá váljon az önálló életvitel kialakítására, fenntartására.

A **Forrás Mentálhigiénés Központ** két telephelyen biztosítja szolgáltatásait:

A Debrecen, Kishegyesi út 36. sz. alatt lévő telephelyen működik a Családsegítő Szolgálat, valamint a Közösségi Pszichiátriai Ellátás.

Az Angyalföld tér 11. sz. alatt lévő telephelyen található a szenvedélybetegek nappali ellátása és működik a szociális foglalkoztatás, a szenvedélybetegek közösségi ellátása, a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása.

A közösségi alapellátásokat a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatallal (a továbbiakban: NRSZH) kötött megállapodás keretében nyújtják.

A **Családsegítő Szolgálat** (4031 Debrecen, Kishegyesi út 36.) önálló szakmai szervezeti egységként működik a Forrás Mentálhigiénés Központon belül. Komplex családgondozást biztosít a hozzá forduló családok számára: családgondozás, munkaerőpiaci-szolgáltatások nyújtása, tanácsadások megszervezése (egyéni-, pár- és családterápia, pszichológiai, jogi tanácsadás), prevenciós tevékenység (drogprevenció, egészségfejlesztés, stb...).

Ellátási területéhez a Tócskerten kívül a Postakert, Széchenyi-kert és Vargakert tartozik. Az ellátási területükön 28.548 fő él, ebből 4.818 fő kiskorú, 23.766 fő a felnőtt korosztályba tartozik.

2014. évben 2483 fő került kapcsolatba a szolgálattal, ebből 629 fő új ügyfél, 1854 fő régi ügyfél volt. A szolgáltatást igénybevevők számának 2015. I. féléves átlaga: 2226 fő.

A szakmai munka kiegészítéseként, fontosnak tartják a prevenció, közösségfejlesztő tevékenységek, szolgáltatások nyújtását a tócskerti lakosság számára. Ez a tevékenység egyrészt állandó, nyitott klubfoglalkozások formájában, másrészt közös, gyakran szabadterén megrendezett családi, közösségi programok formájában valósul meg.

2014. évben 13-féle állandó klubfoglalkozást tartottak, a foglalkozásokat összesen 2575 alkalommal látogatták az érdeklődők.

A szolgáltatást érintő specialitások, példaértékű programok

Drogprevenció, egészségnevelő programok megvalósítása terén több mint 10 éves tapasztalattal rendelkeznek a szolgálat munkatársai. Jelenleg Debrecen városban csak az Egyesület rendelkezik akkreditált drogprevenció programmal, melynek célja pontos információkhoz juttatni a fiatalokat a szenvedélybetegségekről, illetve alternatívákat nyújtani számukra a szerhasználattal szemben.

A Forrás Lelki Segítők Egyesülete 25 éve végez pszicho-szociális segítő tevékenységet Debrecenben. Az Egyesület munkatársainak alapvető küldetése: „az egyének, családok krízis felismerő és megoldó képességének segítése a megoldásba vetett hittel és magas szakmai hozzáértéssel Debrecen városában”.

A Forrás Lelki Segítők Egyesülete Családsegítő Szolgálatával koordinálásával a városban egyedülálló kezdeményezésként dolgozta ki „ERŐ-FORRÁS. NEKED!” elnevezésű komplex, közösségi alapú mentálhigiénés programját, melynek célja egyrészt az egyénben, családban történő elakadások kezelése még azelőtt, hogy szükségessé válna a különböző hatósági szereplőkkel való kapcsolattartás, másrészt a társadalmi cselekvés, az aktív állampolgárság ösztönzése, a társadalmi kohézió erősítése a tócskerti lakótelepen.

Speciális tevékenysége a szolgálatnak a tartós munkanélküliek számára biztosított álláskeresési tanácsadás, amelyet tíz éve nyújtanak a hozzájuk fordulók számára. Tanácsadásaikat egyéni és csoportos formában is biztosítják.

A Forrás Lelki Segítők Egyesülete negyedszázados fennállása alatt folyamatosan működtette családsegítő szolgálatát, amely szolgáltatásából a feladatellátások specializációja során több új szolgáltatás került megszervezésre, mint a pszichiátriai közösségi ellátás, szenvedélybetegek nappali ellátása, szenvedélybetegek közösségi ellátása, szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása. A rendszerszemléletű megközelítés és a mentálhigiénés központ integrált felépítése és feladatellátása lehetővé teszi speciális szükségletű ellátottjaik számára a közös esetvezetés nyújtotta minél teljesebb, magasabb szakmai színvonalú ellátást: családgondozó kollégák munkájának segítése érdekében rendszeresen történnek közös esetvezetések a pszichiátriai és szenvedélybeteg ellátásaikban dolgozó kollégák közreműködésével.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A családsegítést igénybe vevők között többségben vannak a nők, életkor szerint a 18-59 éves aktív korú lakosok igénylik a szolgáltatást legnagyobb számban, de igen figyelemre méltó az egészen fiatalok aránya is. 2015. I. félévében a korcsoportos megoszlást vizsgálva a 3-9 évesek száma a legmagasabb, őket a 25-29 éves, majd a 10-14 éves korosztály követi.

A szolgáltatásokat legnagyobb arányban jelenleg a középfokú végzettséggel rendelkezők igénylik, de a 2014. évi adatok szerint éves szinten a 8 általános iskola alatti iskolai végzettséggel rendelkezők vannak legtöbben, illetve az iskoláskorúnál fiatalabbak.

2015. I. félévében a családsegítő szolgáltatást családi állapotuk tekintetében az egyéb (elvált, özvegy, élettársi viszony) kategóriába esők vették igénybe, de a házasságban élők száma is jelentős.

A gazdaságilag inaktívak száma az év első felében több mint kétszerese volt a gazdaságilag aktívak számának, a gyermekkorúak aránya itt is jelentős az inaktív kliensek között.

Az ellátottak többsége nem rendelkezik munkaviszonnyal, jövedelmüket valamilyen rendszeres pénzellátás jelenti.

Elsősorban a középkorú és idősebb, valamint az inaktív ellátottak körében jelentkeznek egészséggel kapcsolatos problémák, a leggyakrabban előforduló betegségek: magas vérnyomás, szív- és érrendszeri problémák.

Ugyancsak az idősebb ellátottak körében fordul elő enyhe halláskárosodás, de számuk nem jelentős.

A szolgáltatásokat igénybe vevők többsége albérletben él, saját tulajdonú lakással kevesen rendelkeznek.

Korszerűsítési, fejlesztési irányok

Az Egyesület 2014/2015. évben folyamatosan szervezi és a jövőben is tervezi megvalósítani a közösségi szociális munka fejlesztését, közösségi programok szervezését tekintettel arra, hogy jelenleg nincs olyan intézmény, amely a lakótelepi programok, rendezvények szervezését felvállalná. A szervezet a városban egyedülként rendelkezik a Nemzeti Egészségfejlesztési Intézet által 4/2015. tanúsítványszámon kiadott akkreditált egészségfejlesztési programmal, melynek címe: "Beszéljünk róla".

A **Közösségi Pszichiátriai Ellátás** (4031 Debrecen, Kishegyesi út 36.) önálló szakmai szervezeti egységként működik a Forrás Mentálhigiénés Központon belül, amely magába foglalja a pszichiátriai betegségekkel küzdő személyek lakókörnyezetben való gondozását, gyógyulásuk, pszicho-szociális rehabilitációjuk elősegítését. Feladata a közösségi integráció fenntartása, pszicho-szociális rehabilitáció révén a társadalmi reintegráció elősegítése. A Debrecen területén élőket látják el, a kötelező feladatmutató: 41 fő/hónap.

2014-ben 51 főt láttak el (régi kliens: 45 fő, új kliens: 6 fő), a teljesített feladatmutató a vizsgált időszakokban (2013., 2014. és 2015. I. félév) 43 felett volt.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

Az ellátást igénybe vevők többsége nő, az ellátottak főként 45-49 év közöttiek, azonban 2014. évben a 60-64 éves és 2015. év I. félévében az 50-54 évesek száma is jelentős volt. Általában 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, de közel hasonló a gimnáziumi érettségivel rendelkezők aránya is. Jellemzően egyedülállóak, inaktívak, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülnek, főként rokkantnyugdíjasok, jövedelmük az öregségi nyugdíjminimumot meghaladja, saját tulajdonú lakással rendelkeznek. Egészségi állapotukat tekintve elsősorban a BNO F20 (schizoprenia) és BNO F32 (depressziós epizód) csoportokba tartoznak.

A szolgáltatást érintő specialitások, példaértékű programok

Rendszeresen szakmai műhelyeket szerveznek (2013. évben 2 alkalommal, tavasszal 4 alkalmas, szorongás témájú, ősszel pedig 3 alkalmas indulattétel témájú, 2014. évben „Stigma és az előítélet” (3 alkalom) műhelysorozat).

A munkatársaik tevékenyen vesznek részt a Kenézy Gyula Kórház Nappali Kórháza mellett működő pszichiátriai betegek önszorgító csoportjának működtetésében, jelen vannak a Nappali Kórház nagycsoportján, s azt követő stábulésen. A folyamatos szakorvosi konzultáció biztosított (hetente egy-egy alkalom).

A DEKK Pszichiátriai Klinikáján heti egy alkalommal kreatív és információs csoportot tartanak. 2014. évben elindult a második csoport, mely két részből áll: az egyik része valamilyen klubfoglalkozás (kézműves foglalkozás, zene-, mozgás-, film-, irodalmi klub), másik része információnyújtás a szolgáltatásaikról és a szociális ellátásokról. Ezen kívül munkatársaik 6 - 6 alkalommal két álláskereső tréninget tartottak a klinikai Nappali Kórház ellátottjainak. Főzőklubot szerveztek az ellátottak és családtagjaik számára heti egy alkalommal, tevékenyen részt vesznek továbbá a Forrás Mentálhigiénés Központ által szervezett események megszervezésében és lebonyolításában.

A Szenvedélybetegek közösségi ellátása (4031 Debrecen, Angyalföld tér 11.) a szenvedélybetegséggel küzdő személyek lakókörnyezetében, otthonában való gondozását, gyógyulásuk és rehabilitációjuk segítségét vállalja. Ellátási területük Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe.

2014-ben 52 főt láttak el (régi kliens: 44 fő, új kliens: 8 fő), a teljesített feladatmutató a kötelező 40 fő/hónap feladatmutatót a vizsgált időszakokban (2013., 2014. és 2015. I. félév) meghaladta.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

Az ellátottak zöme a 30-50 éves korosztályt képviseli. A szenvedélybetegség életkortól és iskolai végzettségtől függetlenül bio-pszicho-szociális problémákat okoz. Szenvedélybetegségben szenvedőkre jellemző, hogy az előítéletek, a munkaképesség csökkenés, a kommunikációs- és konfliktus kezelési problémák miatt a társadalom peremére sodródnak, szociális készségeik fokozott leépülésével mindinkább elszigetelődnek. Nem képesek állandó jelleggel ügyeik vitelére. Szomatikus és pszichés tüneteik miatt interperszonális kapcsolataik beszűkülnek. A mindennapokat létfenntartási gondok, szociális krízisek jellemzik. A szerhasználat, a kontrollvesztés időszakában a munkavégzés szünetel. Az értékek leolvadnak, a fontossági sorrend átrendeződik. 2014. évben és 2015. I. félévében az ellátást igénybe vevők többsége férfi volt. Elsősorban az 50-59 éves korcsoportba tartoztak, szakmunkásképzőt végeztek, jellemzően elváltak, álláskereső vagy rokkantnyugdíjasok voltak, jövedelmük az öregségi nyugdíjminimumot meghaladta és albérletben laktak. Egészségi állapotukat tekintve alkohol okozta mentális- és viselkedészavarokkal küzdenek.

A szolgáltatást érintő specialitások, példaértékű programok

A Kenézy Gyula Kórház Addiktológiai Osztályán tartott nagycsoportokon részt vesznek, információt nyújtanak a szociális ellátásokról. Klubokat szerveznek (kreatívklub, futó klub,

zeneklub, „Mozdulj ki!” klub – célja a gondozottak és családtagjainak kimozdítása környezetükből), a DEKK Pszichiátriai Osztályán 2013. 10. 22. óta heti egy alkalommal kreatív-, zene-, film-, mozgás- és információs csoportot tartanak. Az orvosi konzultáció biztosítása folyamatos egész évben. Állásközvetítő, munkahelykeresést segítő tevékenységet is folytatnak, valamint elő- és utógondozási tevékenységet a „Fordulópont” rehabilitációs intézmény részére. A Kenézy Kórházban tartott csoporton történő megkereső munkán túl a feladatukhoz tartozik a kapcsolattartás a rehabilitációs intézménybe bekerülni kívánó ügyfelekkel, a kliens kísérése az intézménybe (a Fordulóponttal való megismerkedés céljából, ill. a kiköltözésénél). Tevékenyen részt vesznek a Forrás Mentálhigiénés Központ által szervezett programok lebonyolításban, különös tekintettel a szenvedélybetegek célcsoportját érintő eseményekre.

Az intézmény szolgáltatás-fejlesztési irányainak kidolgozásakor a települési ellátórendszer intézményi és szolgáltatási lehetőségeit is figyelembe veszik. A szenvedélybetegek hatékony ellátásához lényeges a kezelési lánc egyes elemeinek komplementer működése, az ott megjelenő kliens szükségleteinek adekvát kielégítése és az információ-áramlás, vagyis az, hogy a következő lépcsőfok elérhetőségét minden egyén és szervezet ismerje.

A Szenvédélybetegek alacsonyküszöbű ellátása (4031 Debrecen, Angyalföld tér 11.) a szenvédélybetegek közösségi ellátásához kapcsolódó szolgáltatás, célja a szenvédélybetegek, az addiktológiai problémával küzdők és közvetlen környezetük elérése, fogadása, aktuális problémájuk kezelése, a lehetséges járulékos ártalmak csökkentése, a változás elindítása és segítése. Célcsoportjaik között egyaránt megtalálhatóak a deviáns életvitelű fiatalok, a nehezen elérhető és magas kockázatú csoportok. Ellátási területük Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe.

Szolgáltatásaikat 2014. évben 2547 személy vette igénybe az alábbiak szerint:

ügyintézés (információnyújtás, jogi tanácsadás, szociális és egészségügyi ellátás szervezése): 1049 fő, mentális tanácsadás (életvezetés, konzultáció): 114 fő, szabadidős programok (klubok): 509 fő, egyéb: 298 fő. Az új megállapodások száma 13 volt.

Tevékenységeik közé tartozik a megkereső munka, melynek célja az ellátási területen élő, vagy ott életvitelszerűen tartózkodó, vagy az ellátási területen meghatározott céllal megjelenő, „rejtőzködő” – segítő intézménnyel kapcsolatot nem tartó – droghasználó egyénekkal, csoportokkal, közösségekkel történő kapcsolatfelvétel. Ez lényeges a nehezebben elérhető csoportok ellátása érdekében, hogy felmérhetőek legyenek a szükségleteik, és meghatározhatóak legyenek az e szükségletekre adható segítői válaszok. A megkereső munkával elérték száma az elmúlt évben 1035 fő volt.

A Drop In szolgáltatás pedig elsősorban a szerhasználó szenvédélybetegek számára biztosít pihenési, józanodási lehetőséget minimális elvárások mellett.

2015. I. félévében átlagosan 934 személy vette igénybe a szolgáltatásokat.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A szolgáltatásokat igénybe vevők többsége férfi, számuk többszöröse a nők számának. Életkoruk 15-69 év közé esik. Jellemzően 8 általános iskolai végzettségűek, a családi állapot tekintetében az egyéb (elvált, élettársi viszony) kategóriába esnek, de az egyedülállók száma is magas. Mivel a nyújtott szolgáltatások jellemzője az anonimitás és az önkéntesség, a szociális jellemzők tekintetében egyéb adatok nem állnak rendelkezésre.

A szolgáltatást érintő specialitások, példaértékű programok

Szermentes szórakozóhely biztosítása péntek esténként 17-22 óráig a fiatalabb (17-24 éves) korosztály részére. Szakemberek részvételével nyújtanak segítséget ahhoz, hogy a fiatalok megtapasztalják, milyen az, amikor úgy szórakoznak, hogy közben nem fogyasztanak alkoholt, nem használnak hangulatjavító szereket. Ezen alkalmakkor lehetőség van főzésre, darts, csocsó és társasjátékok használatára, beszélgetésekre, filmnézésre, számítógépes játékokkal való közös játékra.

A Szenvedélybetegek nappali ellátása (4031 Debrecen, Angyalföld tér 11.) felnőtt, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő szenvedélybetegeknek nyújt támogatást az életvitelük segítésében és szenvedélybetegségük legyőzésében. Ellátási területe: Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe. Férőhelyek száma: 30 fő.

Az intézmény az elmúlt két évben és 2015. I. félévében is maximális kihasználtsággal működött. 2014-ben 8 új kliens létesített jogviszonyt határozatlan időre. A nappali ellátás igénybevételére 4795 alkalommal került sor.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A nappali ellátást igénybevevők között nagyobb számban találunk férfiakat, életkorukat tekintve jellemzően 45-59 év közöttiek, középfokú végzettségűek, nőtlenek vagy elváltak, de közel hasonló a házások aránya is. Általában önkormányzat által folyósított ellátásban részesülnek, 80%-uknak az öregségi nyugdíjminimum alatt van a jövedelme, vagy nem rendelkezik egyáltalán jövedelemmel. Főként saját lakásukban élnek.

Az előforduló vezető betegségek: érrendszeri elváltozások, illetve hipertónia, gyakori még a depresszió és az epilepszia, skizofrénia. Függőségükből adódóan gyakori a személyiség- illetve magatartászavar. Mindezeket követik a mozgásszervi elváltozások pl.: érszűkület okozta betegségek. Minimálisan előfordul cukorbetegség, gerincsérv, Lyme-kór.

A szolgáltatást érintő specialitások, példaértékű programok

Az intézményen belül szociális foglalkoztatás is biztosított, a foglalkoztatható személyek száma a munka-rehabilitációban 5 fő, a fejlesztő- felkészítő foglalkoztatásban 15 fő. 2015. június 30. napján foglalkoztatottak száma összesen 7 fő (munka-rehabilitáció: 3 fő, fejlesztő - felkészítő foglalkoztatás: 4 fő). A két ellátási forma keretében munkaszerződéssel és megállapodással tudnak heti 20 órában foglalkoztatni megváltozott munkaképességű személyeket, elsősorban szenvedélybeteg diagnózissal a jogszabály által előírt feltételekkel. Az ellátottak részvételével térszaktklubot és varróklubot működtetnek, melyek célja a szabadidő hasznos eltöltése, közösség teremtése, közösségi élmények nyújtása, hagyományörzés.

A Fordulópont szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye (4064 Nagyhegyes külterület 030/2 hrsz.) 10 férőhelyes, egészségügyi működési engedéllyel rendelkezik és 16-50 év közötti életkorú férfiakat fogad. Az intézmény az Észak-alföldi régióban élő, szenvedélybeteg férfiak számára biztosít ellátást a kórházi méregtelenítés után. A rehabilitációs program külön hangsúlyt fektet a családtagok bevonására az utógondozás hatékonyságának érdekében. Tekintettel arra, hogy a régióban hasonló jellegű intézmény nincs, ezért a szenvedélybetegség több típusával és fajtájával küzdő betegeket fogadnak. Engedélyezett férőhelyek száma: 10 fő.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

2014. évben 22 főt látott el az intézmény, ebből 12 fő 2014-ban adta be felvételi kérelmét. Átlagéletkoruk 42 év. A legfiatalabb 22 éves, míg a legidősebb 56 éves volt. Az ellátottak szerhasználatát tekintve az alkohol, gyógyszer, valamint kábítószer (és dizájner drogok) volt a legjellemzőbb. Az intézménybe 8 ellátott 2013-ban, 12 ellátott pedig 2014-ben került felvételre. Lezárt esetek száma 2014-ben: 13, az intézmény gondozási napjainak száma: 3469. A gondozási napok havi átlaga: 9,6 nap.

2015. I. félévében 18 főt láttak el. Az ellátottak főként a 35-39 éves korcsoportba tartoznak, szakmunkásképzőt végeztek, egyedülállóak, többségük albérletben lakik, munkanélküliek és rendszeres jövedelemmel nem rendelkeznek, vagy foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülnek.

A szenvedélybetegség mellett keringési, belgyógyászati és idegrendszeri megbetegedések fordulnak elő.

2014-ben 19 fő szerepelt a várakozó listán, életkoruk 20-56 év között változott, elsődleges szerhasználatként az alkoholt, gyógyszert, kábítószer, valamint dizájner drogot jelölték meg.

2015. június 30. napján a várakozók száma 2 fő volt.

A szolgáltatást érintő specialitások, példaértékű programok

A rehabilitációs program 12 hónap, ami a jogszabályban meghatározottak szerint meghosszabbítható. Annak érdekében, hogy a hosszabb időtartamú intézeti elhelyezés során a hospitalizáció kialakulását megakadályozzák, a program lehetőséget ad akár 2-3 hónapos időtartamú adaptációs szabadság kiadására, az egyéni szükségletek függvényében. A kapcsolattartás segítségével, a hospitalizáció kialakulásának megelőzésében, a város közelsége kiemelkedő jelentőségű, mivel kapcsolatot jelent a mindennapi élettel, segíti a visszailleszkedést. A bentlakás során az ellátottak gondozása több kezelési szakaszban valósul meg. A kialakított rehabilitációs programot kiegészítik az egyéb rendezvények (pl.: prevenciós jellegű interaktív fotó, festmény és gipsz dombormű-szobor kiállítások az ellátottak által készített munkákból, beilleszkedést segítő szakmát adó képzés, önkéntes munka, rendezvényeken való megjelenés prevenciós céllal).

Az ellátást érintő problémák

Az állami támogatás az intézmény fenntartásához szükséges költségek kevesebb mint 50%-át fedezi. A jogi szabályozás lehetővé teszi a térítési díj megállapítást, viszont a bekerülő szenvedélybeteg ellátottak 50-60%-a nem rendelkezik jövedelemmel. Az aktív szerhasználat idején elmaradt ügyintézését követően az aktívkorúak ellátásához, vagy más jövedelempótló támogatáshoz hozzájuthatnak de ez az ellátási időtartam utolsó egyharmadára jellemző, így a térítési díjből sem folyik be jelentős összeg.

A finanszírozási gondokat nehezíti a jogszabályi változásoknak való megfelelés, ami az infrastruktúrát érintően ró megoldhatatlan terhet a fenntartóra, pl. a katasztrófavédelmi/tűzvédelmi szabályozás megváltozása miatt oltóvíztartály létesítése az intézmény területén, ami hatalmas beruházást jelent.

Mindezen problémák az intézmény működtetését veszélyeztetik. Az elért szakmai eredmények ellenére, az ellátási szükséglettől függetlenül (Észak-alföldi régióban egyetlen ilyen jellegű szenvedélybeteg rehabilitáció) a bezárás veszélye fenyeget.

Korszerűsítési, fejlesztési irányok

- az Egészségbiztosítási Alapból való finanszírozás megigénylése (az eljárás folyamatban van),
- a szociális foglalkoztatás engedélyének megigénylése,
- az intézmény fenntartásához való hozzájárulás növelése, azaz növénytermesztés, gyümölcsfák ültetése, állattenyésztés. Az intézmény területén vannak gyümölcsfák (5 db eddig), de szükség lenne új gyümölcsfa csemeték telepítésére, az eddigi zöldségtermesztésre alkalmas megművelt földterület bővítésére, haszonállatok tartására. Mindezekhez célszerű lenne bővíteni a rehabilitációs intézet földművelésre alkalmas területét földvásárlással vagy bérlettel a környékbeli elhanyagolt, elhagyott tanyák megvásárlásával/bérlésével. Ez nem csak a fenntartási költségekhez való hozzájárulást növelné, de az ellátottak munkaerő-piaci szocializációjához is jelentős lépés lenne.
- az intézmény területén lévő, jelenleg raktárként hasznosított, régi iskola épület felújítása, új rehabilitációs férőhelyek kialakítása. Az épület felújítási tervei elkészültek, átalakítást követően 18 férőhellyel tudnák bővíteni a jelenlegi kapacitást. A jelenlegi kábítószer helyzetre való tekintettel (a fogyasztás megkezdésének ideje már 11-12 éves korra tehető) gyermek-tinédzser-rehabilitációra alkalmas részleget szeretnének kialakítani.

Az **Indulópont Támogatott Lakhatás Intézménye** 6 fő férfi ellátását biztosítja. Az Észak-Alföldi régióból érkező mindazon szenvedélybetegeket látják el, akik 16. életévüket betöltötték, rendszeres vagy akut gyógyintézeti kezelésre nem szorulnak és szenvedélybetegek rehabilitációs intézete rehabilitációs programját befejezték, a komplex szükségletfelmérés az ellátásra való jogosultságukat megállapította. A rehabilitációs program külön hangsúlyt fektet a családtagok bevonására az önálló életvitel megszilárdítása érdekében. A támogatott lakhatás ellátás határozatlan idejű, időtartama a komplex szükségletfelmérésben meghatározott időtartam, várhatóan 12 hónap, amely az ismételt komplex szükségletfelmérés alapján meghosszabbítható. Az Indulópont Támogatott lakhatás intézménye Debrecen központjához közel, a Csapó utca 85. szám 1. emeletén, 69 négyzetméteren került kialakításra az Egyesület által bérelt ingatlanban.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A szolgáltatást 2014-ben 4 fő vette igénybe, akik gazdasági aktivitás szempontjából munkanélküliek, családi állapotuk egyedülálló (3 fő), elvált (1 fő). Iskolai végzettségük: szakközépiskolát végeztek (3 fő) és érettségivel rendelkező (1 fő). 2015. I. félévében 5 fő vette igénybe a szolgáltatást.

Míg 2014. december 31. napján 5 fő, idén félévkor 4 fő várakozott elhelyezésre. A várakozók kor szerinti megoszlása változó, közel felük szakmunkásképzőt végzett, többségük egyedülálló és munkaviszonnyal nem rendelkezik.

A szolgáltatást érintő specialitások, példaértékű programok

A szolgáltatás az életkornak, egészségi állapotnak és önellátási képességnek megfelelően, az ellátott önálló életvitelének fenntartása, illetve elősegítése érdekében biztosítja a lakhatási szolgáltatást, az önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett esetvitelt, az ellátott életkörülményeinek figyelemmel kísérését biztosító kísérő támogatást.

Tervezett szolgáltatások, programok

A pszichiátriai ellátás átszervezése (pl. kórházi osztályok összevonása), a pszichiátriai közösségi ellátás kapacitás-mutatóinak csökkentése eredményezi, hogy az eddig is alig ellátott célcsoport ellátása tovább csökken. Céljuk, a kiszoruló betegek ellátáshoz jutása érdekében a pszichiátriai nappali ellátás megteremtéséhez szükséges források keresése. Tekintettel arra, hogy a pszichiátriai betegek nappali ellátása az Önkormányzat kötelezően ellátandó feladata, a Közgyűlés 224/2015. (XI. 19.) határozata értelmében e feladatot állami támogatás igénybevételével az Egyesület biztosítja 2016. január 1. napjától ellátási szerződés keretében.

Az Egyesület, illetve közelebbről a családsegítő szolgálat 2015. évi tervei között szerepel a helyi közösségépítő kezdeményezések további felkarolása. Komplex prevenciós programjuk célja a társadalmi cselekvés, az aktív állampolgárság ösztönzése, a társadalmi kohézió erősítése a lakótelepen. Tevékenységükben központi szerepet szánnak a tóócskerti lakótelepen megvalósuló komplex mentálhigiénés prevenciós munkának és a lakosság számára nyújtott közösségfejlesztő tevékenységeknek.

4. 4. Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség Immánuel Otthona és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskolája

A Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség Immánuel Otthona és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskolája (4029 Debrecen, Pacsirta u. 51.) a korábbiaktól eltérően már nem csupán fogyatékosok nappali intézményeként működik, mely közoktatási, egészségügyi és rehabilitációs feladatokat is ellát a szociális ellátás keretén belül, hanem a súlyosan-halmozottan fogyatékos gyermekek nevelésére és oktatására vonatkozó szabályozás változása miatt többcélú közös igazgatású köznevelési intézmény.

2014. szeptember 1-től a többcélú közös igazgatású köznevelési intézmény önálló intézményegységében látják el a fogyatékos személyek nappali ellátását. Az intézmény elsődleges célcsoportjába tartozó súlyosan-halmozottan fogyatékos gyermekek köznevelési ellátását jogszabály áthelyezte köznevelési intézményi ellátásba, így csak köznevelési kereteken belül végezhető tovább a szakfeladat. A változás annyiban érintette a szociális feladatellátást, hogy tanítási időben kikerülnek a nappali ellátás köréből azok az ellátottak, akikre nézve köznevelési feladatot végez az intézmény. Tanítási időn kívül nappali szociális intézményi ellátásukat biztosítják. Fentiekből adódóan az intézmény szociális feladatellátásának létszáma igen változó. Tanévben rendszerint 48 főre csökken az ellátottak száma, akiket két gondozási egységben hat gondozási csoportban, a fogyatékoság súlyosságának megfelelően látnak el. Az intézmény köznevelési, egészségügyi és szociális

feladatai jól elhatárolhatóak. Az ellátotti férőhelyek száma 76, az ellátás személyi és tárgyi feltételei biztosítottak.

Az intézmény 2014. évben a fogyatékosok nappali ellátása mellett az alábbi tevékenységeket látta még el: 26 fő 18 éven felüli fiatal önálló életre való felkészülését szolgáló nappali ellátás biztosítása rehabilitációs jellegű foglalkoztatással, 20 fő tanköteles korú gyermek pedagógiai célú, habilitációs ellátása, kiegészítve az osztályozó vizsgára felkészítéssel, a Kölcsény Ferenc Református Tanítóképző Főiskola Gyakorló Általános Iskolájával való magántanulói jogviszony alapján, 37 fő súlyos, halmozott fogyatékos, tanköteles korú gyermek részére fejlesztő nevelés-oktatás biztosítása, 84 fő részére járóbeteg szakrendelésen belül orvosi ellátás (ortopédia, gyermekgyógyászat, gyermekneurológia), ambuláns rehabilitáció keretében mozgásszervi rehabilitáció (gyógytorna, gyógymasszázs) biztosítása. Az egészségügyi szolgáltatás kibővült 2014. évben az iskolaorvosi szolgáltatással.

Egyéb szolgáltatásaik:

- napi háromszori étkezés, melyet összesen 59 fő vett igénybe az elmúlt évben.
- tanórán kívüli számos szakkört, illetve terápiás jellegű tevékenységet szerveznek az ellátást igénylők számára képességeik és életkoruk szabta határokon belül (tánc- és drámafoglalkozások, állatasszisztált terápia, zeneterápia, sportfoglalkozások, gyógyúszás, nyaralás, táboroztatás)
- a FECSKE szolgáltatás keretében 50, fogyatékos gyermeket nevelő Hajdú-Bihar megyei családnak nyújtott az intézmény otthoni szakképzett felügyeletet összesen 7000 órában.

Az Otthon a felsorolt tevékenységeit Debrecen város és Hajdú-Bihar megye közigazgatási területére kiterjedően végezte az elmúlt évben is, melyhez a szülők, különböző betegszállító cégek, illetve a Tiszántúli Református Egyházkerület Támogató Szolgálat, valamint a Nagytemplomi Egyházközség Nyitott Ajtó Támogató Szolgálat és egyéb támogató szolgálatok biztosították a szállítási feltételeket.

Az intézmény szükségletközpontú szolgáltatásra törekedve tehát egyszerre integrálja magában a szociális, egészségügyi, köznevelési szolgáltatásokat, amelyekre a halmozottan fogyatékos személyeknek és családjuknak szüksége van ahhoz, hogy teljes életet tudjanak élni. A családok segítése érdekében a Kézenfogva Alapítvány FECSKE programja keretében biztosított otthoni szakképzett felügyelet igénybevétele mellett, a régióra kiterjedően alternatív és augmentatív kommunikációs eszközkölcsonzót is működtetnek. A célcsoport ellátásán túl fontosnak tartják a közvélemény formálását a fogyatékos személyek befogadásának érdekében, ebből a célból több pályázati programot is felvállalt az intézmény működésének 24 éve alatt.

Szolgáltatásaikat 2013. évben átlagosan 60, az elmúlt évben és idén félévkor átlagosan 45 fő vette igénybe. A nemek aránya közel azonos, a 3-29 éves korig terjedő korosztályt látják el. Az igénybe vevők legnagyobb számban a 20-24 éves korcsoportba tartoznak. Tekintettel arra, hogy az ellátottak valamennyien halmozottan fogyatékosok (értelmi és mozgásszervi, érzékszervi fogyatékoság, autizmus), ezért részükre a gyógypedagógiai ellátórendszer valamely szegmense biztosította a tankötelezettséget maximum a 8. osztályig. Valamennyi ellátott hajadon vagy nőtlen, szüleivel közös háztartásban él. A nagykorú ellátottak a

fogyatékoságukhoz kapcsolódó ellátásokban, támogatásokban részesülnek. Egészségi állapotukat a fogyatékoságukhoz kapcsolódó légzőszervi és mozgásszervrendszeri megbetegedések jellemzik.

Az ellátásra várakozók száma az elmúlt két évben évről évre emelkedett (2013. év: 12 fő, 2014. év: 16 fő, 2015. június 30.: 19 fő). A nemek aránya kiegyenlítettnek mondható, életkorukat tekintve a legfiatalabb 3-9 év közötti korosztály képviselteti magát a várakozók között legnagyobb arányban (3-9 év közötti: 15 fő, 10-14 év közötti: 4 fő).

A várakozók tehát 4-12 év közötti halmozottan fogyatékos kiskorúak, akik szüleikkel élnek.

Az ellátást érintő problémák

A szolgáltatásnyújtással kapcsolatos problémaként a fenntartó azt említi, hogy a köznevelési profilú ellátással közös ellátási forma miatt a férőhelyszám nem használható ki maximálisan. Tervezik ezért az intézmény oly módon történő bővítését, melynek során a köznevelési feladatoktól függetlenül, önálló épületben nyújtanák a szociális és egészségügyi ellátást, így biztosítva nagyobb férőhelyszámot és professzionális ellátást.

4. 5. Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesület

A Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesület (4032 Debrecen, Poroszlai út 97.) szolgáltatásait Debrecen város közigazgatási területén élő 18-35 év közötti fiatalok részére biztosítja, többségében térítésmentesen. Kivételt képeznek ez alól a támogató szolgálat bizonyos szolgáltatásai. Tevékenységük az utóbbi években folyamatosan bővült, jelenleg az alábbi szolgáltatásokat végzik.

Kikötő - Pszichiátriai betegek közösségi ellátása a pszichiátriai betegek részére lakókörnyezetükben nyújt komplex segítséget mindennapi életvitelükben, lehetőség szerint biztosítja a meglévő képességeinek megtartását, fejlesztését. E célból a pszichiátriai betegek számára segítséget nyújtanak egészségi és pszichés állapotuk javításában, mindennapi életükben adódó konfliktusok feloldásában, és problémáik megoldásában, szociális-mentális gondozásukban, egészségügyi ellátáshoz való hozzájutásukban. A szakemberek segítséget nyújtanak ahhoz, hogy az ellátást igénybevevő fizikai, mentális, szociális szükségletei saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen. Az ellátható személyek száma: 40 fő.

A szolgáltatást érintő specialitások, példaértékű programok

A közösségi pszichiátriai ellátás általános és speciális segítő szolgáltatás keretében segítséget nyújt a működési területén élő, szociális és mentálhigiénés problémái vagy krízishelyzete miatt segítséget igénylő 18 és 35 év közötti fiatal felnőtteknek, családjuknak.

Megpróbálják az ilyen helyzethez vezető okokat megelőzni, a krízishelyzeteket megszüntetni, valamint az életvezetési képességet megőrizni.

Ellátásuk fő koncepciója, hogy szolgáltatásaik közel vannak a lakossághoz, a bajokat a keletkezési helyükön képesek orvosolni, prevencióban vesznek részt. A gondozás során a lehető legnagyobb mértékben támaszkodnak a közösségi erőforrásokra és a természetes segítőkire (pl. hozzátartozók), akiknek a rendszerszemléletű családgondozás elveinek megfelelően szintén támogatást nyújtanak a betegség okozta problémák és más stresszhelyzetek kezelésében. A közösségi alapú ellátásuk hozzájárul az intézményes ellátás okozta hátrányok leküzdéséhez és a pszichiátriai ellátás hatékonyságának fokozásához.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A szolgáltatást 2014. évben átlagosan 64, 2015. év I. félévében 55 fő vette igénybe, többségében nők.

Ellátottaik 18% -a rendelkezik 8 általános iskolai végzettséggel, betegségükből adódóan nem tudtak tovább tanulni középfokú intézményben. Legnagyobb számban középfokú végzettséggel rendelkeznek az ellátottak, szakmai végzettséggel kisebb arányban rendelkeznek. Több ellátott gondozásunk ideje alatt szerzett érettségit vagy szakmát.

Felsőfokú végzettséggel rendelkező ellátottak közül 2 fő tudott elhelyezkedni.

A szolgáltatásaikat igénybevevő ellátottak nagy százaléka hajadon, illetve nőtlen. Ennek oka lehet az önálló életvitel vezetésének hiánya, kommunikációs probléma, kezdeményező készség hiánya, a betegségük. Elsődleges célcsoportjuk életkorából adódóan kis arányban található a gondozottak között elvált, illetve özvegy.

Ellátottjaik nagy része nem dolgozik betegségéből adódóan, illetve előfordul, hogy végzettségüknek megfelelően nem találnak munkát, de magas a rokkantsági ellátásban részesülők aránya is. Több ellátott nyugellátása mellett rehabilitációs foglalkoztatásban vesz részt, így ebből is származik jövedelme. Mivel szolgáltatásuk célcsoportja nagy körképes beteg, ezért a nyugellátásban részesülők aránya igen magas.

Azon ellátottak, akiknek bevétele az öregségi nyugdíj összegét nem haladja meg általában családjuktól anyagi támogatást kapnak. A jövedelemmel nem rendelkező ellátottak hallgatói jogviszonyban állnak, ők szüleik anyagi segítségével tudnak megélni.

Ellátottjaik közel 50%-a nagykorúképes paranoid szkizofrén. Betegségükből adódóan önálló életvitelre nem képesek, szülőkkel, rokonokkal élnek. Akik lakással rendelkeznek, többségük öröklés útján, illetve szülői segítséggel jutott saját otthonhoz. Az albérletben élők között van, akit jelenleg is támogatnak szülei.

A szolgáltatást érintő problémák

A személyi és tárgyi feltételek fejlesztésre szorulnak, a működési költségek a jelen támogatás mellett nehezen fenntarthatóak. A gondozást végző szakemberek szakmai továbbképzésére nincs fedezet.

Korszerűsítési, fejlesztési irányok

Fejlesztési pályázatok (tárgyi eszköz, ingatlan) kiírására lenne szükség, illetve speciális szakmai tréningekre, képzésekre és szupervíziós lehetőségekre. A jogszabály által előírt

pszichiátriai képzésre nincs fedezet, így az ellátás szakmai színvonalának javulása nehezen várható el.

Tervezett szolgáltatások, programok

Igény mutatkozna egy pszichiátriai betegek átmeneti otthonának kialakítására, illetve nincs fiatalok számára rehabilitációs intézmény, ezért ebben az irányban kívánnak a jövőben fejleszteni.

Kulcs - Szenvedélybetegek Közösségi Ellátása olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú gondozás, mely közösségi alapú, de elsősorban az ellátott otthonában, lakókörnyezetében történik. Legfőbb célja az életmódváltozás elindítása, segítése és folyamatos nyomon követése. Emellett fontosnak tartják, hogy az általuk gondozott szenvedélybetegek integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve reintegrálódjanak a közösségbe. Elsődleges célcsoportjuk a Debrecen város közigazgatási területén élő, nem veszélyeztető állapotú, 18 és 35 év közötti szenvedélybetegek, akik intézményi jogviszonyt követően, saját lakókörnyezetükben élnek, és megfelelő életvitelük fenntartásához segítséget igényelnek, valamilyen más nem bentlakásos ellátási forma szolgáltatásaiban, orvosi vagy egyéb terápiás kezelésben részesülnek és önálló életvitelük fenntartásához segítségre van szükségük, illetve mindazon tüneteket produkáló személyek, akik addiktív probléma kialakulása szempontjából veszélyeztetettek. Az ellátható személyek száma: 40 fő.

Az ellátás keretein belül a következő szolgáltatásokat biztosítják: problémaelemzés, problémamegoldás, készségfejlesztés, pszichoedukáció, rehabilitációs interakciók, speciális stratégiák, ügyintézés.

Közösségi programjaik: kreatív klub, tatami csoport, alakuló klub, film klub, szabadidős klub.

A szolgáltatást érintő specialitások, példaértékű programok

A közösségi ellátás központi eleme, hogy nem csupán, és nem elsősorban az ellátásban résztvevő addiktológusok, pszichiáterek, más orvosok, pszichológusok, szociális munkások, szociális gondozók, vagy a csoportos fejlesztés erőire bízva a személyiség változását és a szerfüggőség leküzdését, hanem a közösség természetes kapcsolatformáit és kommunikációs folyamatait is felhasználja ehhez. Mivel a „Kulcs” Szenvedélybetegek Közösségi Ellátásának elsődleges célcsoportja a 18-35 év közötti fiatal szenvedélybetegek, így specialitásuk, hogy a közösségépítés kortárs csoportokban történik. A közösségi klubjaik interaktívak, amellett, hogy irányítottan működnek, a csoportfoglalkozások dinamikáját a résztvevők is alakítják.

A Debreceni Egyetem Mentálhigiénés Központjával együttműködve végzik feladatukat, így több hallgató veszi igénybe segítségüket. Számukra több önismereti tréning is indult az elmúlt időszakban.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A szolgáltatást 2014. évben átlagosan 65, 2015. év I. félévében 45 fő vette igénybe, többségében férfiak.

Számottevő a középfokú végzettséggel rendelkezők aránya, melynek oka, hogy nagy számban látnak el a Debreceni Egyetemről hallgatókat. A második nagyobb csoport végzettség alapján a szakmunkás végzettséggel rendelkezők csoportja. A nyolc általános iskolai és a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya megegyezik. Jelenleg egy fő nem végezte el a nyolc osztályt, az ő beiskolázása folyamatban van.

Mivel az elsődleges célcsoportjuk a 18-35 év közötti fiatal szenvedélybetegek, így a családi állapot megoszlása is mutatja, hogy az ellátottak nagy problémája az ismerkedés, a pártalálás, illetve életvitelükből adódóan a kapcsolatok fenntartása. A párkapcsolatban élők aránya az egyedülállókhoz képest igen alacsony. Jellemző tehát a szolgáltatásaikat igénybevevők csoportjára a magányosság érzése, ennek oldására közösségi programokat szerveznek, ahol kortársakkal és hasonló problémákkal küzdőkkel találkozhatnak.

Az ellátást igénybe vevő személyek túlnyomó számban aktív korúak. Az aktív és inaktív személyek aránya folyamatosan változik, ugyanis a szenvedélybeteg emberekre jellemző a gyakori munkahely változtatás.

Az igénybevevők között jelenleg teljesen ellátatlan személy nincs. 2 fő nem rendelkezik rendszeres jövedelemmel, anyagi ellátásuk rokonai segítségével megoldott, mivel csak alkalmi munkáik vannak. Félévkor a közfoglalkoztatási bérből élők aránya alacsonyabb az önkormányzati és járási segélyben részesülőkhez képest, ez az arány viszont gyakran változik. Az ellátottjaik 30% -a munkavégzésből származó jövedelemmel rendelkezik. A nyugellátásban részesülők aránya igen alacsony.

Szolgáltatásaikat túlnyomórészt az alkoholfogyasztás és a dohányzás problémájával küzdők veszik igénybe. Nagy számban vannak azonban játékfüggőségben szenvedők, illetve étkezési zavarokkal küzdők. Cannabis és származékai, illetve nyugtatók és altatók használata a legritkábban fordul elő.

Az ellátottak 34%-a rendelkezik saját tulajdonú lakással vagy házzal. Ezzel azonos arányban élnek albérletben. A szívésségi lakáshasználók száma a rokonoknál, leginkább még a szüleiknél élő fiatalokból adódik.

A Támpont Támogató Szolgálat Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területén látja el kiemelt célcsoportként a Debreceni Egyetem fogyatékkal élő hallgatóit és a városban élő 18 és 35 év közötti fogyatékkal élő fiatalokat. Fontosnak tartják a szakmával rendelkező gondozottjaik védett munkahelyre történő elhelyezkedésének segítségét. Elősegítik ezáltal a klienseik társadalmi életben való részvételét, valamint önálló életvitelüket. Ügyfeleiket saját otthonukban, lakókörnyezetükben támogatják kulturális tevékenységükben, oktatásukban és a szabadidő hasznos eltöltésében.

A szolgáltatást érintő specialitások, példaértékű programok

Szolgáltatásaikat a célcsoport szükségleteikhez igazodva alakították ki, nagy hangsúlyt fektetnek a közösségi programokra, ill. a tanulás és elhelyezkedés segítésére. Nagy igény mutatkozik a szállításra, szabadidős- és kulturális programokon való részvételre, kirándulásokra, életvezetési tanácsadásra, család- és párkonzultációra. Múzeum- és

színházlátogatást szerveznek, kreatív csoportot működtetnek. A mozgásukban korlátozott klienseik számára „Át-mozgató” klubfoglalkozás néven gyógytornász szakember irányításával heti rendszerességgel klubfoglalkozásokat szerveznek a kliensek mozgáskoordinációjának fejlesztése és szinten tartása érdekében. A felmerülő igényeket kielégítve „Közel-Eb” néven kutyaterápiás foglalkozásokat szerveznek szakemberek irányítása mellett. Az „Ablak” szabadidős klubfoglalkozások alkalmával, szabadidő hasznos eltöltése mellett, a készségek fejlesztése és az ismeretek bővítése, valamint minél több kulturális rendezvény látogatása volt a cél. A filmklubokon levetített filmek segítséget nyújtanak a résztvevőknek, bizonyos élethelyzetek elfogadásában és kezelésében. A filmvetítések után szakember vezetése mellett kötetlen beszélgetések folynak.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A szolgáltatást 2014. évben átlagosan 44, 2015. év I. félévében 43 fő vette igénybe, többségében férfiak, 25-29 év közöttiek, akik felsőoktatási tanulmányaikat végzik. A kiskorú kliensük az általános iskolai tanulmányait folytatja. Az ügyfelek jelentős százaléka a szülőikkel él és nem alapított saját családot. Egészségügyi állapotuk miatt nehezebben létesítenek társas-, pár kapcsolatokat. A gazdaságilag aktív kliensek védett munkahelyen, megváltozott munkaképességüként dolgoznak 4 – 6 órában. Azon ellátottak, akik az öregségi nyugdíjminimum alatti jövedelemmel rendelkeznek, emelt összegű családi pótlékban, vagy fogyatékosági támogatásban részesülnek.

Klienseik több mint 50 %-a többféle juttatásban részesül, vagy megváltozott munkaképességüként sikerült elhelyezkedniük. A szolgáltatást igénybevevők többsége látás vagy hallássérült. A fogyatékkal élők közül a látássérültek (vakok) és azok a mozgássérültek, akik mozgásukban jelentősebben korlátozottak igényelnek több személyi segítséget és a mindennapi mobilizációban való közreműködést.

Klienseik nagy része szívességi lakáshasználó, de tekintettel arra, hogy a szolgáltatást igénybevevők zöme a Debreceni Egyetemen folytatja a felsőoktatási tanulmányait, így a kollégisták száma is jelentős.

A szolgáltatást érintő problémák

A személyi és tárgyi feltételek fejlesztésre szorulnak, a működés a jelen támogatás mellett nehezen fenntartható. A szállító gépjármű fejlesztésére nincs önálló forrás, új vásárlására pályázatra lenne szükség. A személyi segítséget végző szakemberek szakmai továbbképzésére nincs fedezet.

Korszerűsítési, fejlesztési irányok

Fejlesztési pályázatok (tárgyi eszköz, autó, ingatlan) kiírására lenne szükség, illetve speciális szakmai tréningekre, képzésekre és szupervíziós lehetőségekre, védett munkahelyek kialakítására.

Az „Ajtó” Szenvedélybetegek Alacsonyküszöbű Ellátása által nyújtott szolgáltatások:

– konzultáció, tanácsadás,

- szenvedélybetegség okozta egészségügyi és szociális károk mérsékléséhez szükséges ártalomcsökkentő szolgáltatások biztosítása,
- a Lovardában a Campus egyetemi bulikon Party service szolgáltatás nyújtása,
- kríziskezelés, az életet veszélyeztető, a testi, szociális, kapcsolati és életvezetési, rendszerben kialakult kezelhetetlen helyzetek esetére,
- problémaelemzés, problémamegoldás,
- pszicho-szociális intervenciók,
- szociális/egészségügyi ellátáshoz való juttatás segítése,
- információadás, információs telefonszolgálat és internetes információs portál,
- jogi információadás (jogi,- társadalombiztosítási tanácsadás) felvilágosítás adás,
- álláskeresés segítése, álláskeresői tanácsadás, pályaaorientáció,
- klubszerű szolgáltatás és szabadidős programok szervezése,
- életvezetés segítése és életvitelre vonatkozó tanácsadás.

A szolgáltatást érintő specialitások, példaértékű programok

A Happy net szolgáltatásukon belül:

- „Re-mail” elnevezéssel internetes levelezési tanácsadó szolgálatot működtetnek, mely a non- direktív személyközpontú megközelítés elveire épül. A beérkező levelek többségét 1 - 2 napon belül (de legfeljebb 72 órán belül) kiképzett internetes lelki, ifjúsági mentálhigiénés konzultánsok válaszolják meg.

- Fórum rovat: Az egyes „fórumok” a véleménynyilvánítás és az eszmecsere bárki által hozzáférhető helyei, ahol a témaválasztás fő szempontja, hogy a mentálhigiéné szempontjából fontos és közérdekű kérdések kerüljenek a középpontba. Így például a párkapcsolati konfliktusok, a szenvedélybetegségek, tanulási problémák, magány, szorongás, halál... A fórumon havonta újabb- és újabb témákat hirdetnek meg az állandóak mellett, a honlap látogatói szólhatnak hozzá az egyes témákhoz, az adott témában járatos szakember és a kortárssegítők is választ adnak a fiatalok kérdéseire és „beszélgetnek” a témáról az érdeklődőkkel.

- Kiadványok, cikkek közlése az egészséges életmóddal kapcsolatban.

- A városban működő civil szervezetek és híreinek megjelenése a honlapon szintén nagyon fontos, hiszen a helyi fiatalok számára hasznos lehet, ha beszámolnak a helyi szolgáltatásokról, segítségnyújtó helyekről, szabadidős programokról.

Fentiekén túl részt vesznek a különböző fesztiválokon preventív, ártalomcsökkentő céllal (pl: Campus fesztivál). Az elmúlt évben a fesztiválok ideje alatt a Mozgó-Társ Szolgálat 650 fiatallal került kapcsolatba.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

Szolgáltatásaikat 2014. évben átlagosan 4312, 2015. év I. félévében 2244 fő vette igénybe. Tavaly 299 új kliensnek nyújtottak szolgáltatást, 6456 kontaktkapcsolatuk volt az ellátottakkal. Míg az elmúlt évben főként a 25-29 éves korosztály, addig idén június végéig elsősorban a 20-24 évesek fordultak a szervezethez.

Az ellátást jellemzően a középfokú végzettséggel rendelkező, tanulmányaikat végző fiatalok veszik igénybe. Tartós munkahellyel általában nem rendelkeznek, illetve diákstátuszban

vannak, albérletben vagy kollégiumban laknak. A klienseik közül a legtöbben alkohol és nikotinfüggőségben szenvednek, őket követik a kannabisz-használók és megjelentek a designer drogfogyasztók is. A szolgáltatás anonimitása miatt egyéb információk nem állnak rendelkezésre.

Az Egyesület valamennyi szolgáltatásának végzésére rendelkezik működési engedéllyel, a személyi és tárgyi feltételek megfelelnek a jogszabályi előírásoknak. Az országban egyedülálló módon foglalkoznak a 18 és 35 év közötti korosztállyal, minisztériumi különdíjjal rendelkeznek az ellátás szakmai színvonalát illetően. A nyújtott szolgáltatások során vetették fel a kliensek és szüleik, hozzátartozóik, hogy pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátására is szükség lenne, mert a városban működő ilyen típusú ellátások nem kifejezetten ennek a célcsoportnak biztosítottak és egyébként is telítettek. Ezek mellé az Egyesület egy speciális személyes kompetencia alapokon nyugvó szociális foglalkoztatót kíván működtetni, ahol az erre alkalmas kliensek részére a munka világába való visszatérésre reális esély kínálkozhat.

A szervezet nem rendelkezik önálló ingatlannal, a Debreceni Egyetem által biztosított épületben dolgoznak jelenleg. Terveik között szerepel, hogy intézménnyé alakuljanak át, amelyhez önálló (az egyesület saját maga által működtetett) ingatlan szükséges.

Az intézmények szakmai feladatait és működésük feltételeit meghatározó SzCsM rendelet az intézményhálózat új, differenciált ellátást biztosító intézmények fejlesztését írja elő, amely egybevág a Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesület jövőbeni terveivel. A fiatal felnőttek számára pszichiátriai- és szenvedélybetegek átmeneti otthona nem működik Debrecen városában. Amennyiben sikerülne megfelelő ingatlant biztosítani ehhez a szolgáltatáshoz, az Egyesület szívesen venne részt ilyen típusú intézménynek a működtetésében. A fiatal felnőttek számára, mint akkreditált felnőttképzési intézmény speciális képzési programok lebonyolítását, civil munkaerő közvetítő hálózat kialakítását tervezi a Munkaügyi Központtal és a Debreceni Egyetemmel közösen.

Alacsonyküszöbű ellátás:

Debrecenben a szocialista városrendezésnek köszönhetően több nagy házgyári lakótelep található, ahol a lézengő, unatkozó gyerekek körében egyre inkább elterjedt a drogok használata. A város különböző közterületein is megjelenik a szerfogyasztás, nagyon nagy igény van az utcai megkeresésre, ugyanis maga a pre-loading is – tehát, hogy a partik előtt utcákban, kocsmákban „melegítenek be” a fiatalok – komoly problémát jelent. Debrecen középiskolai, főiskolai és egyetemi város, amely bővelkedik szórakozóhelyekben. Az Egyesület Rolling Room Mozgó Bulisegély Szolgálat néven a város több szórakozóhelyén, a fiatalok igényeinek megfelelően, hétvégén az esti órákban nyújt anonim módon igénybe vehető segítséget. A szórakozóhelyek (Silence, Orange Cafe, Perényi, Kikötő, Unplugged stb...) közvetlen környezetében volt jelen a szolgáltatás.

Az Egyesület 2004-től Mozgó-társ Buli Segély Szolgálatot működtetett Debrecenben a Lovarda nevű szórakozóhelyen, az elektronikus partik keretében. A „Mozgó-társ” Buli Segély Szolgálat olyan segítő tevékenység, amelynek célja a biztonságos szórakozás és a

biztonságos táncolás elősegítése az elektronikus zenei partikon. A parti szerviz szolgáltatásai a szermentes, a szereket kipróbáló egyéneket és csoportokat egyaránt célozzák. A szolgáltatások elsősorban a droghasználatból adódó fizikai és pszicho-szociális ártalmak csökkentésére irányulnak, továbbá olyan körülmények kialakítására, amelyek leginkább biztosítani képesek a fiatalok lehetőség szerint drogmentes szórakozását.

2012-ben az NRSZH forráshiány miatt ezen szolgáltatások továbbműködésének finanszírozását elutasította. Szakmai szempontból azonban fontosnak tartják, hogy az ország második legnagyobb városa (középiskolai és egyetemi város) ne maradjon ilyen speciális alacsonyküszöbű ellátások nélkül.

Javaslatok az ellátórendszer fejlesztésére

Addiktológiai zavarokkal küzdő serdülőkorú fiatalok bentlakásos intézménye:

A 14-18 év közötti fiatalkorúak számára feltétlenül szükségesnek tartják speciális programmal rendelkező bentlakásos rehabilitációs intézmények kialakítását, mivel a jelenlegi ellátórendszer képtelen az új kábítószeres megjelenése miatt megnövekedett számú kliens szakszerű ellátására.

Kettős diagnózissal rendelkező kliensek bentlakásos intézménye:

Jelenleg hiányzik (országosan is) egy olyan speciális intézmény, ahol kettős, pszichiátriai és addiktológiai diagnózissal rendelkező klienseket kezelnék. A jelenlegi egészségügyi és szociális szolgáltatási rendszer nincs felkészülve erre a speciális kliens csoportra. A külföldi példák felhasználásával szükségesnek látják ilyen speciális profilú bentlakásos intézmény kialakítását a városban.

5. Az Önkormányzat ellátási kötelezettségének alakulása

Kötelezően ellátandó alapszolgáltatások

Kötelezően ellátandó feladat Szt. szerinti megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/szervezet	A feladatellátás módja	Jelenleg működő ellátás személyi feltételei	Jelenleg működő ellátás tárgyi feltételei
Étkeztetés	Debrecen Megyei Jogú Város Városi Szociális Szolgálat	önkormányzati fenntartású intézmény biztosítja	megfelelő	megfelelő
Házi segítségnyújtás	Debrecen Megyei Jogú Város Városi Szociális Szolgálat	önkormányzati fenntartású intézmény biztosítja	megfelelő	megfelelő

Kötelezően ellátandó feladat Szt. szerinti megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	A feladatellátás módja	Jelenleg működő ellátás személyi feltételei	Jelenleg működő ellátás tárgyi feltételei
Családsegítés	Debrecen Megyei Jogú Város Családsegítő és Gyermekjóléti Központja	önkormányzati fenntartású intézmény biztosítja	megfelelő	nem minden szervezeti egységben megfelelő
	Debrecen Megyei Jogú Város Gyermekvédelmi Intézménye	önkormányzati fenntartású intézmény biztosítja	megfelelő	nem minden szervezeti egységben megfelelő
	Héra Egyesület	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő
	Forrás Lelki Segítők Egyesülete	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő
<i>Nappali ellátás:</i>				
Időskorúak nappali ellátása (idősek klubja, demens idősek klubja)	Debrecen Megyei Jogú Város Városi Szociális Szolgálat	önkormányzati fenntartású intézmény biztosítja	megfelelő	nem minden szervezeti egységben megfelelő
Pszichiátriai betegek nappali ellátása	<i>az ellátás biztosítása folyamatban van</i>			
Szenvedély-betegek nappali ellátása	Forrás Lelki Segítők Egyesülete	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő
Fogyatékosok, illetve autista személyek nappali ellátása (kiskorú, nagykorú)	Debrecen Megyei Jogú Város Városi Szociális Szolgálat	önkormányzati fenntartású intézmény biztosítja	megfelelő	nem minden szervezeti egységben megfelelő
	Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség Immanuel Otthona és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskolája	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő
Nappali melegező	ReFoMix Nonprofit Közhasznú Kft.	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő

Önként vállalt alapszolgáltatások

Az ellátandó feladat Szt. szerinti megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	A feladatellátás módja	Jelenleg működő ellátás személyi feltételei	Jelenleg működő ellátás tárgyi feltételei
<i>Közösségi ellátások:</i>				
Pszichiátriai betegek közösségi ellátása	Forrás Lelki Segítők Egyesülete	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő
	Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesület	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő
Szenvedély-betegek közösségi ellátása	Forrás Lelki Segítők Egyesülete	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő
	Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesület	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő
Szenvedély-betegek részére nyújtott alacsony-küszöbű ellátás	Forrás Lelki Segítők Egyesülete	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő
	Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesület	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő
Támogató szolgáltatás	Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesület	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő
Utcai szociális munka	ReFoMix Nonprofit Közhasznú Kft.	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő

Kötelezően biztosítandó szakosított ellátások

Kötelezően ellátandó feladat Szt. szerinti megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	A feladatellátás módja	Jelenleg működő ellátás személyi feltételei	Jelenleg működő ellátás tárgyi feltételei
<i>Ápolást, gondozást nyújtó intézmény:</i>				
Idősek otthona	Debrecen Megyei Jogú Város Idősek Háza	önkormányzati fenntartású intézmény biztosítja	Megfelelő (főállású orvos alkalmazásának szükségessége)	Megfelelő (szükséges az épület teljes körű felújítása)

Kötelezően ellátandó feladat Szt. szerinti megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	A feladatellátás módja	Jelenleg működő ellátás személyi feltételei	Jelenleg működő ellátás tárgyi feltételei
<i>Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény:</i>				
Időskorúak gondozóháza	Debrecen Megyei Jogú Város Idősek Háza	önkormányzati fenntartású intézmény biztosítja	megfelelő	megfelelő
Éjjeli menedékhely	ReFoMix Nonprofit Közhasznú Kft.	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő
Hajléktalan személyek átmeneti szállása	ReFoMix Nonprofit Közhasznú Kft.	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő

Önként vállalt szakosított ellátások

Az ellátandó feladat Szt. szerinti megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	A feladatellátás módja	Jelenleg működő ellátás személyi feltételei	Jelenleg működő ellátás tárgyi feltételei
<i>Rehabilitációs intézmény:</i>				
Szenvedély-betegek rehabilitációs intézménye	Forrás Lelki Segítők Egyesülete	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő
<i>Támogatott lakhatás:</i>				
Szenvedély-betegek részére nyújtott támogatott lakhatás	Forrás Lelki Segítők Egyesülete	ellátási szerződés útján biztosított	megfelelő	megfelelő

Önkormányzatunk tehát 2 szociális, valamint 2 szociális és gyermekjóléti feladatot ellátó intézményt tart fenn önállóan, a többi feladat biztosítása ellátási szerződés keretében történik.

6. A szociális ellátórendszer finanszírozása

Az Önkormányzat szociális feladatainak ellátását részben állami támogatásból, részben saját költségvetéséből biztosítja.

Az egyes pénzbeli és természetbeni ellátásokra fordított összegek (e Ft-ban kerekítve)

<i>ellátási formák</i>	<i>az önkormányzat által kifizetett összeg esetében az állami támogatás és az önkormányzati rész %-os megoszlása</i>		<i>2013. év</i>		<i>2014. év</i>		<i>2015. január 1-február 28-ig</i>		<i>2015. március 1-június 30-ig</i>	
pénzbeli ellátások	<i>állami (%)</i>	<i>önk. (%)</i>	<i>önkormányzat által kifizetett</i>	<i>járási hivatal által kifizetett</i>	<i>önkormányzat által kifizetett</i>	<i>járási hivatal által kifizetett</i>	<i>önkormányzat által kifizetett</i>	<i>járási hivatal által kifizetett</i>	<i>önkormányzat által kifizetett</i>	<i>járási hivatal által kifizetett</i>
aktív korúak ellátása összesen			1 470 618	0	1 156 279	0	291 781	0	0	117 286
<i>ezen belül: foglalkoztatást helyettesítő támogatás</i>	80	20	1 318 201	0	979 861	0	246 134	0	0	
<i>rendszeres szociális segély</i>	90	10	110 477	0	116 145	0	31 406	0	0	
<i>rendszeres szociális segély egészségkárosodott személyek részére</i>	90	10	41 940	0	60 273	0	14 241	0	0	
normatív lakásfenntartási támogatás	90	10	199 420	0	163 772	0	65 628	0	11 365	0
adósságcsökkentési támogatás/adósságkezelési támogatás 2015. március 1-től	90	10	32 002	0	36 482	0	17 001	0	972	0
ápolási díj	75	25	0	37 078	0	43 033	0	44 165	0	44 470
időskorúak járadéka	90	10	0	3 281	0	3 166	0	3 151	0	3 266
átmeneti segély (időszaki, rendkívüli, iskoláztatási)	0	100	18 229	0	13 751	0	1 763	0	5 274	0
temetési segély	0	100	12 038	0	12 507	0	3 255	0	4 509	0
összesen			1 732 307	40 359	1 382 791	46 199	379 428	47 316	22 120	165 022

<i>ellátási formák</i>	<i>az önkormányzat által kifizetett összeg esetében az állami támogatás és az önkormányzati rész %-os megoszlása</i>		<i>2013. év</i>		<i>2014. év</i>		<i>2015. január 1-február 28-ig</i>		<i>2015. március 1-június 30-ig</i>	
<u>természetbeni ellátások</u>	<i>állami (%)</i>	<i>önk. (%)</i>	<i>önkormányzat által kifizetett</i>	<i>járási hivatal által kifizetett</i>	<i>önkormányzat által kifizetett</i>	<i>járási hivatal által kifizetett</i>	<i>önkormányzat által kifizetett</i>	<i>járási hivatal által kifizetett</i>	<i>önkormányzat által kifizetett</i>	<i>járási hivatal által kifizetett</i>
<i>köztemetés</i>	0	100	13 823	0	16 246	0	6 678	0	7 133	0
<i>rászorultsági közgyógyellátás</i>	0	100	3 343	0	3 128	0	556	0	0	0
<i>közétkeztetés</i>	0	100	356	0	245	0	0	0	0	0
<i>gyógyszertámogatás</i>	0	100	904	0	562	0	0	0	162	0
<i>hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjtámogatás</i>	0	100	168 675	0	210 582	0	49 352	0	80 748	0
<i>gyógyfürdő támogatás</i>	0	100	14 870	0	16 530	0	2 555	0	6 479	0
<i>kelengye támogatás</i>	0	100	3 555	0	3 360	0	480	0	1 050	0
összesen			205 526	0	250 653	0	59 621	0	95 572	0
mindösszesen			1 937 833	40 359	1 633 444	46 199	439 049	47 316	117 692	165 022

Szociális intézmények

<i>intézmény megnevezése</i>	<i>év</i>	<i>működési, fenntartási kiadások összesen</i>	<i>állami támogatás</i>	<i>önkormányzati támogatás</i>	<i>teljes támogatás</i>
DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja	2013.	172 440	52 739	118 469	171 208
	2014.	182 834	52 705	122 131	174 836
	2015.	188 941	52 668	136 273	188 941
DMJV Gyermekvédelmi Intézménye	2013.	183 959	71 173	108 386	179 559
	2014.	189 931	68 596	110 952	179 548
	2015.	197 175	95 494	99 792	195 286
DMJV Városi Szociális Szolgálat	2013.	499 208	126 201	252 506	378 707
	2014.	475 950	112 159	234 034	346 193
	2015.	441 811	116 980	235 159	352 139

<i>intézmény megnevezése</i>	<i>év</i>	<i>működési, fenntartási kiadások összesen</i>	<i>állami támogatás</i>	<i>önkormányzati támogatás</i>	<i>teljes támogatás</i>
DMJV Idősek Háza	2013.	848 708	351 912	111 207	463 119
	2014.	845 532	327 825	199 016	526 841
	2015.	854 964	326 187	215 492	541 679
DMJV Fogyatékosokat Ellátó Intézménye*	2013.	649 246	-	531 927	531 927
DMJV Csökkentlátók Otthona*	2013.	256 216	-	153 224	153 224

* 2014. január 1-től állami fenntartású intézmények. Az állami támogatások szempontjából DMJV Csökkentlátók Otthona állami támogatása év közben átkerült DMJV Idősek Háza állami támogatásához, míg DMJV Fogyatékosokat Ellátó Intézménye esetében DMJV Városi Szociális Szolgálathoz, így azzal már DMJV Idősek Háza és DMJV Városi Szociális Szolgálat számolt el.

A 2013. és 2014. évi adatok az adott évi teljesítési adatai, a 2015. évi adatok a költségvetési rendelet eredeti előirányzatait tartalmazzák.

Ellátási szerződések

Ellátási szerződések alapján kifizetett összegek

<i>év</i>	<i>Összeg (e Ft-ban)</i>
2013.	36.000
2014.	36.000
2015.	36.000

A Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesület önkormányzati támogatásban nem részesül.

A településen tevékenykedő szociális feladatokat ellátó civil szervezetek közül többet a feladatellátáshoz szükséges helyiségek ingyenes bérbeadásával is támogat az Önkormányzat.

7. A koncepció előző felülvizsgálata óta elért eredmények

- DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja, valamint DMJV Gyermekvédelmi Intézménye esetében a személyi feltételek biztosítása
- DMJV Gyermekvédelmi Intézménye feladatellátását szolgáló ingatlanok száma bővült, a Pósa u. 1. szám alatti volt szolgálati lakás átalakítása során nyert épülettel
- DMJV Városi Szociális Szolgálat átszervezése a hatékonyabb és gazdaságosabb működés biztosítás érdekében, a kihasználatlan férőhelyek megszüntetése
- DMJV Idősek Háza átszervezése a hatékonyabb és gazdaságosabb működés érdekében, a kihasználatlan férőhelyek megszüntetése a székhely esetében

- közgyűlési döntés született DMJV Családsegítő és Gyermejjóléti Központja, valamint DMJV Gyermekvédelmi Intézménye esetében az épületek akadálymentesítésének megvalósításáról (határidő: legkésőbb 2016. december 31.)
- közgyűlési döntés született DMJV Városi Szociális Szolgálat Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Böszörményi Úti Nappali Intézménye akadálymentesítésének biztosítása céljából az épület kiváltására vonatkozóan (határidő: legkésőbb 2016. december 31.), egyben a 2 kiskorú fogyatékosokat ellátó nappali intézmény összevonásáról
- folyamatban van a hiányzó szolgáltatás, a pszichiátriai betegek nappali ellátásának ellátási szerződés keretében történő biztosítása.

Az intézmények akadálymentesítésére, a nagyobb beruházásokra, valamint az intézménykiváltásra vonatkozó javaslatok, tervek forráshiány miatt nem valósultak meg.

8. Az elvégzett felújítások, karbantartások, állagmegóvás érdekében szükséges munkálatok, valamint a tervezett beruházások és felújítások

Az intézmények bővítése, a nagyobb beruházások pályázati forrásokat igényelnek, az épületek állagmegóvásának, a működés folyamatosságának biztosítás érdekében azonban rendszeresen szükség van kisebb beruházásokra, felújításokra, amelyeket az alábbi táblázatok mutatnak. A DIM által szolgáltatott adatok esetében az egyéb üzemeltetési költség alatt a nem karbantartás jellegű költségek értendők (pl.: rovarirtás, mosatás, hulladékszállítás, stb...), melyek a közműszolgáltatók költségeit nem tartalmazzák.

DMJV Idősek Háza esetében az intézményüzemeltetési feladatokat az étkeztetés, mosatás és takarítás kivételével 2016. január 1. napjától látja el a DIM, az alábbi adatokat az intézmény szolgáltatja.

Telephely megnevezése	Címe	2014. évben történt felújítások, karbantartások, állagmegóvás érdekében elvégzett munkálatok (nettó)		2015. évben történt felújítások, karbantartások, állagmegóvás érdekében elvégzett munkálatok (nettó)		2015. évben tervezett felújítási munkálatok (nettó)	
VSZSZ Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Mester Utcai Nappali Intézménye	4026 Debrecen, Mester u. 22.	Egyéb üzemeltetési költségek	41 225 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	125 439 Ft		
		Kazánok felülvizsgálata	22 850 Ft	Karbantartási munkálatok	17 430 Ft		
		Gázkazán javítási munkálatai	53 400 Ft				
		Festés-mázolás munkálatok	161 767 Ft				
			279 242 Ft		142 869 Ft		
VSZSZ Belvárosi Gondozó Szolgálat Erzsébet Utcai Idősek Klubja	4025 Debrecen, Vörösmarty u. 21.	Egyéb üzemeltetési költségek	58 979 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	86 901 Ft		
		Kazánok felülvizsgálata	43 620 Ft	Festési munkálatok	4 365 Ft		
		Karbantartási munkálatok	5 854 Ft				

Telephely megnevezése	Címe	2014. évben történt felújítások, karbantartások, állagmegóvás érdekében elvégzett munkálatok (nettó)		2015. évben történt felújítások, karbantartások, állagmegóvás érdekében elvégzett munkálatok (nettó)		2015. évben tervezett felújítási munkálatok (nettó)	
VSZSZ Belvárosi Gondozó Szolgálat Erzsébet Utcai Idősek Klubja	4025 Debrecen, Vörösmarty u. 21.	Festés-mázolási munkálatok	55 448 Ft				
		Villanyszerelési munkálatok	3 109 Ft				
			167 010 Ft		91 266 Ft		
VSZSZ Csapókerti Gondozó Szolgálat Ruyter utcai telephely	4034 Debrecen, Ruyter u. 21/A.	Egyéb üzemeltetési költségek	24 968 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	72 429 Ft	Festési munkálatok	194 400 Ft
				Fűtési rendszer javítási munkálatai	46 106 Ft		
			24 968 Ft		118 535 Ft		194 400 Ft
VSZSZ Csapókerti Gondozó Szolgálat Süveg utcai telephely	4033 Debrecen, Süveg u. 3.	Egyéb állagmegóvás érdekében végzett munkálatok	150 478 Ft	Karbantartási munkálatok	66 470 Ft		
		Bojler csere	33 700 Ft	Festési munkálatok	24 274 Ft		
		Karbantartási munkálatok	46 900 Ft				
			184 178 Ft		90 744 Ft		
VSZSZ Fényesudvari Gondozó Szolgálat Csapó utcai Idősek Klubja	4029 Debrecen, Csapó u. 94.	Egyéb üzemeltetési költségek	26 525 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	35 054 Ft	Festési munkálatok	297 000 Ft
		Festés-mázolási munkálatok	48 342 Ft	Karbantartási munkálatok	4 490 Ft		
			74 867 Ft		39 544 Ft		297 000 Ft
VSZSZ Fényesudvari Gondozó Szolgálat Víztorony utcai telephely	4029 Debrecen, Víztorony u. 13.	Egyéb üzemeltetési költségek	15 573 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	35 267 Ft	Festési munkálatok	334 800 Ft
		Festés-mázolási munkálatok		Karbantartási munkálatok	5 869 Ft		
			15 573 Ft		41 136 Ft		334 800 Ft
VSZSZ Homokkerti és Józsaai Gondozó Szolgálat Deák ferenc Utcai Idősek Klubja	4225 Db-Józsa, Deák F. u. 7.	Egyéb üzemeltetési költségek	16 582 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	33 706 Ft	Festési munkálatok	172 800 Ft
		Kazánok felülvizsgálata	23 500 Ft				
		Festés-mázolási munkálatok	70 379 Ft				
			110 461 Ft		33 706 Ft		172 800 Ft
VSZSZ Homokkerti és Józsaai Gondozó Szolgálat Szabó Kálmán Utcai Idősek Klubja	4030 Debrecen, Szabó Kálmán u. 33.,	Egyéb üzemeltetési költségek	18 719 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	52 485 Ft		
		Burkolási munkálatok	239 620 Ft	Festési munkálatok	18 928 Ft		
		Vízszerezési munkálatok	72 206 Ft	Karbantartási munkálatok	98 Ft		
		Festési munkálatok	65 579 Ft				
		Karbantartási munkálatok	3 897 Ft				
			400 021 Ft		71 511 Ft		
VSZSZ Központ	4029 Debrecen, Víztorony u. 11.	Egyéb üzemeltetési költségek	66 148 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	86 401 Ft		
		Trezor javítási munkálatai	40 000 Ft	Karbantartási munkálatok	16 800 Ft		
		Villanyszerelési munkálatok	7 400 Ft	Telefon alközpont csere	48 800 Ft		
		Karbantartási munkálatok	6 700 Ft	Festés-mázolási munkálatok	199 671 Ft		
			120 248 Ft		351 672 Ft		

Telephely megnevezése	Címe	2014. évben történt felújítások, karbantartások, állagmegóvás érdekében elvégzett munkálatok (nettó)		2015. évben történt felújítások, karbantartások, állagmegóvás érdekében elvégzett munkálatok (nettó)		2015. évben tervezett felújítási munkálatok (nettó)	
VSZSZ Nagyerdei Gondozó Szolgálat Thomas Mann Utcai Idősek Klubja	4032 Debrecen, Thomas Mann u. 45.	Egyéb üzemeltetési költségek	31 744 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	72 022 Ft	Festési munkálatok	378 000 Ft
		Karbantartási munkálatok	24 790 Ft	Karbantartási munkálatok	3 260 Ft		
		Festési munkálatok	55 929 Ft				
			112 463 Ft		75 282 Ft		378 000 Ft
VSZSZ Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat Kandia utcai Demens Idősek Klubja	4025 Debrecen, Kandia u. 4/B.	Egyéb üzemeltetési költségek	13 857 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	49 978 Ft		
		Kazánok felülvizsgálata	15 800 Ft	Karbantartási munkálatok	7 400 Ft		
		Karbantartási munkálatok	7 400 Ft	Festési munkálatok	34 786 Ft		
		Festési munkálatok	106 204 Ft				
			143 261 Ft		92 164 Ft		
VSZSZ Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat Pósa utcai Idősek és Demens Idősek Klubja	4031 Debrecen, Pósa u. 41.	Egyéb üzemeltetési költségek	31 379 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	96 515 Ft		
		Kazánok felülvizsgálata	7 400 Ft	Festési munkálatok	12 404 Ft		
			38 779 Ft		108 919 Ft		
DMJV VSZSZ Ruyter utcai telephely	4034 Debrecen, Ruyter u. 7.	Riasztórendszer bővítési munkálatai	146 167 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	26 640 Ft		
		Tervdokumentáció elkészítése felújítási munkálatokhoz	390 000 Ft				
		Egyéb üzemeltetési költségek	28 244 Ft				
		Tűzoltókészülék felülvizsgálata	26 500 Ft				
		Karbantartási munkálatok	1 500 Ft				
			592 411 Ft		26 640 Ft		
VSZSZ Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Ibolya Utcai Nappali Intézménye	4027 Debrecen , Ibolya u. 24.	Egyéb üzemeltetési költségek	5 584 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	19 308 Ft	Festési munkálatok	378 000 Ft
VSZSZ Tócskerti Gondozó Szolgálat István úti Telephely	4031 Debrecen, István u. 9.	Egyéb üzemeltetési költségek	6 341 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	9 563 Ft		
		Karbantartási munkálatok	13 380 Ft				
			19 721 Ft		9 563 Ft		
VSZSZ Tócskerti Gondozó Szolgálat Derék utcai Idősek Klubja	4031 Debrecen, Derék u. 22.	Egyéb üzemeltetési költségek	3 482 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	23 055 Ft		
		Karbantartási munkálatok	5 400 Ft	Festési munkálatok	13 822 Ft		
		Festési munkálatok	115 380 Ft				
		Burkolási munkálatok	49 220 Ft				
			173 482 Ft		36 877 Ft		
VSZSZ Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Böszörményi Úti Nappali Intézménye	4032 Debrecen, Böszörményi út 148.	Egyéb üzemeltetési költségek	6 600 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	66 316 Ft	Festés- mázolás munkálatok	1 318 800 Ft
		Karbantartási munkálatok	10 199 Ft	Villanyszerelési munkálatok	3 074 Ft		
			16 799 Ft		69 390 Ft		1 318 800 Ft

Telephely megnevezése	Címe	2014. évben történt felújítások, karbantartások, állagmegóvás érdekében elvégzett munkálatok (nettó)		2015. évben történt felújítások, karbantartások, állagmegóvás érdekében elvégzett munkálatok (nettó)		2015. évben tervezett felújítási munkálatok (nettó)	
VSZSZ Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Ifjúság Utcai Nappali Intézménye	4027 Debrecen, Ifjúság u. 2.	Riasztórendszer bővítési munkálatai	500 222 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	141 210 Ft	Festési munkálatok	545 400 Ft
		Tornaterem kialakítási munkálatai	3 900 000 Ft	Érintésvédelem	811 146 Ft		
		Egyéb üzemeltetési költségek	106 805 Ft	Karbantartási munkálatok	3 600 Ft		
		Gázkészülék javítása	18 100 Ft				
		Karbantartási munkálatok	40 658 Ft				
		Festés-mázolás munkálatok	921 135 Ft				
			5 486 920 Ft		955 956 Ft		545 400 Ft

forrás: DIM

Telephely megnevezése	Címe	2014. évben történt felújítások, karbantartások, állagmegóvás érdekében elvégzett munkálatok (nettó)		2015. évben történt felújítások, karbantartások, állagmegóvás érdekében elvégzett munkálatok (nettó)		2015. évben tervezett felújítási munkálatok (nettó)	
DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja	4026 Debrecen, Mester u. 1.	Külső nyílászárók cseréje részlegesen	1 176 693 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	81 538 Ft		
		Egyéb üzemeltetési költségek	64 562 Ft	Távfelügyeleti díj	12 000 Ft		
		Festési munkálatok	280 578 Ft	Külső nyílászárók részleges cseréje	1 890 241 Ft		
		Tűzoltókészülék felülvizsgálata	5 250 Ft	A kijelölt helyiségek (tárgyaló, titkárság, információs helyiség) klimatizálási munkálatai	872 990 Ft		
		Riasztórendszer javítási munkálatai	12 000 Ft				
		Karbantartási munkálatok-lakatos munkák	2 524,00 Ft				
			1 541 607 Ft		2 856 769 Ft		
DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja	4002 Debrecen, Pacikert u. 1.	Egyéb üzemeltetési költségek	81 654 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	116 132 Ft		
		Festési munkálatok	60 468 Ft				
			142 122 Ft		116 132 Ft		
DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja	4029 Debrecen, Víztorony u. 13.	Beléptető rendszer telepítési munkálatai	86 158 Ft	Erősáramú hálózat bővítési munkálatai	735 970 Ft		
		Festés-mázolási munkálatok	111 205 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	21 837 Ft		
		Lakatos munkálatok	18 638 Ft	Asztalos munkálatok	3 738 Ft		
			216 001 Ft		761 545 Ft		
DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja	4031 Debrecen, Kishegyesi út 42.	Riasztórendszer kiépítési munkálatai	153 470 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	11 225 Ft		
		Közös költség	160 500 Ft				
		Hőszigetelési munkálatok	22 962 Ft				
		Karbantartási munkálatok-festés	86 982 Ft				
			423 914 Ft		11 225 Ft		

Telephely megnevezése	Címe	2014. évben történt felújítások, karbantartások, állagmegóvás érdekében elvégzett munkálatok (nettó)		2015. évben történt felújítások, karbantartások, állagmegóvás érdekében elvégzett munkálatok (nettó)		2015. évben tervezett felújítási munkálatok (nettó)	
DMJV Gyermekvédelmi Intézménye	4033 Debrecen Süveg u. 3.	Csatorna és szennyvíz vezeték mosatása	36 548 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	56 753 Ft		
		Redőny javítási munkálatai	25 000 Ft	Karbantartási munkálatok	15 100 Ft		
		Villanyszerelési munkálatok	5 113 Ft				
			66 661 Ft		71 853 Ft		
DMJV Gyermekvédelmi Intézménye	4225 Db-Józsa, Felsőjózsa u. 7.	Egyéb üzemeltetési költségek	10 220 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	23 171 Ft		
		Kazánok felülvizsgálata	23 500 Ft				
		Tűzoltókészülék felülvizsgálata	9 050 Ft				
			42 770 Ft		23 171 Ft		
DMJV Gyermekvédelmi Intézménye	4032 Debrecen, Böszörményi u. 68.	Duguláselhárítás	17 150 Ft	Egyéb üzemeltetési költségek	87 209 Ft	Burkolási munkálatok	470 000 Ft
		Karbantartási munkálatok	8 300 Ft	Karbantartási munkálatok	5 800 Ft	Festési munkálatok	340 000 Ft
		Kártevőirtás	27 000 Ft	Padlóburkolat csere munkálatai	159 502 Ft		
		Egyéb üzemeltetési költségek	15 083 Ft	Klíma szerelési költségei	42 500 Ft		
		Villanyszerelési munkálatok	3 454 Ft	Erősáramú hálózat javítási, bővítési, illetve elosztószekrény csere munkálatai	728 948 Ft		
				Lakatos munkálatok	2 527 Ft		
			70 987 Ft		1 026 486 Ft		810 000 Ft
DMJV Gyermekvédelmi Intézménye	4026 Debrecen, Mester u. 30.	Egyéb üzemeltetési költségek	138 866 Ft	TV csatlakozások kiépítése	300 000 Ft	Iroda, társalgó és lakosztobák laminált parkettázási és festési munkálatai	1 842 520 Ft
		Fűtési rendszer javítási munkálatai	7 400 Ft	Fűtési rendszer javítási munkálatai	10 200 Ft		
				Karbantartási munkálatok	23 100 Ft		
				Egyéb üzemeltetési költségek	113 580 Ft		
				Festés-mázolási munkálatok	16 569 Ft		
			146 266 Ft		463 449 Ft		1 842 520 Ft
DMJV Gyermekvédelmi Intézménye	4031 Debrecen, Pósa u. 1.			Egyéb üzemeltetési költségek	148 Ft	Szolgálati lakás felújítási munkálatai /iroda kialakítása/	2 750 000 Ft

forrás: DIM

DMJV Idősek Háza								
	2013.			2014.			2015.	
Felújítás	Alap (Ft)	ÁFA (Ft)	Felújítás	Alap (Ft)	ÁFA (Ft)	Felújítás	Alap (Ft)	ÁFA (Ft)
Épületfelújítás	4 440 988	1 199 067	Üst felújítása	195 000	52 650	Épületfelújítás	316 335	85 410
Gépek felújítása	455 000	122 850	Kerítés felújítása	999 119	269 762			
Gépek beszerzése	485 000	130 950						
Jármű beszerzése	4 094 541	1 098 459						
Összesen:	9 475 529	2 551 326	Összesen:	1 194 119	322 412	Összesen:	316 335	85 410
Karbantartás	Alap (Ft)	ÁFA (Ft)	Karbantartás-kisjavítás	Alap (Ft)	ÁFA (Ft)	Karbantartások	Alap (Ft)	ÁFA (Ft)
Konyhai gépek javítása	60 800	16 416	Vízvezetékrendszer karbantartása	69 273	18 704	Lift javítása	3 550	959
Burgonyakoptató javítása	95 000	25 650	Főzőüst javítása	37 000	9 990	Konyhai gép javítása	82 000	22 140
Főzőüst javítása	30 500	8 235	Főzőüst javítása	79 000	21 330	Lift javítása	3 550	959
Gázszámoly javítása	30 900	8 343	Dagasztógép javítása	45 000	12 150	Főzőüst javítása	190 000	51 300
Sütő-pároló javítása	232 000	62 640	Burgonyakoptató javítása	45 000	12 150	Sütő javítása	74 500	20 115
Főzőüst javítása	35 000	9 450	Főzőüst javítása	49 500	13 365	Lift javítása	22 900	6182
Gázégő javítása	8 265	2 232	Gázszámoly javítása	41 200	11 124	Húsdaráló javítása	39 000	10 530
Főzőüst javítása	32 000	8 640	Főzőüst javítása	92 500	24 975	Gázkazán javítása	316 000	85 320
Sütő-pároló javítása	25 000	6 750	Hűtők javítása	50 660	13 678	Összesen:	731 500	197 505
Ipari hűtő javítása	202 225	54 601	Főzőüst javítása	98 000	26 460			
Pároló javítása	66 000	17 820	Lift javítása	7 100	1 917			
Főzőüst javítása	36 000	9 720	Gázszámoly javítása	41 200	11 124			
Ipari hűtő javítása	202 225	54 601	Üst javítása	45 000	12 150			
Főzőüst javítása	26 000	7 020	Főzőüst javítása	49 500	13 365			
Ipari hűtő javítása	125 000	33 750	Kazán javítása	108 300	29 241			
Hűtőkamra javítása	100 140	27 038	Kazán javítása	155 500	41 985			
Ipari hűtő javítása	124 575	33 635	Hűtő javítása	285 000	76 950			
Ipari hűtő javítása	145 585	39 308	Tálaló asztal javítása	69 500	18 765			
Ipari hűtő javítása	65 200	17 604	Hűtő javítása	67 700	18 279			
Összesen:	1 642 415	443 453	Hűtő javítása	78 565	21 213			
			Vízvezeték javítása	39 000	10 530			
			Főzőüst javítása	97 600	26 352			
			Hűtő javítása	54 000	14 580			
			Fűtésrendszer karbantartása	44 527	12 022			
			Hideg-melegvíz rendszer	55 957	15 108			
			Főzőüst javítása	51 500	13 905			

Karbantartás	Alap (Ft)	ÁFA (Ft)	Karbantartás- kiszávitás	Alap (Ft)	ÁFA (Ft)	Karbantartások	Alap (Ft)	ÁFA (Ft)
			Mosogatógép javítása	240 800	65 016			
			Burgonyakoptató javítása	41 000	11 070			
			Mosogatógép javítása	55 957	15 108			
			Összesen:	2 194 839	592 606			

forrás: DMJV Idősek Háza

<i>Hosszabb távra tervezett felújítások, karbantartások, állagmegóvás érdekében végzett munkálatok, beszerzések DMJV Idősek Házánál:</i>
Külső homlokzat hőszigetelése, nemes vakolása
Külső nyílászárók cseréje (lépcsőházi függönyfal, főbejárat nyílászárók, ablakok)
Belső nyílászárók cseréje (fém és fa ajtók)
Fűtési rendszer komplett felújítása (elosztó és gyűjtő rendszer, radiátorok)
Vízvezeték és szennyvízvezeték felújítása
Belső burkolat felújítása, cseréje
Külső műkö lépcső felújítása
Garázsos tetőszigetelésének felújítása
Garázsos külső-belső homlokzat felújítása
Garázsajtók javítása
Főzőkonyha felújítása
A Debreceni Csökkentlátók Otthonáról történő leválás (Pallagi út felé kijárat, elektromos porta, két intézmény közé kerítés)

forrás: DMJV Idősek Háza

9. Az Önkormányzat által fenntartott szociális intézményeknél megjelenő hiányosságok és az intézmények fejlesztésére vonatkozó elképzelések

Személyi feltételek

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet tartalmazza a szociális intézményekben dolgozók szakmai létszámára vonatkozó előírásokat, mely normák kötelezőek. A rendelet a gazdasági, ügyviteli, valamint a kisegítő dolgozók vonatkozásában csak ajánlásként fogalmaz meg irányszámokat. A szakmai létszámnormák alapvetően a férőhelyek számához

igazodnak. Az Szt. hatályba lépését követően a végrehajtási rendeletekben megfogalmazott szakmai létszámok tekintetében a szociális intézmények létszám gondokkal küszködtek. A szakminisztérium által indított létszámfejlesztési programnak, illetve az Önkormányzat azóta tett létszámfejlesztési intézkedéseinek köszönhetően elmondhatjuk, hogy a tartós bentlakásos intézményünk a szakmai létszám és a szakdolgozók szakképzettsége tekintetében megfelel a jogszabályi előírásoknak. Az alapszolgáltatások vonatkozásában (családsegítés) is sikerült megoldani a létszámhiányt, így összességében megállapítható, hogy Debrecen város az általa fenntartott szociális intézményekben a szakmai létszámnormákat biztosítja. Lehetőség szerint az intézmények közfoglalkoztatottakat is alkalmaznak.

Problémát jelenleg talán csak az Idősek Házában a főállású orvos biztosítása jelent (jelenleg megbízással alkalmazzák, a szükségesnél kevesebb óraszámban), ugyanis a rendelkezésre álló pénzügyi feltételek mellett évek óta sikertelen a pályáztatás.

Tárgyi feltételek

A szociális intézményeknek tömegközlekedési eszközzel jól megközelíthetőnek kell lennie és az akadálymentes közlekedés feltételeit biztosítani kell, továbbá bútorzatának, berendezési tárgyainak az ellátottak életviteléhez, életkori sajátosságaihoz kell igazodnia. A bentlakásos intézmények akkor felelnek meg a jogszabályi feltételeknek, ha a lakószobákban legalább 6 m² lakóterület jut egy gondozottra, legalább 10 személyre jut nemenként egy fürdőkád vagy zuhanyzó, illetve nemenkénti illemhely és biztosított a folyamatos fűtés és melegvíz-szolgáltatás. A közösségi együttlétre, tevékenységre, valamint mentális gondozásra szolgáló helyiségeket is ki kell alakítani. A lakószobákban legfeljebb 4 személy helyezhető el, csak kivételesen indokolt esetben lehet ettől több, azonban a 6 m²/fő területnek biztosítottnak kell lennie. DMJV Idősek Házában a 2014. évben megvalósított 25 fővel történő férőhelycsökkentés következtében javultak az elhelyezési feltételek, az intézményben az ellátottak 3 ágyas szobákban vannak elhelyezve.

DMJV Idősek Háza székhelyén 325 férőhelyen (275 férőhely idősek otthona, 50 férőhely időskorúak gondozóháza) nyújtja szolgáltatásait. Az épület adottságaiból következően a hasonló egészségi állapotú ellátottak szintenként külön osztályokon nyertek elhelyezést. Az elmúlt években több tanulmányterv is készült az intézmény átalakítására, mivel korszerűtlen, a mai jogszabályi előírásoknak nem felel meg. Az intézménykiváltást azonban tovább nehezíti az Idősek Házával egybeépült Csökkentéslátók Otthona állami fenntartásba kerülése. A hosszú távú tervek között szerepel az épületek leválasztása.

Az intézmény 1964-65-ben épült, azóta teljes körű felújítás nem történt. Az épület állaga a korából adódóan erősen megromlott, műszaki felszereltsége elavult, emiatt folyamatos javítást és karbantartást igényel. Az előző két évben pénzmaradvány terhére az intézmény konyhai berendezéseket vásárolt, melyek üzembe helyezése megtörtént. Felújításra kerültek az intézményi fürdőszobák, melyeket a speciális szükségletű ellátottak igényei szerint alakítottak ki. A teljes körű külső-belső felújítás keretében az intézmény bútorzata, felszerelési tárgyai is további felújításra, cserére szorulnak. Az Idősek Háza esetében speciális probléma, hogy egyre több a fokozott gondozási igényű, fekvőbeteg, mozgásfogyatékos ellátott. A megfelelő ellátás érdekében több, a szakellátáshoz fontos műszer beszerzésére került sor, illetve az orvosi szoba felszerelésének fejlesztése is

megvalósult. Az intézményben egy 1500 adagos felújításra szoruló főzőkonyha működik, mely a Városi Szociális Szolgálat igényeit is kielégíti.

A legsürgetőbb, megoldásra váró problémák, melyeket költségtakarékosságra irányuló energetikai szempontok, illetve az életveszély megszüntetése indokol az intézmény hosszabb távra tervezett felújítási, karbantartási igényei között szerepelnek.

A **Szávay Gyula Utcai Telephely** emelt szintű szolgáltatást biztosító intézményként kezdte meg működését 2004 novemberében, az azóta eltelt időszakban átminősítésre került, jelenleg 32 férőhelyes idősotthonként működik. Az épület karbantartása, állapotának megőrzése és a használat során jelentkező problémák megoldása folyamatosan szükséges, továbbá az akadálymentesítés korszerűsítése és az informatikai fejlesztés is időszerűvé vált.

DMJV Gyermekvédelmi Intézménye 2000-ben egy felújított, jól felszerelt, korszerű épületben, illetve telephelyen nyert elhelyezést. 2004-ben további ingatlanok kerültek az intézmény használatába. A Süveg u. 3. szám alatti ingatlanrész átvételét követően felújítások történtek, így megfelelő körülmények között látják el a családsegítés feladatait. A Csapókerti Községi Házzal jó együttműködést alakítottak ki a lakosság megfelelő színvonalú ellátása érdekében. Idén a Pósa u. 1. szám alatti volt szolgálati lakás átalakítása is megtörtént, mely szintén az intézmény feladatellátását szolgálja. Az elmúlt időszakban fontos feladatként került meghatározásra a Böszörményi út 68. szám alatti székhely további bővítése, a tárgyi feltételek megteremtése.

DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja megalakulása után a belvárosban egy teljesen felújított, jól felszerelt, akkor korszerűnek mondott épületben nyert elhelyezést. A székhelyen és a Víztorony u. 13. szám alatti nyitva álló helyiségben az akadálymentesítésen kívül biztosítottak a tárgyi feltételek, míg a Kishegyesi út 42. sz. alatti területi iroda felújításra szorul. Az intézmény feladatainak ellátása érdekében 2006 szeptemberében a Pacikert u. 1. sz. alatti, korábban iskolaként funkcionáló épületet vett át teljesen felújítva és felszerelve. A lehetőségekhez mérten az épületek felújítása folyamatos, ebben az évben például a székhelyen nyílászáró cserére kerülhetett sor.

DMJV Városi Szociális Szolgálatnak jelenleg 16 ingatlan áll rendelkezésére a feladatok ellátásához, ezek közül szolgáltatást a telephelyén és a Ruyter u. 7. szám alatti épületben nem nyújt. A VSzSz István út 9. szám alatti telephelyén korábban két gondozószolgálat házi segítségnyújtásának koordinálása történt, azonban a feladatnak a Derék utcai és Pósa utcai telephelyre történő visszatelepítésével az István úti ingatlanra már nem volt szükség. Az intézmény alapító okiratában és a szolgáltatói nyilvántartásban a változás átvezetése megtörtént. Az intézmény átalakítási, fejlesztési igényei közül az elmúlt időszakban két telephely melegítő konyhájának korszerűsítése valósult meg (Nagyerdei Gondozó Szolgálat Thomas Mann Utcai Idősek Klubja, Homokkerti Gondozó Szolgálat Szabó Kálmán Utcai Idősek Klubja). Az Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Ifjúság Utcai Nappali Intézményében egy új tánc- és tornaterem, a Homokkerti és Józsei Gondozó Szolgálat Szabó Kálmán Utcai Idősek Klubjában a korábban hiányzó pihenő helyiség került kialakításra. Az elmúlt év folyamán kiépítésre került a Ruyter u. 7. szám alatti telephelyen a riasztó rendszer, az Ifjúság u. 2. szám alatt pedig a már meglévő rendszer bővítése történt meg. A kiskorú fogyatékosok nappali intézményének új telephelyen történő biztosítása érdekében elkészültek a Ruyter u. 7. sz. alatt található ingatlan átalakításához szükséges tervek. Az

otthoni szakápolás tárgyi feltételei az OEP által biztosított finanszírozásból folyamatosan és maradéktalanul biztosíthatók.

A Városi Szociális Szolgálat telephelyeinek többsége felújításra, korszerűsítésre szorul, melynek költsége az elkövetkezendő években folyamatosan ütemezve, az önkormányzat költségvetéséből, illetve pályázatokból biztosítható.

Akadálymentesítés

A Közgyűlés még a 256/2002. (XII.19.) Kh. határozatában áttekintette a fenntartásában lévő intézmények helyzetét és megállapította, hogy a szükséges akadálymentesítési feladatokat a jogszabály által előírt határidőre nem tudja teljesíteni, és forrás oldalról sem tudja a szükséges fedezetet biztosítani. A megfelelő tárgyi feltételek teljesítésére előírt, illetve vállalt határidők a szükséges pénzügyi fedezet hiánya miatt az elmúlt időszakban több alkalommal is módosultak.

Az Önkormányzat által fenntartott szociális intézmények és telephelyeik egy része akadálymentes. Az alapszolgáltatásokat biztosító intézmények esetében azonban hiányosságok mutatkoznak, melyeket a következő években ütemezetten szükséges megszüntetni.

Bentlakásos intézményünkben, a **DMJV Idősek Házában** a mozgáskorlátozott személyek közlekedése a lépcsők mellett kialakított feljárók és a folyosón lévő kapaszkodók felszerelésével, illetve liftekkel biztosított (a liftek folyamatos karbantartást igényelnek), azonban az intézmény bejárata kifogásolható a mozgássérültek, idősek akadálymentes közlekedése szempontjából. A teljes akadálymentesítés kivitelezési munkálata olyan költséggel járna, amely az intézmény költségvetését komolyan megterhelné.

DMJV Gyermekvédelmi Intézménye Böszörményi út 68. szám alatti székhelye bejáratánál az akadálymentes közlekedés csak a szükség esetén kihelyezendő rámpával biztosítható. A mellékhelyiség átalakítására helyszűke miatt nincs lehetőség. A Süveg u. 3. szám alatti telephely épületének fenntartása és karbantartása a Csapókerti Községi Ház feladatai közé tartozik. A feljárat lépcsőn a tolokocsival történő feljutás biztosítása, a küszöbök kiiktatása, illetve az illemhely kialakítása érdekében a Közgyűlés 10/2013. (I.24.) határozatában vállalta, hogy legkésőbb 2014. december 31. napjáig megvalósítja az akadálymentes közlekedést az ingatlanban, amelyre forráshiány miatt nem kerülhetett sor.

Ezt követően idén, a szolgáltatói nyilvántartásba történő határozatlan idejű bejegyzés érdekében a Közgyűlés 12/2015. (I. 29.) határozatában ismét vállalta, hogy a DMJV Gyermekvédelmi Intézménye Debrecen, Böszörményi út 68. szám alatti székhelyének és a Debrecen, Süveg u. 3. szám alatti ellátottak számára nyitva álló helyiségének akadálymentes megközelíthetőségét és az épületek belső akadálymentesítését a családsegítés szociális alapszolgáltatás feladatainak biztosítása céljából és a **DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja** Debrecen, Mester u. 1. szám alatti székhelyének és a Debrecen, Víztorony u. 13. szám alatti ellátottak számára nyitva álló helyiségének, illetve területi irodájának akadálymentes megközelíthetőségét és az épületek belső akadálymentesítését a családsegítés szociális alapszolgáltatás és a gyermekjóléti szolgáltatás feladatainak biztosítása céljából legkésőbb 2016. december 31. napjáig megvalósítja. Jelenleg az intézmény Pacikert u. 1. sz. alatt lévő telephelye külső-belső akadálymentesítése biztosított, a Kishegyesi út 42. sz. alatti iroda külső akadálymentesítése rámpával megoldott. A nem akadálymentesített szervezeti egységek esetében az egyenlő esélyű hozzáférést az ügyfelek számára megfelelő

munkaszervezéssel és az akadálymentesített telephelyekre történő átirányítással biztosítja az intézmény.

DMJV Gyermekvédelmi Intézménye Felsőjózsa u. 7. szám alatti és DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja Pacikert u. 1. szám alatti nyitva álló helyiségeinek felújítása a TOP 6.5.1 (energetikai korszerűsítés) pályázati felhíváshoz tartozó projekt keretében tervezett.

DMJV Városi Szociális Szolgálat telephelyei közül egy esetében történt meg 2014-ig a komplex akadálymentesítés. Az akadálymentes közlekedés 2 telephelyen teljes mértékben, 14 telephelyen csak részben biztosított. Az intézménybe való akadálymentes bejutás rámpa és mobilrámpa segítségével azonban minden szakmai szolgáltatást nyújtó telephelyen megoldott, a telephelyeken a szakhatóság által javasolt küszöbtelenítés is megtörtént. Az intézmény székhelye és telephelyei vonatkozásában - egy kivétellel - határozatlan időre szóló jogerős működési engedéllyel rendelkezett korábban, azonban a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal 2014. évi ellenőrzése során 7 telephely esetében észrevételezte a tárgyi feltételek hiányát. Ennek megfelelően a fenntartónak 2015. szeptember 16. napjáig kellett volna gondoskodnia az alábbi telephelyek teljes körű akadálymentesítéséről, valamint az előírt helyiségek biztosításáról:

- Homokkerti és Józsa Gondozó Szolgálat Deák Ferenc Utcai Idősek Klubja tekintetében: akadálymentesített fürdőszoba (személyes tisztálkodásra szolgáló helyiség) és illemhelyiség, valamint pihenő szoba kialakítása,
- Fényesudvari Gondozó Szolgálat Csapó Utcai Idősek Klubja és a Tócskerti Gondozó Szolgálat Derék Utcai Idősek Klubja esetében: akadálymentesített fürdőszoba (személyes tisztálkodásra szolgáló helyiség) és illemhelyiség kialakítása,
- Belvárosi Gondozó Szolgálat Erzsébet Utcai Idősek Klubja és a Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat Pósa Utcai Idősek Klubja, továbbá az Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Ifjúság Utcai Nappali Intézménye tekintetében: akadálymentesített illemhelyiség kialakítása,
- Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Ibolya Utcai Nappali Intézménye: pihenő szoba, illetve foglalkoztató helyiség, valamint akadálymentesített fürdőszoba (személyes tisztálkodásra szolgáló helyiség) és illemhelyiség kialakítása.

Jelenleg a telephelyek a működést engedélyező szervvel megkötött hatósági szerződés keretében működnek, a hiányzó tárgyi feltételeket a szerződés értelmében 2018. szeptember 15. napjáig kell biztosítani. Amennyiben a fenntartó a szerződésben vállalt kötelezettségét megszegi, a működést engedélyező szerv a határozatlan időre bejegyzett szolgáltatás bejegyzését feltételek előírása mellett - legfeljebb két évig hatályos - ideiglenes hatályú bejegyzésre módosítja. A projekt megvalósítása az időskorúak nappali ellátása energetikai fejlesztésére és akadálymentesítésére kiírt TOP 6.6.2 pályázati felhívás keretében tervezett.

Az Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Böszörményi Úti Nappali Intézménye tekintetében a működési engedély 2014. december 31-éig szólt, ahol jogszabályváltozásnak köszönhetően a működés feltételeinek kialakítására 2016. december 31-ig van lehetőség. A szolgáltatás áthelyezése érdekében a Közgyűlés 12/2015. (I. 29.) határozatában vállalta a Város Szociális Szolgálat Ruyter u. 7. szám alatti telephelyének az épület nappali ellátás biztosítása céljának megfelelő átépítését és akadálymentesítését.

Az Ibolya utcai nappali intézmény épületegyüttesének felújítása 2014-ben befejeződött, azonban tekintettel arra, hogy az épületben több szervezet, intézmény működik, a folyamatos egyeztetések ellenére sem áll rendelkezésre a jogszabály által előírt feladatok ellátásához elegendő terület, helyiség. Ez is indokolja a fenntartó azon szándékát, hogy a két kiskorú fogyatékosokat ellátó intézményt összevonja, és az átépített Ruyter utcai épületben működteti tovább 20 férőhellyel.

A szolgáltatások tárgyi feltételeinek javítását szolgálja továbbá a Nagysándor telepen, mint városrehabilitációs akcióterületen egy közösségi ház létesítése, amely egyes szociális szolgáltatók helyiség gondjaira is megoldást jelenthet.

Az intézményi szolgáltatások, ellátások fenntartói és intézményi szintű fejlesztési feladatai

Alapszolgáltatások

Az elmúlt időszakban a felmerülő gondozási igényeket DMJV Városi Szociális Szolgálat maradéktalanul ki tudta elégíteni, a jelzésekre a lehető leghamarabb tudtak reagálni. Az esetleges ellátási nehézséget átirányítással oldották meg. Az intézmény által biztosított alapszolgáltatások tekintetében, a házi segítségnyújtás kivételével az igények csökkenése figyelhető meg. Az ellátottak visszajelzései azt mutatják, hogy összességében elégedettek a szolgáltatások szakmai színvonalával.

Ellátottjaik között egyre több az egyedül élő idős személy, akik több gondoskodást és figyelmet igényelnek és megnőtt azoknak a száma is, akik a 4 órában történő házi segítségnyújtásra jogosultak. A szombati napokon nyújtott házi segítségnyújtásról az ellátottaknak pozitív a véleménye annak ellenére, hogy változik a gondozó személye. Nehezíti azonban a mindennapi ellátást a demens és pszichiátriai betegek számának növekedése a házi segítségnyújtásban.

A nappali ellátásban az ellátotti létszám növelése érdekében tett intézkedések nem hozták meg a várt eredményt.

Az étkeztetésben az ízletes és a változatos ebéd, valamint a diéta biztosítása ellenére sem sikerült elérni a kitűzött ellátotti létszámot.

A **szociális étkeztetés** területén a szolgáltatás versenyképességének megtartása, növelése a cél. Ennek érdekében az igényekhez alkalmazkodva egyrészt az ételsorok választhatóságának (menüválasztás) megteremtése, másrészt a házhoz szállítás biztosítása jelölhető ki fő fejlesztési irányvonalként. Ez utóbbi nem jelenti a helyben fogyasztásos étkezés megszüntethetőségét, viszont az elvitellel történő étkeztetést teljes mértékben kiválthatná.

A 2012. január 1-jével elindított népkonyhai étkeztetés szükségletekhez igazodó bővítése érdekében az ellátható személyek számának 150 főre történő bővítése is megfontolandó.

Igen jelentős változások történtek és történnek 2016. január 1. napjától a **házi segítségnyújtás** területén is. A gondozási szükséglet ponthatárainak korábbi változása és a csak szociális segítség biztosításának tervezett tilalma miatt nem biztos, hogy minden jelenleg működő szolgáltató fenn tud maradni. Az elmúlt 1 évben Debrecen lakosságát érintően 3

fenntartó 4 szolgáltatója függesztette fel házi segítségnyújtási tevékenységét, ami okozott némi igény növekedést az önkormányzati fenntartású szolgáltatónál, de azokat továbbra is ki tudják elégíteni. Az egy szociális gondozóra jutó ellátotti szám csökkenése várhatóan szükségessé teszi a szolgáltatás iránt jelentkező igények gondozó szolgálatonkénti vizsgálatát.

A házi segítségnyújtás területén tehát egyes szolgáltatók megszűnésével számíthatunk az igények növekedésére, másrészt a működőképesség biztosítása érdekében a szolgáltatók arra fognak törekedni, hogy a magasabb gondozási szükségletű személyek ellátását is felvállalják. Reményeink szerint azonban az önkormányzati fenntartású intézménnyel kapcsolatban kialakult bizalom, valamint a kiszámítható szolgáltatásnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy nem kell számolnunk az ellátotti létszám csökkenésével.

E szolgáltatással kapcsolatban tehát a minőségi szolgáltatás és a szolgáltatás minőségének megőrzése mellett a piaci részesedés megtartása, a meglévő kapacitás erejéig történő bővítése fogalmazódhat meg célként.

A **családsegítést és gyermekjóléti feladatokat** érintő változások arra kényszerítik a települési önkormányzatokat, így Debrecen városát is, hogy a meglévő szolgáltatási rendszert áttekintse. Jelenleg városunkban 2 önkormányzati fenntartású és 2 civil szervezet által fenntartott intézmény nyújt családsegítést, melyek biztosítására a szervezetek ellátási szerződést kötöttek az Önkormányzattal. A fenntartói döntést a szolgáltatások további biztosításának módjára vonatkozóan 2015. november 30-áig kell meghoznia a Közgyűlésnek. A család- és gyermekjóléti központ feladatait a jövőben a Mester utcai intézmény látja el, illetve mellette még a család- és gyermekjóléti szolgáltatást is biztosítja. Továbbra is működnek majd a civil szervezetek, melyek tevékenysége kibővül a gyermekjóléti feladatokkal. A gyermekek átmeneti otthona és a családok átmeneti otthona a mostani Gyermekvédelmi Intézmény keretein belül működik majd tovább.

Az Önkormányzat célul tűzte ki a szociális alapszolgáltatások minőségének és hozzáférhetőségének, az ellátások feltételeinek javítását. Nagy hangsúlyt kíván helyezni az időskorúak otthoni gondozására, a jelzőrendszer kiépítésére. A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** bevezetésére a korábbi években is voltak már próbálkozások, azonban a megvalósulásig nem jutottak el. Jelenleg a szolgáltatás Debrecenben nem biztosított, azonban a lakossági jelzések alapján valós igény mutatkozna rá. A feladatellátás az intézmény profiljából adódóan a Városi Szociális Szolgálathoz telepítendő.

A **közösségi ellátások** tekintetében az ellátási szerződéssel rendelkező szervezetek a személyi és tárgyi feltételek fejlesztését tűzték ki célul, lehetőleg pályázati forrás bevonásával. Megfogalmazódott továbbá a gondozást végző szakemberek szakmai továbbképzésének szükségessége, melyhez szintén megfelelő fedezetre lenne szükség.

A szenvedélybetegek ellátása területén megvalósítandó célokat tartalmazza a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum által készített „Tegyük közösen!” Debrecen Megyei Jogú Város átfogó stratégiája a szenvedélybetegségek megelőzésére és a szenvedélybetegek ellátására 2014-2020. című dokumentum. A stratégia a családsegítő és gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények szerepét elsősorban a megelőzés, egészségfejlesztés terén látja. Míg a szociális és egészségügyi intézményrendszert érintő célok között a következőket fogalmazza meg:

az ellátó rendszerben megjelenő szenvedélybetegek számának növelése, a minél korábbi kezelés és az ellátás feltételeinek a biztosítása, integrált addiktológiai ellátások kialakítása és fejlesztési lehetőségek megvizsgálása; az ellátó rendszer elemeinek teljes kiépülése, valamint az egyes elemek, intézmények kapacitásának, hatékonyságának fejlesztése; a kezelő-ellátó rendszerek együttműködésének fejlesztése a helyben megvalósuló családi, közösségi kezdeményezésekkel és a felépülő szerhasználók önszorgozatán alapuló programjaival; a város szenvedélybetegek számára szolgáltatást nyújtó intézményei, szervezetei közötti együttműködés erősítése és fejlesztése; az egészségügyi és szociális szolgáltatók közötti együttműködés erősítése; a kliens igényeken alapuló ellátás megszervezése és a kiemelt kockázati csoportokra differenciáltan reagáló intézményi háttér megteremtése; a kezelőintézmények munkatársainak szakmai fejlődésének támogatása; a „szűrő” intézmények (orvosi rendelők, szociális intézmények, családsegítő szolgálatok) munkatársainak érzékenyítése, felkészítése a drogproblémára; az ellátó rendszer intézményeiben az utógondozás, utánkövetés; a kliens elégedettség monitorozása kidolgozása és bevezetése; az ellátó rendszer jelenleg működő elemeinek és azok kapacitásának számbavétele, a hiányosságok megállapítása és a fejlesztési lehetőségeinek feltérképezése; az alacsonyküszöbű programok, szolgáltatások kínálatának bővítése, ártalomcsökkentő programok fenntartása, az új kihívásokhoz illeszkedő szolgáltatások beindítása; középtávú rehabilitációs intézmény működési feltételeinek stabilizálása; hosszútávú rehabilitációs intézmény létrehozása; a büntetés-végrehajtási intézetben együttműködve az azon kívüli ellátórendszerrel a kábítószerrel kapcsolatos bűnelkövetés miatt elítéltek részére indokolt, szükséges beavatkozások bevezetése; önszorgozat csoportok működésének támogatása; az utógondozás és absztinencia megtartó szerepének erősítése; a kezelésre és rehabilitációra vonatkozó Európai Unió normák megismerése és alkalmazása a szolgáltatásoknál.

Látható tehát, hogy a szakemberek is fontosnak tartják az alacsonyküszöbű szolgáltatások és a rehabilitációs intézmények fejlesztését és megfogalmazzák a bentlakásos intézmények létrehozásának szükségességét is. Mindez összhangban áll a települési és megyei ellátórendszer elemzése során tapasztaltakkal, miszerint a szenvedélybetegek ellátása során is szükség lenne az egymásra épülő ellátások valamennyi szintjének, szükségletekhez igazodó kiépítésére. Az integrált szolgáltatások elősegítik a választási és döntési lehetőséget, mind az ellátást igénylők, mind pedig a szociális szakemberek számára. A különböző gondozási formák egymásra épülése, a szervezeti struktúrák összehangolása, valamint a szolgáltatások hálózatba szerveződése az erőforrások optimális kihasználását és a hiányok pótlását teszi lehetővé.

A **pszichiátriai és szenvedélybetegek ellátásában** tevékenykedő helyi, önkormányzati feladatot ellátó civil szervezetek a pszichiátriai betegek nappali ellátásán kívül hiányolják a rendszerből a pszichiátriai és szenvedélybetegek átmeneti otthonát és a fiatalok rehabilitációs intézményét, az addiktológiai zavarokkal küzdő serdülőkorú fiatalok bentlakásos intézményét, valamint a kettős diagnózissal (pszichiátriai és addiktológiai) rendelkező személyek bentlakásos intézményét.

A pszichiátriai és szenvedélybetegek ellátása szorosan kapcsolódik az egészségügyi ellátás rendszeréhez. A betegségben szenvedők esetében még mindig van tennivaló az előítéletek csökkentése terén.

Az **idősek nappali ellátása** tekintetében is megállapítható az önkormányzati fenntartású intézménynél az ellátottak számának csökkenése, ezért a kihasználatlan férőhelyek megszüntetése vált szükségessé. Az elmúlt időszakban a VSzSz jelentős erőfeszítéseket tett a kihasználtság növelése érdekében. Gondozó szolgálatonként rendszeresen megszervezésre kerültek és kerülnek különböző rendezvények (pl.: süti-sütő verseny, húsvét váró délutánok, szüreti multság), amelyek segítségével az intézmény szolgáltatásait a lakosság jobban megismerheti egyrészt a sajtón keresztül, másrészt az idősebb korosztálynak lehetőséget teremtenek arra, hogy a programokba bekapcsolódjanak, így személyes tapasztalatokat szerezhessenek a klubokban folyó tevékenységről. A szolgáltatással kapcsolatban tehát az ellátotti létszám növelése tűzhető ki célként, bár figyelemre méltó, hogy településünkön további 8, egyházi fenntartású intézmény is biztosít ilyen szolgáltatást összesen 280 férőhelyen.

Jelenleg nem teljesen kihasználtak a demens idősek nappali intézményeinek férőhelyei sem, ezért bár jóval kisebb mértékben, de itt is szükségessé vált a férőhelycsökkentés. A demens betegek számának növekedésével azonban várható az igények növekedése is.

A kötelezően ellátandó feladatok közül nem található meg településünkön a **pszichiátriai betegek nappali ellátása**, melynek megvalósítása folyamatban van. A szolgáltatást az Önkormányzat ellátási szerződés keretében, a pszichiátriai betegek ellátásának területén nagy tapasztalatokkal rendelkező, Forrás Leleki Segítők Egyesülete által kívánja megvalósítani. Az ellátás civil szervezet által történő biztosításához szükséges miniszteri hozzájárulás kérelmezése a befogadás érdekében megtörtént. A szervezettel kötött ellátási szerződés a hiányzó feladattal kiegészül, a szolgáltatásnyújtáshoz az Egyesület az Önkormányzattól további támogatást nem igényelt, a feladatellátást állami támogatásból kívánja megvalósítani.

A **szenvedélybetegek nappali ellátása**, mint kötelező önkormányzati feladat ellátási szerződés keretében biztosított. Az intézmény maximális kihasználtsággal működik, várakozókról azonban nem számolnak be.

A **kiskorú fogyatékos személyek nappali ellátását** érintően tervezi az Önkormányzat, hogy az Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Bösörményi Úti Nappali Intézménye és az Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Ibolya Utcai Nappali Intézménye összevonásra kerül, és a szolgáltatást a Debrecen, Ruyter u. 7. szám alatti ingatlanban 20 férőhelyen biztosítja a továbbiakban a fenntartó, amint az épület átalakítása és akadálymentesítése megtörténik. A tervek elkészültek, a megvalósításra pályázati forrás bevonásával kerül sor, a TOP 6.6.2 felhíváshoz tartozó projekt keretében.

Mindkét telephely 20 – 20 férőhelyes jelenleg. A kihasználtsági mutatók főként az Ibolya utcai intézmény esetében alacsonyak. Az ellátottak az 5 napos nyitva tartás minden napján nem veszik igénybe a nappali ellátást, a szolgáltatás igénybevétele jellemzően azokra a napokra esik, amikor a gyermekek rehabilitációs vagy pedagógiai fejlesztésben részesülnek. Az ellátottak egy része nem debreceni. Bár az intézmények ellátási területe a megyére terjed ki, azonban jogszabály szerint a megyei jogú város saját területén köteles az alapszolgáltatási feladatokat megszervezni. A nappali ellátás iránt jelentkező igények pontosan nem tervezhetőek, de a jelenlegi körülmények figyelembe vételével előreláthatólag egy 20 férőhelyes intézmény működtetése nem eredményezné várakozó lista kialakulását, de

a Ruyter u. 7. szám alatti ingatlan adottságai sem teszik lehetővé egy 20 férőhelyesnél több ellátottat befogadó intézmény létrehozását.

A tervezett átszervezés érdekében a Közgyűlés elrendelte 2015. április 1. napjától az Ibolya utcai intézmény esetében a férőhely-kijelölés határozatlan időre történő mellőzését, továbbá a férőhely-kijelölés mellőzésének időtartamára az ellátottakkal kötött megállapodások meghosszabbításának tilalmát a Böszörményi úti intézmény és Ibolya Utcai intézmény későbbi összevonása érdekében.

A *nagykorú fogyatékos személyek nappali ellátását* biztosító intézmények viszonylag magas kihasználtsággal működnek. Itt problémát a külső foglalkoztató azon szándéka jelenti, hogy 2015. december 1-jétől a szociális foglalkoztatási formáról (fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás) át kívánnak térni a rehabilitációs foglalkoztatásra. Az ezzel kapcsolatos egyeztetések folyamatban vannak.

Szakosított ellátások

Az időskorúak ellátása vonatkozásában szükséges az otthonközeli ellátások kiterjesztése, mivel ez lassíthatja a bentlakásos intézményi szolgáltatások igénybevételének emelkedő tendenciáját. Szükséges az átmeneti elhelyezést nyújtó férőhelyek számának emelése is, hiszen az átmeneti ellátást nyújtó intézményrendszer erősítése elősegíti a bentlakásos intézményi felvétel zökkenőmentességét, lerövidíti a férőhely elfoglalásának idejét, és alkalmas eszköz az akut helyzetek kezelésére.

A DMJV Idősek Háza székhelyének ellátotti adatait vizsgálva megállapítható, hogy a férőhelycsökkentést követően mind a tartós bentlakásos, mind az átmeneti ellátás igen jó kihasználtsággal működik. A hideg idő beköszöntével pedig a krízishelyzetre való tekintettel az elhelyezési kérelmek számának további emelkedése várható. Városunk demográfiai jellemzőiből, település-szociológiai helyzetéből, az időskorúak és a rossz szociális körülmények között élők számának évről évre történő növekedéséből adódóan az *időskorúak* számára létrehozott *bentlakásos intézmények* iránti igény továbbra is megmarad, ezt támasztják alá az intézmény férőhely kihasználtsági mutatói. Tekintettel arra, hogy az Önkormányzat ellátási kötelezettsége a debreceni lakóhelyű személyek esetében fennáll, az alacsony jövedelmű, vagy jövedelemmel nem rendelkező, de az elhelyezési feltételeknek megfelelő idős emberek gondozása az intézményben biztosított. A megyei szinthez képest alacsonyabb intézményi térítési díj is vonzóvá teheti az intézményt annak ellenére, hogy a hozzátartozók inkább kisebb, családias jellegű és jobb tárgyi feltételekkel bíró intézményt keresnek idős hozzátartozóik számára.

Ugyanakkor jelentős problémát jelent a *pszichiátriai betegek*, valamint a középsúlyos és súlyos fokú demenciában szenvedő idős betegek elhelyezése. A pszichiátriai betegek ellátását biztosító intézményekben megyei szinten, illetve települési szinten is várakozó lista alakult ki. A Debreceni Terápiás Házban létszámstop volt érvényben, majd a be nem töltött férőhelyek megszüntetésére került sor, így jelenleg 50 fogyatékos személyt és 200 pszichiátriai beteget láthat el az intézmény. Jellemző, hogy az utóbbi időben megemelkedett a pszichiátriai betegség miatt elutasított felvételi kérelmek száma az Idősek Házában.

Az elmúlt évek tendenciái azt mutatják, hogy egyre nagyobb az igény a demenciában szenvedők ellátására. A középsúlyos, illetve súlyos demenciában szenvedők ellátása érdekében nagy szükség lenne az önkormányzati fenntartású intézményben demens

részleg/egység kialakítására, ahol megfelelő és biztonságos feltételek között történhetne a gondozás. A középsúlyos és súlyos demencia kórkép olyan tünetekkel és megváltozott viselkedéssel (felfogás romlása) jár, amely fokozott figyelmet, speciális ellátást igényel. A speciális kialakítású demens részleg a betegség lefolyása miatt jelentősebb költséggel jár, mégis az igények növekedése indokoltá teszi. Problémát jelent továbbá, hogy a lakók között egyre nagyobb arányú a magas gondozási szükségletű, fekvőbetegek aránya, akik sok esetben a kórházi gyógykezelést követően kerülnek az intézménybe.

Egyre növekvő igény jelentkezik azonban azon ápolást, gondozást nyújtó bentlakásos intézményi férőhelyek iránt, ahol emelt szintű ellátást, kisebb családias körülmények között biztosít a szolgáltató. Ezt támasztja alá az Idősek Háza Szávay Gyula Utcái Telephelyén várakozók magas száma (2015. október 31. napján 64 fő). Az igények alapján tehát a fejlesztési irányt – mivel a székhely intézmény kisebb intézményekkel történő kiváltására korlátozottak a lehetőségek – egy kifejezetten idősek otthonának épülő új intézmény létrehozása jelenthetné. A Szávay Gyula utcán az ingatlan nagysága lehetővé tenné egy, a mostanihoz hasonló paraméterekkel rendelkező épület megépítését. Ehhez azonban pályázati forrásra lenne szükség, hiszen az Önkormányzat a szükséges forrással nem rendelkezik. Az elmúlt időszakban megjelenő pályázati kiírások elsősorban az alapszolgáltatások fejlesztését célozták.

A fogyatékos, a pszichiátriai és a szenvedélybeteg személyek átmeneti és tartós bentlakást nyújtó ellátásának megszervezése és az intézmények fenntartása állami kötelezettséggé vált.

A **szenvedélybetegek otthona** létrehozásának szükségességét a korábbiakban már jeleztük.

Ugyancsak igény mutatkozik a **fogyatékos személyeket** ellátó bentlakásos intézmények férőhelybővítésére.

Míg láthatóan a településen hajléktalanok ellátásával foglalkozó szervezetek egymással jól együttműködve a területen jelentkező igényeket az alapszolgáltatások tekintetében kielégítik, sőt éjjeli menedékhely és átmeneti szállás is működik, addig **hajléktalanok otthonát** és **rehabilitációs intézményt** megyei szinten sem találunk. Önkormányzatunk az utóbbi időben egyre gyakrabban találkozik a hajléktalan személyek elhelyezésének nehézségével egy-egy kórházi kezelést követően. Többnyire ezen ellátotti csoport elhelyezésének problémája is az idősek otthonánál jelentkezik. Az Szt. 90. § (2) bekezdése értelmében a megyei jogú városnak, amennyiben a lakossági szükségletek indokolják, hajléktalanok otthonát és hajléktalan személyek rehabilitációs intézményét is létre kell hoznia és fenn kell tartania. A jövőben tehát feladat lehet a megvalósításhoz szükséges forrás megtalálása, illetve együttműködés a hajléktalan ellátás területén tevékenykedő civil szervezetekkel. Az ápolást-gondozást nyújtó intézmény létrehozása érdekében már történtek egyeztetések a tavalyi év végén az érintett szereplők részvételével (Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Hajdú-Bihar Megyei Kirendeltsége, Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Kenézy Gyula Kórház és Rendelőintézet, DMJV Önkormányzata, ReFoMix Kft., a Hajdúsági és a Bihari Nonprofit Kft.), azonban a megvalósításra ezidáig nem került sor.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények tekintetében elmondható, hogy az önkormányzati fenntartású **időskorúak gondozóházában** rendelkezésre álló férőhelyek még ki tudják elégíteni az igényeket, várakozó lista nem alakult ki. Férőhelyszám növeléssel talán tehermentesíthetők lennének a tartós bentlakásos intézmények.

Vélhetően az Idősek Háza szolgáltatásai (átmeneti és tartós bentlakásos ellátás) iránti igények a jelenleginél nagyobbak lennének a székhelyen található intézmény esetébe is, ha az elhelyezési feltételeket javítani tudnánk, az épület korszerűsítése, felújítása megvalósulhatna, ehhez azonban pályázati forrásra lenne szükség.

A korábban nem említett szakosított ellátási formák tekintetében ellátási kötelezettsége nincs az önkormányzatnak, azonban települési szinten igen nagy igény mutatkozik **fogyatékos személyek gondozóházának** kialakítására, mely szintén állami feladat.

Forráshiány miatt a szociális intézményhálózat tekintetében a meglévő intézmények fejlesztése és az ott nyújtott szolgáltatások minél magasabb színvonalon történő biztosítása tűzhető ki reális célként. Ezek megvalósításához is hazai és uniós pályázati források bevonására van szükség. Jelenleg elsősorban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretében kiírt pályázatok nyújtanak erre lehetőséget.

Bár közvetlenül nem tartozik szorosan a szociális tárgyú fejlesztésekhez, de közvetetten a gyermekjóléti és köznevelési intézmények fejlesztése, a TOP 6.2.1 felhíváshoz tartozó projektek keretében megvalósítani tervezett bölcsőde és óvoda felújítások, valamint új bölcsőde és óvodák építése is hozzájárul a hátrányos helyzetű rétegek körülményeinek javításához, a nők munkaerőpiacon történő megjelenéséhez.

Az idősebb, ezáltal már csak a korból adódóan is többféle krónikus megbetegedésben szenvedő lakosok száma egyre emelkedik településünkön. Elképzelhetetlen tehát a szociális ellátórendszer fejlesztése az egészségügyi intézmények fejlesztése nélkül. A TOP 6.6.1 felhíváshoz tartozó projektek keretében 7 orvosi rendelő felújítására kerül sor, további 2 felújításához az Önkormányzat biztosít saját forrást.

Az intézmények fejlesztésére vonatkozó javaslatok és az általános fejlesztési célok

A szociális ellátórendszernek a városban lakók szociális biztonságát kell szolgálnia. Fontos, hogy a szociális szolgáltatások minél közelebb legyenek az ellátottakhoz, a szociális intézmények a jogszabályoknak megfelelően működjenek, az Önkormányzat eleget tegyen ellátási kötelezettségének és a hiányzó szolgáltatások biztosításának feltételei megteremtődjenek. Ezen célok megvalósítása érdekében városunkban az alábbi feladatokat és programokat, fejlesztéseket kell megvalósítani, melyekhez több esetben közgyűlési döntés szükséges a tényleges megvalósításhoz.

Az intézmény megnevezése	Megvalósítandó feladatok	Fedezet	Megvalósítás tervezett időpontja
DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja	Kishegyesi út 42. szám alatti épület teljes felújítása	pályázat	pályázati lehetőség függvénye
	székhely és Víztorony u. 13. szám alatti épületek külső-belső akadálymentesítése	pályázat	pályázati lehetőség függvénye
	Pacikert u.1. szám alatti épület korszerűsítése	TOP 6.5.1 pályázat	2015/2016.

Az intézmény megnevezése	Megvalósítandó feladatok	Fedezet	Megvalósítás tervezett időpontja
DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja	család- és gyermekjóléti központ működésének megszervezése	-	2016.
DMJV Gyermekvédelmi Intézménye	székhelyen további irodák kialakítása	pályázat	pályázati lehetőség függvénye
	székhely és Süveg u. 3. szám alatti épület külső-belső akadálymentesítése	pályázat	pályázati lehetőség függvénye
	Felsőjózsa u. 7. szám alatti épület korszerűsítése	TOP 6.5.1 pályázat	2015/2016.
	az intézmény további működésének megszervezése	-	2016.
DMJV Idősek Háza	demens részleg/gondozási egység kialakítása	DIM költségvetése	2016.
	főállású orvos biztosítása	intézményi költségvetés	2016.
	az intézmény teljes körű felújítása	pályázat	pályázati lehetőség függvénye
	a Debreceni Csökkentlátók Otthonáról történő leválás (Pallagi út felé kijárat, elektromos porta, két intézmény közé kerítés)	fedezet függvénye	
	esetleges intézménykiváltás	pályázat	pályázati lehetőség függvénye
DMJV Városi Szociális Szolgálat	az időskorúak, demens idősök és a fogyatékos személyek nappali ellátásának fejlesztése, a feladatellátást szolgáló épületek felújítása, teljes körű akadálymentesítése, az épületekhez tartozó külső terek átalakítása, felújítása, pihenő helyiségek kialakítása	TOP 6.6.2 pályázat	2015/2016.
	Ruyter u. 7. szám alatti telephely átalakítása és teljes körű akadálymentesítése a két kiskorú fogyatékosok nappali intézményének összevonása érdekében	TOP 6.6.2 pályázat	2015/2016.
	a szociális étkeztetés feltételeinek javítása	pályázat	pályázati lehetőség függvénye

Az intézmény megnevezése	Megvalósítandó feladatok	Fedezet	Megvalósítás tervezett időpontja
Egyéb	új, 32 férőhelyes idősök otthona létrehozása a Szávay Gyula utca 55/F. alatt	pályázat	pályázati lehetőség függvénye
	30 férőhelyen pszichiátriai betegek nappali ellátásának biztosítása (ellátási szerződés a Forrás Lelki Segítők Egyesületével)	önkormányzati támogatást nem igényel	2016.
	jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása	pályázat	pályázati lehetőség függvénye
	hajléktalanok otthona és hajléktalan személyek rehabilitációs intézményének létrehozása	pályázat, esetleges együttműködés civil szervezettel	pályázati lehetőség függvénye

Fentiekén túl támogatandónak tartja az Önkormányzat mindazon civil kezdeményezéseket, amelyek valós, kielégítetlen szükségleteken alapulva kívánnak szolgáltatást, ellátást nyújtani pályázati lehetőségek kihasználásával, önkormányzati támogatás igénybevétele nélkül.

10. A fejlesztések megvalósításától várt eredmények:

- az intézmények tárgyi feltételeinek teljes körű biztosításával (felújítások, akadálymentesítés) emelkedik az ellátás színvonala, biztosított lesz a jogszabály szerinti működés, a szolgáltatói nyilvántartásban határozatlan idejűvé válik a bejegyzés
- főállású orvos alkalmazásával biztosított lesz a jogszabály szerinti működés
- a bentlakásos intézmény demens gondozási egységének kialakításával biztonságosan elláthatóak lesznek a demencia körébe tartozó középsúlyos vagy súlyos kórképpel rendelkező személyek
- az új idősök otthona létrehozásával csökken a várakozók száma
- a pszichiátriai betegek nappali ellátásának biztosításával az e területen megjelenő szükségletek kielégítésre kerülnek, továbbá az Önkormányzat eleget tesz ellátási kötelezettségének
- bővül a szolgáltatások köre, növekszik a lakosok szociális biztonsága.

11. Az Önkormányzat szabályozási és irányítási hatáskörébe tartozó feladatok

DMJV Önkormányzata szabályozási és irányítási hatáskörében ellátandó feladatainak eleget tesz. A szükséges helyi rendeleteket megalkotta, azok felülvizsgálata és módosítása folyamatosan megtörténik. A jogszabályváltozásokból adódó átszervezések határidőre megvalósulnak, a szociális intézmények működését a Közgyűlés az Egészségügyi és Szociális Bizottság által figyelemmel kíséri, a tavalyi évtől kezdődően az intézmények minden év elején beszámolnak előző évi tevékenységükről. A bentlakásos intézmények férőhely kihasználtságával kapcsolatos tájékoztatás negyedévente kerül a szakbizottság elé.

Az igényekhez és szükségletekhez alkalmazkodva, a hatékonyság és gazdaságosság elvének figyelembe vételével dönt az Önkormányzat az intézményeket érintő átszervezésekről.

A jogszabályváltozásokból adódóan az alapszolgáltatást biztosító települési intézményhálózat jelenleg is átalakulás előtt áll.

Az elmúlt évben valamennyi szociális ellátást nyújtó önkormányzati fenntartású intézményben sor került a működést engedélyező hatóság részéről a szakmai tevékenység ellenőrzésére. A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal az ellenőrzések során elsősorban az épületek akadálymentesítésének szükségességét fogalmazta meg.

12. Az esélyegyenlőség megteremtése

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján az Önkormányzat 5 évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programot (a továbbiakban: HEP) fogadott el, melynek első felülvizsgálatára idén júniusban került sor. A program elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását (5 esélyegyenlőségi célcsoport: mélyszegénységben élők és/vagy romák, gyermekek, nők, idősök és fogyatékkal élők), illetve az őket érintő foglalkoztatási, lakhatási, megélhetési, szociális és egészségügyi problémákra fókuszálva nyújt egyrészt egy részletes városi helyzetelemzést, másrészt meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, az ezek megvalósítása érdekében végrehajtandó feladatokat, konkrét beavatkozási javaslatokkal, felelősökkel és határidőkkel. A HEP intézkedési terve tartalmazza a szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálatának szükségességét, valamint feladatul adja a mélyszegénységben élők és romák társadalmi integrációját és esélyegyenlőségét segítő intézkedések kidolgozását, az esélyegyenlőségi szempontok megfogalmazását és beépítését a fejlesztési programba.

Az intézményeinkben nyújtott szolgáltatások és szociális intézményi ellátások igénybevétele során az egyenlő bánásmód (nemi, faji, etnikai, vallási, fogyatékoság, vagy életkor szerinti kirekesztés elleni küzdelem) követelménye érvényesül.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátást igénybe vevő ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel a szociális intézmény által biztosított teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybe vételére. Az alapszolgáltatásban részesülők számára az igénybe vett ellátáshoz kapcsolódó általános vagy speciális jogokat is biztosítani kell. Így különös gondot fordítanak a fogyatékos személyek, a pszichiátriai betegek, a hajléktalan személyek, a szenvedélybetegek, a gondnokság alatt állók speciális jogaira.

Az önkormányzat szociális tárgyú helyi rendeletei nem tartalmaznak diszkriminatív rendelkezéseket, ugyanakkor beépítésre kerültek bizonyos esélyegyenlőség biztosítását célzó rendelkezések. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybe vételéről és a fizetendő térítési díjakról szóló 15/2013. (III. 28.) önkormányzati rendelet szerint biztosított a jövedelem nélküliek és a tartós bentlakásos ellátás igénybe vételénél a jelzálog alapjául szolgáló vagyonnal nem rendelkezők esetében az ingyenes ellátás, lehetőség van a megállapított személyi térítési díj csökkentésére és elengedésére is, valamint az intézményvezető az ellátást igénylő azonnali elhelyezéséről

gondoskodhat, ha az igénylő életét, testi épségét veszélyeztető helyzetben van és annak elhárítása más módon nem lehetséges.

Az Önkormányzat gondoskodik arról, hogy a jogosultsági feltételek fennállása esetén mindenki számára hozzáférhetőek legyenek a pénzügyi és természetbeni ellátások és a szociális szolgáltatások.

Fontos feladata lehet továbbá e területen a létrehozandó Idősügyi Tanácsnak, hiszen a mélyszegénységben élők egy jelentős része az idősebb korosztályból kerül ki.

V. Az állam által fenntartott intézményrendszer

Az egyes szakosított szociális intézmények és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCV. törvény elfogadásával, 2013. január 1-jétől a fogyatékos, a pszichiátriai és a szenvedélybeteg személyek átmeneti és tartós bentlakást nyújtó ellátásának megszervezése és az intézmények fenntartása állami kötelezettséggé vált, az eddig önkormányzat által fenntartott és a törvény mellékletében felsorolt intézményeket az állam átvette. Ily módon 2013. január 1-jétől DMJV Terápiás Háza, 2014. január 1-jétől DMJV Fogyatékosokat Ellátó Intézménye és DMJV Csökkentett Otthona került állami fenntartásba. Az állam fenntartói feladatait a települési önkormányzatoktól átvett intézmények esetében a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: SzGyF) látja el.

Az állami fenntartású intézményrendszer bemutatása érdekében adatkérő lap kitöltésére kértük fel az SzGyF Hajdú-Bihar Megyei Kirendeltségét valamennyi, általuk biztosított ellátás vonatkozásában.

A beérkezett adatlapok szerint jelenleg három, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatától átvett szociális intézmény tekintetében látják el a fenntartói feladatokat, a többi szakosított ellátás esetében az SzGyF Hajdú-Bihar Megyei Kirendeltsége a szolgáltatások biztosítására két Nonprofit Kft-vel kötött ellátási szerződést. Egyes intézményeknél előfordulnak nem befogadott férőhelyek, illetve emelt szintű férőhelyek is.

Az SzGyF által fenntartott intézmények és az ellátási szerződés keretében biztosított ellátások

Az ellátást biztosító intézmény/szervezet	Feladat Szt. szerinti megnevezése	Férőhelyek száma (fő)	Várakozók száma 2015. június 30. napján	A feladatellátás módja
Debreceni Terápiás Ház Debrecen, Kishegyesi út 88.	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>pszichiátriai betegek otthona</i>	200	25	állami fenntartású intézmény biztosítja
	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>fogyatékos személyek otthona (értelmi)</i>	50	9	állami fenntartású intézmény biztosítja
Debreceni Fogyatékosokat Ellátó Intézmény Debrecen, Böszörményi út 148.	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>fogyatékos személyek otthona (értelmi)</i>	140	0	állami fenntartású intézmény biztosítja
	<i>ápoló-gondozó célú lakóotthon - fogyatékos személyek számára</i>	12	4	állami fenntartású intézmény biztosítja

Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Feladat Szt. szerinti megnevezése	Férőhelyek száma (fő)	Várakozók száma 2015. június 30. napján	A feladatellátás módja
Debreceni Csökkentlátók Otthona Debrecen, Nagyerdei krt. 100.	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>fogyatékos személyek otthona (látási fogyatékos)</i>	110	0	állami fenntartású intézmény biztosítja
Balmazújvárosi Humán Szolgáltató Otthon Balmazújváros, Nagyhát tanya 28.	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>fogyatékos személyek otthona (értelmi fogyatékos)</i>	100	8	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Hajdúsági Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
	<i>rehabilitációs intézmény fogyatékos személyek számára</i>	40	8	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Hajdúsági Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>idősek otthona</i>	50	4	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Hajdúsági Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
Hajdúnánási Humán Szolgáltató Otthon Hajdúnánás, Fürdő u. 1.	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>idősek otthona</i>	109	14	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Hajdúsági Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
Hajdúnánási Humán Szolgáltató Otthon Magyar utcai telephelye Hajdúnánás, Magyar u. 46.	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>fogyatékos személyek otthona (értelmi fogyatékos)</i>	45	összesen 37	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Hajdúsági Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>pszichiátriai betegek otthona</i>	36		ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Hajdúsági Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
	<i>nappali ellátás -nagykorú fogyatékos személyek számára</i>	20		ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Hajdúsági Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
Mikepércsi Humán Szolgáltató Otthon Mikepércs, Forrás tanya 42.	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>idősek otthona</i>	191	12	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Hajdúsági Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
Nyíradonyi Ápolási Otthon 4254 Nyíradony, Vörösmarty u. 26.	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>pszichiátriai betegek otthona</i>	150	összesen 72	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Hajdúsági Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
	átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény – <i>pszichiátriai betegek átmeneti otthona</i>	12		ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Hajdúsági Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)

Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Feladat Szt. szerinti megnevezése	Férőhelyek száma (fő)	Várakozók száma 2015. június 30. napján	A feladatellátás módja
Pszichiátriai Betegek és Értelmi Fogyatékosok Otthona Báránd, Hangás dűlő	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>pszichiátriai betegek otthona</i>	23	17	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>szenvedélybetegek otthona</i>	82	95	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
Pszichiátriai Betegek és Értelmi Fogyatékosok Otthona Báránd, Hangás dűlő	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>fogyatékos személyek otthona (értelmi fogyatékos)</i>	3	0	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
Fogyatékosok és Pszichiátriai Betegek Ápoló – Gondozó Otthona Szerep – Hosszúhát 0120. hrsz.	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>fogyatékos személyek otthona (értelmi fogyatékos)</i>	20	2	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>pszichiátriai betegek otthona</i>	35	26	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
Fogyatékosok Ápoló - Gondozó Otthona Szerep – Hosszúhát 097. hrsz.	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>fogyatékos személyek otthona (értelmi fogyatékos)</i>	75	7	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
Pszichiátriai Betegek Átmeneti Otthona Szerep – Hosszúhát 098/7. hrsz.	átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény - <i>pszichiátriai betegek átmeneti otthona</i>	20	31	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
Idősek Otthona Hajdúszoboszló, Hőforrás u. 105/c.	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – - <i>idősek otthona</i> - <i>pszichiátriai betegek otthona</i>	190 50 összesen: 240	összesen 88	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
Fogyatékosok Otthona Komádi, Fő u. 222-224.	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>fogyatékos személyek otthona (értelmi fogyatékos)</i>	137	12	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
Fogyatékosok Otthona Bodza, Cédrus, Gesztenye, Platán Lakóotthona Komádi, Fő u. 222-224.	<i>ápoló-gondozó célú lakóotthon</i> - <i>fogyatékos személyek számára</i>	48	3	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)

Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Feladat Szt. szerinti megnevezése	Férőhelyek száma (fő)	Várakozók száma 2015. június 30. napján	A feladatellátás módja
Szakosított Ellátást Végző Központ Derecske, Sas u. 1.	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>fogyatékos személyek otthona (értelmi fogyatékos)</i>	31	5	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>pszichiátriai betegek otthona</i>	23	7	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
	<i>rehabilitációs intézmény fogyatékos személyek számára</i>	11	3	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
Szakosított Ellátást Végző Központ Derecske, Sas u. 1.	<i>rehabilitációs intézmény pszichiátriai betegek számára</i>	3	4	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
Szakosított Ellátást Végző Központ Morgó tanyai telephelye Derecske, Morgó tanya 1.	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>fogyatékos személyek otthona (értelmi fogyatékos)</i>	50	6	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>pszichiátriai betegek otthona</i>	42	7	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. (Debrecen, Monti ezredes u. 7.)
Segítségél Élők Otthona Hajdúnánás, Bethlen G. krt. 7-9	ápolást, gondozást nyújtó intézmény – <i>fogyatékos személyek otthona (értelmi fogyatékos)</i>	13	28	ellátási szerződés útján biztosított fenntartó: Segítségél Élők Alapítványa (Hajdúnánás)

1. Az SzGyF által fenntartott intézmények

1. 1. Debreceni Terápiás Ház

Az intézmény 2015 májusában még 215 férőhelyen (létszámstop miatt a férőhelyszám 200, a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítása azóta megtörtént) biztosította a debreceni lakóhellyel, illetve tartózkodási hellyel rendelkező nagykorú pszichiátriai betegek ellátását **pszichiátriai betegek otthonában**, illetve 50 férőhelyes részlege nagykorú középsúlyos vagy súlyos fogyatékos személyek ellátását végzi **fogyatékos személyek otthonában**. Az építészeti adottságok miatt a két ellátási forma nincs különválasztva.

A tartós bentlakásos ellátás keretében teljes körű ellátást nyújtanak a lakók számára az öt ápolási egységben, melyek közül 3 fennjáró egység (1 női, 1 férfi és 1 koedukált ápolási egység), 2 pedig magas ápolási igényű ellátottakat fogad (1 női és 1 férfi ápolási egység). Az intézmény rendelkezik főzőkonyhával, mosodával és foglalkoztató helyiségekkel.

A hagyományos szocioterápiás foglalkoztatáson belül kerámia készítés, levendula zsák készítés folyik, továbbá számos programmal, hagyományörző műsorral is színesítik a lakók életét.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A pszichiátriai betegek otthonában 2014. évben átlagosan 196, 2015. I. félévében átlagosan 198 fő volt az ellátottak száma.

A lakók száma mind a tavalyi évben, mind az év első félévében a 60-64 éves korcsoportban volt a legmagasabb, azonban közel hasonló volt az 55-59 és a 65-69 évesek száma is. A nemek aránya is közel hasonló, bár némi többletet mutat a nők száma. Az ellátottak jellemzően 8 általános iskolai (36%) vagy középfokú végzettséggel (32%) rendelkeznek. Családi állapotuk szerint főként elváltak (67 fő) vagy nőtlenek (61 fő), jövedelmi viszonyaikat tekintve legtöbbször rokkantsági ellátásban, öregségi nyugdíjban, rehabilitációs ellátásban részesülnek. A jövedelmek összege az ellátottak 89,5 %-ánál az öregségi nyugdíjminimum felett van, 4 fő nem rendelkezik jövedelemmel. A pszichiátriai kórképek közül jellemzően a schizophrenia (64%) fordul elő, az egyéb pszichiátriai kórképek (pszichózisok, epilepsia, organikus paranoid és affektív zavarok) az ellátottak 26 %-ánál jelentkeznek és megközelítőleg 10 % azon demens betegek aránya, akiknél a dementiához pszichiátriai tünetek is társulnak. Az alap betegségeket kísérő betegségek közül legmagasabb a hypertóniában szenvedők száma, de közel ennyien szív- és keringési rendellenességgel küzdenek. Viszonylag magas még a tüdőgyógyászati megbetegedések, a cukorbetegség, valamint a gyomor – és bélrendszeri megbetegedések előfordulása is. Az I. féléves adatok szerint 46 ellátott esetében fordul elő valamilyen (látás, mozgásszervi, hallás) fogyatékoság. Ingatlan tulajdonnal, vagy résztulajdonnal 25 fő rendelkezik.

Az ellátásra várakozók száma 2014. december 31. napján 15 fő, idén félévkor 25 fő volt. A várakozók kor szerinti megoszlása változó, életkoruk 30-89 év közé esik, legtöbbször a 40-44 (5 fő) és a 80-84 éves (4 fő), majd az 55-59 és a 60-64 éves (3-3 fő) korcsoportba tartozók közül várnak, összességében a nemek aránya közel egyforma. Szociális jellemzőiket tekintve összetételük hasonlóságot mutat az ellátottak összetételével.

A várakozók többsége saját lakásában vagy más intézményben tartózkodik (6-6 fő), illetve 4-4 fő szívesen lakáshasználó vagy bérlakásban él.

A fogyatékos személyek otthonában 2014. évben átlagosan 51, 2015. I. félévében átlagosan 50 fő volt az ellátottak száma. A lakók többsége 40-59 év közötti, a nemek aránya közel hasonló, bár némi többlet mutatkozik a férfiak javára. Az ellátottaknak jellemzően nincs iskolai végzettségük vagy kisegítő iskolát végeztek, családi állapotukat tekintve nőtlenek/hajadonok, jövedelmük főként emelt összegű családi pótlék, rehabilitációs járadék vagy árvaellátás. 58 %-uk középsúlyos, 28 %-uk súlyos, 14 %-uk enyhe fokú értelmi fogyatékos, értelmi fogyatékosága mellett 10 fő mozgásfogyatékos is. Egyéb kísérő betegségként legnagyobb arányban gyomor- és bélrendszeri megbetegedés fordul elő. Ingatlan tulajdonnal 5 fő rendelkezik.

Az ellátásra várakozók száma 2014. december 31. napján 16, idén félévkor 9 fő volt. A várakozók kor szerinti megoszlása változó, félévkor legtöbbször (3 fő) az 55-59 éves korosztályból kerültek ki, a nemek aránya közel azonos. Jellemzően 8 általános iskola alatt

van a végzettségük, valamennyien hajadonok vagy nőtlenek, valamilyen rendszeres pénzellátásban részesülnek. A 9 értelmi fogyatékos várakozó közül 4 fő közepes, 3 fő súlyos, 2 fő enyhe mentális retardációban szenved, melyekhez leggyakrabban enyhe vagy markáns viselkedésromlás, nem-meghatározott demencia, Down-szindróma és nem-meghatározott szorongás társul. 6 várakozó halmozottan fogyatékos személy. 5 fő saját lakásában él, 2-2 személy szívességi lakáshasználó, illetve más intézményben várja a beköltözést.

A szolgáltatást érintő problémák

Az intézmény szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése nem határozatlan idejű, melynek oka a tárgyi feltételek hiánya (nem biztosított az egy ellátottra jutó 6 m², egy lakószobában a maximum 4 ellátott elhelyezése, 2 ápolási egységben az illemhelyek száma, továbbá az épület csak részben akadálymentes, egyes ápolási egységek felújításra szorulnak).

1. 2. Debreceni Fogyatékosokat Ellátó Intézmény

A **fogyatékos személyek otthona** a közép-súlyos és halmozottan sérült gyermekek és felnőtt korú fogyatékkal élő személyek számára biztosít ápolást, gondozást, egészségügyi-, fejlesztési-, szociális és mentálhigiénés ellátást 1 éves kortól. A 140 férőhelyes intézményben 4 ápolási egység került kialakításra. Az ápolási egységekben a kiskorú és nagykorú személyek ápolása, gondozása elkülönítetten történik. A kiskorú ellátottak számára korai fejlesztést és gondozást, valamint fejlesztő nevelést-oktatást biztosítanak, a felnőtt korúak csoportos, kiscsoportos és egyéni fejlesztéseken vehetnek részt (nagymozgás fejlesztés, mozgásélmény, fény-illat terápia, kutyás terápia, zeneterápia, gyógymasszázs, gyógytorna, vizuális fejlesztés). Minden évben megrendezésre kerülnek hagyományörző programjaik, de az ellátottak évente akár több alkalommal is részt vehetnek táborozásokon, üdüléseken, kirándulásokon.

Az intézmény 12 férőhelyes (5 lakószoba) **ápoló-gondozó célú lakóotthont** is működtet 16. életévét betöltött közép-súlyos, súlyos és halmozottan sérült **fogyatékos személyek számára**. A lakóotthonban élők részére szintén biztosított a csoportos, kiscsoportos és egyéni fejlesztés, valamint az intézmény programjaiba is bekapcsolódhatnak.

A szociális foglalkoztatás keretében az intézmény 5 ellátottja vesz részt munka-rehabilitációban.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A **fogyatékos személyek otthonában** 2014. évben átlagosan 131,2 és 2015. I. félévében átlagosan 131,5 fő volt az ellátottak száma. A lakók többsége 3-19 év közötti, a férfi ellátottak száma (63 %) meghaladja a nőkéét (57 %). Az ellátottak jellemzően 8 általános iskola alatti végzettséggel rendelkeznek, családi állapotukat tekintve nőtlenek/hajadonok, jövedelmük főként a családi pótlék, valamint a rokkantsági járadék és fogyatékosági támogatás. Az alap diagnózison felül minden ellátott egyéb betegségben is szenved, 60 %-uk értelmi sérülése mellett mozgássérült is, 80 %-uk epilepsziás, incontínens.

A leggyakrabban előforduló betegségek: tetraparesis spastica, légzési nehezítettség, légzésselégtelenség, magatartászavar, gastrostoma, gastroduodenalis reflux, tracheostomia,

krónikus veseelégtelenség, diabetes mellitus, asthma bronchiale, scoliosis, spasticus agyi bénulás, West-syndroma.

A kiskorú ellátottak közül 45 fő súlyos, 18 fő középsúlyos és 2 fő enyhe mentális sérült. Mozgássérült 37 fő, beszéd-sérült 55 fő, hallássérült 5 fő, látássérült 10 fő.

A nagykorú ellátottak esetében 61 fő a súlyos, 10 a középsúlyos értelmi sérült, mely alapdiagnózishoz adódik 40 személynél a mozgás, 61 személynél a beszéd és 7 főnél a látássérülés. Halmozottan sérült 71 fő. A lakók a szakellátásba történő bekerülésig a szülők, hozzátartozók háztartásában élnek, 31 fő állami nevelt.

Ellátásra várakozó évek óta nincs, üres férőhelyek vannak.

A **lakóotthonban** élők átlagos száma 2014. évben és 2015. I. félévében is 12 fő volt. A lakók életkora idén félévkor 20-39 év közé esett, 1 fő 50-54 év közötti. Az ellátottak 75 %-a 30-39 éves. A nők aránya 42 %, a férfiaké 58 %. Jellemzően 8 általános iskola alatti végzettséggel rendelkeznek, családi állapotukat tekintve nőtlenek/hajadonok, jövedelmük az öregségi nyugdíjminimumot meghaladja. Az ellátottak egy része mozgássérült is, 40 %-uk epilepsziás, incontinsens. A leggyakrabban előforduló diagnózisok: tetraparesis spastica, Down-syndroma, hypertonia, szorongásos tünetek.

10 fő középsúlyos, 2 fő súlyos értelmi sérült. 3 fő mozgássérült is, 6 fő beszéd, 2 fő látásfogyatékos is. Súlyosan-halmozottan fogyatékos 3 fő.

Saját tulajdonú ingatlannal a lakók nem rendelkeznek.

A várakozók száma, nem és kor szerinti összetétele az elmúlt év végéhez viszonyítva nem változott. Idén félévkor a várakozók száma 4 fő volt (3 nő, 1 férfi). Életkor szerinti megoszlásuk: 20-24 év közötti 1 fő, 30-34 év között 2 fő, 40-44 év közötti 1 fő. Jellemzően 8 általános iskola alatti végzettséggel rendelkeznek, családi állapotukat tekintve nőtlenek/hajadonok, 3 fő rokkantsági járadékban és fogyatékosági támogatásban, 1 fő rokkantsági járadékban és családi pótlékban részesül. A várakozók esetében az alap diagnózis a középsúlyos-súlyos értelmi sérülés, e mellett az epilepszia, inkontinencia és mozgásfogyatékoság is jellemző. Saját tulajdonú ingatlannal a várakozók sem rendelkeznek.

1. 3. Debreceni Csökkentlátók Otthona

A **fogyatékos személyek otthona** az ellátási területén élő azon nagykorú személyeket fogadja, akik látásfogyatékoságuk miatt önmagukról nem képesek gondoskodni, és ellátásukra csak intézményi keretek között van lehetőség. Az intézmény szolgáltatásait 110 engedélyezett férőhelyen nyújtja. Az ellátottak 3 ápolási osztályon kerültek elhelyezésre (női, férfi, házaspári szint). A lakók számára rendszeresen szerveznek programokat, előadásokat, az ünnepekhez, jeles napokhoz kötődő kézműves foglalkozásokat.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A **fogyatékos személyek otthonában** 2014. évben átlagosan 103 és 2015. I. félévében átlagosan 105 fő volt az ellátottak száma. A lakók többsége a 75 év feletti korosztályba tartozik, ezen belül is a 85 év felettié száma a magasabb. A férfi ellátottak száma (34 %) alacsonyabb mint a nőké (66 %). Jellemzően 8 általános iskolai vagy középfokú végzettséggel rendelkeznek, 53 %-uk özvegy, 22 %-uk elvált. 103 fő nyugdíjban vagy

nyugdíjszerű ellátásban részesül, időszerűak járadékát 2 fő számára folyósítanak, 66 személy részesül fogyatékosági támogatásban és 2 fő vakok személyi járadékát kap. 1 személy aktív kereső, megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki napi 4 órában dolgozik.

Tekintettel az ellátási formára, valamennyi ellátott szenved látáscsökkenésben, 93 fő látásfogyatékos. A leggyakrabban előforduló betegségek: érelmeszesedés, magas vérnyomás, inkontinencia, mozgásszervi megbetegedések, arteriosclerosis, cukorbetegség. Demenciában a lakók 14 %-a szenved, közülük 3 fő súlyos demens.

Az elmúlt évek adatai alapján üres férőhelyre várakozó nincs.

2. Ellátási szerződés keretében biztosított ellátások

2. 1. Balmazújvárosi Humán Szolgáltató Otthon (Balmazújváros)

A **fogyatékos személyek otthona** 100 férőhelyen biztosít teljes körű ellátást felnőtt korú értelmi fogyatékos személyek számára. A többszintes épületben 26 lakószoba található.

A **fogyatékos személyek rehabilitációs intézményében** 40 engedélyezett férőhelyen enyhe fokú értelmi fogyatékos személyek elhelyezése történik, akiknek képzése, átképzése és rehabilitációs célú foglalkoztatása, fejlesztése csak intézményi keretek között valósítható meg. A rehabilitációs intézmény épületében 10 db lakószoba áll rendelkezésre.

Az Otthon saját konyhával és mosodával is rendelkezik. Nagy hangsúlyt fektetnek a sport és a különböző művészeti ágak terápiás módszertani alkalmazására, ennek megfelelően számos egyesület, művészeti csoport, szakkör működik az intézményben. A sportolók és a művészeti csoportok rendszeres résztvevői a hazai és nemzetközi rendezvényeknek.

Szociális foglalkoztatás keretében 30 fő számára munka-rehabilitációt, 27 fő részére pedig fejlesztő-felkészítő foglalkoztatást tudnak biztosítani.

Az **idősek otthona** 50 férőhelyen biztosítja az ellátottak teljes körű ellátását. A lakott területtől távol található kastély épületében 13 lakószobában helyezik el az idős lakókat. Az intézményben az alábbi terápiás foglalkozásokat biztosítják: kézműves kör, énekkar, nótakör, zeneterápia, irodalmi színpad, rajzolás, festészet (színterápia). A foglalkozások fontos szerepet játszanak a norma és rítusképzésben. A különböző alkotások, teljesítmények nagy segítséget nyújtanak a mentális állapot felmérésében, feltárják a problémákat, elősegítve ezzel a gyors és hatékony beavatkozást.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A **fogyatékos személyek otthonában** 2014. évben átlagosan 102 és 2015. I. félévében átlagosan 103 fő volt az ellátottak száma. A lakók életkora 20-59 év közé esik, legnagyobb számban az 50-54, majd a 35-39 és a 45-49 éves korosztályból kerülnek ki. A férfi ellátottak száma (54 %) magasabb mint a nőké (46 %). A lakók jellemzően foglalkoztató 8 osztályt vagy kisegítő 8 osztályt végeztek (együttes arányuk 73 %), 99 %-uk nőtlen vagy hajadon. Legtöbbször emelt összegű családi pótlékban, majd rokkantsági nyugdíjban részesülnek, jelentős a szociális foglalkoztatásból származó jövedelemmel rendelkezők aránya is. A leggyakrabban előforduló betegségek: szorongás, személyiségzavar, epilepszia, bipoláris zavar, mentális retardáció, skizofrénia, egyéb pszichés betegségek, valamint a szív- és érrendszeri megbetegedések, hypertónia, cukorbetegség.

60 fő közép súlyos, 31 fő enyhe és 12 fő súlyos értelmi fogyatékos, az ellátottak közel 10 %-a mozgáskorlátozott. Saját tulajdonú ingatlannal senki nem rendelkezik.

Az ellátásra várakozók száma 2014. december 31. napján 17, idén félévkor 8 fő volt. A várakozók fele 30-39 év közötti, 75 %-uk férfi, legmagasabb iskolai végzettségük 8 általános iskola, jellemzően nőtlenek/hajadonok és inaktívak. A jövedelem típusa szerint fogyatékosági támogatásban, családi pótlékban, rokkantsági járadékban, árvaellátásban részesülnek. 75 %-uk közép súlyos, 15 %-uk súlyos értelmi fogyatékos. Rendszerint nagyon rossz szociális körülmények között élnek, nem egyszer komfort nélküli lakásban.

A rehabilitációs intézményben 2014. évben átlagosan 39 és 2015. I. félévében átlagosan 38 fő volt az ellátottak száma. A lakók elsősorban a 20-24 és a 40-44 éves korosztályból kerülnek ki, de jelentős még a 30-34 év közöttiek száma is. A férfi ellátottak aránya (63 %) magasabb mint a nőké (37 %). A lakók jellemzően kisegítő 8 osztályt vagy foglalkoztató 8 osztályt végeztek, nőtlenek vagy hajadonok, többségében gazdaságilag aktívak. Intézményi keretek között munka-rehabilitációban 2 fő, fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban 4 fő vesz részt, külső foglalkoztató által 15 fő foglalkoztatott (fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás). Közfoglalkoztatásban 9 személy vesz részt, 1 fő megváltozott munkaképességű. 17 ellátott emelt összegű családi pótlékot kap, rehabilitációs ellátásban 9, árvaellátásban 3, rokkantsági járadékban 9, rokkantsági ellátásban 3 személy részesül. A leggyakrabban előforduló megbetegedések az ellátottak körében: hypertonia, cukorbetegség, epilepszia, mentális zavar, személyiségzavar, egyéb pszichés betegség. A lakók 92 %-a enyhe, 5 %-a közép súlyos értelmi fogyatékos, 3 %-uk beszéd fogyatékos. Az ellátottak saját tulajdonú ingatlannal nem rendelkeznek.

Az ellátásra várakozók száma 2014. december 31. napján 5, idén félévkor 8 fő volt. Demográfiai és szociális jellemzőiket tekintve hasonlóság mutatkozik a félévkor ellátottakhoz. A várakozók legtöbbször 20-24 év közötti férfiak. 8 általános vagy az alatti végzettségük, nőtlenek, jövedelmük a családi pótlék vagy az emelt összegű családi pótlék, enyhe és közép súlyos értelmi fogyatékkal élnek, többségében más intézményből érkeznek.

Az ellátottak száma az **idősek otthonában** tavaly átlagosan 44 fő, idén félévkor 48 fő volt, ebből demens idős személy 4 fő. A lakók életkora 55-89 év közé esik, 1 ellátott 90 éven felüli. 45 %-uk 55-64 év közötti, a lakók 62 %-a nő. Legtöbbször 8 általános alatti iskolai végzettséggel rendelkeznek (35%), őket a 8 általános iskolával rendelkezők (27%), majd a középfokú iskolai végzettségűek (23%) követik, a többiek iskolai végzettséggel nem rendelkeznek. A hajadonok/nőtlenek együttes aránya 50%, az özvegyek aránya 37,5 %. Legtöbbször öregségi nyugdíjban részesülnek, 1 fő nem rendelkezik jövedelemmel. A leggyakrabban előforduló megbetegedések: hypertonia, alkohol okozta abúzus, tüdőbetegség, szív- és érrendszeri megbetegedések. Az ellátottak közül 8-an mozgásfogyatékosok, 1 fő halmozottan fogyatékos. Saját lakással csupán 9 személy rendelkezik.

Míg a tavalyi év végén 11 fő, addig félévkor 4 fő várakozott az intézményi elhelyezésre. Az idén várakozók többsége férfi. Életkorukat tekintve 2 fő a 60-64, 2 fő a 70-74 éves korcsoportba tartozik. A várakozók közül legtöbbször 8 általános iskolai végzettséggel

rendelkeznek, fele- fele arányban özvegyek és nőtlenek, 2 fő öregségi nyugdíjban, 1 fő önkormányzati ellátásban részesül, 1 fő jövedelem nélküli. 75 %-uk szívességi lakáshasználó.

A szolgáltatást érintő problémák

A fogyatékos személyek otthona több szintes épület, ahol az akadálymentesítés nem biztosított, szükség lenne egy lift megépítésére, amihez a fenntartó önerőből forrást biztosítani nem tud.

A rehabilitációs intézmény, mint ellátási forma jelen helyzetben nem tudja megfelelően ellátni feladatát. Az intézményi jogviszony lejártá után (3+2 év) az ellátottak szembekerülnek a megoldhatatlan lakhatási problémával és a munkanélküliséggel.

A kötelező komplex rehabilitációs felülvizsgálat miatt idén 13 ellátott veszítette el munkáját a külső foglalkoztatónál, mivel munkaképesség csökkenésük nem érte el a továbbfoglalkoztatáshoz szükséges 40%-ot. A külső foglalkoztató által biztosított munkabér nem elegendő tartalék képzésére az önálló élet megalapozásához.

Az intézmény nem képes olyan alternatívát felvázolni részükre, amely biztosítéka lenne a sikeres társadalmi integrációnak, ezért az intézmény rehabilitációs törekvései, részben a szinte kilátástalan jövő elé néző ellátottak ellenállása miatt, csak nagyon kis részben hatékony.

2. 2. Hajdúnánási Humán Szolgáltató Otthon (Hajdúnánás)

Az intézmény székhelyén 109 férőhelyes **idősek otthonát** működtet, melyből 20 férőhelyen demens betegek ápolását, gondozását végzik. A három szintes épületben 6 részleg található, az ápolás, gondozás 2 osztályon történik. A mindennapi foglalkozások mellett az év jeles ünnepeiről is megemlékeznek. Szociális foglalkoztatás keretében 5 fő foglalkoztatására van lehetőség.

A székhelyen működő idősek otthona mellett az intézmény Magyar utcai telephelyén 36 férőhelyen **pszichiátriai betegek otthonát** (7 szoba), 45 férőhelyen **értelmi fogyatékos személyek otthonát** (18 lakószoba) is működtetnek, valamint 20 férőhelyen nagykorú fogyatékos személyek részére **nappali ellátást** nyújtanak. Kiemelt feladatuknak tekintik az esélyegyenlőség és az integráció biztosítását. A FOF 2014-es pályázat keretében 5 nagy programot valósítottak meg. Speciális foglalkozásaik: báberápija, bothmer torna, táncterápija, személyiségfejlesztő foglalkozások, konfliktusmegoldó kiscsoportos foglalkozások. A szociális foglalkoztatás (munka-rehabilitáció) keretében foglalkoztatható személyek száma 11 fő.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

Az **idősek otthonában** ellátottak száma tavaly a székhelyen átlagosan 107,41 fő (ebből 23,16 fő demens), idén félévkor 108,16 fő (22 fő demens) volt. A lakók valamennyien 50 éven felüliek, legtöbbször a 80-84 éves korosztályhoz tartoznak, 60 %-uk nő. Legtöbbször 8 általános iskolával rendelkeznek (54 %), az özvegyek aránya 92 %. Jellemzően öregségi nyugdíjban részesülnek (90 %), az öregségi nyugdíjminimum alatti jövedelemmel senki sem rendelkezik. A leggyakrabban előforduló megbetegedések pl.: ISZB, hypertonia, cukorbetegség, dementia, agyi infarktus. A lakók elsősorban látás, hallás valamint mozgásfogyatékosok. Saját lakással nem rendelkezik a lakók 85 %-a.

Míg a tavalyi év végén 17 fő, addig félévkor 14 fő várakozott az intézményi elhelyezésre. Az idén várakozók nemek szerinti megoszlása 50 – 50 %, életkor szerinti megoszlásuk változó, 6 fő 55-64 év közötti. A várakozók közül legtöbben 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, több mint felük özvegy, 64 %-uk öregségi nyugdíjas. 8 személy mozgáskorlátozott, leggyakrabban hypertonia, cukorbetegség, szív- és veseelégtelenség, Alzheimer-kór, dementia fordul elő, saját lakással többnyire nem rendelkeznek, a gyerekeiknél laknak.

A pszichiátriai betegek otthonában 2014. évben és 2015. I. félévében átlagosan 37 fő, a **fogyatékos személyek otthonában** tavaly átlagosan 45,66 fő, idén a félév végéig átlagosan 44,66 fő volt az ellátottak száma. A **nappali ellátást** tavaly átlagosan 13,2, idén félévig átlagosan 14,5 fő vette igénybe. Az ellátottak és az ellátásra várakozók demográfiai és szociális jellemzői a 3 ellátási forma tekintetében együttesen állnak rendelkezésre. E szerint idén félévkor az ellátásokat igénybe vevők 51 %-a nő, jellemzően 50-59 év közöttiek, 8 általános iskola alatti végzettséggel rendelkeznek, nőtlenek vagy hajadonok. Jövedelmüket tekintve legtöbben rokkantsági járadékban, családi pótlékban, majd fogyatékosági támogatásban és rokkantsági ellátásban részesülnek. A leggyakrabban előforduló megbetegedések: mentális retardáció, vizelet incontinencia, paranoid skizofrénia, epilepszia. Az ellátottak közül 32 fő középsúlyos, 20 fő súlyos, 10 enyhe fokban értelmi fogyatékos, mozgásszervi fogyatékos 6 fő, hallási fogyatékos 2 fő, látásfogyatékos 2 fő, halmozottan fogyatékos 6 fő, 3 személy autista.

Az ellátásra várakozók száma a tavalyi év végén 39 fő, idén félévkor 37 fő volt az ellátások tekintetében együttesen. A nők és férfiak aránya közel azonos, kor szerinti megoszlásuk változó, legtöbben a 40-44 év közötti korosztályhoz tartoznak, életkoruk általában 15-79 év közé esik. A rendelkezésre álló adatok alapján sokan 8 általános iskolai végzettségűek, főként nőtlenek/hajadonok és egyéb nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátásokban részesülnek. A várakozók között a leggyakrabban előforduló megbetegedés a skizofrénia, valamint a mentális retardáció és a szorongási zavarok. Lakáskörülményeiket tekintve vagy saját tulajdonú ingatlanban vagy más intézményben élnek.

A szolgáltatást érintő problémák

Az idősök otthonában ápolást, gondozást végző szakképzett személyek száma nem megfelelő. Az épület részben akadálymentes. Egyre több önellátásra képtelen személy érkezik az intézménybe, az ellátottak 70 %-a incontinens. Az ápolás, gondozás mellett a szakápolási feladatok is nőttek, az ellátottak egészségi állapota miatt.

A többi szolgáltatás tekintetében problémát jelent a tárgyi feltételek hiánya, azonban az 5 és 6 férőhelyes szobák számának csökkentése az épület adottságai miatt nem megvalósítható.

A korszerűsítési irányok

Az idősök otthonában a vallásgyakorlás megfelelő környezetben történő biztosításához imaszoba kialakítását tervezik, valamint kiemelt fontosságú feladat a nyílászárók cseréje, az épület szigetelése és karbantartása.

A többi bentlakásos ellátási forma esetében céljuk a nagy létszámú lakószobákban a férőhelyek csökkentése, imaterem és közösségi együttlétre alkalmas helyiség kialakítása, melyhez pályázati forrást szeretnének igénybe venni.

2. 3. Mikepércsi Humán Szolgáltató Otthon (Mikepércs)

Az idősek otthona 191 férőhelyes intézmény.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

2014. évben átlagosan 189 (ebből 42 fő demens) és 2015. I. félévében átlagosan 187 fő (ebből 48 fő demens) volt az ellátottak száma. A lakók aránya a 85-89 és a 65-69 éves korcsoportban a legmagasabb. A női ellátottak aránya 63 %. A lakók jellemzően 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, 46 %-uk özvegy, nyugdíjban részesülnek, melynek összege magasabb az öregségi nyugdíjminimumnál, azonban nem éri el a 100.000.- Ft-ot.

A leggyakrabban előforduló megbetegedések az ellátottak körében: érszűkület (70%), cukorbetegség (58 %), hypertónia (48 %), mozgásszervi megbetegedések, halmozottan fogyatékos 34 fő, mozgásfogyatékos 31 fő. Az intézménybe bekerülők legnagyobb részben szívvességi lakáshasználók (35%), jelentős még a saját lakóingatlanl rendelkezők aránya (33 %), valamint az albérletből érkezők (26 %) aránya is.

Az ellátásra várakozók száma az elmúlt év végén 9, idén félévkor 12 fő volt. A nők aránya kétszerese a férfiakénak, életkoruk 55-89 év közé esik, ezen belül főként a 70-79 évesek száma kiemelkedő. 8 általános iskola alatti végzettséggel rendelkeznek, legnagyobb számban özvegyek, valamennyien nyugdíjasok, egyéb szociális jellemzőiket tekintve hasonlóság mutatkozik az ellátottak összetételéhez.

A korszerűsítési irányok

Céljuk a fekvő és demens osztályok korszerűsítése, férőhelyek növelése.

2. 4. Nyíradonyi Ápolási Otthon (Nyíradony)

Az intézmény 1998. január 1. napjától működik 150 férőhelyen (ebből 8 fő emelt szintű ellátás) pszichiátriai betegek otthonaként, míg telephelyén 12 férőhelyen pszichiátriai betegek átmeneti ellátását biztosítja. Mindkét szolgáltatás ellátási területe országos, a szolgáltatói nyilvántartásban határozatlan idejű bejegyzéssel rendelkeznek. A személyi és tárgyi feltételek a jogszabályoknak megfelelnek.

A szolgáltatás teljes körű ápolást-gondozást nyújt olyan pszichiátriai betegek részére, akik akut kórházi kezelést nem igényelnek, de pszichiátriai szakvélemény alapján pszichiátriai intézeti elhelyezésük indokolt és javasolt. Az intézmény saját, 300 adagos konyhával rendelkezik. Az ápolás, gondozás 4 osztályon történik 2 és 4 ágyas szobákban. A lakószobák felszereltsége, berendezése kényelmes és praktikus. Imaterem, intim szoba, tágas parkok állnak az ellátottak rendelkezésére. Az épület akadálymentes, lift működik az emelet és a földszint között.

Az intézményben a hitélet gyakorlására nagy hangsúlyt fektetnek, de hagyományos rendezvényeiket is megtartják évről évre (farsang, anyák napja, nőnap, idősek hónapja, pünkösd, mikulás, karácsony stb.). Ezen kívül biztosítottak az igényeknek, érdeklődési körnek megfelelően szabadidős programok, kiscsoportos foglalkozások, nagycsoportos foglalkozások, egyéni beszélgetések, manuális tevékenységek.

2014. évben átlagosan 153 fő (3 emelt szintű) és 2015. I. félévében átlagosan 154 fő (3 emelt szintű) volt az ellátottak száma a tartós bentlakásos intézményben. Az átmeneti otthon az elmúlt 3 évben teljes kihasználtsággal működött.

A lakók száma a 85-89 és a 70-74 éves korcsoportban a legmagasabb. A női ellátottak aránya 65 %. Az iskolai végzettségükre jellemző, hogy 8 általános iskolai végzettséggel 33 %-uk rendelkezik, 19,7 %-uk nem fejezte be az általános iskolát, középfokú végzettsége az ellátottak 30,57 %-ának van, míg 19 fő felsőfokú végzettségű, 7 fő pedig nem folytatott általános iskolai tanulmányokat. A lakók 68,8 %-a özvegy, jellemzően emelt összegű családi pótlékban, rokkantsági nyugdíjban, nyugellátásban és fogyatékosági támogatásban részesülnek, jövedelmük átlagosan az öregségi nyugdíjminimum 2,7-szerese.

A pszichiátriai megbetegedések vagy a demencia kórkép minden ellátott esetében előfordul, leggyakoribb a vaszkuláris eredetű demencia. Nagy körképes pszichiátriai betegségek közül leggyakoribb a skizophrenia, paranoiditás, bipoláris zavar. Az intézmény ellátottjainál magas életkoruk miatt a multi morbiditás jellemző. A szív és érrendszeri betegségek a lakók közel 70 %-ánál fordulnak elő (hypertónia, ISZB, kardiomyopáthia, stroke), 50-60 %-ban jellemző a mozgásszervi megbetegedés, 10-12 % a daganatos betegségben szenvedők aránya, a diabetes előfordulása kb. 15 %. Az ellátottak állapotát jellemzi, hogy 97 fő inkontinens, teljesen ágyban fekvő és 24 órás ápolást, gondozást 9 fő igényel. Az intézmény ellátottjai közül 11 fő a fogyatékkal élők száma.

A lakók kb. 45 %-a rendelkezik saját tulajdonú lakással, illetve házzal. Ezek jellemzően felújításra szoruló, lelakott épületek. Vannak akik szívdességi lakáshasználók, gyerekeiknél élnek, illetve sok esetben nem lakás céljára szolgáló helyiségekben éltek az idős emberek.

Az ellátásra várakozók száma az elmúlt év végén 121, idén félévkor 72 fő volt. A nők aránya 69,4 %, életkorukat tekintve főként 80 év feletti, de a fiatalabb korcsoportokhoz (55-59, 65-69 évesek) tartozók száma is jelentős. Jellemzően 8 általános iskolai vagy középfokú végzettséggel rendelkeznek, özvegyek, főként nyugdíjban vagy rokkantsági nyugdíjban részesülnek. 5 fő jövedelme nem éri el az öregségi nyugdíjminimumot, a várakozók átlagos jövedelme az öregségi nyugdíjminimum 2,5-szerese. Minden ellátásra váró rendelkezik pszichiátriai szakvéleménnyel, a súlyos fokú demencia és a nagykörképes pszichiátriai betegségek előfordulása 50-50 %. A leggyakoribb betegségek: szív- és érrendszeri, mozgásszervi betegségek, diabétesz. 4 fogyatékos személy várakozik az ellátásra, főként mozgásszervi fogyatékosok.

A korszerűsítési irányok

Bár a személyi és tárgyi feltételek megfelelnek a jogszabálynak, a bútorzat és a felszerelési, használati tárgyak cserére szorulnak az elhasználódás miatt. Megoldott a karbantartás, valamint a nagy értékű műszaki berendezések karbantartása és cseréje, de szükség lenne egy új intézményi gépkocsira. Az állami támogatás megemlése enyhíthetné a finanszírozási gondokat.

2. 5. Pszichiátriai Betegek és Értelmi Fogyatékosok Otthona (Báránd)

Az intézmény 23 férőhelyes *pszichiátriai betegek otthonát* működtet, ahol az ápoló, gondozó munka szerves részét képezi a mentálhigiénés tevékenység. Nagy hangsúlyt fektetnek a prevencióra, számos szűrővizsgálatra kísérik ellátottjaikat, de képességeikhez igazodva különböző terápiák is biztosítottak: kreatív terápia, kulturális terápia, játékterápia, mentális terápia, zeneterápia. Számtalan programot kínálnak továbbá a szabadidő hasznos eltöltésére.

A *szenvedélybetegek otthona* 82 férőhelyen biztosít teljes körű ellátást. Az ellátottak többsége alkoholbeteg. Az intézmény célja, hogy az ellátottak teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, reintegrálódjanak a közösségbe, ennek érdekében a gondozás és a pszichoszociális rehabilitáció, tanácsadás minden formáját biztosítják. A személyközi kommunikáció hatékonyságának növelésén túl az életvitelhez szükséges készségek fejlesztése hozzájárulhat az agresszív viselkedés megváltoztatásához, a társaságban felkínált bódító hatású szerek elutasító készség kifejlesztéséhez és a depresszió kezeléséhez. 12 fő számára szociális foglalkoztatás (munka-rehabilitáció), külső foglalkoztató bevonásával fejlesztő-felkészítés is biztosított.

Az intézmény 3 férőhelyen *fogyatékos személyek otthonát* is működtet, mindhárom fő külső foglalkoztató általi szociális foglalkoztatásban (fejlesztő-felkészítő) részesül.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A *pszichiátriai betegek otthonában* 2014. évben átlagosan 23 fő és 2015. I. félévében átlagosan 24 fő volt az ellátottak száma. A lakók életkor szerinti megoszlása szóródik az egyes korcsoportok között. A legfiatalabb lakó 15-19 év közötti, a legidősebb 85-89 év közötti, az ellátottak többsége 50-74 év közötti. A férfi ellátottak aránya 72 %. A lakók jellemzően 8 általános iskolai vagy középfokú végzettséggel rendelkeznek, 64 %-uk hajadon/nőtlen.

Az ellátottak közül legtöbben rokkantsági ellátásban, majd rehabilitációs ellátásban és öregségi nyugdíjban részesülnek. 15 személynél jelentkezik valamilyen megbetegedés, leggyakrabban magas vérnyomás vagy inkontinencia, de előfordul légzőszervi megbetegedés és cukorbetegség is.

A várakozók száma a tavalyi év végén 16, idén félévkor 17 fő volt. 70 %-uk férfi, a várakozók főként az 50-54 éves korosztályból kerülnek ki. Jellemzően 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, 70 %-uk özvegy, a jövedelmi viszonyokat tekintve legtöbben megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülnek, vagy nem rendelkeznek jövedelemmel. A várakozók közül 2 fő értelmi fogyatékos, a schizophrénia és a szorongás a leggyakrabban előforduló megbetegedések. Más intézményben él a várakozók 35 %-a, saját ingatlanulajdonnal (egész vagy résztulajdon) 29 %-uk rendelkezik.

A *szenvedélybetegek otthonában* 2014. évben átlagosan 82 fő és 2015. I. félévében átlagosan 83 fő volt az ellátottak száma. Jellemzően a 60-64 és az 55-59 éves korcsoportban legmagasabb a számuk. A férfi ellátottak aránya 77 %. A lakók főként középfokú végzettségűek (52 %), 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik az ellátottak 31 %-a, hajadon/nőtlen a 41 %-uk, és 37 %-uk elvált.

Rokkantsági ellátásban 36 fő, rehabilitációs ellátásban 15 fő, öregségi nyugdíjban 12 személy részesül. Munka-rehabilitációs foglalkoztatásban részt vesz 12 személy, fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban 9 személy. A leggyakrabban előforduló megbetegedések az ellátottak körében a légzőszervi megbetegedések, neurológiai megbetegedések, inkontinencia. A lakók egy része mozgásszervi, illetve látásfogyatékos.

2014. év végén 90 fő, idén félévkor 95 fő várakozott intézményi elhelyezésre, 83 %-uk férfi, legtöbben a 60-64 éves, majd az 55-59 éves és a 65-69 éves korosztályból. Jellemzően 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, 44 %-uk elvált, 34 %-uk nőtlen/hajadon. A legtöbb ellátott megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesül, de magas a nyugellátásban és aktív korúak ellátásában részesülők száma is, 10 főnek nincs jövedelme. Alkohol dependencia, depressziós zavar, alkohol okozta demencia és személyiségzavar a leggyakrabban előforduló megbetegedések. A várakozók közül 7 fő mozgásfogyatékos, 4 személy értelmi, 2 fő látás, 1 hallási fogyatékos. A lakáskörülmények tekintetében igen nagy szórás tapasztalható, saját vagy résztulajdonú ingatlanban, szívésségi lakáshasználóként vagy rokonoknál, más intézményben a várakozók 23-23 %-a él, ugyancsak 23 % a hajléktalanok aránya, albérletben 3 %-uk lakik.

A fogyatékos személyek otthona teljes kihasználtsággal működik. Az ellátottak életkora 35-44 (2 fő) és 55-59 év (1 fő) közé esik. 2 személy nő, ők 8 általános iskola alatti végzettséggel rendelkeznek, a férfi ellátott 8 általános iskolát végzett. Valamennyien egyedülállóak és rokkantsági járadékban részesülnek, 2 fő családi pótlékot is kap. Az értelmi fogyatékosokhoz 2 fő esetben légzőszervi megbetegedés is társul, mindketten dohányoznak.

A szolgáltatást érintő problémák

A szenvedélybetegek otthonában a szakmai létszám tekintetében a szakfeladatot végzők száma a jogszabályi előírás alatt van, ennek ellenére igyekeznek a feladatot megfelelő színvonalon ellátni.

A Pszichiátriai Betegek és Értelmi Fogyatékosok Otthona több telephellyel is rendelkezik.

A Fogyatékosok és Pszichiátriai Betegek Ápoló - Gondozó Otthona Szerep-Hosszúhát 0120. hrsz. alatt található, pszichiátriai betegek (35 férőhelyen) és értelmi fogyatékosok (20 férőhelyen) részére nyújt teljes körű ellátást. A **fogyatékosok otthona** az ellátottak számára a humán tevékenységek teljes skáláját felölelő gyógyító foglalkoztatást, valamint szocioterápiát, foglalkoztató terápiát, kreatív és művészeti terápiát, sportolási lehetőséget biztosít. Szociális foglalkoztatás keretében 1 fő számára munka-rehabilitációra, illetve külső foglalkoztatón keresztül fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásra is lehetőség van.

A pszichiátriai betegek otthonában az ellátottak számára adott a kreatív foglalkozásokon, olvasóköron, kiscsoportos foglalkozásokon való részvétel, de lehetőség van zenehallgatásra, zenére festésre, működik színjátszó kör és játékfoglalkozásokat, valamint mozgás és táncfoglalkozásokat, művészeti foglalkozásokat is tartanak.

A szocioterápia, képességfejlesztő foglalkoztatás kiegészül a hagyományos szabadidős foglalkoztatásokkal (kerti főzés, horgászat stb.), mozgásterápiás, biblioterápiás, művészetterápiás, kreatív terápiás tevékenységekkel. Szociális foglalkoztatás keretében 4 fő

számára munka-rehabilitációra, illetve külső foglalkoztatón keresztül fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásra is lehetőség van.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A **fogyatékos személyek otthonában** 2014. évben és 2015. I. félévében átlagosan 20 fő volt az ellátottak száma. A lakók közül legtöbben az 55-59 éves korosztályhoz tartoznak, a nemek aránya közel azonos. Az ellátottak 76 %-a 8 általános iskola alatti végzettséggel rendelkezik, 95 %-uk nőtlen/hajadon, jellemzően rokkantsági járadékban, árvaellátásban, rokkantsági ellátásban, és szociális segélyben részesülnek, 1 fő munka-rehabilitációban, 1 fő fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban vesz részt. A leggyakrabban előforduló megbetegedések: emésztőrendszeri és légzőszervi megbetegedések. 15 személy értelmi fogyatékos, 6 fő halmozottan fogyatékos, 3 fő mozgásfogyatékos. Saját lakástulajdonnal 3 személy rendelkezik.

A várakozók száma a tavalyi év végén és félévkor is 2 fő volt, a nemek aránya azonos, mindketten a 35-39 éves korosztályba tartoznak, a 8 általános iskolát speciális tantervű osztályban végeztek, egyedülállóak, emelt összegű családi pótlékban részesülnek, mindketten értelmi fogyatékosok, melyhez mentális retardáció, illetve bifokális affektív zavar és személyiségzavar társul. Egyikőjük hajléktalan, a másik várakozó intézményben él.

A **pszichiátriai betegek otthonában** 2014. évben 35 fő, 2015. I. félévében átlagosan 36 fő volt az ellátottak száma. A lakók közül legtöbben az 50-64 éves korosztályhoz tartoznak, a férfi ellátottak aránya 58,3 %, 8 általános iskolai végzettséggel a lakók 75 %-a rendelkezik. Jellemzően egyedülállóak (66,7 %-uk nőtlen/hajadon), legtöbben rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban részesülnek, 4 fő munka-rehabilitációban, 1 fő fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban vesz részt. A leggyakrabban előforduló megbetegedések: keringési, valamint légzőszervi megbetegedések. Több esetben a keringési megbetegedéshez diabetes vagy emésztőszervi megbetegedés is társul (2-2 fő). 4 személy értelmi fogyatékos és 1 fő mozgásfogyatékos. Saját lakástulajdonnal 3 személy rendelkezik.

A várakozók száma a tavalyi év végén 25 fő, idén félévkor 26 fő volt, a nemek arányát tekintve a férfi várakozók vannak többen (65,4 %). Legtöbben az 50-54 és 55-59 év közötti korosztályból kerülnek ki, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülnek, jellemzően 8 általános iskolát végeztek, egyedülállóak. Többségük jövedelme az öregségi nyugdíjminimumot meghaladja. A leggyakrabban előforduló betegségek: paranoid skizofrénia (10 fő), skizofrénia (9 fő), személyiségzavar (6 fő), depresszió (5 fő), szorongás (5 fő), mentális retardáció (4 fő). A várakozók közül 4 személy értelmi fogyatékos és 1 fő mozgásszervi fogyatékos. 13 személy más intézményben él, szívésségi lakáshasználó vagy rokonoknál lakik 6 fő, csupán 5-en rendelkeznek saját tulajdonú vagy résztulajdonú lakással, 2 személy albérletben lakik.

A szolgáltatást érintő problémák

Jelenleg a feladatellátást szolgáló épület nem akadálymentes, illetve a lakószobákban elhelyezett szám meghaladja a jogszabály szerint elhelyezhető személyek számát. Fontosnak tartják ezért a tárgyi feltételek javítását, az akadálymentesítés biztosítását pályázati lehetőségek igénybe vételével.

Ugyancsak **fogyatékos személyek otthonát** működtet az intézmény a **Szerep-Hosszúhát 097. hrsz.** alatti épületben 75 férőhelyen. A **Fogyatékosok Ápoló-Gondozó Otthona** a felnőtt korú fogyatékos személyek teljes körű ellátása mellett szervezi a szinten tartó, képességfejlesztő, szociális foglalkoztatásukat, továbbá sport – és szabadidős tevékenységeket biztosít. A munka-rehabilitációban foglalkoztatható személyek száma 10 fő, külső-foglalkoztató bevonásával fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban 11 személy vesz részt.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A **fogyatékos személyek otthonában** 2014. évben és 2015. I. félévében átlagosan 75 fő volt az ellátottak száma. A lakók közül legtöbben a 45-49 éves, majd az 55-59 éves korosztályhoz tartoznak, a férfiak aránya 56 %. Az ellátottak 67 %-a 8 általános iskola alatti végzettséggel rendelkezik, 94 %-uk nőtlen/hajadon, jellemzően rokkantsági járadékban (32 fő), árvaellátásban, rehabilitációs ellátásban részesülnek. A leggyakrabban előforduló megbetegedések: keringési és légzőszervi megbetegedések. Az értelmi fogyatékoság mellett néhány személynél halmozott (5 fő), mozgás, beszéd, hallás fogyatékoság (4-4 fő) is előfordul. Saját lakástulajdonnal 5 személy rendelkezik.

A várakozók száma a tavalyi év végén 9 fő, félévkor 7 fő volt, az idén várakozók valamennyien férfiak, életkoruk 15-54 év között van. 8 általános iskolát végzett 71 %-uk, 86 %-a a várakozóknak nőtlen, főként emelt összegű családi pótlékban vagy nyugdíjszerű ellátásban részesülnek. A várakozók értelmi fogyatékosok, közöttük a mentális retardáció fordul elő legnagyobb arányban. Szívességi lakáshasználó vagy rokonoknál lakik 3 fő, 4-en másik intézményben élnek.

A **Pszichiátriai Betegek Átmeneti Otthona a Szerep-Hosszúhát 098/7. hrsz.** alatti épületben, 20 férőhellyel működik. Az egyéni beszélgetések, a kiscsoportos és nagycsoportos foglalkozások alkalmával a mentálhigiénés csoport felméri az ellátottak szükségleteit, és a lehetőségekhez mérten igyekeznek az igények alapján összeállítani a szabadidős programokat és foglalkozásokat. A várakozók magas száma alapján az ellátási forma iránt jelentős igény mutatkozik.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A **pszichiátriai betegek átmeneti otthonában** 2014. évben és 2015. I. félévében átlagosan 20 fő volt az ellátottak száma, vagyis teljes kihasználtsággal működik. A lakók közül legtöbben az 50-59 éves korosztályhoz tartoznak, a nemek aránya közel azonos, némi többlet mutatkozik a férfiak javára. Többnyire 8 általános iskolai (44 %) vagy középfokú végzettséggel (37 %) rendelkeznek, özvegy vagy elvált 33-33 %-uk, az egyedülállók aránya 30 %. Jövedelem szerint az összetétel elég változó, legtöbben azonban rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban, ezt követően öregségi nyugdíjban részesülnek. Legnagyobb arányban magas vérnyomás betegség fordul elő az ellátottak körében, 6 fő mozgás, 2 fő látásfogyatékos, 1 személy hallásfogyatékos. Saját lakóingatlanlansal csupán 2 személy rendelkezik.

A várakozók száma a tavalyi év végén 27, félévkor 31 fő volt, a nemek aránya közel egyforma, bár itt is némi többlet mutatkozik a férfiak javára (54 %). Életkorukat tekintve nagyon változó az összetétel, az idősebb korosztályok mellett a 25-29 éves várakozók száma sem elhanyagolható, a legfiatalabb várakozó 15-19 év közötti (1 fő). 8 általános iskolát végzett 84 %-uk, 55 %-a a várakozóknak hajadon/nőtlen. Legtöbben megváltozott munkaképességű személyek ellátásában, majd nyugdíjszerű szociális ellátásban és aktív korúak ellátásában vagy nyugellátásban részesülnek. A várakozók közül 5 – 5 fő értelmi és mozgásszervi fogyatékos, betegségként főként schizofrénia, szorongás, paranoid schizofrénia vagy depresszió fordul elő. Saját ingatlantulajdonnal (saját vagy résztulajdon) 11 fő rendelkezik, míg 10 személy rokonoknál lakik vagy szíveségi lakáshasználó.

2. 6. Idősek Otthona (Hajdúszoboszló)

Az intézmény 240 férőhelyes, 5 osztály került kialakításra. Az idősek otthona 190 férőhelyes, ebből 70 férőhelyen demens személyeket látnak el, valamint 50 férőhelyes pszichiátriai betegek otthonát is működtetnek. Számos programot szerveznek a lakók részére.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

2014. évben és 2015. I. félévében mind az idősek otthona, mind a pszichiátriai betegek otthona teljes kihasználtsággal működött az átlagos ellátotti adatok alapján. Az intézmény lakói közül legtöbben (20 %) a 75-79 éves korosztályhoz tartoznak, őket a 85-89 éves korosztály követi (15%). A nemek aránya közel azonos (férfiak: 57,5 %, nők: 42,5 %). Többnyire 8 általános iskolai végzettséggel (65 %) rendelkeznek, 70 %-uk özvegy. Nyugellátásban részesül az ellátottak 77 %-a, rendszeres szociális ellátásban 13 %-uk, megváltozott munkaképességű a lakók 10 %-a. A szív- és érrendszeri megbetegedések előfordulási aránya 92 %, keringési betegségekben az ellátottak 70 %-a szenved, de előfordul mozgásszervi (67 %) és emésztőrendszeri megbetegedés (25 %), valamint demencia és pszichiátriai megbetegedés (50-60 %) is. Az ellátottak közül mozgásszervi fogyatékos 31 fő, látásfogyatékos 7 fő, értelmi fogyatékos 5 fő. A lakók többsége nem rendelkezik ingatlannal, 22 %-uk szíveségi lakáshasználó volt, 12,5 %-uknak van ingatlan vagy tulajdonjoga, 3,5 %-uk albérletből érkezett.

A várakozók száma a tavalyi év végén 70, félévkor 88 fő volt. Idén félévkor a férfiak aránya 65 %. Életkorukat tekintve legtöbb ellátásra várakozó a 80-84 éves és a 85-89 éves korcsoportokba tartozik. 8 általános iskolát végzett, illetve szakmunkás végzettségű a várakozók 68 %-a, 79 %-uk özvegy vagy házastársától külön él, 76 %-uk nyugellátásban részesül. A megbetegedések tekintetében leggyakrabban a várakozók körében a szív- és érrendszeri megbetegedések fordulnak elő (90 %), valamint keringési (75 %) és mozgásszervi (70 %) betegségek, 1 fő látásfogyatékos és 2 fő mozgásszervi fogyatékos. Ingatlannal vagy tulajdonjoggal a várakozók 71 %-a rendelkezik.

A szolgáltatást érintő problémák

A tárgyi feltételek nem biztosítottak teljes körűen, az épület folyamatos felújítást, karbantartást igényel. Tervezik az intézmény tetőszerkezetének szigetelését, ráépítést, a nyílászáróinak cseréjét, az energiahordozók korszerűsítését, a belső terek burkolását, bútorok és berendezési tárgyak beszerzését. Bár a személyi feltételek megfelelnek a

jogszabályi előírásoknak, az ellátottak fizikai állapota és gondozási szükséglete több dolgozó alkalmazását indokolná.

2. 7. Fogyatékosok Otthona (Komádi)

A fogyatékos személyek otthona egy új, tetőteres, akadálymentesített, 137 fő befogadására alkalmas kétszintes épületben működik, 2-4 ágyas szobákkal. A befogadott férőhelyek száma 135. A kulturális, szabadidős, sport és közösségi programok szervezését segíti a parkosított udvar, futball pálya és szalonnasütő. A mentálhigiénés csoport munkájához és az ápolási-gondozási feladatok ellátásához számos modern technikai berendezés áll rendelkezésre. Az intézmény minden évben megrendezi Kulturális Bemutatóját, melyen a lakóotthonokban élő fiatalok is részt vesznek. A rendezvény célja, hogy a városban élők is megismerhessék az intézmény lakóit. A rendezvény eszköze az előítélet elleni küzdelemnek és alkalmat teremt a szemléletformálásra is. Munka-rehabilitációt is biztosítanak, a foglalkoztatható személyek száma 16 fő.

Az intézménnyel egy telken, de külön helyrajzi szám alatt működnek a **Bodza, Cédrus, Gesztenye és Platán Lakóotthonok**, melyek összesen 48 (4x12) férőhelyen biztosítják a fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú ellátását lakóotthoni formában. Az otthon rendezvényeibe bekapcsolódnak, azonban számos játékos és sport versenyt, túrákat és egyéb programot szerveznek kifejezetten a lakóotthonokban élők számára. A munka-rehabilitációban foglalkoztatható személyek száma 29 fő, a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásba bevonható személyek száma 18 fő.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A fogyatékos személyek otthonában 2014. évben 135 fő, 2015. I. félévében 136 fő volt az ellátottak átlagos száma. A lakók 43 %-a 25-39 év közötti, 39 %-uk 40-59 éves. A férfi ellátottak aránya 65 %. Jellemzően 8 általános iskola alatti végzettséggel rendelkeznek, nőtlenek/hajadonok. Az ellátottak többsége két vagy három típusú jövedelemmel is rendelkezik egy időben, az emelt összegű családi pótlék (87 fő), illetve a fogyatékosági támogatás (37 személy) mellett nyugdíjszerű ellátásban részesülnek (124 fő), 8 fő szociális foglalkoztatásban is részt vesz. Jövedelmük összege jellemzően 50.001-60.000.- Ft közötti. A leggyakrabban előforduló megbetegedések: incontinenca, epilepsia, anaemia, hypercholesterinaemia, hypertonia. Magas a halmozottan fogyatékos személyek száma (96 fő), különösen a középsúlyos és súlyos mentálisan sérült lakók között. A súlyos értelmi fogyatékoság mellé leggyakrabban beszéd (58 fő) és mozgásfogyatékoság (32 fő) társul. Az ellátottak 50 %-a középsúlyos, 39 %-a súlyos és 11 %-a enyhe fokban sérült.

A várakozók száma a tavalyi év végén 13, félévkor 12 fő volt, az idén várakozók 92 %-a férfi, életkorukat tekintve az ellátottakhoz hasonlóan ők is főként a fiatalabb korosztályokból kerülnek ki. A 15-34 év közöttiek aránya 75 %, 3 várakozó 40-44 év közötti. Az ellátásra várakozók fele 8 általános vagy az alatti iskolai végzettséggel rendelkezik, fele 9, 10 vagy 12 osztályt végzett, valamennyien egyedülállóak, a jövedelmük típusát tekintve az összetétel az ellátottakéhoz hasonló, azonban 1 fő munkabérrel is rendelkezik. 58 %-uk középsúlyos értelmi fogyatékos. Lakóingatlanuk vagy tulajdoni hányaduk nincs.

A lakóotthonokban 2014. évben 46 fő, 2015. I. félévében 48 fő volt az ellátottak átlagos száma. A lakók 20-54 év közöttiek, legtöbben a 25-29, majd a 40-44 és 20-24 éves korcsoportokba tartoznak. A férfi ellátottak aránya 62,5 %. 19 személy vesz részt munka-rehabilitációban, 15-en fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban. Főként emelt összegű családi pótlékban (35 fő) és nyugdíjszerű ellátásokban (30 fő) részesülnek, azonban 2 fő fogyatékosági támogatást, ugyancsak 2 fő rendszeres szociális segítyt kap. A leggyakrabban előforduló megbetegedések: gastro-enterális betegségek, hypercholesterinaemia, hypertonia. A halmozottan fogyatékos személyek száma 5 fő, hárman hallási fogyatékosok, 1-1 személy beszéd és mozgásfogyatékos. Enyhe értelmi fogyatékos 33 fő, közép súlyos értelmi fogyatékos 15 lakó.

A várakozók száma a tavalyi év végén 4, félévkor 3 fő volt, többségében férfiak 12 osztály végzettséggel, életkoruk 15-29 év között van, valamennyien egyedülállóak. Jövedelmük típusát tekintve 2 személy rokkantsági járadékban, 1-1 fő pedig magasabb összegű családi pótlékban részesül, 1 fő jövedelemmel nem rendelkezik. Valamennyien értelmi fogyatékosok, epilepsiában szenvednek, 2 főnél közepes mentális retardáció is előfordul. Jövedelmüket tekintve összetételük az ellátottakéhoz hasonló, azonban 1 fő munkabérrel is rendelkezik. 58 %-uk közép súlyos értelmi fogyatékos. Lakóingatlanuk vagy tulajdoni hányaduk nincs.

A szolgáltatást érintő problémák

Az otthon súlyos fogyatékosokat ellátó részlegében élő halmozottan sérült személyek ápolási szükségleteinek kielégítése nagyon nehéz feladat, mely megterheli a dolgozókat. Gondozásukhoz a szakképzett személyzet létszámának emelésére lenne szükség, azonban a jelenlegi finanszírozás mellett ez nehezen megoldható.

A ruházat, a textília, valamint a berendezési és felszerelési tárgyak folyamatos cserére szorulnak, melyek pótlása jelentősen megterheli az intézmény költségvetését.

A várakozók száma alapján a szolgáltatásokra folyamatos igény mutatkozik. Legsürgetőbb feladat a súlyos, közép súlyos és halmozottan fogyatékos személyek ellátásának megoldása. Ezen túl a fogyatékos személyek ellátásának területén problémának érzik azt is, hogy a 18. életévet betöltött, családi kapcsolatokkal rendelkező ellátottak gondozása a kiskorú fogyatékos személyeket ellátó intézményekben nem megoldható, így a fogyatékos gyermekeket nevelő családokra nagy teher nehezedik, ami oda vezet, hogy megoldásként a fogyatékos személyek tartós bentlakásos intézményeiben próbálják elhelyezni gyermeküket. A lakóotthonokat érintő terveik között szerepel a támogatott lakhatási forma kialakítása. A szociális foglalkoztatás tevékenységi köreire épülő átképzések, szakmai felkészítések, tanfolyamok szervezése – megfelelő tanárok, mesteremberek bevonásával – is a lakóotthonokban élő fiatalok fejlődését szolgálná álláspontjuk szerint.

2. 8. Szakosított Ellátást Végző Központ (Derecske)

A Központ 31 férőhelyen (ebből 5 emelt szintű) **fogyatékos személyek otthonát** működtet, **a pszichiátriai betegek otthonának** engedélyezett férőhelyszáma 23 (ebből 3 emelt szintű). Fentiekén túl **rehabilitációs intézményeket** is működtetnek, **fogyatékos személyek** részére 11 (ebből 2 emelt szintű) férőhelyen, valamint **pszichiátriai betegek számára** 3 férőhelyen. A lakók elhelyezése 2 ágyas szobákban történik. Az intézményben a foglalkozások lebonyolításához foglalkoztató, zeneszoba, kreatív fejlesztő szoba, kerámiaműhely,

szövműhely, kondicionáló terem áll rendelkezésre. Szociális-foglalkoztatás keretében 17 személy számára biztosíthatnak munka-rehabilitációt, a fejlesztő-felkészítésben foglalkoztatható személyek száma 12 fő.

Az intézmény **Morgó tanya 1.** szám alatti telephelyén további 50 férőhelyes **fogyatékos személyek otthona**, valamint 42 férőhelyes **pszichiátriai betegek otthona** működik. Az ellátottak elhelyezése 2 épületben történik, melyeket gondozott park vesz körül. Terápiás célra snoezelen szoba, tornaterem és foglalkoztató műhelyek kerültek kialakításra. A szociális foglalkoztatás keretében foglalkoztatható személyek száma 44 (munka-rehabilitáció: 35 fő, fejlesztő-felkészítés: 9 fő).

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

A fogyatékos személyek otthonában 2014. évben és 2015. I. félévében 31 fő volt az ellátottak átlagos száma. A lakók életkora 25-54 év közé esik, ezen belül az egyes, 5 évet felölelő korcsoportokban közel azonos az ellátottak száma, a nemek aránya is közel azonos, némi többlet mutatkozik a férfiak javára. Az ellátottak 93,5 %-a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik, 96,7 %-uk nőtlen/hajadon. Legtöbben emelt összegű családi pótlékban, valamint rokkantsági járadékban részesülnek, 18 személy szociális foglalkoztatásban (munka-rehabilitáció: 11 fő, fejlesztő-felkészítés: 7 fő) vesz részt. Az ellátottak közül enyhe értelmi fogyatékos 19 személy (közülük 2 fő súlyos mozgáskorlátozott, 1 fő hallássérült), közép súlyos 10 fő és súlyos értelmi fogyatékos 2 fő (közülük 1 fő halmozottan fogyatékos). Enyhe mentális retardáció 19 személy, közepesen súlyos 10 személy, súlyos 2 személy esetében fordul elő (ebből 1 fő Down szindrómás).

A várakozók száma a tavalyi év végén és idén félévkor is 5 fő volt, 80 %-uk férfi, valamennyien 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, inaktívak és egyedülállóak. 80 %-uk 30-34 év közötti, 1 fő 50-54 év közötti. A várakozók közül enyhe értelmi fogyatékos 1 személy, közép súlyos 2 személy, súlyos értelmi fogyatékos 1 fő. 4 ellátásra várakozó szüleivel él, 1 fő más intézményben.

A pszichiátriai betegek otthonában 2014. évben és 2015. I. félévében 23 fő volt az ellátottak átlagos száma. A lakók életkora 30-79 év közé esik, korcsoportos megoszlásuk változó, legtöbb ellátott a 40-44 éves korosztályból kerül ki (22 %), de közel hasonló az 55-59 és 60-64 évesek arány is (17 - 17 %). A nemek aránya is közel azonos, némi többlet mutatkozik a férfiak javára (52 %). Az ellátottak 56,5 %-a 8 általános iskolai, 30,4 %-uk középfokú végzettségű. 61 %-uk nőtlen/hajadon, 39 %-uk elvált. Legtöbben rokkantsági járadékban (78 %) részesülnek, 10 személy szociális foglalkoztatásban (munka-rehabilitáció: 7 fő, fejlesztő-felkészítés: 3 fő) vesz részt. A leggyakrabban előforduló betegség a paranoid schizophrenia, mozgásában súlyosan korlátozott 1 személy.

A várakozók száma a tavalyi év végén 8, idén félévkor 7 fő volt, 86 %-uk férfi, valamennyien 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, inaktívak és 71 %-uk nőtlen. 57 %-uk 30-34 év, 1 fő 40-44 év közötti, 2 várakozó 50-54 év közötti. Legtöbben (86 %) rokkantsági járadékot (közülük 1 fő fogyatékosági támogatást is) kapnak, 1 várakozó pedig rokkantsági ellátásban részesül. A várakozók körében leggyakrabban előforduló betegség a paranoid schizophrenia. 1 személy mozgásában súlyosan korlátozott. Lakástulajdonnal a várakozók 43 %-a rendelkezik.

A **fogyatékos személyek rehabilitációs intézményében** 2014. évben 10 (ebből emelt szinten 2 fő) és 2015. I. félévében 5 fő (ebből emelt szinten 2 fő) volt az ellátottak átlagos száma. A féléves adatok szerint a lakók 80 %-a életkora szerint 20-29 év közötti, 1 fő a 45-49 éves korcsoportba tartozik. 80 %-uk férfi, valamennyien 8 általános iskola alatti végzettségűek, 4 fő nőtlen, 1 személy elvált. Rokkantsági járadékban 1 fő részesül, 4 fő fejlesztő-felkészítésben vesz részt, munkabérrel rendelkezik. Az ellátottak enyhe fokú értelmi fogyatékosok.

A várakozók száma a tavalyi év végén 6, idén félévkor 3 fő volt. Életkorukat tekintve 20-29 év közöttiek, 67 %-uk férfi, valamennyien 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, inaktívak, egyedülállók, enyhe fokú értelmi fogyatékosok. 2 személy aktív korúak ellátásában részesül, 1 fő nem rendelkezik jövedelemmel. 2 várakozó szüleivel él, 1 fő más intézményben.

A **pszichiátriai betegek rehabilitációs intézményében** 2014. évben és 2015. I. félévében 3 fő volt az ellátottak átlagos száma. A féléves adatok szerint 2 lakó 40-49 év közötti, 1 személy 55-59 év közötti. Az ellátottak valamennyien nők, 8 általános iskolai végzettségűek. 1 fő rehabilitációs járadékban, 2 fő rokkant járadékban részesül és csökkent munkaképességű munkavállalóként munkabérben.

A várakozók száma a tavalyi év végén 6, idén félévkor 4 fő volt. Életkorukat tekintve 30-44 év közöttiek, valamennyien férfiak, 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, nőtlenek és aktív korúak ellátásában részesülnek. 3 várakozó szüleivel él, 1 fő más intézményben.

A **Morgó tanyai fogyatékos személyek otthona** 2014. évben és 2015. I. félévében is teljes kihasználtsággal működött. A lakók életkora változó, legtöbbször (16 %) a 40-44 éves korosztályhoz tartoznak, a nők aránya 58 %. Az ellátottak 84 %-a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik, 92 %-uk nőtlen/hajadon. Legtöbbször emelt összegű családi pótlékban, valamint rokkantsági járadékban részesülnek, 16 személy szociális foglalkoztatásban (munka-rehabilitáció: 15 fő, fejlesztő-felkészítés: 1 fő) vesz részt. Az ellátottak közül enyhe értelmi fogyatékos 15 személy (közülük 2 fő mozgásszervi fogyatékosban is szenved), középsúlyos 26 fő (közülük hárman látás fogyatékosok) és súlyos értelmi fogyatékos 9 fő (közülük 1 fő halmozottan fogyatékos). Saját ingatlanulajdonnal 4 fő rendelkezik.

A várakozók száma a tavalyi év végén 7 fő, idén félévkor 6 fő volt. 67 %-uk férfi, többségében 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, inaktívak és egyedülállók. Életkorukat tekintve a legfiatalabb várakozók 20-24 év közöttiek, a legidősebb várakozó a 65-69 éves korcsoportba tartozik, többségük rokkantsági járadékban részesül. A várakozók közül középsúlyos értelmi fogyatékos 5 fő (közülük 1 fő hallássérült, 1 fő látáskárosult) és súlyos értelmi fogyatékos 1 fő. 3 ellátásra várakozó szüleivel él, 3 fő más intézményben.

A **Morgó tanyai pszichiátriai betegek otthona** 2014. évben és 2015. I. félévében is teljes kihasználtsággal működött. A lakók életkora 25-84 év között szóródik, legtöbb ellátott a 60-64 éves korosztályból kerül ki (19 %), de közel hasonló az 55-59 évesek aránya is (14 %). A

női ellátottak aránya 81 %, 8 általános iskolai végzettségű az ellátottak 88 %-a, 57 %-uk nőtlen/hajadon, 28 %-uk elvált. Legtöbben rokkantsági járadékban részesülnek, 7 személy szociális foglalkoztatásban (munka-rehabilitáció: 6 fő, fejlesztő-felkészítés: 1 fő) vesz részt. A leggyakrabban előforduló betegség a paranoid schizophrenia, mozgásfogyatékos 1 fő.

A várakozók száma a tavalyi év végén 9, idén félévkor 7 fő volt. 86 %-uk férfi, valamennyien 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, inaktívak és 71 %-uk nőtlen. A legfiatalabb várakozó 25-29 év, a legidősebb 60-64 év közötti. Rokkant nyugdíjas a várakozók 57 %-a, aktív korúak ellátásában részesül 43 %-uk. A leggyakrabban előforduló betegség a paranoid schizophrenia, lakástulajdonnal 2 fő rendelkezik.

2. 9. A Segítséggel Élők Otthona (Hajdúnánás) fogyatékos személyek tartós bentlakásos intézménye, mely ellátási szerződés keretében biztosít ellátást 13 férőhelyen értelmi fogyatékosok számára. A lakók elhelyezése 1-2-3 ágyas szobákban történik.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

Az elmúlt két évben és idén félévkor is teljes kihasználtsággal működött az intézmény. A lakók életkora 25-59 év között szóródik, legtöbb ellátott a 25-34 éves korosztályból kerül ki. A női ellátottak aránya nagyobb, főként 12 osztályos speciális szakiskolát végeztek, minden ellátott nőtlen/hajadon, rendszeres pénzellátásban részesülnek.

A várakozók száma a tavalyi év végén 25, idén félévkor 28 fő volt (27 fő értelmi fogyatékos, 1 fő pszichiátriai beteg), a nemek aránya közel hasonló, szociális jellemzőiket tekintve is hasonlóság mutatkozik az ellátottak összetételéhez, azonban a várakozók közül 12 fő nem rendelkezik jövedelemmel. Többségében közép súlyos vagy enyhe fokú fogyatékkal élnek, 4 személy súlyos fogyatékos.

A szolgáltatást érintő problémák

Nehezíti az intézmény működését, hogy az állami támogatás összege évek óta nem emelkedett, azonban a fenntartási költségek igen. Az ellátottak által fizetett térítési díjak összege alacsony, sokan egyáltalán nem rendelkeznek jövedelemmel, a támogatott munkahelyekre hosszú távon nem lehet számítani. A fenntartó szociális foglalkoztató építését tervezi (farmgazdálkodás kialakítása: növénytermesztés, állattartás).

Az állami fenntartású szociális intézményeknél megjelenő hiányosságok és az intézmények fejlesztésére vonatkozó elképzelések

Megállapítható, hogy szinte valamennyi szakosított ellátást nyújtó intézményben kialakult várakozó lista, van olyan intézmény, ahol a 90 főt is meghaladja a várakozók száma. Az igények alapján tehát férőhely bővítésre vagy új intézmények létrehozására lenne szükség, szinte valamennyi ellátási forma esetében.

Az SzGyF nagy hangsúlyt fektet a fenntartásában lévő intézményrendszer fejlesztésére, korszerűsítésére. Ennek érdekében 2014. évben a Debreceni Terápiás Ház IV. ápolási részlegének épülete került felújításra. Az intézmény szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése határozott idejű. Rövid-, és hosszú távú terveik között szerepel ezért a tárgyi

feltételek teljes körű biztosítása a határozatlan idejű bejegyzés érdekében, valamint az intézményi férőhelyek kiváltása a jogszabályoknak megfelelően.

Tekintettel arra, hogy a különböző szolgáltatást biztosító épületek régiek, ebből fakadóan állapotuk is rendszeres karbantartást, felújítást igényel. Energetikai szempontból sem igazán felelnek meg a jelen kor követelményeinek, emiatt is korszerűsítésre szorulnak. Ezen munkálatok azonban nagyobb ráfordítást igényelnek, melyet a szűkös költségvetés nem tud biztosítani. Az SzGyF folyamatosan nyomon követi a pályázati lehetőségeket, keresi további forráslehetőségek bevonását.

A kötelezően ellátandó feladatok közül jelenleg nem biztosított:

- fogyatékos személyek gondozóháza,
- szenvedélybetegek átmeneti otthona,
- pszichiátriai betegek lakóotthona,
- szenvedélybetegek lakóotthona,
- szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye.

A városunkban korábban működő, azonban az intézmények állami átvétele után megszűnt fogyatékos személyek gondozóháza átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény szolgáltatásai iránt az Önkormányzathoz érkezett jelzések alapján jelentős igény mutatkozik. Az önkormányzati fenntartású fogyatékos személyek nappali intézményeinek szolgáltatásait igénybe vevő, családban nevelkedő fiatalok szülei részéről jelenik meg az az igény, hogy a szülők esetleges kórházi kezelése, vagy nyaralása, kikapcsolódása idejére átmenetileg el tudják helyezni gyermeküket. Az SzGyF jelenleg vizsgálja ezen ellátási forma bevezetésének lehetőségét, ennek érdekében folyik a bevonható ingatlanok felmérése.

VI. Az egyházi és civil szervezetek által fenntartott települési intézmények

A Debrecen településen működő civil és egyházi fenntartású ellátórendszer külön tárgyalására nem kerül sor, a csak Debrecen vagy Debrecen területén is működő szolgáltatókat a megyei intézményrendszert bemutató táblázatokban jelöltük. Mivel a demográfiai jellemzők hasonlóságot mutatnak Debrecen és a megye tekintetében, lényeges eltérés az egyes szolgáltatásokat igénybe vevők demográfiai jellemzőiben nem tapasztalhatóak. A szociális jellemzők vonatkozásában már megfigyelhető, hogy a nagyvárosban az ellátottak iskolai végzettsége magasabb, jövedelmi viszonyaik is jobbak valamennyivel.

A Debrecen vagy Debrecen területén is működő szolgáltatók összetétele szolgáltatási formánként 2015. május 18-án az alábbiak szerint alakult.

alapszolgáltatások			
<i>szolgáltatás formája</i>	<i>egyházi fenntartó</i>	<i>civil fenntartó</i>	<i>összesen</i>
tanyagondnoki szolgáltatás	2	0	2

<i>szolgáltatás formája</i>	<i>egyházi fenntartó</i>	<i>civil fenntartó</i>	<i>összesen</i>
étkeztetés	8	1	9
házi segítségnyújtás	12	3	15
pszichiátriai betegek közösségi ellátása	1	1	2
szenvedélybetegek közösségi ellátása	1	1	2
szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás	0	1	1
támogató szolgáltatás	3	3	6
utcai szociális munka	0	2	2
időskorúak nappali ellátása	8	0	8
pszichiátriai betegek nappali ellátása	2	0	2
szenvedélybetegek nappali ellátása	2	2	4
nappali melegedő	2	1	3
összesen	41	15	56

- a táblázat a DMJV Önkormányzatával ellátási szerződést kötött egyházi és civil fenntartású intézményeket nem tartalmazza
- a táblázat a megyére kiterjedő ellátási területtel rendelkező szolgáltatókat nem tartalmazza (elsősorban a fogyatékos személyek nappali ellátása területén jellemző)
- a külön telephelyen nyújtott szolgáltatást külön szolgáltatásnak tekintettük

Összességében megállapítható, hogy a nem állami fenntartású intézmények elsősorban az időskorúak ellátása területén működnek az alapszolgáltatások tekintetében.

A szakosított ellátások esetében az intézmények általában országos, az egész megyére kiterjedő vagy egyes esetekben az Észak-alföldi régióra kiterjedően biztosítják az ellátást.

VII. Hajdú-Bihar megye területén működő szolgáltatási rendszer

1. Helyzetkép Hajdú-Bihar megyéről

A megye az 1950-es közigazgatási rendezés során Bihar magyarországi részének és Hajdú vármegyének az egyesítésével, illetve néhány Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei település hozzácsatolásával jött létre. Az Észak-Alföldön helyezkedik el, területe és népessége alapján az ország negyedik legnagyobb megyéje. Területe 6210,56 km². Lakónépessége 537 268 fő, melyből 257 871 fő férfi, 279 397 fő nő (forrás: KSH STADAT 2015. 07. 03.).

A lakónépesség korcsoportos megoszlása az alábbiak szerint alakul:

<i>korcsoportok</i>	<i>(fő)</i>
0-14	80968
15-64	367646
65-X	88654

(forrás: KSH STADAT 2015. 07. 03.)

A 0-14 és a 15-64 évesek száma megyei szinten csökkenést mutat, a 65-X évesek száma növekszik.

Néhány jellemző megyei demográfiai adat:

	2014.
Élve születések száma	5382
halálozások száma	6307
házasságkötések száma	2085
válások száma	1150

(forrás: KSH STADAT 2014.)

A megyében az élve születések száma 2001-2011. között csökkenő, azóta növekvő tendenciát mutat, a halálozások száma 2008-tól csökken, azonban 2014-ben ismét emelkedés figyelhető meg.

A természetes szaporodás -925, vagyis megyénkben is a népesség fogyása tapasztalható, bár 2013. év és a 2014. év adatait összevetve elmondható, hogy a népesség fogyása lassabb.

A belföldi vándorlási különbözet -2027, mely 2013-ról 2014. évre majdnem duplájára emelkedett. A nemzetközi vándorlási különbözet 713, mely 2012-ről 2013. évre mintegy felére csökkent, majd 2014. évre kissé emelkedett.

A megye öregedési indexe 109,5, hasonlóan Debrecen városéhoz a megye népessége is előregedő. A születéskor várható átlagos élettartam 2014. évben a férfiaknál 72,02, a nőknél 79,24 év volt. Az átlagéletkor a megyében 2015. január 1. napján a férfiaknál 39, a nőknél 42,9 év.

Hajdú-Bihar megyében az átlagosnál kevesebb a településszám, mindössze 82 település található. A városok száma 21, a községeké 61. A megye négy legnépesebb és legnagyobb kiterjedésű városa Debrecen, Hajdúböszörmény, Hajdúnánás, Hajdúszoboszló. A települések átlagos népességszáma mintegy 7000 fő, ami a vidéki átlag több mint kétszerese.

A megye foglalkoztatási adatai (országos átlag alatti aktivitási ráta, nagyarányú munkanélküliség, pályakezdő és tartósan munkanélküliek országos összehasonlításban kedvezőtlen mutatói) alapján kijelenthető, hogy a rendelkezésre álló munkaerő-tartalékok bőségesek. 2014. évben a nyilvántartott álláskeresők száma 32 190 fő volt, a pályakezdő álláskeresőké 4631, álláskeresési járadékban 2 662 fő részesült.

2011-ben a megye népességéből (539 674 fő) 198 106 fő volt foglalkoztatott (36,7%).

A gazdaságilag aktív népesség száma 235 574 fő, a gazdaságilag inaktívak száma 311 147 fő.

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban 2014. január 1-jén 140 978 személy részesült.

2014. január 1. napján a megyében szociális étkeztetésben részesülők száma: 12 305 fő, házi segítségnyújtásban részesülők száma: 17 047 fő, tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézményekben ellátottak száma: 4570 fő, idősek nappali ellátásában részesülők száma: 2815 fő volt.

2. A szolgáltatási rendszer legfontosabb jellemzői

A szociális ellátások rendszere a pénzbeli és természetbeni ellátásokból és a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokból áll. A személyes gondoskodást nyújtó intézmények tevékenysége magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Az alapszolgáltatások közé tartozik az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a családsegítés, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi ellátások, a támogató szolgáltatás, az utcai szociális munka, a nappali ellátások, valamint a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás. A szociális törvényben meghatározott szakosított ellátásokhoz a bentlakásos intézmények tartoznak, azaz az ápolást, gondozást nyújtó intézmények, a rehabilitációs intézmények, a lakóotthonok (tartós bentlakásos intézmények) és az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények. Az egyes szolgáltatások megszervezhetők önálló formában és integrált szervezeti formában is.

A szolgáltatások egy része minden településen kötelezően nyújtandó ellátási forma, más része meghatározott településnagysághoz kötött. A harmincezer fő alatti településeken az alapszolgáltatások kötelezőek a települési önkormányzatok számára, legalábbis az azokhoz való hozzáférés biztosításáról valamilyen formában gondoskodni kell. Az aprófalvak esetében a falu-, illetve tanyagondnoki szolgáltatás is közvetítheti az ellátásokat, illetve az ellátások társulások formájában is megszervezhetők. A megyében az alapszolgáltatásoknál az ellátási kötelezettség a települési önkormányzatot terheli. A kisebb településeken lényegesen kevesebb a kötelezően ellátandó feladatok köre, a kétezer főnél kisebb településeken a szociális szolgáltatások közül csak az étkeztetésről és a házi segítségnyújtásról kell a jogszabály szerint gondoskodni. A szolgáltatások megyei lefedettsége jelentős mértékben javult. Az ellátási kötelezettség alakulását a működést engedélyező szerv is folyamatosan nyomon követi.

A 2015. január 1-jei állandó népességet vizsgálva a megyében található 82 település több mint fele (44 település) 2000 lakos alatti. 3000 főnél több lakos 21, 10 000 főnél több lakos 7 településen él. 30 000 főnél több lakosú Debrecennel együtt 2 település.

3. A Hajdú-Bihar megye területén működő szolgáltatási rendszer struktúrája

Alapszolgáltatást és szakosított ellátást működtető fenntartók és számuk Hajdú-Bihar megyében

Fenntartó típusa	Fenntartók száma (2012.)	Fenntartók száma (2015. május 18. napján)
Állami fenntartó Központi költségvetési szerv	2	1
Helyi önkormányzat	27	41 + Debrecen
Helyi önkormányzati társulás (intézményi-, települési, többcélú kistérségi társulás)	13	17
Egyház, egyházi jogi személy	40*	48**
Egyéni vállalkozó	0	0
Alapítvány	3	9
Egyesület	4	13
Vállalkozás	10	20
Egyéb (segélyszervezet)	0	1
ÖSSZESEN	99	151

- a táblázat a szolgáltatói nyilvántartásból május óta törölt szolgáltatókat is tartalmazza

* 80%-ban Református Egyház

** 60 %-ban Református Egyház

A szolgáltatásokat a megyében többnyire a települési önkormányzatok, illetve ellátási szerződés keretében az egyházak és civil szervezetek biztosítják nagyrészt az állami támogatás felhasználásával, ezért a szolgáltatások számának és ellátási kapacitásának alakulása jelentős részben az ellátások jogszabályi feltételeinek változása és a finanszírozás által meghatározott.

Megállapítható, hogy a koncepció előző felülvizsgálata óta igen jelentős mértékben növekedett azon települési önkormányzatok száma, amelyek bizonyos szolgáltatásokat önállóan biztosítanak. A kisebb települési önkormányzatok továbbra is társulás keretében igyekeznek ellátási kötelezettségüknek megfelelni.

Az egyházi fenntartók száma emelkedett, azonban a Református Egyház mellett már más egyházak térnyerése is megfigyelhető.

Megyénkben magas a szociális célú civil szerveződések száma. Az elmúlt időszakban háromszorosára nőtt az alapítványi fenntartók és kicsivel több mint háromszorosára az

egyesületek, kétszeresére a vállalkozások (18 nonprofit kft., 1 kft. és 1 nonprofit bt.), mint fenntartók száma.

4. A megyei szolgáltatók, a szolgáltatásokat és ellátásokat igénybe vevők összetétele, az igények alakulása, a várakozók száma, korösszetétele és legfontosabb szociális jellemzőik

A szolgáltatástervezési koncepció készítése során a települési és megyei ellátórendszer bemutatása érdekében megkerestük azon fenntartókat, amelyek a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal által szolgáltatott adatok alapján a működést engedélyező szerv nyilvántartásában 2015. május 18. napján szerepeltek, mint szociális alapszolgáltatást vagy szakosított ellátást nyújtók. Az együttműködésre felkért fenntartók 46,5 %-a visszajuttatta a kiküldött adatkérő lapokat, az ellátórendszer bemutatása ezek alapján történik. A május óta eltelt időszakban bekövetkezett, a szolgáltatásnyújtás felfüggesztésére irányuló azon változásokat, amelyekről az Önkormányzat tudomást szerzett, a táblázatokban jelöljük, azonban az újonnan bejegyzett szolgáltatók, illetve a szolgáltatói nyilvántartásban kezdeményezett esetleges módosítások (pl.: elnevezés, cím, ellátási terület, ellátható személyek számának változása, befogadott férőhelyek átadása) már csak a következő felülvizsgálat során szerepelnek a koncepcióban. Az adatkérő lapok valamennyi szolgáltatóra vonatkozóan nem állnak rendelkezésünkre, így a megyei ellátórendszer legfontosabb jellemzőinek leírása a visszaküldött adatlapok feldolgozása és összesítése után nyert képet mutatja. Természetesen a szolgáltatásokat igénybe vevők és várakozók szociális és demográfiai jellemzőit tekintve eltérések mutatkoztak az egyes településeknél, mivel azok lakosságának demográfiai és egyéb jellemzői sem teljesen egyformák. Az elemzés az adatot szolgáltatók esetében leggyakrabban előforduló jellemzőket tartalmazza.

A megkeresett 144 fenntartó 520 (458 alapszolgáltatás, 62 szakosított ellátás) szolgáltatására, ellátására (a telephelyeket és nyitva áll helyiségeket külön szolgáltatónak tekintettük, mivel eltérő ellátási területen biztosítanak szolgáltatást) vonatkozóan 242 adatlap érkezett vissza. Ezen adatlapok mellett az SzGyF fenntartásában lévő intézmények és az SzGyF-fel ellátási szerződést, megállapodást kötött valamennyi szolgáltatóra vonatkozó adatlapok is (33 db) feldolgozásra kerültek, melyek részletes ismertetésére az állami fenntartású intézményeknél került sor. Nem tartalmazzák továbbá a táblázatok a DMJV Önkormányzata által fenntartott intézményeket, valamint a DMJV Önkormányzatával ellátási szerződést kötött civil és egyházi fenntartók intézményeit sem, hiszen azok tevékenységének részletes ismertetése a korábbiakban megtörtént.

A következő táblázatokban az egyes fenntartó típusok elkülönítése szürke sorral (a fenntartók sorrendje: önkormányzati, egyházi, civil fenntartású), a Debrecen területén, vagy a Debrecen területén is szolgáltatásokat, ellátásokat nyújtók kiemelése félkövér betűtípussal történt. A szakosított ellátások esetében az ellátási terület rendszerint országos, vagy a megyére kiterjedő, tehát a Debrecenből érkezőket is fogadják.

Szociális alapszolgáltatásokat nyújtó fenntartók és intézmények a megyében, szolgáltatás típusonként (2015. május 18-ai állapot szerint)

4. 1. Alapszolgáltatások

4. 1. 1. Falugondnoki szolgáltatás

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Ártánd Község Önkormányzata 4115 Ártánd, Rákóczi u. 28.	Ártánd Község Falugondnoki Szolgálat 4115 Ártánd, Rákóczi u. 28.	Ártánd
Bedő Község Önkormányzata 4128 Bedő, Rákóczi u. 35	Bedő Község Önkormányzata Falugondnoki Szolgálat 4128 Bedő, Rákóczi u. 35.	Bedő
Bihardancsháza Község Önkormányzata 4175 Bihardancsháza, Kossuth u. 17.	Bihardancsháza Falugondnoki Szolgálat 4175 Bihardancsháza, Kossuth u. 17. sz.	Bihardancsháza
Bojt Község Önkormányzata 4114 Bojt, Ady E. u. 5.	Bojt Község Falugondnoki Szolgálat 4114 Bojt, Ady E. u. 5.	Bojt
Folyás Község Önkormányzata 4095 Folyás, Kossuth u. 13.	Folyás Szociális Szolgáltató 4095 Folyás, Kossuth u. 13.	Folyás
Mezőpeterd Község Önkormányzat 4118 Mezőpeterd, Jókai u. 2.	Falugondnoki szolgálat 4118 Mezőpeterd, Jókai u. 2.	Mezőpeterd
Szerep Község Önkormányzata 4163 Szerep, Nagy u. 53.	Szerep Falugondnoki Szolgálat 4163 Szerep, Nagy u. 53. sz.	Szerep és Hosszúhát
Told Község Önkormányzata 4117 Told, Kossuth u. 4.	Told Község Falugondnoki Szolgálat 4117 Told, Kossuth u. 4.	Told
Vekerd Községi Önkormányzat 4143 Vekerd, Kossuth út 18.	Falugondnoki Szolgálat 4143 Vekerd, Kossuth út 18.	Vekerd

Falugondnoki szolgáltatást a rendelkezésre álló adatok szerint 9 önkormányzat biztosít az aprófalvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek lakosai számára.

Az ellátást igénybe vevőkre vonatkozóan viszonylag kevés adat áll rendelkezésre, mivel jogszabály szerint ilyen jellegű nyilvántartást nem kell vezetni. Jellemzően azonban van egy állandó segítségre szoruló idősebb ellátotti réteg, valamint azok, akik nem rendszeresen veszik igénybe a szolgáltatást. Az ellátottak általában nem rendelkeznek munkaviszonnyal, nagy részük nyugellátásban részesül vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában. Az igénybe vevők között vannak akik gyermek ellátásához és gondozásához kapcsolódó támogatásokat, valamint járási hivatal és állami foglalkoztatási szervek által folyósított rendszeres pénzbeli ellátást kapnak. Jellemzően az időskori problémák jelentkeznek náluk, mint a látás-, halláscsökkenés, magas vérnyomás, mozgásszervi megbetegedések. Rendszerint saját tulajdonú házban élnek, mely többnyire megfelel szükségleteiknek.

4. 1. 2. Tanyagondnoki szolgáltatás

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Szociális és Gyermekjóléti Társulás 4110 Biharkeresztes, Széchenyi u. 57.	Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézmények Nagykereki Telephelye 4127 Nagykereki, Kossuth u. 22. sz.	Nagyomlin
	Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézmények Körösszegapáti Telephelye 4135 Körösszegapáti, Kossuth u. 62. sz.	Körmösdpuszta
Bocskai kert Község Önkormányzat 4241 Bocskai kert, Poroszlai u. 20.	Bocskai kert Humánszolgáltató Központ 4241 Bocskai kert, Debreceni út 85.	Bocskai kert
Ebes Községi Önkormányzat 4211 Ebes, Széchenyi tér 1.	Alapszolgáltatási Központ 4211 Ebes, Kossuth u. 34.	Ebes
Egyek Nagyközség Önkormányzata 4069 Egyek, Fő u. 3.	Tanyagondnoki Szolgálat 4069 Egyek, Fő u. 3.	Egyek
Fülöp Község Önkormányzat 4266 Fülöp, Arany János u. 19.	Fülöp Község Falugondnoki Szolgálat Fülöp Étkeztetés Alapellátást Nyújtó Szociális Szolgáltató 4266 Fülöp, Arany János u. 19.	Fülöp
Görbeháza Község Önkormányzata 4075 Görbeháza, Böszörményi u. 39.	Szociális Gondozási Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4075 Görbeháza, Iskola u. 14.	Görbeháza
Hajdúböszörmény Város Önkormányzata 4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1.	Szociális Szolgáltatási Központ 4220 Hajdúböszörmény, II. Rákóczi Ferenc u. 42.	Hajdúböszörmény
Hajdúdorog Város Önkormányzata 4087 Hajdúdorog, Tokaji út 4.	Görög Páter Szociális Központ 4087 Hajdúdorog, Böszörményi u. 28.	Hajdúdorog
Hajdúnánás-Tiszagyuláza-Újtikos Szociális és Gyermekjóléti Önkormányzati Társulás 4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 1.	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Városi Bölcsőde 4080 Hajdúnánás, Kossuth u. 19.	Hajdúnánás
HORTOBÁGYI-DÉLIBÁB Településüzemeltetési és Rendezvényszervező Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4071 Hortobágy, Czinege J. u. 1.	Tanyagondnoki Szolgálat 4071 Hortobágy, Czinege J. u. 1.	Hortobágy
Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata 4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6.	Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata Tanyagondnoki Szolgálat 4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6.	Hosszúpályi
Komádi Városi Önkormányzat 4138 Komádi, Hősök tere 4.	Komádi Városi Önkormányzat Tanyagondnoki Szolgálat 4138 Komádi Hősök tere 4.	Komádi település külterületi lakott helyei
Nyíracsad Nagyközségi Önkormányzat 4262 Nyíracsad, Petőfi tér 8.	Alapszolgáltatási és Bentlakást Nyújtó Szociális Központ 4262 Nyíracsad, Petőfi tér 4.	Nyíracsad
Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Társulás 4254 Nyíradony, Árpád tér 1.	Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ 4254 Nyíradony, Dózsa Gy. u. 5.	Nyíradony
	Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ Hajdúsámsoni Telephelye 4251 Hajdúsámson, Árpád út 22.	Hajdúsámson

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Nyírábrány Nagyközségi Önkormányzat 4264 Nyírábrány, Ábrányi Kornél tér 6.	Tanyagondnoki Szolgálat Nyírábrány 4264 Nyírábrány, Ábrányi Kornél tér 6.	Szentannapuszta, Pergő, Liget telep, Keszlertag, Fülöp utca külterületi településrészek.
Tiszacsege Város Önkormányzata 4066 Tiszacsege, Kossuth u. 5.	Tiszacsege Város Önkormányzatának Tanyagondnoki Szolgálat 4066 Tiszacsege, Kossuth u. 5.	Tiszacsege külterületi településrésze: Nagymajor
Újléta Község Önkormányzat 4288 Újléta, Kossuth u. 20.	Újléta Község Tanyagondnoki Szolgálat 4288 Újléta, Kossuth u. 20.	Újléta
Debrecen-Bánki Református Egyházközség 4030 Debrecen, Kerekes Ferenc u. 18.	ÉLIM Református Szolgáltató Központ 4079 Debrecen-Bánk, 01047. hrsz.	Debrecen
Debrecen-Nagycsere-Halápi Református Misszió Egyházközség 4077 Debrecen- Haláp, 360.	Debrecen-Nagycsere-Halápi Református Egyházközség Tanyagondnoki Szolgálat 4077 Debrecen-Haláp 360.	Debrecen-Nagycsere és Debrecen-Haláp külterülete
Fehér Bot Alapítvány 4087 Hajdúdorog, Fogadó u. 3- 5.	Fehér Bot Alapítvány Tanyagondnoki Szolgálat 4087 Hajdúdorog, Fogadó u. 3- 5.	Hajdúdorog

Tanyagondnoki szolgáltatást a megyében 22 szolgáltató (19 önkormányzati, 2 egyházi és 1 civil fenntartású) biztosít. Közülük néhányan új szolgáltatóként jelentek meg, szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzésükre a koncepció előző felülvizsgálata óta került sor. A visszaérkezett (9 db), összesített adatlapok szerint az ellátottak főként az idősebb korosztályból kerülnek ki, többségében 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, egyedülállóak, gazdaságilag inaktívak, körükben elsősorban szív- és érrendszeri betegségek, cukorbetegség, mozgásszervi megbetegedések fordulnak elő, saját ingatlanukban élnek.

A szolgáltatást érintő problémaként jelentkeznek, hogy a gépjárművek hamar elhasználódnak, több szolgáltatónál cserére szorulnak, illetve speciális terepjárókra lenne szükség a feladat ellátására. A szolgáltatók kevésnek találják a gépjármű beszerzését célzó pályázatokat és több tanyagondnok számára szervezett képzést tartának szükségesnek. Megfogalmazzák továbbá, hogy az állami támogatás összege nem fedezi a kiadásokat. Jellemzően rugalmasan alkalmazkodva az igényekhez a fenntartók az elmúlt évek alatt bővítették szolgáltatásaikat (pl.: egyházi fenntartó), illetve jó példák találhatók a tanyavilágban tevékenykedő szakemberek (családgondozó, orvos, rendőr, polgárőr, vadász, erdész, tanyagondnok) együttműködésére.

4. 1. 3. *Étkeztetés*

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Bagamér Nagyközség Önkormányzata 4286. Bagamér, Kossuth u. 7.	Bagamér Nagyközség Önkormányzatának Szociális Alapszolgáltatásai 4286 Bagamér, Kossuth u.7.	Bagamér
Balmazújvárosi Kistérség Többcélú Társulás 4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ (Életház) 4060 Balmazújváros, Veres P. u. 6-8.	Balmazújváros és Hortobágy

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Balmazújvárosi Kistérség Többcélú Társulás 4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ telephelye: Borostyán Idősek Otthona 4069 Egyek, Tisza u. 6.	Egyek
	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ telephelye: Tiszavirág Idősek Klubja 4066 Tiszacsege, Tompa u. 1.	Tiszacsege
Bihari Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása 4100 Berettyóújfalú, Dózsa Gy. u. 17-19.	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalú, Kossuth u. 6.	Berettyóújfalú, Tépe
	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalú, Kossuth u. 6. telephelye: Bakonszegi Idősek Klubja 4164 Bakonszeg, Hunyadi u. 50/a.	Bakonszeg
	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalú, Kossuth u. 6. telephelye: Kismarjai Idősek Klubja 4126 Kismarja, Fő u. 16.	Kismarja
	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalú, Kossuth u. 6. telephelye: Mezősasi Idősek Klubja 4134 Mezősas, Nagy S. u. 43.	Mezősas
	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalú, Kossuth u. 6. telephelye: Zsákai Idősek Klubja 4142 Zsáka, Bethlen G. u. 8.	Zsáka
Szociális és Gyermekjóléti Társulás 4110 Biharkeresztes, Széchenyi u. 57.	Biharkeresztes Egyesített Szociális Intézmények 4110 Biharkeresztes, Damjanich u. 9.	Biharkeresztes
	Biharkeresztes Egyesített Szociális Intézmények Told, Kossuth u. 28. sz. alatti Telephelye 4117 Told, Kossuth u. 28. sz.	Told
	Biharkeresztes Egyesített Szociális Intézmények Nagykereki Telephelye 4127 Nagykereki, Kossuth u. 22.	Nagykereki
	Biharkeresztes Egyesített Szociális Intézmények Bojti Telephelye 4114 Bojt, Ady E. u. 7.	Bojt
	Biharkeresztes Egyesített Szociális Intézmények Berekböszörményi Telephelye 4116 Berekböszörmény, József A. u. 5.	Berekböszörmény

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Szociális és Gyermekjóléti Társulás 4110 Biharkeresztes, Széchenyi u. 57.	Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézmények Bedő, Rákóczi u. 11. sz. alatti Telephelye 4128 Bedő, Rákóczi u. 11.	Bedő
	Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézmények Ártánd, Rákóczi u. 79. sz. alatti Telephelye 4115 Ártánd, Rákóczi u. 79.	Ártánd
Bocskai kert Község Önkormányzat 4241 Bocskai kert, Poroszlai u. 20. sz.	Bocskai kert Humánszolgáltató Központ 4241 Bocskai kert, Debreceni út 85.	Bocskai kert
Szeghalom Kistérség Többcélú Társulás 5520 Szeghalom, Szabadság tér 10-12. sz.	Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény 5510 Dévaványa, Jéggvár u. 47.	Szeghalom
Darvas Község Önkormányzata 4144 Darvas, Rákóczi út 50.	Darvas Szociális Szolgáltató Székhely: 4144 Darvas, Rákóczi út 50. ellátottak számára nyitva álló helyiségek: 4144 Darvas, Rákóczi u. 73. 4144 Darvas, Petőfi u. 4.	Darvas
Ebes Községi Önkormányzat 4211 Ebes, Széchenyi tér 1.	Alapszolgáltatási Központ 4211 Ebes, Kossuth u. 34.	Ebes
Folyás Község Önkormányzata 4095 Folyás, Kossuth u. 13.	Folyás Szociális Szolgáltató 4095 Folyás, Kossuth u. 13.	Folyás
Görbeháza Község Önkormányzata 4075 Görbeháza, Böszörményi u. 39. sz.	Szociális Gondozási Központ és Gyermekjóléti Szolgálat telephelye: Szociális Gondozási Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Idősek Klubja 4075 Görbeháza Iskola u. 20.	Görbeháza
Hajdúbágyos Község Önkormányzata 4273 Hajdúbágyos, Nagy u. 101.	Idősek Otthona Hajdúbágyos 4273 Hajdúbágyos, Óvodaköz u. 1.	Hajdúbágyos
Hajdúböszörmény Város Önkormányzata 4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1.	Szociális Szolgáltatási Központ 4220 Hajdúböszörmény, II. Rákóczi Ferenc u. 42.	Hajdúböszörmény
Hajdúdorog Város Önkormányzata 4087 Hajdúdorog, Tokaji út 4.	Görög Páter Szociális Központ 4087 Hajdúdorog, Böszörményi u. 28.	Hajdúdorog
Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Intézményfenntartó Társulás 4242 Hajdúhadház, Bocskai tér 1.	Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ 4242 Hajdúhadház, Kossuth u. 11/a.	Hajdúhadház
	Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ Téglási Telephelye 4143 Téglás, Sípos S. u. 3.	Téglás
Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulás 4200 Hajdúszoboszló, Hősök tere 1.	Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ 4200 Hajdúszoboszló, Kossuth u. 15. telephely: Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ – Hajdúszováti Gondozási Központ 4212 Hajdúszováti, Ady Endre u. 2.	Hajdúszováti

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulás 4200 Hajdúszoboszló, Hősök tere 1.	Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ 4200 Hajdúszoboszló, Kossuth u. 15. telephely: Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ – Nagyhegyesi Telephely 4064 Nagyhegyes, Alkotmány u. 5.	Nagyhegyes
	Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ 4200 Hajdúszoboszló, Kossuth u. 15. telephely: Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ – Hajdúszoboszlói Gondozási Központ 4200 Hajdúszoboszló, Bocskai u. 35.	Hajdúszoboszló
Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata 4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6.	Szociális Szolgáltató Központ 4274 Hosszúpályi, Debreceni u. 2/C.	Hosszúpályi
Kabai Tamasz Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás 4183 Kaba, Szabadság tér 1.	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4.	Kaba, Báránd, Biharnagybajom és Sáp
Dél-Bihar Négycentrum Terület- és Vidékfejlesztési Társulás 4138 Komádi Hősök tere 4.	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4138 Komádi, Hősök tere 10.	Komádi
	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Furta, Petőfi u. 2. sz. alatti Telephelye 4141 Furta, Petőfi u. 2.	Furta
	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Újiráz, Petőfi u. 19. sz. alatti Telephelye 4146 Újiráz, Petőfi u. 19.	Újiráz
Konyár Község Önkormányzata 4133 Konyár, Rákóczi u. 24.	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Magyarhomorog, Árpád u. 49-51. sz. alatti Telephelye 4137 Magyarhomorog, Árpád u. 49-51.	Magyarhomorog
	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Körösszakál, Templom u. 1. sz. alatti Telephelye 4136 Körösszakál, Templom u. 1.	Körösszakál
	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Körösszegapáti, Kossuth u. 50. sz. alatti Telephelye 4135 Körösszegapáti, Kossuth u. 50.	Körösszegapáti
	Konyári Házi Segítségnyújtás Szociális Szolgáltató 4133 Konyár, Rákóczi u. 24. ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4133 Konyár, Rákóczi u. 9.	Konyár

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Mikepércs Községi Önkormányzat 4271 Mikepércs, Kossuth u. 1/a.	Mikepércs Község Önkormányzata Szociális Szolgáltató 4271 Mikepércs, Kossuth u. 1/a. ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4271 Mikepércs, Szabadság u. 3.	Mikepércs
Monostorpályi Község Önkormányzata 4275 Monostorpályi, Bajcsy-Zs. u. 1.	Gondozási Központ és Községi Könyvtár 4275 Monostorpályi, Kossuth u. 50.	Monostorpályi
Nádudvari Mikrotérési Szociális és Gyermekevédelmi Intézményfenntartó Társulás 4181 Nádudvar, Fő út 48.	Nádudvari Mikrotérési Szociális és Gyermekevédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ 4181 Nádudvar, Fő út 48.	Nádudvar, Tetétlen, Bihardancsháza
	Nádudvari Mikrotérési Szociális és Gyermekevédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ telephelye: Nádudvari Mikrotérési Szociális és Gyer- mekevédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ Bihardancs- házi Telephelye 4175 Bihardancsháza, Petőfi u. 2	Bihardancsháza
	Nádudvari Mikrotérési Szociális és Gyermekevédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ telephelye: Nádudvari Mikrotérési Szociális és Gyer- mekevédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ Tetétleni Telephelye 4184 Tetétlen, Rákóczi u. 1.	Tetétlen
Nyíradonyi Szociális és Gyermekevédelmi Társulás 4254 Nyíradony, Árpád tér 1.	Nyíradonyi Szociális és Gyermekevédelmi Szolgáltató Központ 4254 Nyíradony, Dózsa Gy. u. 5. ellátottak számára nyitva álló helyiségek: -Fülöp, Arany János u. 21. -Nyíracád, Kassai u. 4. -Újléta, Kossuth u. 20. -Nyírábrány, Hajnal u. 2.	Nyíradony, Újléta, Nyíracád, Fülöp, Nyírábrány
	Nyíradonyi Szociális és Gyermekevédelmi Szolgáltató Központ Hajdúsámsoni Telephelye 4251 Hajdúsámson, Árpád út 22.	Hajdúsámson
Pocsaj Nagyközség Önkormányzata 4125 Pocsaj, Nagy utca 51.	Lorántffy Zsuzsanna Szociális Intézmény 4125 Pocsaj, Árpád u. 1. sz.	Pocsaj
Polgár Város Önkormányzata 4090 Polgár, Barankovics tér 5.	Polgár Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltató Központja 4090 Polgár, Dózsa Gy. u. 1. telephelye: 4090 Polgár, Barankovics tér 12.	Polgár

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Bocskai u. 2.	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33.	Püspökladány
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4177 Földes, Rákóczi u. 5. szám alatti telephelye Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4177 Földes, Rákóczi u. 5	Földes
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Gárdonyi Géza u. 47. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Gárdonyi G. u. 47.	Püspökladány
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4163 Szerep, Nagy u. 46. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4163 Szerep, Nagy u. 46.	Szerep
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4171 Sárrétudvari, Széchenyi u. 31. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4171 Sárrétudvari, Széchenyi u. 31.	Sárrétudvari
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4173 Nagyrábé, Arany János u. 11. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4173 Nagyrábé, Arany J. u. 11.	Nagyrábé

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Bocskai u. 2.	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Karcagi u. 32. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Karcagi u. 32.	Püspökladány
Sáránd Község Önkormányzata 4272 Sáránd, Nagy u. 44.	Sárándi Szociális Étkeztetést Ellátó Szolgálat 4272 Sáránd, Nagy u. 44.	Sáránd
Tiszagyulaháza Község Önkormányzata 4097 Tiszagyulaháza, Kossuth utca 73.	Tiszagyulaházi Szociális Szolgálat 4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u. 25.	Tiszagyulaháza
Újszentmargita Község Önkormányzata 4065 Újszentmargita, Rákóczi u. 125.	Fehér Liliom Gondozási Központ 4065 Újszentmargita, Béke u. 10.	Újszentmargita
Újszentmargita és Folyás Intézményfenntartó Társulás 4065 Újszentmargita, Rákóczi u. 125.	Hétszínvirág Óvoda, Bölcsőde, Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat 4065 Újszentmargita, Rákóczi u. 134,	Újszentmargita
Újtikos Községi Önkormányzat 4096 Újtikos, Arany János u. 12.	Újtikos Lurkó-Kuckó Óvoda és Szociális Szolgáltató 4096 Újtikos, Széchenyi tér 4.	Újtikos
Vámospércs Városi Önkormányzat 4287 Vámospércs, Béke u. 1.	Szociális Szolgáltató Központ 4287 Vámospércs, Nagy u. 28.	Vámospércs, Nyírmártonfalva
Álmosdi Református Egyházközség 4285 Álmosd, Bocskai u. 1-3.	Álmosdi Református Egyházközség Sarepta Szociális Központ 4285 Álmosd, Bocskai u. 1-3.	Derecske-Létavértesi kistérség
Álmosdi Görögkatolikus Egyházközség 4285 Álmosd, Táncsics M. u. 11.	Szent Damján Házi Segítségnyújtó Szolgálat 4285 Álmosd, Táncsics M. u. 11.	Álmosd, Kokad, Bagamér
Magyarországi Református Egyház 1146 Budapest, Abonyi u. 21. (levelezési cím: Magyarországi Református Egyház Zsinati Iroda Hivatala Szeretetszolgálati Iroda, 1440 Budapest 70. Pf.: 5.)	Gondviselés Háza Református Idősek Otthona (székhelye: 1146 Hungária krt. 200., de itt szolgáltatást nem nyújtanak!) telephelye: 4110 Biharkeresztes, Nagy S. u. 11-13.	Biharkeresztes
Bihartordai Református Egyházközség 4174 Bihartorda, Kossuth u. 77.	Bihartordai Református Egyházközség Diakóniai Központ 4174 Bihartorda, Kossuth u. 77. (itt ellátást nem nyújt!) Telephely: Bihartordai Református Egyházközség Diakóniai Központ 4174 Bihartorda, Kossuth u. 82.	Bihartorda

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió 5360 Békés, Petőfi u. 56.sz.	Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió Segítő Szolgálat 5630 Békés, Petőfi u. 56. telephelye: MPE OCM Segítő Szolgálat Hajdúsámson Telephely 4251 Hajdúsámson, Petőfi u. 18.	Hajdúhadházi, Debreceni kistérség
	Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió Segítő Szolgálat 5630 Békés, Petőfi u. 56. Telephely: MPE OCM Segítő Szolgálat Hencida Telephely 4123 Hencida, Piac u. 13.	Berettyóújfalui kistérség
Debrecen-Bánki Református Egyházközség 4030 Debrecen, Kerekes Ferenc u. 18.	ÉLIM Református Szolgáltató Központ 4079 Debrecen-Bánk, 01047. hrsz.	Debrecen
GONDOSKODÓ SZERETET SZOCIÁLIS - OKTATÁSI SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT (4400 Nyíregyháza, Szent István út. 23.)	KELET-MAGYARORSZÁGI SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT SZÉKHELY: 4400 NYÍREGYHÁZA, BOCSKAI U. SZENTPÉTERSZEGI IDŐSEK ÉS FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK NAPPALI INTÉZMÉNYE 4121 Szentpéterszeg, Ady E. u. 1.	Berettyóújfalui és a Sarkadi járás
* Gondoskodó Figyelem Oktatási - Szociális Szolgáltató Központ 4400 Nyíregyháza, Bocskai u. 49.	KELET-MAGYARORSZÁGI HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT székhely: 4400 Nyíregyháza, Bocskai u. 49. KELET-MAGYARORSZÁGI HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT - DEBRECEN telephelye: 4025 Debrecen, Szoboszlói út 21.	Debreceni, Hajdúböszörményi, Hajdúhadházi és Hajdúszoboszlói kistérség
Üdvhadsereg Szabadegyház Magyarországi Képviselő 1063 Budapest, Bajnok u. 25.	Szociális Étkeztetés 4034 Debrecen, Ruyter u. 27.	Debrecen
Magyarországi Református Egyház 1146 Budapest, Abonyi u. 21. (levelezési cím: Magyarországi Református Egyház Zsinati Iroda Hivatala Szeretetszolgálati Iroda, 1440 Budapest, 70. Pf. 5.)	Méliusz Juhász Péter Református Idősek Otthona (székhelye: 1146 Budapest, Abonyi u. 21., itt szolgáltatást nem nyújtanak) telephely: 4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 64.	Debrecen
Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye 4024 Debrecen, Varga u. 4.	Szent Erzsébet Otthon 4030 Debrecen, Tatra u. 2-6.	Debrecen
Debrecen-Széchenyi kerti Református Egyházközség 4031 Debrecen, István király tér 2.	Széchenyi kerti Református Szociális Szolgálat 4031 Debrecen, István király tér 2.	Debrecen
Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy 1111 Budapest, Budafoki út 34/B.	Baptista Szeretetszolgálat Regionális Szociális Központ 4032 Debrecen, Kartács u. 13.	Debreceni és Hajdúhadházi kistérség
Debrecen Kistemplomi-Ispotályi Református Egyházközség 4025 Debrecen, Révész tér 2.	Debrecen Ispotály - Integrált Szociális Intézmény 4025 Debrecen, Révész tér 2.	Debrecen
Esztári Református Egyházközség 4124 Esztár, Árpád u. 21.	Esztári Református Idősek Otthona és Gondozó Szolgálat 4124 Esztár, Árpád u. 23.	Esztár

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Hajdúböszörmény Kálvin téri Református Egyházközség 4220 Hajdúböszörmény, Kálvin tér 19.	Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központ 4220 Hajdúböszörmény, Budai Nagy Antal u. 82.	Hajdúböszörmény
Hajdúböszörményi Görög Katolikus Egyházközség 4220 Hajdúböszörmény, Káplár Miklós u. 2.	Szent Miklós Szociális Szolgálat 4220 Hajdúböszörmény, Káplár Miklós u. 2. ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4220 Hajdúböszörmény, Vasvári Pál u. 3. sz.	Hajdúböszörmény
Hajdúnánási Református Egyházközség 4080 Hajdúnánás, Kossuth u. 2.	Hajdúnánási Református Egyházközség Idősek Otthona és Gondozási Központja 4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 12. telephelye: Református Szociális Gondozási Központ 4080 Hajdúnánás, Polgári u. 12.	Hajdúnánás
Hajdúszoboszlói Református Egyházközség 4200 Hajdúszoboszló, Kálvin tér 9.	Hajdúszoboszlói Református Egyházközség ANNA Idősek Otthona 4200 Hajdúszoboszló, Dózsa Gy. u. 9-11.	Hajdúszoboszló
Hajdúszovátai Református Egyházközség 4212 Hajdúszovát, Ady E. u. 4.	Hajdúszovátai Református Egyházközség Idősek Otthona 4212 Hajdúszovát, Áprád fejedelem u. 4.	Hajdúszovát
Létavértes-Nagylétei Görögkatolikus Egyházközség 4281 Létavértes, Batthyány u. 53.	Szívvel-Lélekkel Házi Segítségnyújtó Szolgálat 4281 Létavértes, Batthyány u. 53.	Létavértes
Nagylétei Református Egyházközség 4281 Létavértes, Árpád tér 4.	Nagylétei Református Egyházközség Szociális Szolgáltató Központ 4281 Létavértes, Kossuth u. 2.	Létavértes
Vértesi Református Egyházközség 4283 Létavértes, Irinyi u. 10.	Vértesi Református Egyházközség Idősek Szeretetháza 4283 Létavértes, Irinyi u. 7.	Létavértes
Nádudvari Református Egyházközség 4181 Nádudvar, Fő u. 123.	Nádudvari Református Egyházközség Idősek Otthona 4181 Nádudvar, Petri-Derzs u. 6-8.	Nádudvar
Nagyrábéi Református Egyházközség 4173 Nagyrábé, Kossuth út 2.	Nagyrábéi Református Egyházközség Házi Segítségnyújtó Szolgálat 4173 Nagyrábé, Kossuth út 2.	Nagyrábé
Nyíracsádi Görög Katolikus Egyházközség 4262 Nyíracsád, Kossuth u. 2.	Szent Pirooska Szociális Szeretetszolgálat 4264 Nyíracsád, Kossuth u. 5-7.	Nyíracsád
Sárándi Református Egyházközség 4272 Sáránd, Ady Endre u. 11.	Bethesda Szociális Központ 4272 Sáránd, Ady E. u. 2.	Sáránd, Mikepércs, Hajdúbagos, Monostorpályi, Hosszúpályi
Ételt az Életért Közhasznú Alapítvány 1039 Budapest, Lehel u. 15.	Ételt az Életért Alapítvány Debreceni Iroda 4028 Debrecen, Kassai út. 21.	Balmazújvárosi, Debreceni , Polgári és Hajdúhadházi kistérség
Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. 4029 Debrecen, Monti ezredes u. 7.	Szociális Szolgáltató és Információs Központ 4130 Derecske, Bocskai u. 6.	Derecske, Konyár, Sáránd,
Tépei Kulturális és Szabadidős Egyesület 4132 Tépe, Dózsa Gy. u. 3.	Tépei Szociális Szolgálat 4132 Tépe, Fő u. 59.	Tépe

Az étkeztetés a nyugdíjasok, valamilyen nyugdíjszerű ellátásban részesülők, a munkanélküliek, az aktív korúak ellátásában részesülők között a leggyakrabban igényelt ellátási forma. A települési önkormányzatok számára a szociális alapú térítési díjak biztosítása jelenti a legnagyobb kihívást, amit az állami támogatás nem tesz lehetővé, így azt saját forrásból, vagy a térítési díjak emelésével tudják csak biztosítani. Az ezen a területen tevékenykedő szolgáltatók magas száma egyfajta versenyt generált az elmúlt években. Ahol a fenntartók minőségi szolgáltatást szeretnének nyújtani, ott a térítési díjak a jelenlegi finanszírozási feltételek mellett vélhetően nem a legalacsonyabbak. A versenyképesség megtartása érdekében egyes esetekben az ingyenes házhoz szállítás, vagy a többféle diétás étkezés biztosításának bevezetésével próbálkoznak a szolgáltatók.

Az étkeztetés alapszolgáltatás terén tevékenykedő szolgáltatók száma 92. Egy részüket az önkormányzatok önállóan biztosítják, azonban a feladat ellátása főként társulás keretében történik. 28 szolgáltató egyházi, 2 civil fenntartású, 1-et pedig nonprofit kft. tart fenn, mely ellátási szerződés keretében nyújtja a szolgáltatást.

Az étkeztetéssel kapcsolatban 47 adatlap feldolgozására került sor, melyek többségében szociális konyhát működtető fenntartóktól érkeztek.

A szolgáltatás jellegéből adódóan (koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, hajléktalanságuk miatt rászorultak) ezt az ellátási formát a megyében főként az idősebb korosztályhoz tartozó egyedülálló, saját ingatlanulajdonukban élő nyugdíjas nők veszik igénybe, akik jellemzően szív- és érrendszeri megbetegedésben, magas vérnyomás betegségben és mozgásszervi megbetegedésekben szenvednek.

A szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzések rendszerint határozatlan idejűek, ahol nem, ott elsősorban az épületek kifogásolható állapota ennek az oka. A kisebb településeken a feladatellátás szakfeladatként történik.

A szolgáltatással kapcsolatos problémaként a szociális konyhát működtetők esetében elsősorban az épületek felújításának, korszerűsítésének, energetikai megújításának, a konyhák korszerűsítésének, több ételszállító gépjármű beszerzésének szükségességét említik a fenntartók, egyes szolgáltatók az informatikai eszközök fejlesztését, cseréjét és beszerzését is fontosnak tartják.

Az egyéb főzőhelyek tekintetében szintén az épületek bővítése, felújítása, az informatikai eszközök fejlesztése jelenik meg az ellátást nehezítő problémaként, több szolgáltató azonban saját főzőkonyha kialakítását tervezi.

A népkonyhák esetében a személyi és tárgyi feltételek biztosítottak, a szolgáltatás jellegéből adódóan az igénybevevők szociális jellemzőire vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok.

4. 1. 4. Házi segítségnyújtás

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Bagamér Nagyközség Önkormányzata 4286. Bagamér, Kossuth u. 7.	Bagamér Nagyközség Önkormányzatának Szociális Alapszolgáltatásai 4286 Bagamér, Kossuth u.7.	Bagamér	22

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Balmazújvárosi Kistérség Többcélú Társulás 4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ telephelye: Borostyán Idősek Otthona 4069 Egyek, Tisza u. 6.	Egyek	18
	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ telephelye: Liget Községi Ház 4069 Balmazújváros, Debreceni u. 12. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4071 Hortobágy, Kossuth u. 8.	Balmazújváros és Hortobágy	270
	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ Telephelye: Tiszavirág Idősek Klubja 4066 Tiszacsege, Tompa u. 1. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4066 Tiszacsege, Fő u. 42.	Tiszacsege	90
Bihari Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása 4100 Berettyóújfalu, Dózsa Gy. u. 17-19.	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalu, Kossuth u. 6.	Berettyóújfalu, Tépe	81
	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalu, Kossuth u. 6. telephelye: Bakonszegi Idősek Klubja 4164 Bakonszeg, Hunyadi u. 50/a.	Bakonszeg	45
	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalu, Kossuth u. 6. telephelye: Kismarjai Idősek Klubja 4126 Kismarja, Fő u. 16.	Kismarja	36
	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalu, Kossuth u. 6. telephelye: Mezősasi Idősek Klubja 4134 Mezősas, Nagy S. u. 43.	Mezősas	27
	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalu, Kossuth u. 6. telephelye: Zsákai Idősek Klubja 4142 Zsáka Bethlen G. u. 8.	Zsáka, Vekerd	54

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Szociális és Gyermekjóléti Társulás 4110 Biharkeresztes, Széchenyi u. 57.	Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézmények 4110 Biharkeresztes, Damjanich u. 9. sz.	Biharkeresztes	40
	Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézmények Told, Kossuth u. 30. sz. alatti Telephelye 4117 Told, Kossuth u. 30. sz.	Told	10
	Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézmények Nagykeréki Telephelye 4127 Nagykeréki, Kossuth u. 22. sz.	Nagykeréki	9
	Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézmények Bojtí Telephelye 4114 Bojt, Ady E. u. 7. sz.	Bojt	27
	Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézmények Berekböszörményi Telephelye 4116 Berekböszörmény, József A. u. 5. sz.	Berekböszörmény	54
	Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézmények Ártánd, Rákóczi u. 28. sz. alatti Telephelye 4115 Ártánd, Rákóczi u. 28. sz.	Ártánd	9
	Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézmények Bedő, Rákóczi u. 35. sz. alatti Telephelye 4128 Bedő, Rákóczi u. 35. sz.	Bedő	9
Bocskai kert Község Önkormányzat 4241 Bocskai kert, Poroszlai u. 20. sz.	Bocskai kert Humánszolgáltató Központ 4241 Bocskai kert, Debreceni út 85.	Bocskai kert	18
Szeghalom Kistérség Többcélú Társulás 5520 Szeghalom, Szabadság tér 10-12. sz.	Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény 5510 Dévaványa, Jégyvár u. 47. sz.	Szeghalom kistérség	51
Darvas Község Önkormányzata 4144 Darvas, Rákóczi út 50.	Darvas Szociális Szolgáltató Székhely: 4144 Darvas, Rákóczi út 50. Ellátottak számára nyitva álló helyiségek: 4144 Darvas, Rákóczi u. 73. 4144 Darvas, Petőfi u. 4.	Darvas	9
Ebes Községi Önkormányzat 4211 Ebes, Széchenyi tér 1.	Alapszolgáltatási Központ 4211 Ebes, Kossuth u. 34.	Ebes	18
Folyás Község Önkormányzata 4095 Folyás, Kossuth u. 13.	Folyás Szociális Szolgáltató 4095 Folyás, Kossuth u. 13.	Folyás	36
Görbeháza Község Önkormányzata 4075 Görbeháza, Böszörményi u. 39. sz.	Szociális Gondozási Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Telephely: Szociális Gondozási Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Idősek Klubja 4075 Görbeháza Iskola u. 20.	Görbeháza	54
Hajdúbágyos Község Önkormányzata 4273 Hajdúbágyos, Nagy u. 101.	Idősek Otthona Hajdúbágyos 4273 Hajdúbágyos, Óvodaköz u. 1.	Hajdúbágyos	51
Hajdúböszörmény Város Önkormányzata 4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1.	Szociális Szolgáltatási Központ 4220 Hajdúböszörmény, II. Rákóczi Ferenc u. 42.	Hajdúböszörmény	126

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Hajdúdorog Város Önkormányzata 4087 Hajdúdorog, Tokaji út 4.	Görögh Péter Szociális Központ 4087 Hajdúdorog, Böszörményi u. 28.	Hajdúdorog	45
Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ Intézményfenntartó Társulás 4242 Hajdúhadház, Bocskai tér 1.	Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ 4242 Hajdúhadház, Kossuth u. 11/a.	Hajdúhadház	144
	Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ Téglási Telephelye 4143 Téglás, Sipos S. u. 3.	Téglás	108
Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulás 4200 Hajdúszoboszló, Hősök tere 1.	Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ 4200 Hajdúszoboszló, Kossuth u. 15. telephely: Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ – Hajdúszováti Gondozási Központ 4212 Hajdúszovát, Ady Endre u. 2.	Hajdúszovát	22
	Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ 4200 Hajdúszoboszló, Kossuth u. 15. telephely: Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ – Nagyhegyesi Telephely 4064 Nagyhegyes, Alkotmány u. 5.	Nagyhegyes	27
	Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ 4200 Hajdúszoboszló, Kossuth u. 15. telephely: Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ – Hajdúszoboszlói Gondozási Központ 4200 Hajdúszoboszló, Bocskai u. 35.	Hajdúszoboszló	100
Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata 4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6.	Szociális Szolgáltató Központ 4274 Hosszúpályi, Debreceni u. 2/C.	Hosszúpályi	27
Kabai Tamasz Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás 4183 Kaba, Szabadság tér 1.	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4.	Kaba, Báránd, Biharnagybajom és Sáp	72
	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4. telephely: Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ Sáp 4176 Sáp, Fő u. 40/A.	Kaba, Báránd, Sáp és Biharnagybajom	36
	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4. telephely: Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ Báránd 4161 Báránd, Kossuth tér 4.	Kaba, Báránd, Sáp és Biharnagybajom	72

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Kabai Tamasz Családsegítő és Gyermejjóléti Társulás 4183 Kaba, Szabadság tér 1.	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4. telephely: Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ Biharnagybajom 4172 Biharnagybajom, Rákóczi út 17.	Biharnagybajom, Kaba, Báránd, Sáp	72
Dél-Bihar Négycentrum Terület- és Vidékfejlesztési Társulás 4138 Komádi Hősök tere 4.	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4138 Komádi, Hősök tere 10.	Komádi	54
	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Furta, Petőfi u. 2. sz. alatti Telephelye 4141 Furta, Petőfi u. 2.	Furta	30
	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Újiráz, Petőfi u. 19. sz. alatti Telephelye 4146 Újiráz, Petőfi u. 19.	Újiráz	5
	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Magyarhomorog, Árpád u. 49-51. sz. alatti Telephelye 4137 Magyarhomorog, Árpád u. 49-51. sz.	Magyarhomorog	70
	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Körösszakál, Templom u. 1. sz. alatti Telephelye 4136 Körösszakál, Templom u. 1. sz.	Körösszakál	20
	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Körösszegapáti, Kossuth u. 50. sz. alatti Telephelye 4135 Körösszegapáti, Kossuth u. 50.	Körösszegapáti	40
Konyár Község Önkormányzata 4133 Konyár, Rákóczi u. 24.	Konyári Házi Segítségnyújtás Szociális Szolgáltató 4133 Konyár, Rákóczi u. 24. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4133 Konyár, Rákóczi u. 9.	Konyár	18
Mikepércs Községi Önkormányzat 4271 Mikepércs, Kossuth u. 1/a.	Mikepércs Község Önkormányzata Szociális Szolgáltató 4271 Mikepércs, Kossuth u. 1/a. Ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiség címe: 4271 Mikepércs, Szabadság u. 3.	Mikepércs	36

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Nádudvari Mikrotérségi Szociális és Gyermekvédelmi Intézményfenntartó Társulás 4181 Nádudvar, Fő út 48.	Nádudvari Mikrotérségi Szociális és Gyermekvédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ 4181 Nádudvar, Fő út 48.	Nádudvar, Tetétlen, Bihardancsháza	130
	Nádudvari Mikrotérségi Szociális és Gyermekvédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ Telephelye: Nádudvari Mikrotérségi Szociális és Gyermekvédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ Bihardancsházi Telephelye 4175 Bihardancsháza, Petőfi u. 2	Bihardancsháza	40
	Nádudvari Mikrotérségi Szociális és Gyermekvédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ Telephelye: Nádudvari Mikrotérségi Szociális és Gyermekvédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ Tetétleni Telephelye 4184 Tetétlen, Rákóczi u. 1.	Tetétlen	45
Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Társulás 4254 Nyíradony, Árpád tér 1.	Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ 4254 Nyíradony, Dózsa Gy. u. 5. Ellátottak számára nyitva álló helyiségek: Fülöp, Arany János u. 21 Nyíracsad, Kassai u. 4. Újléta, Kossuth u. 20. Nyírábrány, Hajnal u. 2.	Nyíradony, Újléta, Nyíracsad, Fülöp, Nyírábrány	126
	Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ Hajdúsámsoni Telephelye 4251 Hajdúsámson, Árpád út 22.	Hajdúsámson	27
Pocsaj Nagyközség Önkormányzata 4125 Pocsaj, Nagy utca 51.	Lorántffy Zsuzsanna Szociális Intézmény 4125 Pocsaj, Árpád u. 1.	Pocsaj	12
Polgár Város Önkormányzata 4090 Polgár, Barankovics tér 5.	Polgár Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltató Központja 4090 Polgár, Dózsa Gy. u. 1.	Polgár	106
Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Bocskai u. 2.	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33.	Püspökladány	81
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4177 Földes, Rákóczi u. 5. szám alatti telephelye Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4177 Földes, Rákóczi u. 5	Földes	63

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Bocskai u. 2.	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4163 Szerep, Nagy u. 46. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4163 Szerep, Nagy u. 46.	Szerep	45
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4171 Sárrétudvari, Széchenyi u. 31. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4171 Sárrétudvari, Széchenyi u. 31	Sárrétudvari	37
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4173 Nagyrábé, Arany János u. 11. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4173 Nagyrábé, Arany J. u. 11.	Nagyrábé	135
Tiszaagyulaháza Község Önkormányzata 4097 Tiszaagyulaháza, Kossuth utca 73.	Tiszaagyulaházi Szociális Szolgálat 4097 Tiszaagyulaháza, Kossuth u. 25.	Tiszaagyulaháza	27
Újszentmargita Község Önkormányzata 4065 Újszentmargita, Rákóczi u. 125.	Fehér Liliom Gondozási Központ 4065 Újszentmargita, Béke u. 10.	Újszentmargita	126
Újtikos Községi Önkormányzat 4096 Újtikos, Arany János u. 12.	Újtikos Házi Segítségnyújtó Szolgálat 4096 Újtikos, József Attila u. 16.	Újtikos	54
Vámospércsi Mikrotérségi Intézményfenntartó Társulás 4287 Vámospércs, Béke u. 1.	Vámospércsi Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 4287 Vámospércs, Béke u. 1. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4263 Nyírmártonfalva, Kossuth u. 38. 4281 Vámospércs, Debreceni u. 2. 4266 Fülöp, Arany J. u. 19. 4286 Bagamér, Kossuth u. 7. 4285 Álmosd, Rákóczi u. 2/c.	Vámospércs, Nyírmártonfalva	45
Álmosdi Görögkatolikus Egyházközség 4285 Álmosd, Táncsics M. u. 11.	Szent Damján Házi Segítségnyújtó Szolgálat 4285 Álmosd, Táncsics M. u. 11.	Álmosd, Kokad, Bagamér	72

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Baptista Tevékeny Szeretet Misszió 4029 Debrecen, Csapó u. 71. 2/2. sz.	Szenvedélybetegek Balmazújvárosi Nappali Intézménye 4060 Balmazújváros, Nádudvari u. 52.	Balmazújvárosi, Hajdúszoboszlói, Mezőcsáti és a Mezőkövesdi Kistérség	427
Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy 1111 Budapest, Budafoki út 34/b.	Családtámogató Szociális Szolgáltató Intézmény 4060 Balmazújváros, Árpád u. 8. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4027 Debrecen, Dózsa György u. 11. Fsz. 2.	Balmazújvárosi és a Polgári Kistérség és Debrecen	387
Balmazújvárosi Református Egyházközség 4060 Balmazújváros, Kossuth tér 12.	Balmazújvárosi Református Egyházközség Idősek Otthona 4060 Balmazújváros, Kossuth u. 48.	Balmazújváros	81
Bihartordai Református Egyházközség 4174 Bihartorda, Kossuth u. 77.	Bihartordai Református Egyházközség Diakóniai Központ 4174 Bihartorda, Kossuth u. 77. (itt ellátást nem nyújt) Telephely: Bihartordai Református Egyházközség Diakóniai Központ 4174 Bihartorda, Kossuth u. 82.	Bihartorda	60
Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió 5360 Békés, Petőfi u. 56.	Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió Segítő Szolgálat 5630 Békés, Petőfi u. 56. Telephely: MPE OCM Segítő Szolgálat Hajdúsámson Telephely 4251 Hajdúsámson, Petőfi u. 18.	Hajdúhadházi, Debreceni kistérség	621
	Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió Segítő Szolgálat 5630 Békés, Petőfi u. 56.sz. Telephely: MPE OCM Segítő Szolgálat Hencida Telephely 4123 Hencida, Piac u. 13.	Berettyóújfalui kistérség	612
GONDOSKODÓ SZERETET SZOCIÁLIS - OKTATÁSI SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT 4400 Nyíregyháza, Szent István út. 23.	KELET-MAGYARORSZÁGI SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT SZÉKHELY: 4400 NYÍREGYHÁZA, Bocskai u. 49. SZENTPÉTERSZEGI IDŐSEK ÉS FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK NAPPALI INTÉZMÉNYE 4121 Szentpéterszeg, Ady E. u. 1.	Szentpéterszeg	9
Gondoskodó Figyelem Oktatási - Szociális Szolgáltató Központ 4400 Nyíregyháza, Bocskai u. 49.	KELET-MAGYARORSZÁGI HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT székhely: 4400 Nyíregyháza, Bocskai u. 49. KELET-MAGYARORSZÁGI HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT – KOMÁDI TELEPHELY 4100 Berettyóújfalu, Kálvin tér 4.	Berettyóújfalui és Sarkadi kistérség	585

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Gondoskodó Figyelem Oktatási - Szociális Szolgáltató Központ 4400 Nyíregyháza, Bocskai u. 49.	* <i>KELET-MAGYARORSZÁGI HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT</i> <i>székhely: : 4400 Nyíregyháza, Bocskai u. 49.</i> KELET-MAGYARORSZÁGI HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT - DEBRECEN Telephely: 4025 Debrecen, Szoboszlói út 21.	Debreceni, Hajdúböszörményi, Hajdúhadházi és Hajdúszoboszlói kistérség	475
Baptista Tevékeny Szeretet Misszió 4029 Debrecen, Csapó utca 71. 2/2	Szociális Szolgáltató Központ Debrecen 4028 Debrecen, Laktanya u. 2.	Debreceni, Hajdúszoboszlói, Hajdúhadházi és Hajdúböszörményi kistérség	358
Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy 1111 Budapest, Budafoki út 34/B.	** Baptista Szeretetszolgálat Gyermek és Ifjúsági Oktatási és Fejlesztő Központ 4032 Debrecen, Thomas Mann u. 17. fsz. 1. (székhelyen szolgáltatást nem nyújt) Telephelye: Házi Segítségnyújtás-Debrecen 4024 Debrecen, Petőfi tér 23. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4142 Zsáka, Bethlen Gábor út 11.	Berettyóújfalui, Debreceni, Derecske-Létavértesi, Szeghalmi kistérség	639
Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség 4026 Debrecen, Piac u. 4-6. sz.	Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség Nyitott Ajtó Szociális Központ 4026 Debrecen, Múzeum u. 2.	Debrecen	108
Debrecen Kerekestelepi Református Egyházközség 4030 Debrecen, Kerekes Ferenc u. 18.	Kerekestelepi Református Szociális Szolgáltató Központ 4030 Debrecen, Kerekes Ferenc u. 18.	Debrecen	81
Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye 4024 Debrecen, Varga u. 4.	Szent Erzsébet Otthon 4030 Debrecen, Tátra u. 2-6.	Debrecen	18
Magyarországi Református Egyház 1146 Budapest, Abonyi u. 21. (levelezési cím: Magyarországi Református Egyház Zsinati Iroda Hivatala Szeretetszolgálati Iroda, 1440 Budapest, Pf. 5.)	István Református Házigazdász Szolgálat 1146 Budapest, Hungária krt. 200. (ellátást nem nyújtó székhely) 4028 Debrecen, Kassai u. 28.	Debrecen	18
Debrecen-Széchenyi kerti Református Egyházközség 4031 Debrecen, István király tér 2.	Széchenyi kerti Református Szociális Szolgálat 4031 Debrecen, István király tér 2.	Debrecen	54
Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy 1111 Budapest, Budafoki út 34/B.	** Baptista Szeretetszolgálat Regionális Szociális Központ 4032 Debrecen, Kartács u. 13.	Debreceni és Hajdúhadházi kistérség	243

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Debrecen Kistemplomi-Ispotályi Református Egyházközség 4025 Debrecen, Révész tér 2.	Debrecen Ispotály - Integrált Szociális Intézmény 4025 Debrecen, Révész tér 2.	Debrecen	18
Esztári Református Egyházközség 4124 Esztár, Árpád u. 21.	Esztári Református Idősek Otthona és Gondozó Szolgálat 4124 Esztár, Árpád u. 23.	Esztár	99
Földesi Református Egyházközség 4177 Földes, Karácsony S. tér 4.	Földesi Református Egyházközség Házi Segítségnyújtó Szolgálat 4177 Földes, Karácsony S. tér 4.	Földes	135
Hajdúböszörmény Kálvin téri Református Egyházközség 4220 Hajdúböszörmény, Kálvin tér 19. sz.	Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központ 4220 Hajdúböszörmény, Budai Nagy Antal u. 82.	Hajdúböszörmény	60
Baptista Tevékeny Szeretet Misszió 4029 Debrecen, Csapó u. 71. 2/2.	Szociális Integrált Intézmény 4130 Derecske, Csokonai u. 3. Ellátottak számára nyitva álló helyiségek: 4400 Nyíregyháza, Szarvas u. 38.	Derecske-Létavértesi kistérség, Hajdúhadházi kistérség, Nagykállói kistérség, Nyíregyházi kistérség	465
	Tevékeny Gondozási Szolgálat 4080 Hajdúnánás, Dorogi u. 51.	Hajdúböszörményi kistérség	325
Hajdúböszörményi Görög Katolikus Egyházközség 4220 Hajdúböszörmény, Káplár Miklós u. 2. sz.	Szent Miklós Szociális Szolgálat 4220 Hajdúböszörmény, Káplár Miklós u. 2. sz. ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4220 Hajdúböszörmény, Vasvári Pál u. 3. sz.	Hajdúböszörmény	468
Hajdúdorogi Görög Katolikus Egyházközség 4087 Hajdúdorog, Óvoda u. 5. sz.	Szent Erzsébet Házi Segítségnyújtó Szolgálat 4087 Hajdúdorog, Óvoda u. 5.	Hajdúdorog, Hajdúnánás	72
Hajdúnánási Református Egyházközség 4080 Hajdúnánás, Kossuth u. 2.	Hajdúnánási Református Egyházközség Idősek Otthona és Gondozási Központja 4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 12. Telephelye: Református Szociális Gondozási Központ 4080 Hajdúnánás, Polgári u. 12.	Hajdúnánás	30
Római Katolikus Egyházközség 4244 Újfehértó, Debreceni u. 1.	Római Katolikus Házi Segítségnyújtó Szolgálat Hajdúnánás 4080 Hajdúnánás, Bocskai u.1.	Hajdúnánás, Hajdúdorog	135
Hajdúsámsoni Református Egyházközség 4251 Hajdúsámson, Rákóczi u. 2.	Hajdúsámsoni Református Egyházközség Idősek Klubja és Pszichiátriai Nappali Ellátás, Házi Segítségnyújtás 4251 Hajdúsámson, Rákóczi u. 2.	Hajdúsámson	98
Hajdúszoboszlói Református Egyházközség 4200 Hajdúszoboszló, Kálvin tér 9.	Hajdúszoboszlói Református Egyházközség ANNA Idősek Otthona 4200 Hajdúszoboszló, Dózsa Gy. u. 9-11.	Hajdúszoboszló, Nagyhegyes és Ebes	54
Intézményfenntartó Szervezet 1134 Budapest, Huba u. 6.	Kolping Házi Segítségnyújtó Szolgálat- Hosszúpályi 4247 Hosszúpályi, Debreceni u. 2.	Hosszúpályi, Téglás, Hajdúhadház	90
Létavértes-Nagylétei Görögkatolikus Egyházközség 4281 Létavértes, Batthyány u. 53.	Szívvel-Lélekkel Házi Segítségnyújtó Szolgálat 4281 Létavértes, Batthyány u. 53.	Létavértes	270
Létavértes-Vértesi Görögkatolikus Egyházközség 4283 Létavértes, Bács u. 12.	Szent Szaferim Szociális Szolgálat 4283 Létavértes, Bács u. 12.	Létavértes, Monostorpályi, Hosszúpályi	135

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Nagylétei Református Egyházközség 4281 Létavértes, Árpád tér 4.	Nagylétei Református Egyházközség Szociális Szolgáltató Központ 4281 Létavértes, Kossuth u. . Telephelye: Nagylétei Református Egyházközség „Békesség Háza” Alapellátási Központ Létavértes, Árpád tér 4.	Létavértes	81
Vértesi Református Egyházközség 4283 Létavértes, Irinyi u. 10.	Vértesi Református Egyházközség Idősek Szeretetháza 4283 Létavértes, Irinyi u. 7.	Létavértes	63
Nádudvari Református Egyházközség 4181 Nádudvar, Fő u.123.	Nádudvari Református Egyházközség Idősek Otthona 4181 Nádudvar, Petri-Derzs u. 6-8.	Nádudvar	180
Nádudvari Református Egyházközség 4181 Nádudvar, Fő u.123.	Nádudvari Református Egyházközség Idősek Otthona 4181 Nádudvar, Petri-Derzs u. 6-8. Telephely: Kaba, Szabadság tér 6.	Kaba	120
Nagyrabéi Református Egyházközség 4173 Nagyrábé, Kossuth út 2.	Nagyrabéi Református Egyházközség Házi Segítségnyújtó Szolgálat 4173 Nagyrábé, Kossuth út 2.	Nagyrabé	125
Nyíracsádi Görög Katolikus Egyházközség 4262 Nyíracsád, Kossuth u. 2.	Szent Piroksa Szociális Szeretetszolgálat 4264 Nyíracsád, Kossuth u. 5-7.	Nyíracsád	81
Baptista Tevékeny Szeretet Misszió 4029 Debrecen, Csapó u. 71. 2/2.	Szociális Szolgáltató Intézmény 4150 Püspökladány, Gábor Áron u. 11.	Püspökladányi-, Békési-, Gyulai-, Szeghalmi kistérség	463
Sárándi Református Egyházközség 4272 Sáránd, Ady Endre u. 11.	Bethesda Szociális Központ 4272 Sáránd, Ady E. u. 2.	Sáránd, Mikepércs, Hajdúbagos, Monostorpályi, Hosszúpályi	45
Téglási Görög Katolikus Egyházközség 4243 Téglás, Kossuth u. 82.	Szent Miklós Házi Segítségnyújtó Szolgálat 4243 Téglás, Dózsa Gy. u. 19.	Bocskai kert, Hajdúhadház és Téglás	185
Tépei Református Egyházközség 4132 Tépe, Fő u. 1.	Tépei Református Szociális Szolgálat 4132 Tépe, Fő u. 1.	Tépe	54
Tiszacsegei Református Egyházközség 4066 Tiszacsege, Fő utca 36.	Református Házi Segítségnyújtó Szolgálat 4066 Tiszacsege, Fő utca 36. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4090 Polgár, Taskó u. 118.	Tiszacsege, Újszentmargita, Egyek, Polgár, Újtikos, Tiszagyulaháza és Görbeháza	216
Újlétei Református Egyházközség 4288 Újléta, Magyar u. 27.	Újlétei Református Egyházközség Házi Segítségnyújtó Szolgálat 4288 Újléta, Magyar u. 27.	Újléta	45
Érted Vagyunk” Szociális Szolgáltató Közhatalmú Nonprofit Bt. 4100 Berettyóújfalu, Bessenyei ltp. 2. 4/14.	Érted Vagyunk” Szociális Szolgáltató Székhely: 4100 Berettyóújfalu, Bessenyei ltp. 2. 4/14. (itt szolgáltatást nem nyújtanak) Telephely: „Érted Vagyunk” Szociális Szolgáltató 4100 Berettyóújfalu, Csokonai u. 4.	Berettyóújfalu kistérség	630
	„Biztos Holnap Velünk” Szociális Szolgálat 4024 Debrecen, Batthyány u. 18.	Debrecen	1008

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
PETICA Szociális Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. 4100 Berettyóújfalú, Kádár Vitéz u. 14.	PETICA Szociális Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. 4100 Berettyóújfalú, Kádár Vitéz u. 14.	Berekböszörmény, Berettyóújfalú, Csökmő, Darvas, Esztár, Furta, Gáborján, Hencida, Komádi, Magyarhomorog, Mezőpéterd, Mezősas, Szentpéterszeg, Újiráz, Váncsod, Vekerd, Zsáka	882
„A Szebb Napokért” Szociális Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4002 Debrecen, Felsőpércsi út 53.	Segítünk 2011. Házi Segítségnyújtó Szolgálat 4028 Debrecen, Kassai út 129. fsz. 4. (4028 Debrecen, 4562/4. hrsz.)	Debrecen	546
Áldott Szívek” Szociális Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4032 Debrecen, Füredi út 98. fsz/3.	Áldott Szívek Házi Segítségnyújtás 4032 Debrecen, Füredi út 98. fsz/3.sz.	Debrecen	450
Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. 4029 Debrecen, Monti ezredes u. 7.	Szociális Szolgáltató és Információs Központ 4130 Derecske, Bocskai u. 6.	Derecske, Konyár, Sáránd, Tépe, Mikepércs	30
SL Syagrus Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság 4130 Derecske, Báthori u.14.	SL Syagrus Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Kft. Házi Segítségnyújtó Szolgálat 4130 Derecske, Rákóczi út 6.	Derecske	270
PETROPÁL Szociális Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (PETROPÁL Nonprofit Kft.) 4087 Hajdúdorog, Kiss János u. 27.	„Segítő Szív” Szociális Szolgálat 4087 Hajdúdorog, Kiss János u. 27.	Hajdúdorog, Hajdúnánás, Hortobágy, Tiszacsege, Egyek, Görbeháza	1404
Hajdú-Sansz Humánszolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4087 Hajdúdorog, Böszörményi út 4. fsz/2.	Hajdúsági Házi Segítségnyújtás 4087 Hajdúdorog, Fogadó út 5. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4080 Hajdúnánás, Dorogi út 5.	Hajdúdorog és Hajdúnánás	90
Tépei Kulturális és Szabadidős Egyesület 4132 Tépe, Dózsa Gy. u. 3.	Tépei Szociális Szolgálat 4132 Tépe, Fő u. 59.	Tépe	81

* a szolgáltató törlésre került a szolgáltatói nyilvántartásból

** a szolgáltató felfüggesztette debreceni tevékenységét

A házi segítségnyújtás igénybevétele is a nyugdíjas lakosság körében a legelterjedtebb. Hajdú-Bihar megye településein az idősebb korosztályok lakosságon belüli aránya magas és egyre növekszik. A fiatal munkaképes lakosság munkalehetőség reményében történő elvándorlása következtében az idősök segítség nélkül, egyedül maradnak. A különböző betegségekkel küzdő és sok esetben magányos nyugdíjasok mindennapi problémáit a család hétvégi látogatásai nem oldják meg, ezért nagyon fontos és elengedhetetlen az idősök részére nyújtott napi egyszeri meleg étkezés és a legfeljebb napi 4 órás segítségnyújtás biztosítása, mely elősegíti azt, hogy az idős személyek minél tovább saját lakókörnyezetükben maradhassanak.

Az étkeztetés mellett ez a másik szolgáltatás, melynek biztosítását igen sok, 2015. május 18-ai adatok szerint 114 (59 önkormányzati, melyből 39 társulás; 45 egyházi; 10 egyéb fenntartó, ezek főleg nonprofit bt-k és kft-k; 1 pedig egyesület) szolgáltató vállalta. Az elmúlt időszakban azonban információink szerint 3 fenntartó 4 intézménye kényszerült tevékenységének felfüggesztésére.

A feldolgozott 52 adatlap szerint a szolgáltatást elsősorban 70 év feletti, egyes települések esetében 80 év feletti egyedülálló, özvegy, 8 általános iskolai végzettségű, saját ingatlantulajdonában élő, nyugellátásban részesülő idős személyek veszik igénybe. A nemek arányát tekintve, figyelemmel a megye demográfiai jellemzőire nem meglepő, hogy az igénylők főként nők, akik az idős korban megjelenő szív-és érrendszeri, magas vérnyomás, diabetes, mozgásszervi megbetegedésekben szenvednek. A mozgásfogyatékoság mellett a látás és hallásfogyatékosok aránya is számottevő.

A szolgáltatók általában határozatlan idejű bejegyzéssel rendelkeznek a szolgáltatói nyilvántartásban. Több esetben azonban a tárgyi feltételek hiánya (épületek leromlott állapota, akadálymentesítés), vagy a személyi feltételek hiánya okoz gondot. Problémaként jelenik meg itt is, hogy az állami támogatás a tervezett fejlesztések megvalósítását nem teszi lehetővé, többnyire a szolgáltatásnyújtással kapcsolatos kiadásokat sem fedezi, így a szolgáltatás fejlesztése (pl.: gépjármű beszerzése a házhoz szállításhoz), az épületek felújítása, bővítése, az informatikai eszközök felújítása és cseréje, a szociális gondozók munkafeltételeinek javítása (pl.: kerékpárok cseréje) nem megvalósítható. Több szolgáltató térítés mentesen biztosítja a házi segítségnyújtást a megyében.

Az elmúlt 2 év, valamint az idei féléves adatok alapján megállapítható, hogy a vizsgált szolgáltatók magas kihasználtsággal működtek, a házi segítségnyújtás iránti igényekhez alkalmazkodva várakozási idő nélkül biztosítják a szolgáltatást (félévkor 1 szolgáltató jelzett 1 fő várakozót), az ideiglenesen kialakult várólistákat a személyi feltételek bővítésével folyamatosan felszámolják, így egy kérelmező sem marad ellátatlanul.

A gondozási szükséglet ponthatárainak változása, valamint a szolgáltatást érintő, 2016. január 1-től bekövetkező változások (szociális segítség és személyi gondozás szétválasztása, létszámfeltételek változása) következtében várhatóan átrendeződik a szolgáltatásnyújtás struktúrája. A jogszabályváltozás hatásai a koncepció következő felülvizsgálata során lesznek értékelhetőek.

4. 1. 5. Családsegítés

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Balmazújvárosi Kistérség Többcélú Társulás 4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ (Életház) 4060 Balmazújváros, Veres P. u. 6-8.	Balmazújváros és Hortobágy
	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ Borostyán Idősek Otthona Ellátottak számára nyitva álló helyiség: Egyek, Fő u. 2.	Egyek

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Balmazújvárosi Kistérség Többcélú Társulás 4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ Telephelye: Tiszavirág Idősek Klubja 4066 Tiszacsege, Tompa u. 1. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4066 Tiszacsege, Fő u. 42.	Tiszacsege
Bihari Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása 4100 Berettyóújfalú, Dózsa Gy. u. 17-19.	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalú, Kossuth u. 6.	Berettyóújfalú, Bakonszeg, Esztár, Gáborján, Kismarja, Mezősas, Szentpéterszeg, Tépe, Vekerd
	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalú, Kossuth u. 6. telephelye: Zsákai Idősek Klubja 4142 Zsáka Bethlen G. u. 8.	Zsáka
Szociális és Gyermekjóléti Társulás 4110 Biharkeresztes, Széchenyi u. 57.	Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézmények 4110 Biharkeresztes, Damjanich u. 9. sz.	Biharkeresztes
Bocskaiert Község Önkormányzat 4241 Bocskaiert, Poroszlai u. 20.	Bocskaierti Humánszolgáltató Központ 4241 Bocskaiert, Debreceni út 85.	Bocskaiert
Szeghalom Kistérség Többcélú Társulás 5520 Szeghalom, Szabadság tér 10-12. sz.	Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény 5510 Dévaványa, Jéggyár u. 47. sz. Telephely: Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény 4145 Csökmő, Kossuth u. 117. Ellátottak számára nyitva álló helyiség 4145 Csökmő, Kossuth u. 110. sz.	Csökmő
Darvas Község Önkormányzata 4144 Darvas, Rákóczi út 50.	Darvas Szociális Szolgáltató Székhely: 4144 Darvas, Rákóczi út 50. Ellátottak számára nyitva álló helyiségek: 4144 Darvas, Rákóczi u. 73. 4144 Darvas, Petőfi u. 4.	Darvas
Ebes Községi Önkormányzat 4211 Ebes, Széchenyi tér 1.	Alapszolgáltatási Központ 4211 Ebes, Kossuth u. 34. Az engedélyes ellátottak számára nyitva álló egyéb helyisége: Ebes, Rákóczi út 13.	Ebes
Görbeháza Község Önkormányzata 4075 Görbeháza, Böszörményi u. 39. sz.	Szociális Gondozási Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4075 Görbeháza, Iskola u. 14.	Görbeháza
Hajdúbagos Község Önkormányzata 4273 Hajdúbagos, Nagy u. 101.	Idősek Otthona Hajdúbagos 4273 Hajdúbagos, Óvodaköz u. 1.	Hajdúbagos, (Konyár)
Hajdúböszörmény Város Önkormányzata 4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1.	Szociális Szolgáltatási Központ 4220 Hajdúböszörmény, II. Rákóczi Ferenc u. 42.	Hajdúböszörmény
Hajdúdorog Város Önkormányzata 4087 Hajdúdorog, Tokaji út 4.	Hajdúdorogi Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat 4087 Hajdúdorog, Nánási u. 19.	Hajdúdorog

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Hajdúnánás-Tiszagyulaháza-Újtikos Szociális és Gyermekjóléti Önkormányzati Társulás 4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 1.	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Városi Bölcsőde 4080 Hajdúnánás, Kossuth u. 19. Ellátottak számára nyitva álló helyiségek a családsegítés vonatkozásában: -4096 Újtikos, József Attila u. 16., -4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u. 25.	Hajdúnánás, Újtikos, Tiszagyulaháza
Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulás 4200 Hajdúszoboszló, Hősök tere 1.	Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ 4200 Hajdúszoboszló, Kossuth u. 15. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4212 Hajdúszóvát, Hősök tere 1.	Hajdúszoboszló és Hajdúszóvát
	Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ 4200 Hajdúszoboszló, Kossuth u. 15. telephely: Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ – Nagyhegyesi Telephely 4064 Nagyhegyes, Alkotmány u. 5.	Nagyhegyes
Hosszúpályi Mikrotérség Családsegítő és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Intézményi Társulás 4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6.	Hosszúpályi Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 4274 Hosszúpályi, Petőfi köz 7. Ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiségek: 4272 Sáránd, Nagy u. 51. 4275 Monostorpályi, Debreceni u. 1.	Hosszúpályi, Sáránd és Monostorpályi
Kabai Tamasz Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás 4183 Kaba, Szabadság tér 1.	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4. Ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiségek: 4161 Báránd, Kossuth tér 4. 4172 Biharnagybajom, Rákóczi út 17.	Kaba, Báránd, Biharnagybajom és Sáp
Dél-Bihar Négycentrum Terület- és Vidékfejlesztési Társulás 4138 Komádi, Hősök tere 4.	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4138 Komádi, Hősök tere 10. sz. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4141 Furta, Petőfi u. 1. 4137 Magyarhomorog, Árpád u. 49-51. 4136 Körösszakál, Piac tér 3. 4146 Újiráz, Szabadság tér 2. 4135 Körösszegapáti, Kossuth u. 50. 4138 Komádi, Fő u. 53. sz.	Komádi, Furta, Körösszakál, Körösszegapáti, Magyarhomorog, Újiráz
Létavértesi Szociális és Gyermekjóléti Társulása 4281 Létavértes, Kossuth u. 4.	Létavértes-Kokad Önkormányzatok Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat 4281 Létavértes, Rózsa u. 1-3. Ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiség 4284 Kokad, Kossuth u. 60.	Létavértes, Kokad
Mezőpeterd Község Önkormányzata 4118 Mezőpeterd, Jókai u. 2.	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgáltató 4118 Mezőpeterd, Petőfi u. 13. Az engedélyes ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiségeinek címe: 4119 Váncsod, Kossuth u. 42., 4123 Hencida, Piac u. 14.	Mezőpeterd, Váncsod és Hencida települések közigazgatási területe

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Nádudvari Mikrotérési Szociális és Gyermekevédelmi Intézményfenntartó Társulás 4181 Nádudvar, Fő út 48.	Nádudvari Mikrotérési Szociális és Gyermekevédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ 4181 Nádudvar, Fő út 48.	Nádudvar, Tetétlen, Bihardancsháza
	Nádudvari Mikrotérési Szociális és Gyermekevédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ Telephelye: Nádudvari Mikrotérési Szociális és Gyer- mekevédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ Bihardancsházi Telephelye 4175 Bihardancsháza, Petőfi u. 2	Bihardancsháza
	Nádudvari Mikrotérési Szociális és Gyermekevédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ Telephelye: Nádudvari Mikrotérési Szociális és Gyer- mekevédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ Tetétleni Telephelye 4184 Tetétlen, Rákóczi u. 1.	Tetétlen
Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Társulás 4254 Nyíradony, Árpád tér 1.	Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ 4254 Nyíradony, Dózsa Gy. u. 5. Ellátottak számára nyitva álló helyiségek: - Fülöp, Arany János u. 21. - Nyíracshád, Kassai u. 4. - Újléta, Kossuth u. 20. - Nyírábrány, Hajnal u. 2.	Nyíradony, Újléta, Nyíracshád, Fülöp, Nyírábrány
	Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ Hajdúsámsoni Telephelye 4251 Hajdúsámson, Árpád út 22.	Hajdúsámson
Pocsaj Nagyközség Önkormányzata 4125 Pocsaj, Nagy utca 51.	Lorántffy Zsuzsanna Szociális Intézmény 4125 Pocsaj, Árpád u. 1. sz. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: Pocsaj, Nagy u. 51.	Pocsaj
Polgár Város Önkormányzata 4090 Polgár, Barankovics tér 5.	Polgár Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltató Központja 4090 Polgár, Dózsa Gy. u. 1.	Polgár
Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Bocskai u. 2.	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33.	Püspökladány
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4177 Földes, Honvéd u. 2. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4177 Földes, Honvéd u. 2.	Földes

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Bocskai u. 2.	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4173 Nagyrábé, Kossuth u. 5. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4173 Nagyrábé, Kossuth u. 5	Nagyrábé
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4163 Szerep, Nagy u. 53. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4163 Szerep, Nagy u. 53.	Szerep
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4171 Sárrétudvari, Kossuth u. 55. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4171 Sárrétudvari, Kossuth u. 55.	Sárrétudvari
Hajdúhadházi Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás 4243 Téglás, Kossuth u. 61.	Hajdúhadházi Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 4243 Téglás, Liget u. 1. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4242 Hajdúhadház, Béke u. 54/B.	Téglás és Hajdúhadház
Újszentmargita és Folyás Intézményfenntartó Társulás 4065 Újszentmargita, Rákóczi u. 125.	Hétszínvirág Óvoda, Bölcsőde, Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat 4065 Újszentmargita, Rákóczi u. 134., Az ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiségek címe: 4095 Folyás, Kossuth u. 13.	Újszentmargita és Folyás
Vámospércsi Mikrotérségi Intézményfenntartó Társulás 4287 Vámospércs, Béke u. 1.	Vámospércsi Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 4287 Vámospércs, Béke u. 1. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4263 Nyírmártonfalva, Kossuth u. 38. 4281 Vámospércs, Debreceni u. 2. 4266 Fülöp, Arany J. u. 19. 4286 Bagamér, Kossuth u. 7. 4285 Álmosd, Rákóczi u. 2/c.	Vámospércs, Nyírmártonfalva, Bagamér, Álmosd, Fülöp

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány 4130 Derecske, Dr. Mustó Sándor u. 19.	Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 4130 Derecske, Dr. Mustó Sándor u. 19. Ellátottak számára nyitva álló helyiségek: 4271 Mikepércs, Kossuth u. 1. 4133 Konyár, Rákóczi u. 9.	Derecske, Konyár és Mikepércs

A családsegítés a szociális munka egyik alapvető eleme, a szociális és mentálhigiénés problémák kezelése, illetve krízishelyzetekben történő segítségnyújtás mellett a szociális ellátórendszerbe kerülő személyek első találkozási és belépési pontjaként és jelzőrendszerként szolgál. A szociális szolgáltatások további szintjei erre a szolgáltatásra épülnek.

A megyében 2015. május 18. napján 38 szolgáltató végzett családsegítést. Közülük 1 civil szervezet, a többi szolgáltató önkormányzati feladatot lát el, többnyire társulás keretében. Az előző felülvizsgálat óta létrejött néhány szolgáltató, de van olyan települési önkormányzat is, amely a szolgáltatás önállóan történő biztosítását tűzte ki célul. Legtöbb esetben a családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egyazon szolgáltató keretében működik. Az Szt. módosítása következtében valamennyi települési önkormányzatnak szükséges még az idén átgondolni a szolgáltatás további biztosításának kereteit.

A családsegítő szolgálatok tevékenységének szükségessége nem feltétlenül a szolgáltatás iránti igények száma szerint értelmezhető, hiszen előfordul, hogy az egy klienssel végzett segítői munka további kliensek, családok, lakó- egyéb szociális környezet látótérbe kerüléséhez vezet. Sokszor egy kliens problémájának megoldásához az egész család gondozására van szükség.

A szolgáltatást igénybe vevők szociális jellemzőit nagymértékben befolyásolja az adott település szerkezete, a lakosság demográfiai jellemzői, de sok esetben a szolgáltatást igénybe vevők összetételére hatással volt az Szt. változása is. Míg korábban igen nagyarányú volt több településen az együttműködési kötelezettséget teljesítő álláskeresők száma (rendszeres szociális segélyben, illetve foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma) addig a beérkezett 19 adatlap kiértékelése alapján az állapítható meg, hogy a szolgáltatást idén főként középkorú nők vették igénybe, akik házasságban vagy élettársi kapcsolatban élnek, sokszor gyermekes párok, illetve az idősebb, inaktív korosztály, akik főként özvegyek. Egyes településeken azonban egyre gyakrabban fordulnak a családsegítőhöz a gyermeküket egyedül nevelő nők is. A szolgáltatók nyilvántartása szerint az ellátást igénylők jellemzően 8 általános iskolai vagy az alatti végzettségűek, a fiatalabb korosztályokhoz tartozók munkanélküliek, vagy valamilyen rendszeres pénzellátásban részesülnek. Jellemző az elszegényedés, magas az öregségi nyugdíjminimum alatti jövedelemmel rendelkezők aránya. Főként megélhetési problémák, adósságterhek, közüzemi díjhátralékok miatt keresik fel a szolgálatokat, de az életviteli, családi kapcsolati problémák száma is megnövekedett. Amíg az idősebb korosztály körében a szív- és érrendszeri megbetegedések, magas vérnyomás, cukorbetegség, mozgásszervi megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban, addig a középkorú és fiatalabb korosztályoknál jelentős a

pszichiátriai és szenvedélybetegségben szenvedők aránya. A lakáskörülményeket tekintve a szolgáltatást igénybe vevők főként saját ingatlan tulajdonukban élnek, de az elszegényedéssel a lakhatási problémák is megjelennek, illetve az ingatlanok egy része komfort nélküli, vagy elhanyagolt.

A családsegítő szolgálatok nélkülözhetetlen szerepet töltenek be a megye megváltozott társadalmi helyzete miatt. A fiatal aktív korú lakosságon belül magas a munkanélküliek száma, illetve gyakori a többgenerációs munkanélküliség, mely nagy anyagi hiányt keletkeztet a családokban, veszélyeztetve ezzel a létfenntartást. A munkanélküliség okozta kisebb fokú mentális problémák kezelése fontos szerepet játszik a további betegségek kialakulásának megelőzésében.

A személyi és tárgyi feltételek többnyire adottak a családsegítő szolgálatoknál, a szolgáltatók bejegyzése a nyilvántartásba általában határozatlan idejű. A szolgáltatással kapcsolatos problémaként elsősorban a szolgáltatásnak helyet adó épületek felújításának, bővítésének szükségességét említik a fenntartók, de megfogalmazzák az informatikai eszközök fejlesztésének, cseréjének és beszerzésének fontosságát, valamint pszichológus alkalmazását a tanácsadások és a munkatársak szupervíziójának biztosítása érdekében. Több szolgáltató alacsonynak tartja az állami támogatás mértékét.

4. 1. 6. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Készülékek száma
Balmazújvárosi Kistérség Többcélú Társulás 4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ telephelye: Liget Községi Ház 4060 Balmazújváros, Debreceni u. 12.	Balmazújváros, Egyek és Tiszacsege	100
Szociális és Gyermekjóléti Társulás 4110 Biharkeresztes, Széchenyi u. 57.	Biharkeresztes-i Egyesített Szociális Intézmények 4110 Biharkeresztes, Damjanich u. 9. sz.	Biharkeresztes	40
Hajdúböszörmény Város Önkormányzata 4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1.	Szociális Szolgáltatási Központ 4220 Hajdúböszörmény, II. Rákóczi Ferenc u. 42.	Hajdúböszörmény	60
Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Intézményfenntartó Társulás 4242 Hajdúhadház, Bocskai tér 1.	Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ 4242 Hajdúhadház, Kossuth u. 11/a.	Hajdúhadház	36
	Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ Téglási Telephelye 4143 Téglás, Sipos S. u. 3.	Téglás	25
Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata 4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6.	Szociális Szolgáltató Központ 4274 Hosszúpályi, Debreceni u. 2/C.	Hosszúpályi, Monostorpályi és Hajdúbagos	48
Kabai Tamasz Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás 4183 Kaba, Szabadság tér 1.	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4.	Kaba, Báránd, Biharnagybajom és Sáp	320

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Készülékek száma
Dél-Bihar Négycentrum Terület- és Vidékfejlesztési Társulás 4138 Komádi Hősök tere 4.	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4138 Komádi, Hősök tere 10.	Komádi, Furta, Magyarhomorog, Körösszakál	45
Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Társulás 4254 Nyíradony, Árpád tér 1.	Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ Hajdúsámsoni Telephelye 4251 Hajdúsámson, Árpád út 22.	Hajdúsámson, Nyíradony, Nyíracsa	70
Polgár Város Önkormányzata 4090 Polgár, Barankovics tér 5.	Polgár Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltató Központja 4090 Polgár, Dózsa Gy. u. 1.	Polgár	140
Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Bocskai u. 2.	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33.	Püspökladány, Bihartorda, Nádudvar, Sárrétudvari, Szerep, Tetétlen	120
Vámpércsi Mikrotérsgégi Intézményfenntartó Társulás 4287 Vámpércs, Béke u. 1.	Vámpércsi Mikrotérsgégi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 4287 Vámpércs, Béke u. 1. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4263 Nyírmártonfalva, Kossuth u. 38. 4281 Vámpércs, Debreceni u. 2. 4266 Fülöp, Arany J. u. 19. 4286 Bagamér, Kossuth u. 7. 4285 Álmosd, Rákóczi u. 2/c.	Nyírmártonfalva, Vámpércs, Fülöp	100
Baptista Tevékeny Szeretet Misszió 4029 Debrecen, Csapó u. 71. 2/2.	Tevékeny Gondozási Szolgálat 4080 Hajdúnánás, Dorogi u. 51.	Hajdúböszörményi kistérség	54
Nagylétei Református Egyházközség 4281 Létavértes, Árpád tér 4.	Nagylétei Református Egyházközség Szociális Szolgáltató Központ 4281 Létavértes, Kossuth u. 2. Telephelye: Nagylétei Református Egyházközség „Békesség Háza” Alapellátási Központ Létavértes, Árpád tér 4.	Létavértes, Újléta, Kokad, Álmosd	100
Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. 4029 Debrecen, Monti ezredes u. 7.	Szociális Szolgáltató és Információs Központ 4130 Derecske, Bocskai u. 6.	Derecske, Konyár, Sáránd, Tépe, Mikepércs	80

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a megyében 15 szolgáltató biztosít, közülük 12 önkormányzati (9 társulási formában), 2 egyházi fenntartású. 1 esetében nonprofit kft. a fenntartó, mely ellátási szerződés keretében nyújtja a szolgáltatást, de egyházi fenntartó is kötött a feladatellátásra települési önkormányzattal ellátási szerződést, megállapodást. Az elmúlt időszakban megjelent néhány új szolgáltató a területen. A feldolgozott 9 adatlap szerint a szolgáltatást 65 év feletti, főként 70-90 év közötti idős, özvegy nők veszik igénybe, akik 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, jövedelmük nyugdíj vagy nyugdíjszerű ellátás. Tekintettel az ellátottak korára, a leggyakrabban előforduló megbetegedések az idős korban jellemző magas vérnyomás, szív- és érrendszeri megbetegedések, cukorbetegség, mozgásszervi betegségek. A valós riasztások között első helyen az elesések, háztartási balesetek, rosszhullétek szerepelnek, de növekedett a krízishelyzetek, az azonnali orvosi vagy sürgősségi beavatkozást igénylő esetek száma is.

A határozott idejű szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzések oka főként az, hogy az ellátási szerződések, megállapodások határozott időre jönnek létre.

A szolgáltatást érintő problémaként a telephelyek épületének leromlott állapotát, illetve a cserére szoruló informatikai eszközöket említik a szolgáltatók, várakozókról csak elvétve számoltak be. Jelenleg a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás Debrecenben nem biztosított, viszont a házi segítségnyújtás szolgáltatást jól kiegészíthetné.

4. 1. 7. *Közösségi ellátások*

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Pszichiátriai betegek közösségi ellátása		
Balmazújvárosi Kistérség Többcélú Társulása 4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ Engedélyes székhely neve: Életház 4060 Balmazújváros, Veres P. u. 6-8. Telephelye: Liget Községi Ház 4060 Balmazújváros, Debreceni u. 12.	Balmazújvárosi kistérség
Kabai Tamasz Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás 4183 Kaba, Szabadság tér 1.	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4.	Kaba, Báránd, Biharnagybajom, Sáp és Földes
Tiszántúli Református Egyházkerület 4026 Debrecen, Kálvin tér 17.	Tiszántúli Református Egyházkerület Községi Ellátások 4025 Debrecen, Hatvan u. 1/C.	Debrecen
Nádudvari Református Egyházközség 4181 Nádudvar, Fő u.123.	Nádudvari Református Egyházközség Idősek Otthona 4181 Nádudvar, Petri-Derzs u. 6-8.	Nádudvar, Szerep és Tetétlen
Arany Középut Egyesület 4025 Debrecen, Görgey u. 20. V/43.	„Sorsfordító” Pszichiátriai Betegek Községi Ellátása 4025 Debrecen, Simonffy u. 52.	Debrecen
Komp Egyesület 4220 Hajdúböszörmény, Alföld u. 5.	Kapocs Pszichiátriai Betegek Községi Ellátása 4220 Hajdúböszörmény, Alföld u. 5.	Hajdúböszörmény, Hajdúnánás, Hajdúdorog

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
HAJDÚ GONDOSKODÓ Szervező, Ellátó Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4242 Hajdúhadház, Széchenyi u. 18/B.	Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ 4242 Hajdúhadház, Széchenyi u. 18/B. Ellátottak számára nyitva álló helyiségek: 4241 Bocskai kert, Vincellér u. 20. 4254 Nyíradony, Árpád tér 1. 4262 Nyíracsa, Petőfi tér 4. 4251 Hajdúsámson, Árpád u. 22.	Hajdúhadházi kistérség
Szenvedélybetegek közösségi ellátása		
Balmazújvárosi Kistérség Többcélú Társulása 4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ Engedélyes székhely neve: Életház 4060 Balmazújváros, Veres P. u. 6-8. Telephelye: Liget Községi Ház 4060 Balmazújváros, Debreceni u. 12.	Balmazújvárosi kistérség
Hajdúböszörmény Város Önkormányzata 4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1.	Szociális Szolgáltató Központ 4220 Hajdúböszörmény, II. Rákóczi Ferenc u. 42.	Hajdúböszörmény
Kabai Tamasz Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás 4183 Kaba, Szabadság tér 1.	Tamasz Szociális Alapszolgáltató Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4.	Kaba, Báránd, Biharnagybajom, Sáp és Földes, Tetétlen
Gondoskodó Figyelem Oktatási - Szociális Szolgáltató Központ 4400 Nyíregyháza, Bocskai u. 49.	KELET-MAGYARORSZÁGI HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT (székhely: 4400 Nyíregyháza, Bocskai u. 49. KELET-MAGYARORSZÁGI HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT – KOMÁDI TELEPHELY 4100 Berettyóújfalú, Kálvin tér 4.	Berettyóújfalui kistérség
Tiszántúli Református Egyházkerület 4026 Debrecen, Kálvin tér 17.	Tiszántúli Református Egyházkerület Községi Ellátások 4025 Debrecen, Hatvan u. 1/C.	Debrecen
Arany Középut Egyesület 4025 Debrecen, Görgey u. 20. V/43.	„Előrelépés” Szenvedélybetegek Községi Ellátása 4025 Debrecen, Görgey u. 20. V/43. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4200 Hajdúszoboszló, Dankó u. 8.	Hajdúszoboszló
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet 1116 Budapest, Tomaj u. 4.	Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Debreceni Szociális Központ Telephelye: Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Debreceni Szociális Központ Víztorony Utcai Telephely 4029 Debrecen, Víztorony u. 9-11.	Debreceni Kistérség
HAJDÚ GONDOSKODÓ Szervező, Ellátó Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4242 Hajdúhadház, Széchenyi u. 18/B.	Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ 4242 Hajdúhadház, Széchenyi u. 18/B. telephely : Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ Petőfi utcai telephelye 4242 Hajdúhadház, Petőfi u. 13. Ellátottak számára nyitva álló helyiségek: 4241 Bocskai kert, Vincellér u. 20. 4254 Nyíradony, Árpád tér 1. 4262 Nyíracsa, Petőfi tér 4. 4251 Hajdúsámson, Árpád u. 22.	Hajdúhadházi kistérség

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás		
A Tevékeny Szeretet Közossége 4029 Debrecen, Csapó u. 71. 2/2.	Szenvedélybetegek Alacsonyküszöbű Közösségi Ellátása 4220 Hajdúböszörmény, Kassa u. 2.	Hajdúböszörmény
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet 1116 Budapest, Tomaj u. 4.	Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Debreceni Szociális Központ 4024 Debrecen, Rákóczi u. 7.	Debreceni Kistérség

A közösségi ellátások terén mutakozó igények: a pszichiátriai osztályról elbocsátott betegek szociális és mentális gondjai további figyelmet igényelnek. A pszichés függőség, illetve a szociális és családi rendszer problémáit a hagyományos ellátási formák túlterheltségük miatt képtelenek komplex módon kezelni. A hozzátartozók, a családtagok nincsenek felkészítve a pszichés betegekkel való együttélésre és a pszichiátriai betegségből felépülő embernek is újra meg kell találnia a helyét a családon belül.

A szenvedélybetegség pedig szintén nemcsak az egyént, a függőt érinti, kihatással van a családtagokra, kapcsolatokra, a munkavégzésre, a társadalmi életben való részvételre.

A pszichiátriai megbetegedésekkel és a szenvedélybetegséggel érintettek száma megyei szinten magas és aggasztó, melyek korai felismerése és kezelése sem vezet minden esetben gyógyuláshoz, inkább csak szinten tartja a betegséget, továbbá segít a társadalmi visszailleszkedésben. A közösségi ellátások szerepe a másodlagos prevencióban meghatározó.

Pszichiátriai betegek közösségi ellátásával a DMJV Önkormányzatával ellátási szerződést kötött két civil szervezeten kívül megyei szinten további 7 szolgáltató foglalkozik (2 társulás, 2 civil szervezet, 1 nonprofit kft. által fenntartott, 2 egyházi fenntartású).

A visszaérkezett 5 adatlap szerint a szolgáltatás kihasználtsága igen magas. Az ellátást inkább nők veszik igénybe, főként 34-64 év közöttiek, egyedülállóak (hajadonok/a férfi ellátottak nőtlének), társas kapcsolataik gyérek, jellemző az elmagányosodás. Az elváltak, illetve kapcsolat hiányában élők főként idős szüleikkel laknak, házasságot már nem kötnek, lakhatásuk megoldott. Középfokú vagy 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, betegségük miatt jellemzően inaktívak (nyugdíjat vagy nyugdíjszerű ellátást kapnak, megváltozott munkaképességű személyek ellátásában vagy rendszeres szociális ellátásban részesülnek). Vannak, akik dolgoznak, közülük többen közfoglalkoztatottként, mely lehetőség a munkaerőpiacon történő megjelenésre és rendszerint hozzájárul anyagi helyzetük és állapotuk javulásához is. Sok esetben azonban, elsősorban az egyedül élők súlyos megélhetési gondokkal küzdenek. Főként a nagykorúes pszichiátriai betegségek fordulnak elő, de a szorongásos betegségek is gyakoriak az ellátottak körében. A pszichiátriai betegség egyes esetekben szenvedélybetegséggel párosul, azonban mozgásszervi, keringési, a helytelen táplálkozásból adódó megbetegedések is tapasztalhatóak.

A szolgáltatói nyilvántartásban a szolgáltatók jellemzően határozatlan idejű bejegyzéssel rendelkeznek, az ellátást az NRSZH támogatásával nyújtják, térítési díjat nem kérnek, nem befogadott férőhelyeken is nyújtanak szolgáltatást.

Itt is főként finanszírozási problémákról számolnak be a fenntartók, szükségesnek tartják a támogatás összegének emelését. Sok esetben az ellátottak kulturális, szabadidős

rendezvényekre, kirándulásokra való eljutása nem megoldott az alacsony jövedelmek miatt, ugyanakkor forráshiány miatt a szolgáltatók sem tudják a belépők árát és az utazási költséget biztosítani. Ezek a programok rendszerint pályázati lehetőségek, illetve szponzorok által valósulhatnak meg. Célként említik még az informatikai eszközök fejlesztését, van ahol gondot okoz a szakemberek helyettesítése, továbbá van olyan szolgáltató, amely szükségesnek tartaná a BNO kódok körének bővítését.

A pszichiátriai betegek ellátásának területén igényként fogalmazódik meg a nappali ellátás és a támogatott lakhatás biztosítása (pl. Derecske településen is).

Szenvedélybetegek közösségi ellátását a DMJV Önkormányzatával ellátási szerződést kötött civil szervezeten kívül a megyében további 8 szolgáltató biztosít (2 társulás, 1 önkormányzat, 2 civil szervezet, 1 nonprofit kft. által fenntartott, 2 egyházi fenntartású). A természetes segítőkre építve ez az ellátási forma az egyik leghatékonyabb pszicho-szociális rehabilitációt képes megvalósítani. Sokak számára azért ez az ellátási forma a legmegfelelőbb, mert gyermekek, munkahely, vagy beteg hozzátartozó miatt hosszabb idejű bentlakásos intézményi elhelyezésük nem megoldható, mások az intézményi ellátást követően veszik igénybe a szolgáltatást.

A visszaküldött 5 adatlap szerint a szolgáltatás kihasználtsága igen magas. Az ellátást inkább férfiak veszik igénybe, bár több esetben a nemek aránya hasonló. Főként 40-64 év közöttiek, elváltak vagy házasok, középfokú végzettségűek, de 8 általános iskolai végzettségűek is vannak közöttük. Jellemzően dolgoznak, az inaktív ellátottak nyugdíjat vagy rokkantnyugdíjat kapnak, esetleg más rendszeres pénzellátásban részesülnek. Jellemzően saját ingatlanban vagy albérletben élnek. A szenvedélybetegség mellett belgyógyászati jellegű megbetegedések, szív- és érrendszeri problémák, magas vérnyomás, cukorbetegség jelenik meg, de pszichiátriai kórképek is előfordulnak.

A szolgáltatói nyilvántartásban a szolgáltatók jellemzően határozatlan idejű bejegyzéssel rendelkeznek, az ellátást az NRSZH támogatásával nyújtják, térítési díjat nem kérnek, a szolgáltatók nem befogadott férőhelyeken is nyújtanak szolgáltatást, ezeket saját forrásból finanszírozzák.

A szolgáltatással kapcsolatban itt is elsősorban finanszírozási problémák jelennek meg, a támogatási összeg nem növekszik, így fejlesztésekre nincs mód. Az ellátottak külső programokra való eljutása sok esetben forráshiány miatt nem megoldott, illetve a csoportfoglalkozásokhoz szükséges eszközök beszerzése is gondot okoz. Megvalósítandó célként említik még a szolgáltatók az informatikai eszközök fejlesztését, a dolgozók munkakörülményeinek javítását, továbbá a speciális szakképesítés megszerzésének szükségességét, melyhez megfelelő képzéseket kellene biztosítani.

A szenvedélybetegek ellátásának területén igényként fogalmazódik meg (pl. Hajdúszoboszlón) a nappali ellátás és a támogatott lakhatás bevezetése.

Szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátását 2 szolgáltató biztosítja a megyében a DMJV Önkormányzatával ellátási szerződést kötött civil szervezeteken kívül. Közülük a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet által fenntartott intézmény az alacsonyküszöbű, a nappali és a közösségi ellátást is nyújtja, így a 3 ellátási forma egymásra épülésével biztosítják a szenvedélybetegek minél szélesebb körű ellátását. A szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzésük határozatlan idejű. A szolgáltatás anonimitása miatt az ellátottak szociális jellemzőire vonatkozóan információval nem rendelkezünk.

4. 1. 8. Támogató szolgáltatás

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Balmazújvárosi Kistérség Többcélú Társulás 4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ telephelye: Liget Közösségi Ház 4060 Balmazújváros, Debreceni u. 12.	Balmazújvárosi kistérség
Földes Nagyközség Önkormányzata 4177 Földes, Karácsony Sándor tér 5.	Földesi Szociális Szolgáltató Központ 4177 Földes, Rákóczi u. 5.	Földes, Bihartorda
Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Intézményfenntartó Társulás 4242 Hajdúhadház, Bocskai tér 1.	Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ 4242 Hajdúhadház, Kossuth u. 11/a. Ellátottak számára nyitva álló helyiség Hajdúhadház, Kazinczy u. 2.	Hajdúhadház, Téglás és Bocskai kert
Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulás 4200 Hajdúszoboszló, Hősök tere 1.	Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ 4200 Hajdúszoboszló, Kossuth u. 15. telephely: Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ – Hajdúszoboszlói Gondozási Központ 4200 Hajdúszoboszló, Bocskai u. 35.	Hajdúszoboszló
Kabai Tamasz Családsegítő és Gyermekejölési Társulás 4183 Kaba, Szabadság tér 1.	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4.	Kaba, Báránd, Biharnagybajom és Sáp
Nyíradonyi Szociális és Gyermekjölési Társulás 4254 Nyíradony, Árpád tér 1.	Nyíradonyi Szociális és Gyermekjölési Szolgáltatási Központ 4254 Nyíradony, Dózsa Gy. u. 5. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: - Fülöp, Arany János u. 21.	Nyíradony, Fülöp, Hajdúsámson, Nyíracskád
Polgár Város Önkormányzata 4090 Polgár, Barankovics tér 5.	Polgár Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltató Központja 4090 Polgár, Dózsa Gy. u. 1. Telephely: 4090 Polgár, Barankovics tér 12.	Polgár
Vámospércs Városi Önkormányzat 4287 Vámospércs, Béke u. 1.	Szociális Szolgáltató Központ 4287 Vámospércs, Nagy u. 28.	Vámospércs, Nyírmártonfalva, Nyírábrány és Újléta
Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy 1111 Budapest, Budafoki út 34/b.	Családtámogató Szociális Szolgáltató Intézmény 4060 Balmazújváros, Árpád u. 8. Telephely: Róna Támogató Szolgálat 4060 Balmazújváros, Kossuth téri pavilonsor 1659/61 hrsz.	Hajdúszoboszlói, Balmazújvárosi, Polgári és Tiszaújvárosi kistérség
Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség 4026 Debrecen, Piac u. 4-6. sz.	Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség Nyitott Ajtó Szociális Központ 4026 Debrecen, Múzeum u. 2.	Debrecen
Magyarországi Református Egyház 1146 Budapest, Abonyi u. 21. (levelezési cím: Magyarországi Református Egyház Zsinati Iroda Hivatala Szeretetszolgálati Iroda)	István Református Házigondozó Szolgálat 1146 Budapest, Hungária krt. 200. (ellátást nem nyújtó székhely) 4028 Debrecen, Kassai u. 28.	Debrecen

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Tiszántúli Református Egyházkerület 4026 Debrecen, Kálvin tér 17.	Tiszántúli Református Egyházkerület Támogató Szolgálat 4025 Debrecen, Hatvan u. 1/C.	Debrecen
Nagylétai Református Egyházközség 4281 Létavértes, Árpád tér 4.	Nagylétai Református Egyházközség Szociális Szolgáltató Központ 4281 Létavértes, Kossuth u. . Telephelye: Nagylétai Református Egyházközség „Békesség Háza” Alapellátási Központ Létavértes, Árpád tér 4.	Létavértes, Álmosd, Bagamér, Esztár, Hajdúbagosa, Kokad, Monostorpályi, Pocsaj
Vértesi Református Egyházközség 4283 Létavértes, Irinyi u. 10.	Vértesi Református Egyházközség Idősek Szeretetháza 4283 Létavértes, Irinyi u. 7. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4283 Létavértes, Irinyi u. 12.	Létavértes, Monostorpályi
Nádudvari Református Egyházközség 4181 Nádudvar, Fő u.123.	Nádudvari Református Egyházközség Idősek Otthona 4181 Nádudvar, Petri-Derzs u. 6-8.	Nádudvar, Szerep és Tetétlen
HAJDÚ-SANSZ Humánszolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4087 Hajdúdorog, Böszörményi út 4. Fsz. 2.	Helen Keller Támogató Szolgálat 4087 Hajdúdorog, Böszörményi út 4. fszt. 2. ellátottak számára nyitva álló h.: 4025 Debrecen, Bajcsy Zsilinszky 3-5. sz. Fsz. 2. 4080 Hajdúnánás, Dorogi u. 5. 4220 Hajdúböszörmény, Karap Ferenc u. 1. 4087 Hajdúdorog, Fogadó u. 5.	Hajdúböszörményi kistérség és Debrecen város
Speciális Szükségletűekért Alapítvány 4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 62/a.	Speciális Szükségletűekért Alapítvány Támogató Szolgálat 4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 62/a.	Debrecen
Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. 4029 Debrecen, Monti ezredes u. 7.	Szociális Szolgáltató és Információs Központ 4130 Derecske, Bocskai u. 6.	Derecske, Konyár, Sáránd
Fehér Bot Alapítvány 4087 Hajdúdorog, Fogadó u. 3- 5.	Észak- Hajdúsági Támogató Szolgálat 4087 Hajdúdorog, Fogadó u. 3-5. Ellátottak számára nyitva álló helyiségek: 4025 Debrecen, Kossuth u. 42. 4080 Hajdúnánás, Dorogi út 5. 4220 Hajdúböszörmény, Karap F. u. 1 4242 Hajdúhadház, Bercsényi u. 7.	Hajdúnánás, Hajdúdorog, Hajdúböszörmény, Hajdúhadház, Bocskai kert, Debrecen és Téglás
Érted Együtt Támogató Szociális Egyesület 4024 Debrecen, Rákóczi u. 62/A. fsz/1.	Területi Támogató Szolgálat Komádi 4138 Komádi, Fő utca 9.	Berettyóújfalui kistérség
NAPFÉNYES” Támogató Szociális Egyesület 4150 Püspökladány, Esze T. u. 34.	NAPFÉNYES SZIGET Integrált Intézmény 4150 Püspökladány, Petőfi S. u. 19.	Püspökladányi kistérség

Támogató szolgáltatást a megyében 21 szolgáltató (8 önkormányzat, közülük 5 társulás keretében; 7 egyházi szervezet, 4 civil szervezet és 2 nonprofit kft.) biztosít. A nem

önkormányzati fenntartású szolgáltatók esetében többnek ellátási szerződése, megállapodása van valamely önkormányzattal.

A 14 visszaküldött adatlap szerint a szolgáltatást igénybe vevőkről az alábbiak állapíthatók meg. A szolgáltatást igénylők többségében nők, az idősebb korosztályok segítése mellett a fiatalok szállítását is végzik. Jövedelmüket tekintve rendszerint nyugdíjban, fogyatékosági támogatásban, emelt összegű családi pótlékban részesülnek, az ellátást nem a legalacsonyabb jövedelemmel rendelkező réteg veszi igénybe. Látás, mozgás és értelmi fogyatékosok számára nyújtanak főként szolgáltatást, akik saját ingatlanukban laknak, a kiskorúak pedig családban élnek.

A szolgáltatás iránti igény nagy, több szolgáltató a rendelkezésre álló személyi, tárgyi feltételek és finanszírozás mellett az állandó feladatellátáson túl eseti szállítást már nem tud vállalni, vagy a szállítások egy részét állami finanszírozás nélkül nyújtják. Egyes szolgáltatók segédeszközöket kölcsönöznek (pl.: lépcsőjáró gép), van ahol masszázs is igénybe vehető, és van olyan szolgáltató, amely fő tevékenységként a fogyatékos fiatalok nappali intézménybe szállítását végzi.

A szolgáltatói nyilvántartásban a szolgáltatók jellemzően határozatlan idejű bejegyzéssel rendelkeznek, az ellátást az NRSZH támogatásával nyújtják, a megállapított térítési díjak változóak. Egy szolgáltató rendszerint több települést is ellát és vannak olyanok, amelyek több nyitva álló helyiséggel is rendelkeznek.

A szolgáltatással kapcsolatban itt is elsősorban finanszírozási problémák jelennek meg, a támogatási összegek nem fedezik a kiadásokat, így fejlesztésekre sincs lehetőség. Az új finanszírozási rendszer bevezetése komoly nehézséget okoz a fenntartók számára, jelentős önkormányzati támogatás nélkül a feladatellátás nem lenne biztosított. Gondot jelent még a dolgozók helyettesítése, melyet egyes szolgáltatók úgy oldanak meg, hogy más támogató szolgálatokkal történő együttműködés keretében a gépjárművezetők távollét esetén kölcsönösen helyettesítik egymást. Megvalósítandó célként említik még az informatikai eszközök fejlesztését, az épületek felújítását, energetikai korszerűsítését, a gépjárművek cseréjét, melyhez pályázati lehetőségekre várnak a fenntartók.

A szolgáltatás iránt várakozókról 1 egyházi fenntartású szervezet számolt be, náluk az elmúlt két évben is volt várakozó (3-4 fő), idén 1 idős, látásfogyatékos személy igényét nem tudták kielégíteni.

4. 1. 9. Utcai szociális munka

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet 1116 Budapest, Tomaj u. 4.	Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Debreceni Szociális Központ 4024 Debrecen, Rákóczi u. 7.	Debreceni Kistérség
	Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Debreceni Szociális Központ Telephelye: Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Debreceni Szociális Központ Simonffy Utcai Telephely 4025 Debrecen, Simonffy u. 32.	Debreceni Kistérség

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület
HAJDÚ GONDOSKODÓ Szervező, Ellátó Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4242 Hajdúhadház, Széchenyi u. 18/B.	Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ 4242 Hajdúhadház, Széchenyi u. 18/B. Ellátottak számára nyitva álló helyiségek: 4241 Bocskai kert, Vincellér u. 20. 4254 Nyíradony, Árpád tér 1. 4262 Nyíracád, Petőfi tér 4. 4251 Hajdúsámson, Árpád u. 22.	Hajdúhadházi kistérség

Az utcai szociális munka iránti igények inkább a megyei jogú város területén jelentkeznek, a megye további településein kevésbé jellemző a hajléktalan személyek jelenléte. A debreceni kistérség területén élő hajléktalan személyek ellátásáról a ReFoMix Kft-n kívül 1 segélyszervezet gondoskodik önállóan (két telephelyen), illetve Hajdúhadház kistérség tekintetében pedig 1 nonprofit kft.

Adatokkal csak a debreceni kistérség vonatkozásában rendelkezünk. A beérkezett adatlapok alapján a szolgáltatást igénybe vevők jellemzően férfiak, 40-59 év közöttiek, többnyire 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek és egyedülállóak. A lakótelepi szolgálat klienskörének jelentős része rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik (aki igen, az megváltozott munkaképességűek ellátását vagy nyugellátást kap), ők guberálásból és alkalmi munkából vagy szociális ellátásból jutnak bevételhez. A kerteségekben élők jövedelmét főként a nyugdíjszerű ellátások, az aktív korúak ellátása teszi ki, van aki közfoglalkoztatásban vesz részt. Jellemzően kisebb csoportokban élnek, kerteségi időnymunkát, kertrendezést vagy házkörüli munkát vállalnak.

A szakemberek látókörébe kerülő ellátottakat igen leromlott egészségi állapot jellemzi, orvoshoz nem fordulnak. A leggyakrabban megjelenő betegségek: szív- és érrendszeri megbetegedések, emésztőrendszeri és légúti, bőrgyógyászati megbetegedések. Sok esetben szénvedélybetegség, mentális problémák és mozgásfogyatékoság is előfordul. Többségében szívességi lakáshasználók, vagy nem lakás céljára szolgáló elhagyott épületekben laknak, lépcsőházakban, esetleg sátrakban vagy szeméttárolóban húzzák meg magukat éjszakára, de vannak akik az éjszakát is az utcán töltik.

Problémaként a pályázható összegek csökkenését emelik ki a szolgáltatók, illetve krízis időszakban az éjjeli menedékhelyek zsúfoltságát, ami miatt a hajléktalanok nem szívesen veszik igénybe a szolgáltatást. Az utcai szociális munkások számára problémát jelent továbbá, hogy a bentlakásos intézményi elhelyezések esetében hosszú a várólista, illetve a célcsoport számára nincs a megyében tartós bentlakásos intézmény. A személyi és tárgyi feltételek többnyire adottak, a fenntartó egyik telephelyén a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzés az akadálymentesítés hiánya miatt nem határozatlan idejű.

4. 1. 10. Nappali ellátás

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
időskorúak részére			
Balmazújvárosi Kistérség Többcélú Társulás 4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ (Életház) Balmazújváros, Veres P. u. 6-8.	Balmazújváros	30
	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ (Életház) Borostyán Idősek Otthona 4069 Egyek, Tisza u. 6.	Egyek	10
	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ Telephelye: Tiszavirág Idősek Klubja 4066 Tiszacsege, Tompá u. 1. Ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4066 Tiszacsege, Fő u. 42.	Tiszacsege	20
Bihari Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása 4100 Berettyóújfalú, Dózsa Gy. u. 17-19.	Bihari Szociális Szolgáltató Központ telephelye: Berettyóújfalui Idősek Klubja 4100 Berettyóújfalú, Puskin u. 56.	Berettyóújfalú	50
	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalú, Kossuth u. 6. telephelye: Bakonszegi Idősek Klubja 4164 Bakonszeg, Hunyadi u. 50/a.	Bakonszeg	40
	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalú, Kossuth u. 6. telephelye: Kismarjai Idősek Klubja 4126 Kismarja, Fő u. 16.	Kismarja	20
	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalú, Kossuth u. 6. telephelye: Mezősasi Idősek Klubja 4134 Mezősas, Nagy S. u. 43.	Mezősas	25
	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalú, Kossuth u. 6. telephelye: Esztári Idősek Klubja Esztár, Kossuth u. 1.	Esztár	20
	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalú, Kossuth u. 6. telephelye: Zsákai Idősek Klubja 4142 Zsáka, Bethlen G. u. 8.	Zsáka, Vekerd	40

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Szociális és Gyermekjóléti Társulás 4110 Biharkeresztes, Széchenyi u. 57.	Biharkeresztes Egysített Szociális Intézmények 4110 Biharkeresztes, Damjanich u. 9.	Biharkeresztes	45
	Biharkeresztes Egysített Szociális Intézmények Berekbőszörményi Telephelye 4116 Berekbőszörmény, József A. u. 5.	Berekbőszörmény	25
Bocskai kert Község Önkormányzat 4241 Bocskai kert, Poroszlai u. 20. sz.	Bocskai kert Humánszolgáltató Központ Telephely: Bocskai kert Humánszolgáltató Központ Idősek Klubja 4241 Bocskai kert, Vincellér út. 20.	Bocskai kert	20
Szeghalom Kistérség Többcélú Társulás 5520 Szeghalom, Szabadság tér 10-12.	Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény 5510 Dévaványa, Jéggyár u. 47.	Szeghalom kistérség	50
Ebes Községi Önkormányzat 4211 Ebes, Széchenyi tér 1.	Alapszolgáltatási Központ 4211 Ebes, Kossuth u. 34.	Ebes	30
Görbeháza Község Önkormányzata 4075 Görbeháza, Bőszörményi u. 39.	Szociális Gondozási Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Telephely: Szociális Gondozási Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Idősek Klubja 4075 Görbeháza, Iskola u. 20.	Görbeháza	50
Hajdúböszörmény Város Önkormányzata 4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1.	Szociális Szolgáltatási Központ Telephelye: Szociális Szolgáltatási Központ Hajdúböszörmény, II. Rákóczi F. u. 24. szám alatti telephelye 4220 Hajdúböszörmény, II. Rákóczi F. u. 24.	Hajdúböszörmény	40
Hajdúdorog Város Önkormányzata 4087 Hajdúdorog, Tokaji út 4.	Görögh Péter Szociális Központ 4087 Hajdúdorog, Bőszörményi u. 28.	Hajdúdorog	33
Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Intézményfenntartó Társulás 4242 Hajdúhadház, Bocskai tér 1.	Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ 4242 Hajdúhadház, Kossuth u. 11/a.	Hajdúhadház	30
	Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ Téglási Telephelye 4143 Téglás, Sipos S. u. 3.	Téglás	26
Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulás 4200 Hajdúszoboszló Hősök tere 1.	Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ 4200 Hajdúszoboszló, Kossuth u. 15. telephely: Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ – Hajdúszováti Gondozási Központ 4212 Hajdúszováti, Ady Endre u. 2.	Hajdúszováti	20

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulás 4200 Hajdúszoboszló Hősök tere 1.	Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ 4200 Hajdúszoboszló, Kossuth u. 15. telephely: Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ – Hajdúszoboszlói Gondozási Központ 4200 Hajdúszoboszló, Bocskai u. 35.	Hajdúszoboszló	60
Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata 4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6.	Szociális Szolgáltató Központ 4274 Hosszúpályi, Debreceni u. 2/C.	Hosszúpályi	25
Kabai Tamasz Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás 4183 Kaba, Szabadság tér 1.	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4.	Kaba, Báránd, Biharnagybajom, Sáp, Tetétlen, Földes	30
	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4. telephely: Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ Sáp 4176 Sáp, Fő u. 40/A.	Kaba, Báránd, Sáp és Biharnagybajom	30
	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4. telephely: Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ Báránd 4161 Báránd, Kossuth tér 4.	Kaba, Báránd, Sáp és Biharnagybajom	30
	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4. telephely: Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ Biharnagybajom 4172 Biharnagybajom, Rákóczi út 17.	Biharnagybajom, Kaba, Báránd, Sáp	30
Dél-Bihar Négycentrum Terület- és Vidékfejlesztési Társulás 4138 Komádi, Hősök tere 4.	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Komádi, Köztársaság útja 11. sz. alatti Telephelye 4138 Komádi, Köztársaság u. 11.	Komádi	30
	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Komádi, Fő u. 123. sz. alatti Telephelye 4138 Komádi, Fő u. 123.	Komádi	50
	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Furta, Petőfi u. 2. sz. alatti Telephelye 4141 Furta, Petőfi u. 2.	Furta	42
	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Újiráz, Petőfi u. 19. sz. alatti Telephelye 4146 Újiráz, Petőfi u. 19.	Újiráz	25

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Dél-Bihar Négycentrum Terület- és Vidékfejlesztési Társulás 4138 Komádi, Hősök tere 4.	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Magyarhomorog, Árpád u. 49-51. sz. alatti Telephelye 4137 Magyarhomorog, Árpád u. 49-51.	Magyarhomorog	33
	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Körösszakál. Templom u. 1. sz. alatti Telephelye 4136 Körösszakál, Templom u. 1.	Körösszakál	25
	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Körösszegapáti, Kossuth u. 50. sz. alatti Telephelye 4135 Körösszegapáti, Kossuth u. 50.	Körösszegapáti	25
	Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Dél-Bihari Szociális Szolgáltató Központ Körösszegapáti, Kossuth u. 52. sz. alatti Telephelye 4135 Körösszegapáti, Kossuth u. 52.	Körösszegapáti	25
Monostorpályi Község Önkormányzata 4275 Monostorpályi, Bajcsy-Zs. u. 1.	Gondozási Központ és Községi Könyvtár 4275 Monostorpályi, Kossuth u. 50.	Monostorpályi	25
Nádudvari Mikrotérsgégi Szociális és Gyermekevédelmi Intézményfenntartó Társulás 4181 Nádudvar, Fő út 48.	Nádudvari Mikrotérsgégi Szociális és Gyermekevédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ 4181 Nádudvar, Fő út 48.	Nádudvar, Tetétlen, Bihardancsháza	80
	Nádudvari Mikrotérsgégi Szociális és Gyermekevédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ Telephelye: Nádudvari Mikrotérsgégi Szociális és Gyermekevédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ Bihardancsházi Telephelye: 4175 Bihardancsháza, Petőfi u. 2	Bihardancsháza	20
	Nádudvari Mikrotérsgégi Szociális és Gyermekevédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ Telephelye: Nádudvari Mikrotérsgégi Szociális és Gyermekevédelmi Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltató Központ Tetétleni Telephelye 4184 Tetétlen, Rákóczi u. 1.	Tetétlen	80
Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Társulás 4254 Nyíradony, Árpád tér 1.	Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ Hajdúsámsoni Telephelye 4251 Hajdúsámson, Árpád út 22.	Hajdúsámson, Nyíradony, Nyíracsad, Nyírábrány, Fülöp	20

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Pocsaj Nagyközség Önkormányzata 4125 Pocsaj, Nagy utca 51.	Lorántffy Zsuzsanna Szociális Intézmény 4125 Pocsaj, Árpád u. 1.	Pocsaj	30
Polgár Város Önkormányzata 4090 Polgár, Barankovics tér 5.	Polgár Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltató Központja 4090 Polgár, Dózsa Gy. u. 1. Telephely: 4090 Polgár, Barankovics tér 12.	Polgár	60
Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Bocskai u. 2.	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33.	Püspökladány	30
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4177 Földes, Rákóczi u. 5. szám alatti telephelye Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4177 Földes, Rákóczi u. 5	Földes	30
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Gárdonyi Géza u. 47. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Gárdonyi G. u. 47.	Püspökladány	35
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4163 Szerep, Nagy u. 46. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4163 Szerep, Nagy u. 46.	Szerep	50
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4171 Sárrétudvari, Széchenyi u. 31. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4171 Sárrétudvari, Széchenyi u. 31.	Sárrétudvari	20

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Bocskai u. 2.	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4173 Nagyrábé, Arany János u. 11. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4173 Nagyrábé, Arany J. u. 11.	Nagyrábé	30
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Karcagi u. 32. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Karcagi u. 32.	Püspökladány	30
Újszentmargita Község Önkormányzata 4065 Újszentmargita, Rákóczi u. 125.	Fehér Liliom Gondozási Központ 4065 Újszentmargita, Béke u. 10.	Újszentmargita	90
Vámospércs Városi Önkormányzat 4287 Vámospércs, Béke u. 1.	Szociális Szolgáltató Központ 4287 Vámospércs, Nagy u. 28.	Vámospércs	15
Álmosdi Református Egyházközség 4285 Álmosd, Bocskai u. 1-3.	Álmosdi Református Egyházközség Sarepta Szociális Központ 4285 Álmosd, Bocskai u. 1-3.	Derecske-Létavértesi kistérség	50
Magyarországi Református Egyház 1146 Budapest, Abonyi u. 21. (levelezési cím: Magyarországi Református Egyház Zsinati Iroda Hivatala Szeretetszolgálati Iroda, 1440 Budapest 70. Pf.: 5.)	Gondviselés Háza Református Idősek Otthona (székhelye: 1146 Hungária krt. 200., de itt szolgáltatást nem nyújtanak!) Telephely: 4110 Biharkeresztes, Nagy S. u. 11-13.	Biharkeresztes, Ártánd, Bedő, Bojt, Mezőpeterd és Told	45
Bihartordai Református Egyházközség 4174 Bihartorda, Kossuth u. 77.	Bihartordai Református Egyházközség Diakóniai Központ 4174 Bihartorda, Kossuth u. 77. (itt ellátást nem nyújt) Telephely: Bihartordai Református Egyházközség Diakóniai Központ 4174 Bihartorda, Kossuth u. 82.	Bihartorda	30
Debrecen-Bánki Református Egyházközség 4030 Debrecen, Kerekes Ferenc u. 18.	ÉLIM Református Szolgáltató Központ 4079 Debrecen-Bánk, 01047. hrsz.	Debrecen	50

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
GONDOSKODÓ SZERETET SZOCIÁLIS - OKTATÁSI SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT 4400 Nyíregyháza, Szent István út. 23.	KELET-MAGYARORSZÁGI SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT SZÉKHELY: 4400 NYÍREGYHÁZA, BOCSKAI U. 49. SZENTPÉTERSZEGI IDŐSEK ÉS FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK NAPPALI INTÉZMÉNYE 4121 Szentpéterszeg, Ady E. u. 1.	Szentpéterszeg	40
Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség 4026 Debrecen, Piac u. 4-6.	Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség Nyitott Ajtó Szociális Központ 4026 Debrecen, Múzeum u. 2.	Debrecen	60
Debreceni Zsidó Hitközség 4025 Debrecen, Bajcsy Zsilinszky u. 26.	Debreceni Zsidó Hitközség Idősek Klubja 4025 Debrecen, Bajcsy Zsilinszky u. 26.	Debrecen	20
Debrecen Kerekestelepi Református Egyházközség 4030 Debrecen, Kerekes Ferenc u. 18.	Kerekestelepi Református Szociális Szolgáltató Központ 4030 Debrecen, Kerekes Ferenc u. 18.	Debrecen	50
Magyarországi Református Egyház 1146 Budapest, Abonyi u. 21. (levelezési cím: Magyarországi Református Egyház Zsinati Iroda Hivatala Szeretetszolgálati Iroda)	Méliusz Juhász Péter Református Idősek Otthona (székhelye: 1146 Budapest, Abonyi u. 21., de itt szolgáltatást nem nyújtanak) telephely: 4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 64.	Debrecen	10
Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye 4024 Debrecen, Varga u. 4.	Szent Erzsébet Otthon 4030 Debrecen, Tátra u. 2-6.	Debrecen	25
Debrecen-Széchenyi kerti Református Egyházközség 4031 Debrecen, István király tér 2.	Széchenyi kerti Református Szociális Szolgálat 4031 Debrecen, István király tér 2.	Debrecen	30
Debrecen Kistemplomi-Ispotályi Református Egyházközség 4025 Debrecen, Révész tér 2.	Debrecen Ispotály - Integrált Szociális Intézmény 4025 Debrecen, Révész tér 2.	Debrecen	35
Esztári Református Egyházközség 4124 Esztár, Árpád u. 21.	Esztári Református Idősek Otthona és Gondozó Szolgálat 4124 Esztár, Árpád u. 23.	Esztár	20
Hajdúböszörmény Kálvin téri Református Egyházközség 4220 Hajdúböszörmény, Kálvin tér 19.	Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központ 4220 Hajdúböszörmény, Budai Nagy Antal u. 82.	Hajdúböszörmény	30
Hajdúnánási Református Egyházközség 4080 Hajdúnánás, Kossuth u. 2.	Hajdúnánási Református Egyházközség Idősek Otthona és Gondozási Központja 4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 12. Telephelye: Református Időskorúak Nappali Ellátása 4080 Hajdúnánás, Kossuth u. 2.	Hajdúnánás	25
Hajdúsámsoni Református Egyházközség 4251 Hajdúsámson, Rákóczi u. 2.	Hajdúsámsoni Református Egyházközség Idősek Klubja és Pszichiátriai Nappali Ellátás, Házi Segítségnyújtás 4251 Hajdúsámson, Rákóczi u. 2.	Hajdúhadházi kistérség	30

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Hajdúszoboszlói Református Egyházközség 4200 Hajdúszoboszló, Kálvin tér 9.	Hajdúszoboszlói Református Egyházközség ANNA Idősek Otthona 4200 Hajdúszoboszló, Dózsa Gy. u. 9-11.	Hajdúszoboszló, Nagyhegyes és Ebes	30
Hajdúszováti Református Egyházközség 4212 Hajdúszovát, Ady E. u. 4.	Hajdúszováti Református Egyházközség Idősek Otthona 4212 Hajdúszovát, Árpád fejedelem u. 4.	Hajdúszovát	30
Nagylétei Református Egyházközség 4281 Létavértes, Árpád tér 4.	Nagylétei Református Egyházközség Szociális Szolgáltató Központ 4281 Létavértes, Kossuth u. 2 . Telephelye: Nagylétei Református Egyházközség „Békesség Háza” Alapellátási Központ Létavértes, Árpád tér 4.	Létavértes	49
Vértesi Református Egyházközség 4283 Létavértes, Irinyi u. 10.	Vértesi Református Egyházközség Idősek Szeretetháza 4283 Létavértes, Irinyi u. 7.	Létavértes	30
Nádudvari Református Egyházközség 4181 Nádudvar, Fő u.123.	Nádudvari Református Egyházközség Idősek Otthona 4181 Nádudvar, Petri-Derzs u. 6-8.	Nádudvar	30
	Nádudvari Református Egyházközség Idősek Otthona 4181 Nádudvar, Petri-Derzs u. 6-8. Telephely: Kaba, Szabadság tér 6.	Kaba	30
Sárándi Református Egyházközség 4272 Sáránd, Ady Endre u. 11.	Bethesda Szociális Központ 4272 Sáránd, Ady E. u. 2.	Sáránd, Mikepércs, Hajdúbagos, Monostorpályi, Hosszúpályi	45
Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. 4029 Debrecen, Monti ezredes u. 7.	Szociális Szolgáltató és Információs Központ 4130 Derecske, Bocskai u. 6.	Derecske	30
Komp Egyesület 4220 Hajdúböszörmény, Alföld u. 5.	Csillagfény Demens Betegek Nappali Ellátása 4220 Hajdúböszörmény, Baltazár Dezső u. 84.	Hajdú-Bihar megye	28
pszichiátriai betegek részére			
Balmazújvárosi Kistérség Többcélú Társulás 4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ telephelye: Liget Községi Ház Balmazújváros, Debreceni u. 12.	Balmazújvárosi kistérség	30
Kabai Tamasz Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás 4183 Kaba, Szabadság tér 1.	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4.	Kaba, Báránd, Sáp, Tetétlen, Biharnagybajom	40

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Bocskai u. 2.	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33.	Püspökladány, Bihartorda, Nádudvar, Sárrétudvari, Szerep, Tetétlen	40
	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Karcagi u. 32. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Karcagi u. 32.	Püspökladány	20
Debrecen-Bánki Református Egyházközség 4030 Debrecen, Kerekes Ferenc u. 18.	ÉLIM Református Szolgáltató Központ 4079 Debrecen-Bánk, 01047. hrsz.	Debrecen	50
Debrecen Kerekestelepi Református Egyházközség 4030 Debrecen, Kerekes Ferenc u. 18.	Kerekestelepi Református Szociális Szolgáltató Központ 4030 Debrecen, Kerekes Ferenc u. 18.	Debrecen	50
Hajdúsámsoni Református Egyházközség 4251 Hajdúsámson, Rákóczi u. 2.	Hajdúsámsoni Református Egyházközség Idősek Klubja és Pszichiátriai Nappali Ellátás, Házi Segítségnyújtás 4251 Hajdúsámson, Rákóczi u. 2.	Hajdúhadházi kistérség	30
Nádudvari Református Egyházközség 4181 Nádudvar, Fő u.123.	Nádudvari Református Egyházközség Idősek Otthona 4181 Nádudvar, Petri-Derzs u. 6-8.	Nádudvar	25
Összefogás Berettyószentmártonért Egyesület 4100 Berettyóújfalú, Puskin u. 48.	Csiga- Ház Szociális Szolgáltató Intézmény 4100 Berettyóújfalú, Puskin u. 10.	Berettyóújfalui kistérség	8
Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. 4029 Debrecen, Monti ezredes u. 7.sz.	Szociális Szolgáltató és Információs Központ 4130 Derecske, Bocskai u. 6.	Derecske	30
HAJDÚ GONDOSKODÓ Szervező, Ellátó Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4242 Hajdúhadház, Széchenyi u. 18/B.	Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ 4242 Hajdúhadház, Széchenyi u. 18/B. Ellátottak számára nyitva álló helyiségek: 4241 Bocskai kert, Vincellér u. 20. 4254 Nyíradony, Árpád tér 1. 4262 Nyíracsaád, Petőfi tér 4. 4251 Hajdúsámson, Árpád u. 22.	Hajdúhadházi kistérség	25
Társ Közhasznú Egyesület 4225 Debrecen, Csonkatorony u. 72.	Társ Szociális Intézmény 4200 Hajdúszoboszló, Baross u. 25-2.	Hajdúszoboszló	30
szenvedélybetegek részére			
Balmazújvárosi Kistérség Többcélú Társulás 4060 Balmazújváros, Veres P. u. 6-8.	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ telephelye: Liget Községi Ház 4060 Balmazújváros, Debreceni u. 12.	Balmazújvárosi kistérség	30

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Kabai Tamasz Családsegítő és Gyermejjóléti Társulás 4183 Kaba, Szabadság tér 1.	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4.	Kaba, Báránd, Sáp, Tetétlen, Biharnagybajom	40
	Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ 4183 Kaba, Jókai u. 4. telephely: Tamasz Szociális Alapszolgáltatási Központ Biharnagybajom 4172 Biharnagybajom, Rákóczi út 17.	Biharnagybajom, Kaba, Báránd, Sáp	40
Álmosdi Református Egyházközség 4285 Álmosd, Bocskai u. 1-3.	Álmosdi Református Egyházközség Sarepta Szociális Központ 4285 Álmosd, Bocskai u. 1-3.	Derecske-Létavértesi kistérség	50
Baptista Tevékeny Szeretet Misszió 4029 Debrecen, Csapó u. 71. 2/2.	Szenvedélybetegek Balmazújvárosi Nappali Intézménye 4060 Balmazújváros, Nádudvari u. 52.	Balmazújvárosi, Hajdúszoboszló és a Polgári Kistérség	50
Debrecen-Bánki Református Egyházközség 4030 Debrecen, Kerekes Ferenc u. 18.	ÉLIM Református Szolgáltató Központ 4079 Debrecen-Bánk, 01047. hrsz.	Debrecen	50
GONDOSKODÓ SZERETET SZOCIÁLIS - OKTATÁSI SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT 4400 Nyíregyháza, Szent István út. 23.	KELET-MAGYARORSZÁGI SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT (székhely: 4400 Nyíregyháza, Bocskai u. 49.) telephely: „ÚTON” MENTÁLHIGIÉNÉS KÖZPONT 4025 Debrecen, Szoboszlói út 21.	Hajdú- Bihar megye	50
Baptista Tevékeny Szeretet Misszió 4029 Debrecen, Csapó utca 71. 2/2	Szociális Szolgáltató Központ Debrecen 4028 Debrecen, Laktanya u. 2.	Debrecen és Hajdúsámson	50
	Szociális Integrált Intézmény 4130 Derecske, Csokonai u. 3. Ellátottak számára nyitva álló helyiségek: 4400 Nyíregyháza, Szarvas u. 38.	Derecske	40
	Tevékeny Gondozási Szolgálat Telephelye: Tevékeny Gondozási Szolgálat Hajdúböszörményi Telephelye 4220 Hajdúböszörmény, Kassa u. 2.	Hajdúböszörményi kistérség	40
	Hajdúnánási Szenvedélybetegek Nappali Intézménye 4080 Hajdúnánás, Dorogi u. 51.	Hajdúnánás	50
	Szociális Szolgáltató Intézmény 4150 Püspökladány, Gábor Áron u. 11.	Püspökladány	40
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet 1116 Budapest, Tomaj u. 4.	Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Debreceni Szociális Központ 4024 Debrecen, Rákóczi u. 7.	Debreceni Kistérség	30
	Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Debreceni Szociális Központ Telephelye: Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Debreceni Szociális Központ Víztorony Utcai Telephely 4029 Debrecen, Víztorony u. 9-11.	Debreceni Kistérség	40

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
HAJDÚ GONDOSKODÓ Szervező, Ellátó Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4242 Hajdúhadház, Széchenyi u. 18/B.	Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ telephely: Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ Petőfi utcai telephelye 4242 Hajdúhadház, Petőfi u. 13. Ellátottak számára nyitva álló helyiségek: 4241 Bocskai kert, Vincellér u. 20. 4254 Nyíradony, Árpád tér 1. 4262 Nyíracád, Petőfi tér 4. 4251 Hajdúsámson, Árpád u. 22.	Hajdúhadház kistérség	50
Segítők Innovatív Közössége Közhasznú Egyesület (SIKK) 4029 Debrecen, Víztorony u. 19. 8/47.	Szivárványház Szociális Szolgáltató Központ 4251 Hajdúsámson, Kossuth út 43.	Hajdúhadházi kistérség	40
fogyatékos, illetve autista személyek részére			
Balmazújvárosi Kistérség Többcélú Társulás 4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ (Életház) 4060 Balmazújváros, Veres P. u. 6-8.	Balmazújváros	30
Bihari Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása 4100 Berettyóújfalu, Dózsa Gy. u. 17-19.	Bihari Szociális Szolgáltató Központ telephelye: Bakonszegi Idősek Klubja 4164 Bakonszeg, Hunyadi u. 50/a.	Bakonszeg	10
	Bihari Szociális Szolgáltató Központ 4100 Berettyóújfalu, Kossuth u. 6. telephelye: Zsákai Idősek Klubja 4142 Zsáka, Bethlen G. u. 8.	Zsáka, Vekerd	10
Szociális és Gyermekjóléti Társulás 4110 Biharkeresztes, Széchenyi u. 57.	Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézmények 4110 Biharkeresztes, Damjanich u. 9. sz.	Biharkeresztes	10
Szeghalom Kistérség Többcélú Társulás 5520 Szeghalom, Szabadság tér 10-12. .	Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény 5510 Dévaványa, Jéggvár u. 47. sz.	Szeghalom	20
Hajdúböszörmény Város Önkormányzata 4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1.	Szociális Szolgáltatási Központ 4220 Hajdúböszörmény, II. Rákóczi Ferenc u. 42.	Hajdúböszörmény	16
Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Bocskai u. 2.	Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. Telephelye: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás 4150 Püspökladány, Gárdonyi Géza u. 47. szám alatti telephelye Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 4150 Püspökladány, Gárdonyi G. u. 47.	Püspökladány, Báránd, Bihardancsháza, Biharnagybajom, Bihartorda, Földes, Kaba, Nádudvar, Nagyrábé, Sáp, Sárrétudvari, Szerep, Tetétlen	30

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
Újszentmargita Község Önkormányzata 4065 Újszentmargita, Rákóczi u. 125.	Fehér Liliom Gondozási Központ 4065 Újszentmargita, Béke u. 10.	Újszentmargita	10
GONDOSKODÓ SZERETET SZOCIÁLIS - OKTATÁSI SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT 4400 Nyíregyháza, Bocskai u. 49.	KELET-MAGYARORSZÁGI SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT (székhely: 4400 Nyíregyháza, Bocskai u. 49. telephely: KIHÍVÁSSAL ÉLŐK NAPPALI INTÉZMÉNYE – JÓZSA 4225 Debrecen, Rózsavölgy u. 47-53.	Hajdú-Bihar megye	24
GONDOSKODÓ SZERETET SZOCIÁLIS - OKTATÁSI SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT 4400 Nyíregyháza, Szent István út. 23.	KELET-MAGYARORSZÁGI SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT székhely: 4400 Nyíregyháza, Bocskai u. 49. telephely: KIHÍVÁSSAL ÉLŐK NAPPALI INTÉZMÉNYE – SZENTPÉTERSZEG 4121 Szentpéterszeg, Kossuth u. 45.	Berettyóújfalui kistérség	24
	KELET-MAGYARORSZÁGI SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT SZÉKHELY: 4400 NYÍREGYHÁZA, BOCSKAI U. 49. SZENTPÉTERSZEGI IDŐSEK ÉS FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK NAPPALI INTÉZMÉNYE 4121 Szentpéterszeg, Ady E. u. 1.	Berettyóújfalui Kistérség	16
Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy 1111 Budapest, Budafoki út 34/B. sz.	Napsugár Gondozóház 4025 Debrecen, Postakert u. 2.	Hajdú-Bihar Megye	30
	Baptista Szeretetszolgálat Regionális Humánszolgáltatási Központ 4026 Debrecen, Baross u. 31.	Hajdú-Bihar megye	40
Esztári Református Egyházközség 4124 Esztár, Árpád u. 21.	Esztári Református Idősek Otthona és Gondozó Szolgálat 4124 Esztár, Árpád u. 23.	Esztár	10
Hajdúböszörmény Kálvin téri Református Egyházközség 4220 Hajdúböszörmény, Kálvin tér 19.	Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központ 4220 Hajdúböszörmény, Budai Nagy Antal u. 82.	országos	16
Összefogás Berettyószentmártonért Egyesület 4100 Berettyóújfalu, Puskin u. 48.	Csiga- Ház Szociális Szolgáltató Intézmény 4100 Berettyóújfalu, Puskin u. 10.	Berettyóújfalui kistérség	16
Fény Felé Alapítvány 4225 Debrecen, Függetlenség u. 4.	Fény Felé Lakóotthon 4225 Debrecen, Függetlenség u. 4. Telephely: Fény Felé Esélycentrum Fogyatékosok Nappali Intézménye és Szociális Foglalkoztatója 4225 Debrecen, Harmat u. 41.sz.	Észak-alföldi régió	32
Bihari Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. 4029 Debrecen, Monti ezredes u. 7.	Szociális Szolgáltató és Információs Központ 4130 Derecske, Bocskai u. 6.	Derecske, Sáránd, Konyár	25

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Ellátható személyek száma (fő)
HAJDÚ GONDOSKODÓ Szervező, Ellátó Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4242 Hajdúhadház, Széchenyi u. 18/B.	Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ 4242 Hajdúhadház, Széchenyi u. 18/B. Ellátottak számára nyitva álló helyiségek: 4241 Bocskai kert, Vincellér u. 20. 4254 Nyíradony, Árpád tér 1. 4262 Nyíracád, Petőfi tér 4. 4251 Hajdúsámson, Árpád u. 22.	Hajdúhadházi kistérség	24
NAPFÉNYES” Támogató Szociális Egyesület 4150 Püspökladány, Esze T. u. 34.	NAPFÉNYES SZIGET Integrált Intézmény 4150 Püspökladány, Petőfi S. u. 19.	Püspökladányi kistérség	40
Lépéselőny Közhasznú Egyesület 4026 Debrecen, Csap u. 36.	Szivárványház Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye 4026 Debrecen, Csap u. 36.	Hajdú-Bihar megye	24
nappali melegedő			
Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség 4026 Debrecen, Piac u. 4-6.	„Reménysugár” Hajléktalanok Nappali Melegedője 4026 Debrecen Péterfia u. 40.	Debrecen	50 Időszakos férőhelybővítés: 28 fh
Szent Anna Főplébánia 4024 Debrecen, Szent Anna u. 21.	Szent Anna Főplébánia Caritas Szervezetének Nappali Melegedője 4024 Debrecen, Szent Anna u. 21.	Debrecen	65
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet 1116 Budapest, Tomaj u. 4.	Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Debreceni Szociális Központ Telephelye: Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Debreceni Szociális Központ Simonffy Utcai Telephely 4025 Debrecen, Simonffy u. 32.	Debreceni Kistérség	70

Megyénkben időskorúak nappali ellátását DMJV Önkormányzatán kívül 22 települési önkormányzat biztosít még (közülük 11 önállóan, a többi társulás formájában), 23 egyházi fenntartó és 2 további nem állami (1 nonprofit kft., 1 civil szervezet) fenntartó is nyújtja ezt az ellátási formát, összesen 75 intézményben. Itt is jellemző, hogy a nem állami fenntartókkal a települések vagy társulások ellátási szerződést, megállapodást kötnek a feladat biztosítása érdekében.

A nappali ellátások tekintetében 33 adatlapot küldtek vissza a fenntartók, melyekből az állapítható meg, hogy a klubok szolgáltatásait főként 65-84 év közötti egyedül élő nők veszik igénybe. Jellemzően 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, nyugdíjasok, többségében özvegyek, de számottevő a házások aránya is. Saját tulajdonú, kisebb településeken saját kertes ingatlanukban élnek. A leggyakrabban előforduló betegcsoportok: szív- és érrendszeri problémák, magas vérnyomás, cukorbetegség, mozgásszervi megbetegedések, pszichiátriai betegségek, demencia. Több fenntartó kifejezetten demens betegek nappali ellátását is biztosítja.

A határozott időtartamú nyilvántartási bejegyzések oka a tárgyi feltételek hiánya (külső és belső akadálymentesítés, nincs kialakítva pihenő szoba). Több kisebb település a helyi igényekre válaszként önként vállalt feladatként nyújt nappali ellátást időskorúak számára, néhány esetben az ellátás beindítására a múlt évben vagy az idén került sor. A vizsgált intézmények esetében megállapítható, hogy a kihasználtsági mutatók mind az elmúlt 2 évben, mind idén félévkor igen magasak, ellátásra várakozókról azonban nem számolnak be a szolgáltatók. Csupán 1 település esetében volt igen alacsony kihasználtság tapasztalható, ott inkább a házi segítségnyújtás és bentlakásos intézményi elhelyezés iránt van igény. Több fenntartó is úgy látja azonban, hogy településükön a házi segítségnyújtásból „kikerülő”, 4 órát meghaladó gondozási szükséglettel rendelkező, alacsony jövedelmű időskorúak számára annak érdekében, hogy lakókörnyezetükben maradhassanak, helyben kellene bentlakásos intézményt létrehozni. Más fenntartók a demens betegek számának növekedése miatt a megfelelő tárgyi feltételek biztosítása esetén demens idős nappali ellátás bevezetését tervezik. Vannak települések, ahol az ellátásért nem kérnek térítési díjat.

Problémaként finanszírozási gondokat, a feladatellátást biztosító ingatlanok leromlott állapotát, az épületek energetikai felújításának szükségességét említik a fenntartók, ugyanakkor sok helyen az informatikai eszközök is cserére szorulnak és előfordul, hogy helyiség gondokkal küzdenek, (új ingatlan bevonására nincs lehetőség), ami sok esetben a férőhely bővítését is meggátolja.

A pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek nappali intézménye a közösségi ellátásnál szélesebb körű szolgáltatást biztosít az ellátottak számára. A pszichiátriai- és szenvedélybetegségben szenvedők számának emelkedése miatt az ezen szolgáltatás iránti igények igen magasak számúak, bár az adatszolgáltatók várakozókról nem számolnak be.

Pszichiátriai betegek nappali ellátását 12 intézmény nyújt a megyében (3 társulás által fenntartott, 4 egyházi fenntartású, 2 nonprofit kft. által és 2 egyesület által fenntartott).

A beküldött 5 adatlap alapján a szolgáltatást igénybe vevők többségében nők, a 60-69 és a 40-44 éves korosztályhoz tartoznak. Öregségi nyugdíjban, megváltozott munkaképességük támogatásában vagy aktív korúak ellátásában részesülnek, van aki közmunka programban vesz részt. Kapcsolati rendszerük általában beszűkült, többnyire saját ingatlantulajdonukban vagy komfort nélküli albérletben élnek egyedül. A pszichiátriai betegség mellett legnagyobb számban a magas vérnyomás, cukorbetegség fordul elő körükben.

A személyi és tárgyi feltételek jellemzően biztosítottak, bár az épületek korszerűsítésének, energetikai felújításának, az informatikai eszközök, a bútorzat és a felszerelési tárgyak cseréjének, a helyiségek komfortosabbá tételének szükségessége és az állami finanszírozás emelésének igénye ezen ellátási forma tekintetében is megjelenik a fenntartók részéről. A nem állami fenntartók a feladatellátásra általában itt is ellátási szerződést vagy megállapodást kötöttek. Egyes fenntartók a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek nappali ellátásának több településen történő bevezetését tervezik új intézmények létrehozásával, mások a komfort nélküli albérletek kiváltása és a pszichiátriai betegek pszichés biztonságának megerősítése érdekében a támogatott lakhatás bevezetéséhez keresnek megfelelő ingatlant.

Adataink szerint a megyében a Forrás Lelki Segítők Egyesülete által fenntartott intézményen kívül további 16 szenvedélybetegek nappali intézménye működik. Ezek közül 9 egyházi fenntartású, 3 önkormányzati társulás által működtetett, további 2 nonprofit kft. és egyesület, 2 pedig segélyszervezet által fenntartott.

A csekély számú feldolgozható adat szerint az intézmények magas kihasználtsággal működnek, az ellátást igénylők főként 55-64 év közötti, szakmunkásképzőt vagy 8 osztály végzett, saját tulajdonú ingatlanban vagy albérletben élő elvált férfiak, akik többnyire munkaviszonyból származó jövedelemmel rendelkeznek, vagy keresetpótló juttatásban részesülnek, esetleg jövedelem nélküliek.

A rendelkezésünkre álló információk szerint az ellátás feltételei általában adottak, több fenntartó nem befogadott férőhelyeket is működtet.

A DMJV Önkormányzata által fenntartott, valamint az Önkormányzattal ellátási szerződésben álló Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség által fenntartott intézményen kívül, 21 fogyatékos személyek nappali ellátását nyújtó intézmény működik Hajdú-Bihar megyében (8 önkormányzati fenntartású, 7 egyházi intézmény, 6 egyéb nem állami fenntartású, közülük 2 nonprofit kft. által fenntartott.)

Ezen ellátási forma esetében is elég kevés adat áll rendelkezésre. Ezek alapján az ellátást igénylők főként a fiatalabb, 25-40 évesek közül kerülnek ki, egyes településeken viszont ezt az ellátási formát is inkább az idősebbek igénylik. Az ellátottak jellemzően egyedülálló, értelmi fogyatékos személyek, akik családtagként szüleikkel élnek, munkabérrel rendelkeznek, vagy emelt összegű családi pótlékban, fogyatékosági támogatásban, illetve megváltozott munkaképességük ellátásaiban részesülnek. Többen a szociális foglalkoztatás által jutnak jövedelemhez. A szolgáltatók által tervezett fejlesztések egy része is az ellátottak foglalkoztatását célozza meg pl.: független akkreditált foglalkoztató műhely létrehozásával, de van ahol az ellátotti és hozzátartozói jelzések alapján a támogatott lakhatás ellátási forma bevezetésére lenne igény.

A működést nehezítő tényezőként a finanszírozási gondok mellett a tárgyi feltételek (akadálymentesítés, pihenő szoba) hiánya jelenik meg, de van olyan fenntartó, amely a feladatellátáshoz szükséges szakmai létszámnormát tartja kevésnek a minőségi szolgáltatás biztosításához, ezért több szakembert alkalmaz. Az egyik új, a múlt évtől működő szolgáltató pedig a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény és az Szt. jogharmonizációjának szükségességére hívja fel a figyelmet. Az Szt. jelenleg a pszicho - szociális károsodások közül csak az autizmust emeli ki. A jogszabályok összehangolásával kibővülne a pszicho - szociális károsodásban szenvedők által igénybe vehető szolgáltatások köre azzal, hogy ellátásukra a fogyatékos személyek nappali intézményeiben is lehetőség lenne.

Hajléktalan személyek számára nappali ellátását a ReFoMix Nonprofit Kft.-n kívül 3 további szervezet biztosít megyénkben.

Tekintettel arra, hogy valamennyi ellátást nyújtó szolgáltatót adatot a koncepció elkészítéséhez, viszonylag átfogó kép adható a nappali melegedőt igénybe vevő rászorultakról. Jellemzően 45-60 év közötti, 8 általános vagy középfokú iskolai végzettségű (nem piacképes szakmával rendelkező szakmunkás), egyedülálló, elvált férfiak igénylik az ellátást. Bevételekhez szociális segélyekből jutnak, sokan közmunka programban vagy különböző tanfolyamokon vesznek részt. Kisebb százalékuk nyugdíjszerű ellátásban

részesül, többen egyáltalán nem rendelkeznek rendszeres jövedelemmel. Az ellátotti kör munkaerőpiacon való megjelenését, felkészítő programokkal szándékozik segíteni a jövőben az egyik szolgáltató.

Az ellátottak egészségi állapota igen rossz, a szív- és érrendszeri megbetegedések mellett jellemző a cukorbetegség, mozgásszervi és daganatos megbetegedések előfordulása, rossz fogazat, a szenvedélybetegségek és neurológiai tünetek is gyakoriak. Rendszerint az éjszakát éjjeli menedékhelyen, komfort nélküli alberletben vagy közterületen töltik, esetleg szívességi lakáshasználók.

A feladatellátás során a szolgáltatók a következő problémákkal küzdenek: az állami támogatás összege nem emelkedik, a pályázati lehetőségek korlátozottak, az épületek és az informatikai eszközök korszerűsítésre szorulnak, akadálymentesítés hiánya, helyiség gondok, gépjármű beszerzés szükségessége. A tízezer főnél több állandó lakosú településeken az ellátási forma bevezetését szükséges megoldani a jövőben.

4. 2. Szakosított ellátások

A tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézmények fenntartásában az önkormányzatok mellett mind nagyobb szerepet vállalnak az egyéb szervezetek: egyházak, alapítványok, vállalkozások.

A szakosított szociális ellátást nyújtó bentlakásos intézmények igyekeznek szükségleten alapuló ellátást biztosítani, mely az ellátottak általános egészségi, mentális és fizikai állapotát, egyéni igényeit veszi figyelembe. A teljes körű ellátáson belül az ápolási-gondozási-mentálhigiénés feladatokat szakképzett dolgozók végzik, rendszeres szakorvosi felügyelet biztosítása mellett. A jogszabályi előírásokon túl kiemelt figyelmet fordítanak a megelőzésre is. Az intézmények folyamatos és közvetlen szakmai kapcsolatban állnak a megye területén működő minden szociális szolgáltatót nyújtó intézménnyel, illetve azok fenntartóival, a civil szervezetekkel, valamint az egészségügyi szolgáltatókkal.

ápolást, gondozást nyújtó intézmény:

4. 2. 1. idősek otthona:

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Férőhelyek száma (fő)
Balmazújvárosi Kistérség Többcélú Társulása 4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.	Balmazújvárosi Nefelejcs Idősek Otthona 4060 Balmazújváros, Veres P. u. 57.	országos	50
	Balmazújvárosi Kistérség Humán Szolgáltató Központ telephelye: Borostyán Idősek Otthona 4069 Egyek, Tisza u. 6.	Egyek	25
Hajdúbagos Község Önkormányzata 4273 Hajdúbagos, Nagy u. 101.	Idősek Otthona Hajdúbagos 4273 Hajdúbagos, Óvodaköz u. 1.	országos	62
Hajdúböszörmény Város Önkormányzata 4221 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1.	Fazekas Gábor Idősek Otthona 4220 Hajdúböszörmény, Dorogi u. 91.	országos	132
Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata 4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6.	Szociális Szolgáltató Központ 4274 Hosszúpályi, Debreceni u. 2/C.	Hajdú-Bihar megye	50

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Férőhelyek száma (fő)
Kismarja Község Önkormányzata 4126 Kismarja, Bocskai u. 20.	Kismarjai Idősek Otthona 4126 Kismarja, Fő u. 16.	Hajdú-Bihar megye	27
Magyarhomorog Község Önkormányzat 4137 Magyarhomorog, Árpád u. 46.	Magyarhomorogi Idősek Otthona 4137 Magyarhomorog, Árpád u. 47.	országos	31
Monostorpályi Község Önkormányzata 4275 Monostorpályi, Bajcsy-Zs. u. 1.	Gondozási Központ és Községi Könyvtár 4275 Monostorpályi, Kossuth u. 50.	Hajdú-Bihar megye	23
Nagyhegyes Község Önkormányzata 4064 Nagyhegyes, Kossuth u. 2.	Idősek Háza 4064 Nagyhegyes, Rákóczi u. 2.	országos	45
Nyíracsd Nagyközségi Önkormányzat 4262 Nyíracsd, Petőfi tér 8.	Alapszolgáltatási és Bentlakást Nyújtó Szociális Központ 4262 Nyíracsd, Petőfi tér 4.	Hajdú-Bihar megye	10
Nyírábrány Nagyközségi Önkormányzat 4264 Nyírábrány, Ábrányi Kornél tér 6.	HONESTAS Nyírábrányi Idősek Otthona és Szociális, Gyermekejölési Alapellátásokat Nyújtó Intézmény 4264 Nyírábrány, Határőr u. 89.	országos	40
Újiráz Községi Önkormányzat 4146 Újiráz, Szabadság tér 1.	Gondozási Központ 4146 Újiráz, Petőfi u. 19.	országos	36
Vámospércs Városi Önkormányzat 4287 Vámospércs, Béke u. 1.	Szociális Szolgáltató Központ 4287 Vámospércs, Nagy u. 28.	Hajdú-Bihar megye	19
Bagaméri Református Egyházközség 4286 Bagamér, Bocskai u. 12.	Bagaméri Református Szeretetotthon 4286 Bagamér, Bocskai u. 10.	országos	41
	Bagaméri Református Szeretetotthon 4286 Bagamér, Bocskai u. 10.	országos	23
	Bagaméri Református Szeretetotthon 1. sz. Telephelye Bagaméri Református Szeretetotthon Bagamér, Bocskai u. 15.		
Balmazújvárosi Református Egyházközség 4060 Balmazújváros, Kossuth tér 12.	Balmazújvárosi Református Egyházközség Idősek Otthona 4060 Balmazújváros, Kossuth u. 48.	országos	65
Magyarországi Református Egyház 1146 Budapest, Abonyi u. 21. (levelezési cím: Magyarországi Református Egyház Zsinati Iroda Hivatala Szeretetszolgálati Iroda, 1440 Budapest 70. Pf.: 5.)	Gondviselés Háza Református Idősek Otthona (székhelye: 1146 Hungária krt. 200., itt szolgáltatást nem nyújtanak) Telephely: 4110 Biharkeresztes, Nagy S. u. 11-13.	országos	84
	Méliusz Juhász Péter Református Idősek Otthona (székhelye: 1146 Budapest, Abonyi u. 21., de itt szolgáltatást nem nyújtanak!) telephely: 4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 64.	országos	89

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Férőhelyek száma (fő)
Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye 4024 Debrecen, Varga u. 4.	Szent Erzsébet Otthon 4030 Debrecen, Táttra u. 2-6.	országos	75
Esztári Református Egyházközség 4124 Esztár, Árpád u. 21.	Esztári Református Idősek Otthona és Gondozó Szolgálat 4124 Esztár, Árpád u. 23.	országos	25
Hajdúböszörmény Kálvin téri Református Egyházközség 4220 Hajdúböszörmény, Kálvin tér 19. sz.	Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központ 4220 Hajdúböszörmény, Budai Nagy Antal u. 82.	országos	20
Magyarországi Baptista Egyház 1086 Budapest, Benczúr u. 31.	Gondviselés Háza Idősek Otthona 4220 Hajdúböszörmény, Batthyányi u. 30-32.	országos	46
	Baptista Egyház Emmaus Idősek Otthona 4220 Hajdúböszörmény, Külső-Hadházi u. 1. sz.	országos	50
Hajdúnánási Református Egyházközség 4080 Hajdúnánás, Kossuth u. 2.	Hajdúnánási Református Egyházközség Idősek Otthona és Gondozási Központja 4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 12.	országos	67
	Hajdúnánási Református Egyházközség Idősek Otthona és Gondozási Központja 4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 12. Telephelye.: Református Időskorúak Átmeneti és Bentlakásos Ellátása 4080 Hajdúnánás, Dorogi u. 14.	országos	12
Hajdúszoboszlói Református Egyházközség 4200 Hajdúszoboszló, Kálvin tér 9.	Hajdúszoboszlói Református Egyházközség ANNA Idősek Otthona 4200 Hajdúszoboszló, Dózsa Gy. u. 9-11.	országos	42
Hajdúszováti Református Egyházközség 4212 Hajdúszovát, Ady E. u. 4.	Hajdúszováti Református Egyházközség Idősek Otthona 4212 Hajdúszovát, Árpád fejedelem u. 4.	országos	58
Nagylétei Református Egyházközség 4281 Létavértes, Árpád tér 4.	Nagylétei Református Egyházközség Szociális Szolgáltató Központ 4281 Létavértes, Kossuth u. 2.	országos	42
Vértesi Református Egyházközség 4283 Létavértes, Irinyi u. 10.	Vértesi Református Egyházközség Idősek Szeretetháza 4283 Létavértes, Irinyi u. 7.	országos	78
Nádudvari Református Egyházközség 4181 Nádudvar, Fő u.123.	Nádudvari Református Egyházközség Idősek Otthona 4181 Nádudvar, Petri-Derzs u. 6-8.	országos	85
Püspökladányi Református Egyházközség 4150 Püspökladány, Kálvin tér 1.	Püspökladányi Református Egyházközség Idősek Otthona 4150 Püspökladány, Karcagi u. 26.	országos	40

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Férőhelyek száma (fő)
BERÉPO Berettyóújfalui Értelmi Fogyatékosok és Pszichiátriai Betegek Otthona Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4100 Berettyóújfalú, Mátyás u. 1.	Berettyóújfalui Értelmi Fogyatékosok és Pszichiátriai Betegek Otthona 4100 Berettyóújfalú, Mátyás u. 1. Telephelye: Idősek Otthona és Idősek Gondozóháza 4100 Berettyóújfalú, Árpád u. 1.	Hajdú-Bihar megye	40
Szent Kamill Keresztény Egyesület 4220 Hajdúböszörmény, Kodály Zoltán u. 10.	Szent Kamill Idősek Otthona 4220 Hajdúböszörmény, Apafi M. u. 106	országos	38
Komfort Időszotthonok Időseket Gondozó Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (rövidített neve: Komfort Időszotthonok Nonprofit Kft.) 4183 Kaba, Cukorgyári lakótelep 1/1.	„Kaba-Ház” Idősek Otthona 4183 Kaba, Cukorgyári lakótelep 1.	országos	55
KOMOTTHON Komádi Idősek Otthona és Gyermekelelmezési Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság (rövidített neve: KOMOTTHON Nonprofit Közhasznú Kft.) 4138 Komádi, Hősök tere 10/2.	Komotthon Nonprofit Közhasznú Kft. 4138 Komádi, Hősök tere 10/2. telephelye: Köztársaság úti Idősek Otthona 4138 Komádi, Köztársaság u. 11.	Hajdú-Bihar megye	12
	Komotthon Nonprofit Közhasznú Kft. 4138 Komádi, Hősök tere 10/2. telephelye: Fő úti Idősek Otthona 4138 Komádi, Fő u. 123.	Hajdú-Bihar megye	13
Gyémánt Otthon Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4173 Nagyrábé, Liszt Ferenc körút 14.	Gyémántkor Idősek Otthona 4173 Nagyrábé, Liszt F. krt. 14.	országos	26

Hajdú-Bihar megyében 37 idősek otthona működik a DMJV Önkormányzata és az állam által fenntartott intézményeken kívül. Többségében a települési önkormányzatok önállóan biztosítják ezt az ellátási formát, csupán 1 intézmény fenntartója társulás. A 18 egyházi fenntartású intézményen belül a református otthonok aránya több mint 80 %, a 6 további nem állami fenntartású intézmény közül 5-öt nonprofit kft. működtet. Az intézmények ellátási területe 1 kivételével országos, illetve a megyére kiterjedő. Ezen ellátási formánál is előfordul, hogy a nem állami fenntartók ellátási szerződés, megállapodás keretében látják el a feladatot.

A 15 feldolgozott adatlap szerint az ellátást idős, leginkább 75-84 év közötti, nyugdíjas, főként özvegy, 8 általános vagy az alatti iskolai végzettségű nők veszik igénybe. Az ellátottak jövedelme jellemzően az öregségi nyugdíjminimumot meghaladja, több településen az igénylők az intézményi térítési díjjal megegyező összegű személyi térítési díjat fizetnek. Az intézmények egy része emelt szintű férőhelyeket is biztosít, illetve nem befogadott férőhelyeik is vannak. Van, ahol az emelt szintű férőhelyre egyszeri hozzájárulást kérnek és sok intézmény demens idős betegeket is fogad. A fenti táblázatban szereplő megyei vagy országos ellátási területű otthonok, de jellemzően az SzGyF-fel ellátási szerződést kötött fenntartók által működtetett időszotthonok is magasabb összegű

intézményi térítési díjat állapítottak meg, mint DMJV Önkormányzata a debreceni Idősek Házában. A megállapított intézményi térítési díjak az előző évihez képest emelkedtek.

Az ellátottak körében leggyakrabban előforduló megbetegedések: magas vérnyomás, szív- és érrendszeri megbetegedések, cukorbetegség, mozgásszervi megbetegedések, inkontinencia, demencia. A mozgásfogyatékoság mellett a látásfogyatékoság fordul elő még nagy arányban. Egyes intézményeknél az ellátottak gondozási igénye egyre nagyobb, a gondozási szükséglet-vizsgálat alapján egyre több esetben állapítható meg, hogy nagyon rossz fizikai és mentális állapotban kerülnek be az ellátottak.

Szinte valamennyi megyei és országos ellátási területű adatot szolgáltató intézménynél vannak ellátásra várakozók idén félévkor (az elmúlt két évben is voltak), számuk 2-35 fő közötti, de jellemzően az 5 főt meghaladja. A várakozók demográfiai és szociális jellemzői hasonlóak az ellátást igénybe vevőkhöz.

A szolgáltatásnyújtással kapcsolatos problémaként - hasonlóan az alapszolgáltatásokhoz - itt is megjelenik a személyi és tárgyi feltételek hiánya. Gondot okoz a feladatellátást biztosító épületek energetikai fejlesztése, korszerűsítése, a komplex akadálymentesítés, a berendezési tárgyak cseréje, lakószobák és fürdő helyiségek korszerűsítése, a szakápolási lehetőség és a pályázati lehetőségek hiánya. Több fenntartó fontosnak tartaná az igények alapján dietetikus, gyógytornász, valamint a demens ellátottak foglalkoztatását végző szakember alkalmazását.

Alapvetően azonban új férőhelyekre lenne szükség, hiszen a várakozók száma továbbra is magas. Az intézményeken belül a jövőben is fontos feladat a demens részlegek kialakítása és azok bővítése, a növekvő igények miatt.

4. 2. 2. pszichiátriai betegek otthona:

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Férőhelyek száma (fő)
Tépe Község Önkormányzata 4132 Tépe, Rákóczi u. 1.	Felnőtt Fogvatékosok és Pszichiátriai Gondozottak Otthona 4132 Tépe, Bajcsy-Zs. u. 18.	Hajdú-Bihar megye	58
BERÉPO Berettyóújfalui Értelmi Fogvatékosok és Pszichiátriai Betegek Otthona Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4100 Berettyóújfalui, Mátyás u. 1.	Berettyóújfalui Értelmi Fogvatékosok és Pszichiátriai Betegek Otthona 4100 Berettyóújfalui, Mátyás u. 1.	Hajdú-Bihar megye	30

Az állami feladatellátást biztosító intézményeken kívül pszichiátriai betegek otthonát 1 települési önkormányzat és 1 nonprofit kft. működtet a megyében. Közülük 1 szolgáltatót információt a koncepció elkészítéséhez, amely ellátási szerződést kötött a feladat biztosítására települési önkormányzattal.

Az intézmény férfiakat lát el, akik főként a 75-79 éves és az 55-59 éves korosztályhoz tartoznak. Többségében 8 általános iskolai vagy szakmunkásképző végzettséggel rendelkeznek, egyedülállóak, szociális ellátásban vagy megváltozott munkaképességűek ellátásaiban részesülnek, jellemzően skizofréniában szenvednek.

Félévkor 4 fő várakozott az ellátásra, az ellátottakhoz hasonló paraméterekkel.

A pszichiátriai betegek számának emelkedésével tehát egyre nagyobb igény jelentkezik a nappali ellátás mellett a bentlakásos ellátásra is. A jelzések alapján nehezíti azonban a szolgáltatók munkáját, hogy kevés a pályázat és nehezen találunk megfelelő, jól képzett szakembereket.

4. 2. 3. fogyatékos személyek otthona

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Férőhelyek száma (fő)
Tépe Község Önkormányzata 4132 Tépe, Rákóczi u. 1.	Felnőtt Fogyatékosok és Pszichiátriai Gondozottak Otthona 4132 Tépe, Bajcsy-Zs. u. 18.	Hajdú-Bihar megye	22
BERÉPO Berettyóújfalui Értelmi Fogyatékosok és Pszichiátriai Betegek Otthona Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4100 Berettyóújfalui, Mátyás u. 1.	Berettyóújfalui Értelmi Fogyatékosok és Pszichiátriai Betegek Otthona 4100 Berettyóújfalui, Mátyás u. 1.	Hajdú-Bihar megye	6
	Berettyóújfalui Értelmi Fogyatékosok és Pszichiátriai Betegek Otthona 4100 Berettyóújfalui, Mátyás u. 1. Telephelye: Értelmi Fogyatékosok Otthona 4100 Berettyóújfalui, Szabolcska u. 9.	Hajdú-Bihar megye	12

Szintén kevés nem állami feladatellátást biztosító fogyatékos személyek otthonát találunk megyénkben. A fenti táblázatban szereplő nonprofit kft. is ellátási szerződést kötött a feladat ellátására települési önkormányzattal. A kft. által fenntartott intézmény ellátottjai nőtlen férfiak, akik legnagyobb arányban a 65-69 éves korosztályból kerülnek ki, általában valamilyen szociális ellátásban részesülnek, jövedelmük az öregségi nyugdíjminimum 300 %-a alatt van, főként értelmi vagy halmozottan fogyatékosok, mentális retardációban szenvednek. Szociális foglalkoztatásukat az intézmény az NRSZH támogatásával biztosítja.

Ellátásra idén félévkor 4 fő, az ellátottakhoz hasonló szociális jellemzőkkel rendelkező személy várakozott.

4. 2. 4. Lakóotthon:

A lakóotthoni ellátási forma az intézményekben élők elhelyezési körülményeit, életminőségét javító, személyiségük fejlesztését célzó, sajátos és nagymértékű szabadságot biztosító ellátási forma. Átmenetet képez az intézeti létből a rehabilitáció felé. Az ilyen jellegű szociális intézmények és a férőhelyek száma nagyon alacsony a megyében.

A rehabilitációs lakóotthon az első lépcsőfok az integráció folyamatában.

fogyatékos személyek rehabilitációs célú lakóotthona

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Férőhelyek száma (fő)
Fény Felé Alapítvány 4225 Debrecen, Függetlenség u. 4.	Fény Felé Lakóotthon 4225 Debrecen, Függetlenség u. 4.	Észak-alföldi régió	12

Az Alapítvány a régióra kiterjedően nyújt szolgáltatást értelmi és halmozottan fogyatékos személyek számára. A szolgáltatást igénybe vevők félévkor 25-44 év közötti férfiak voltak, többségében a fiatal (legtöbbször a 35-39 év közötti) korosztályhoz tartoznak, egyedülállóak, 8 általános vagy kisegítő iskolai végzettséggel rendelkeznek. Jellemzően halmozottan fogyatékosok, rokkantsági járadékban, fogyatékosági támogatásban részesülnek, de 7 fő szociális foglalkoztatását is biztosítják (a foglalkoztatható személyek száma 10 fő), 1 személy fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban, 3 pedig akkreditált foglalkoztatásban vesz részt, 1 ellátottjuk munkát keres. A szociális foglalkoztatást az NRSZH támogatja. Várólistájuk nincs, az intézmény az elmúlt 2 évhez hasonlóan idén júniusban is teljes kihasználtsággal működött.

fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Férőhelyek száma (fő)
Hajdúböszörmény Kálvin téri Református Egyházközség 4220 Hajdúböszörmény, Kálvin tér 19. sz.	Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központ 4220 Hajdúböszörmény, Budai Nagy Antal u. 82.	országos	12
Angyalliget Közhasznú Alapítvány az Autisták Lakóotthonáért 4060 Balmazújváros, Bólyai u. 57/b.	Angyalliget Lakóotthon 4060 Balmazújváros, Bólyai u. 57/b.	országos	12

A fenti 2 intézményen kívül további 5 (SzGyF), vagyis összesen 7 ilyen intézmény nyújtott szolgáltatásokat megyénkben idén májusban. A református intézmény teljes kihasználtsággal működik, ellátottjai többségében 20-24 év közötti, egyedülálló, középsúlyos értelmi fogyatékos nők, akik emelt összegű családi pótlékban vagy rokkantsági járadékban részesülnek. 7 fő állami gondozott volt, 5 személy családjából érkezett.

A fogyatékos személyeket ellátó intézményekben elhelyezettek leggyakrabban a gyermekvédelmi rendszerből kerülnek át a szociális ellátórendszerbe, ezért többnyire fiatalok, a fluktuáció folyamata lassabb, így a sorban állók várakozási ideje jelentősen megnő.

A fogyatékos ellátásban problémát jelent még, hogy a várakozók között magas a súlyos, halmozottan fogyatékos személyek száma, ezért a jövőben szükség lesz további súlyos fogyatékos személyeket ellátó férőhelyek kialakítására.

A megyében a fogyatékos személyek elhelyezkedési, munkavállalási esélyei igen korlátozottak. A fogyatékos embereknek a többnyire piacképtelen szakmai végzettséggel nincs esélyük az elhelyezkedésre, megfelelő segítség hiányában nem képesek munkát találni.

4. 2. 5. átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények
időskorúak gondozóháza

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Férőhelyek száma (fő)
Nyírábrány Nagyközségi Önkormányzat 4264 Nyírábrány, Ábrányi Kornél tér 6.	HONESTAS Nyírábrányi Idősek Otthona és Szociális, Gyermekjóléti Alapellátásokat Nyújtó Intézmény 4264 Nyírábrány, Határőr u. 89.	országos	4
Tetétlen Községi Önkormányzat 4184 Tetétlen, Kossuth u. 65.	Szivárvány Időskorúak Gondozóháza 4184 Tetétlen, Rákóczi u. 1.	Hajdú-Bihar megye	19
Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye 4024 Debrecen, Varga u. 4.	Szent Erzsébet Otthon 4030 Debrecen, Tátra u. 2-6.	országos	14
Hajdúnánási Református Egyházközség 4080 Hajdúnánás, Kossuth u. 2.	Hajdúnánási Református Egyházközség Idősek Otthona és Gondozási Központja 4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 12. Telephelye.: Református Időskorúak Átmeneti és Bentlakásos Ellátása 4080 Hajdúnánás, Dorogi u. 14.	Hajdúnánás	3
Nádudvari Református Egyházközség 4181 Nádudvar, Fő u.123.	Nádudvari Református Egyházközség Idősek Otthona 4181 Nádudvar, Petri-Derzs u. 6-8.	országos	5
BERÉPO Berettyóújfalui Értelmi Fogyatékosok és Pszichiátriai Betegek Otthona Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4100 Berettyóújfalu, Mátyás u. 1.	Berettyóújfalui Értelmi Fogyatékosok és Pszichiátriai Betegek Otthona 4100 Berettyóújfalu, Mátyás u. 1. Telephelye: Idősek Otthona és Idősek Gondozóháza 4100 Berettyóújfalu, Árpád u. 1.	Hajdú-Bihar megye	10
Otthoni Szakápolás a Betegeikért Alapítvány 4033 Debrecen, Béri Balog Ádám u. 12.	Szent Teréz Átmeneti Gondozóház 4033 Debrecen, Budai Nagy Antal u. 107.	országos	10
Nyugodt Élet Gondozóház és Hospice Ház Alapítvány 4034 Debrecen, Fiákeres u. 28.	Nyugodt Élet Alapítvány Gondozóháza 4034 Debrecen, Fiákeres u. 28.	országos	11
Kastélyház Nonprofit Szolgáltató Kft. 4220 Hajdúböszörmény, Újvárosi u. 24.	Kastélyház Időskorúak Gondozóháza 4220 Hajdúböszörmény, Újvárosi u. 24.	országos	31
HONESTA VITA Egészségügyi és Szociális Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 4080 Hajdúnánás, Jókai út 57.	Napfény Idősek Gondozóháza 4080 Hajdúnánás, Jókai út 57.	országos	16
Nyugdíjasok Biztonságos Életéért Szolgáltató Kft. 4064 Nagyhegyes, Micsurin u. 33	Malomsori Idősek Gondozóháza 4200 Hajdúszoboszló, Malom sor 9.	országos	35
Klára-Szive Időskorúak Gondozóháza Nonprofit Kft. 4200 Hajdúszoboszló, Wesselényi u. 66.	Klára-Szive Időskorúak Gondozóháza Nonprofit Kft. 4200 Hajdúszoboszló, Wesselényi u. 66.	országos	17

A 12 gondozóházból 2 önkormányzati fenntartású, 3 egyházi és 7 egyéb nem állami (4 nonprofit kft., 1 kft., 2 alapítványi) fenntartású, valamennyi országos vagy a megyére kiterjedő ellátási területtel rendelkezik. Van olyan nem állami fenntartású intézmény, mely ellátási szerződés keretében biztosítja a szolgáltatást. A felülvizsgálat óta eltelt időben néhány új szolgáltató is megjelent a rendszerben. Itt is találhatunk egyes intézményeknél

emelt szintű, valamint nem befogadott férőhelyeket. Az 5 adatszolgáltató esetében a térítési díjak általában magasabbak mint az idősök otthonainál megállapítottak, és az előző évhez képest van ahol emelték azok összegét. Jellemző, hogy az ellátottak többnyire az intézményi térítési díjjal megegyező összegű személyi térítési díjat fizetnek.

A gondozottak demográfiai és szociális jellemzői megegyeznek az idősök tartós bentlakásos intézményénél leírtakkal azzal, hogy ezt a típusú ellátást a még idősebbek, 80 - 85 év felettiek veszik igénybe.

A gondozóházak többnyire kis férőhelyszámúak, 2-3 fő várakozó az átmeneti ellátásnál is előfordul.

Az ellátás biztosítása során a fenntartók a következő problémákkal küzdenek: a magán kezdeményezések támogatása, finanszírozása elmarad az egyházi intézményekétől; több intézmény állami támogatás nélkül működteti a férőhelyeket; pályázati lehetőség hiánya a civil, nem egyházi fenntartók számára; a demens lakókra nem jár magasabb állami támogatás; komplex akadálymentesítés szükségessége; adminisztrációs terhek.

Amíg az idősök átmeneti ellátása területén több, addig a fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek átmeneti ellátása területén szinte alig találunk intézményeket Hajdú-Bihar megyében. Mint ahogyan azt már jeleztük korábban, a fogyatékos személyek gondozóháza iránt nagy igény mutatkozik, mely igény a fogyatékos fiatalok szülei részéről megfogalmazódik településünkön is. Vélhetően a pszichiátriai és szenvedélybetegek átmeneti ellátását biztosító intézmények is megtelnének, tekintettel arra, hogy az ezen célcsoportok számára tartós bentlakást biztosító intézmények esetében általában várakozó listákkal találkozunk.

éjjeli menedékhely

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Férőhelyek száma (fő)
Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség 4026 Debrecen, Piac u. 4-6. sz.	„Reménysugár” Hajléktalanok Nappali Melegedője 4026 Debrecen Péterfia u. 40.	Debrecen	28 időszakos férőhelybővítés
Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány 4130 Derecske, Dr. Mustó Sándor u. 19.	Napsugár Gondozóház Hajléktalanok Éjjeli Menedékhely 4130 Derecske, Simmelweis u. 68.	Derecske, Mikepércs és Konyár	14

A korábban már említett szervezeteken kívül a hajléktalanok átmeneti gondozását biztosítja éjjeli menedékhely működtetésével a fenti Alapítvány is ellátási szerződés keretében.

A téli időszakban időszakos férőhelybővítéssel, éjszakai szállást biztosít továbbá a Református Egyházközség is 28, közterületen vagy lakhatásra alkalmatlan helyiségben életvitelszerűen tartózkodó személy számára.

4. 2. 6. támogatott lakhatás szenvélybetegek részére

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Férőhelyek száma (fő)
Baptista Tevékeny Szeretet Misszió 4029 Debrecen, Csapó u. 71. 2/2.	Új Esély Háza – Debrecen 4030 Debrecen, Boróka u. 25.	országos	12
Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy (Baptista Szeretetszolgálat) 1111 Budapest, Budafoki út 34/b.	Boldogkerti Támogatott Lakhatás 4030 Debrecen, Melith u. 6.	országos	12

fogyatékos személyek részére

Fenntartó megnevezése	Az ellátást biztosító intézmény/ szervezet	Ellátási terület	Férőhelyek száma (fő)
Fehér Bot Alapítvány 4087 Hajdúdorog, Nánási út 4.	ESÉLYEGYENLŐSÉGI OTTHON Támogatott Lakhatást Biztosító Intézmény 4087 Hajdúdorog, Tokaji út 1.	Hajdúdorog, Hajdúnánás, Hajdúböszörmény	8

Ugyancsak kevés azon fenntartók száma, amelyek támogatott lakhatást biztosítanak a célcsoportok számára. A pszichiátriai betegek ilyen jellegű ellátása jelenleg nem megoldott, azonban egyes fenntartók a komfort nélküli albérletek kiváltása és a betegek pszichés biztonságának megerősítése érdekében már tervezik annak bevezetését, melyhez megfelelő ingatlant keresnek.

Gondot okoz a bérelt ingatlan állapota a fogyatékosok támogatott lakhatását biztosító Alapítvány számára is, hiszen az épület régi építésű, így korszerűsítése, energetikai felújítása szükségessé vált. Megfelelő forrás rendelkezésre állása esetén a bútorzat egységesítését is tervezik.

A 2014. év végén indított ellátási formát tavaly átlagosan 5, idén félévkor 7 személy vette igénybe. Ez év áprilisától az ellátási területük országos lett, így Debrecenből érkező lakók is vannak. A szervezet elsősorban látássérült, felnőtt korú fogyatékos személyek részére kívánja biztosítani az ellátást, de nem zárja ki az egyéb fogyatékkal élőket sem. A lakók többsége nő, életkoruk szerint 40-79 év közöttiek, de több mint felük 65 év feletti és özvegy személy. Legtöbben öregségi nyugdíjban és fogyatékosági támogatásban részesülnek. A látásfogyatékos lakók mellett mozgás és értelmi fogyatékos, halmozottan fogyatékos személyeket is ellátnak. A lakók nagyobb része saját tulajdonú ingatlanából, a többiek hajléktalan szállóról és idősök otthonából költöztek be. Az esetleges várakozókról nem rendelkeznek adatokkal.

Ugyancsak támogatott lakhatás beindítását tervezi 11 férőhelyen a Segítséggel Élők Alapítványa is. Az ellátás személyi és tárgyi feltételei adottak, a szolgáltatás bejegyzésével kapcsolatos eljárás félévkor folyamatban volt.

Összegzésképpen tehát megállapítható, hogy a megyében a fenntartók a korábbi évekhez hasonlóan 2012-2015. években is az időskorú lakosságra koncentráltan kezdték meg, illetve folytatták és fejlesztették a meglévő szociális szolgáltatásokat, ellátásokat. Az alapszolgáltatáson belül az étkeztetés és a házi segítségnyújtás iránt mutatkozó igények

száma a legmagasabb megyénkben, ez is az idősök lakosságon belüli magas arányát mutatja. Ehhez igazodva a legtöbb szolgáltató e két területen tevékenykedik. A házi segítségnyújtásban az összes kapacitás 49,78 %-át egyházi, 29,95 %-át civil és 20,27 %-át önkormányzati fenntartó biztosítja. Az ezen szolgáltatásban részesülők ellátásának kiegészítését szolgálja a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, mely közel a megyei települések felén már elérhető, a készülékek 82,51 %-át az önkormányzatok helyezik ki. Az időskorúak nappali ellátásában az összes kapacitás 69,25 %-át önkormányzati, 28,65 %-át egyházi és 2,1 %-át civil fenntartó biztosítja. A pszichiátriai betegek nappali ellátásában a férőhelyek 41 %-a egyházi és 34,39 %-a önkormányzati fenntartású intézményben található. A szenvedélybetegek nappali ellátásában a férőhelyek fenntartó szerinti megoszlása a következők szerint alakul: 61,76 % egyházi, 27,94 % civil, 10,3 % önkormányzati fenntartású.

A családsegítés szociális alapszolgáltatást a legtöbb települési önkormányzat társulási formában működteti. A család- és gyermekjóléti szolgálatok létrehozásával november végéig kellett az önkormányzatoknak döntést hozniuk a további működésre vonatkozóan.

A szakosított ellátások terén továbbra is ugyanazon problémák jelennek meg, a tárgyi feltételek szinte minden ellátotti csoport tekintetében javításra szorulnak.

Az idősök ellátása iránt mutatkozik a legmagasabb és folyamatosan növekvő igény. A Debrecen városban tapasztaltakhoz hasonlóan, az idősöket ellátó intézmények közül megyei szinten is az idősök otthonai, főleg az emelt szintű vagy a kötelező szolgáltatás fölötti plusz ellátást nyújtó bentlakásos intézmények iránt mutatkozik nagy igény. Az intézményrendszerben rejlő bővítési lehetőségeket a fenntartók ezen igényekhez megpróbálták hozzáigazítani, az elmúlt időszakban számos új intézményt hoztak létre. Megyénkben az időskorúak gondozóházaiban rendelkezésre álló férőhelyek 57,78 %-át civil szervezetek biztosítják, az önkormányzati fenntartású férőhelyek aránya 32,44 %, az egyházi fenntartású intézményekben található férőhelyeké 9,78 %. Az idősök otthonaiban megyei szinten biztosított 2523 férőhely 37,34 %-a egyházi, 33,97 %-a önkormányzati és 28,69 %-a civil fenntartású intézményben található.

A megye demográfiai jellemzői előrevetítik, hogy az elöregedő társadalom miatt a jövőben is nagy probléma lesz az idős emberekről való méltó gondoskodás, mely egyre inkább állami feladattá válik, hiszen a társadalmi és gazdasági folyamatok következtében (pl.: nyugdíjkorhatár emelkedése, fiatalabb korosztályok elvándorlása) az idősök magukra maradnak vagy ellátásukról a család nem tud gondoskodni. Természetes támasz hiányában így az alapellátás, sok esetben már a szakellátás igénybevételére van szükség. Problémát jelent továbbá, hogy az idős korban megjelenő betegségek miatt nem képesek a hozzátartozók az idősöket megfelelően gondozni, gyakran szakápolásra van szükség. Gyakori, hogy kórházi kezelést követően válik indokolttá a bentlakásos intézmények igénybevétele. Az időskorúak számára létrehozott intézményi férőhelyeken kialakult várakozó listák mellett nehezíti az elhelyezést, ha súlyos demenciában vagy pszichiátriai betegségben szenved az idős ember, hiszen pszichiátriai betegek számára viszonylag kevés intézmény működik megyei szinten.

Az ellátórendszeren belül tehát a pszichiátriai, szenvedélybeteg és fogyatékos személyek ellátása területén is nagy hiányosság mutatkozik a férőhelyek iránti igények tükrében. Ezen szolgáltatások fejlesztésének gátja, hogy a tárgyi feltételek biztosíthatóságának anyagi

fedezete nem áll rendelkezésre. A pszichiátriai betegek otthonaiban rendelkezésre álló férőhelyek 11,67 %-át önkormányzati, 48,09 %-át civil fenntartó, 40,24 %-át állami intézmény önállóan biztosítja. A fogyatékos személyek otthona esetében a megyei férőhelyek 60,44 %-a civil, 2,7 %-a önkormányzati és 36,86 %-a állami fenntartású intézményben található. A szenvedélybetegek tartós bentlakásos intézményében rendelkezésre álló férőhelyek száma 82 (civil fenntartó, az SzGyF-fel kötött ellátási szerződés keretében).

Fenti arányok valamennyi szolgáltatási és ellátási forma esetében a megye egészére vonatkoznak, beleértve a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata által, valamint az állam által biztosított szolgáltatásokat és ellátásokat. Árnyalja azonban a képet, hogy főként a szakosított ellátások esetében az egyházi és civil fenntartók jelentős része a települési önkormányzatokkal és az SzGyF-fel kötött ellátási szerződés, illetve megállapodás keretében nyújtja szolgáltatásait.

A szakosított ellátást végző meglévő megyei intézmények egy része, alapterületi adottságait figyelembe véve többnyire alkalmas lenne a növekvő igények biztosítására, azonban a mai kor alapkövetelményeinek már nem, vagy csak részben felelnek meg, korszerűsítésre, fejlesztésre szorulnak. A hiányosságok főbb területei: akadálymentesítés; elhelyezési problémák (1-2-3 férőhelyes lakószobák biztosítása); demens ellátás biztosítása; a helyiségek és berendezések rossz állapota.

Humán erőforrás tekintetében a helyzet viszonylag jónak mondható megyénkben, bár néhány szolgáltatónál gondot okoz a személyi feltételek biztosítása. A szociális szakemberek mellett fontos szerepet töltenek be az önkéntesek, akik általában a fogyatékossgal élők, idősök támogatására szerveződnek. Az önkéntesek munkáját összefogó szervezet az Életfa Önkéntes Centrum. Egyre inkább támaszkodnak továbbá a szolgáltatók a közfoglalkoztatottakra, akiknek a szociális területen történő alkalmazhatóságát az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet tervezete is nevesíti (házi segítségnyújtás keretében szociális segítség tevékenységre).

Az ellátási formák közül továbbra is a hajléktalan személyek ellátása a legkialakulatlanabb, mivel az utcai szociális munkára, a nappali melegedőre, éjjeli menedékhelyre, átmeneti szállásokra korlátozódik. Az említett ellátási formák is főként a megyeszékhelyen és a nagyobb településeken biztosítottak. Még mindig hiányoznak az ápoló-gondozó célú és rehabilitációs intézmények, ez utóbbiak más célcsoportok esetében is.

Az alábbi szociális ellátások igénybevétele nem biztosított a megyében (állami és nem állami fenntartó által sem):

- hajléktalanok otthona
- rehabilitációs intézmény hajléktalan személyek részére
- pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthona
- szenvedélybetegek rehabilitációs célú lakóotthona
- fogyatékos személyek gondozóháza
- szenvedélybetegek átmeneti otthona
- hajléktalan személyek átmeneti szállása
- támogatott lakhatás pszichiátriai betegek részére.

5. A szolgáltatások iránt jelentkező szükségletek alapján az intézményrendszer korszerűsítésének irányai

A Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Program a szociális területen 2014-2020. közötti időszakra a szociális alapszolgáltatáshoz és gyermekjóléti alapellátáshoz, valamint az óvodai ellátáshoz való hozzájutás javítását és a szolgáltatások minőségének javítását fogalmazza meg célként mind a 10 járásra vonatkozóan. A tervek szerint az uniós támogatásokból ütemezetten megvalósuló fejlesztések révén új és megújuló szociális alapszolgáltatásokat tudnak majd igénybe venni a lakosok.

Szorosan kapcsolódva ezen elképzelésekhez az egészségügyi alapellátás és járóbeteg ellátás fejlesztése is megvalósulhat, ezáltal jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülhetnek a megyében élők.

A Területfejlesztési Program a fenntartók által, a szolgáltatások és ellátások nyújtásával kapcsolatban megfogalmazott szükségletek, problémák alapján megyei szinten az elkövetkezendő két évre vonatkozóan is részben az elmúlt időszakhoz hasonló fejlesztési elképzeléseket lehet célul kitűzni. Ezek jobbára a szolgáltatásnyújtás tárgyi és személyi feltételeinek teljes körű biztosítására, a várakozólistás intézmények esetén a férőhelybővítésre irányulhatnak.

Fejlesztési irányok:

- Ellátási kötelezettség teljesítése minden településen.
- Az intézmények, szolgálatok épületeinek, irodáinak korszerűsítése és az infrastruktúra fejlesztése a településeken. Az ellátottak életminőségét, komfortérzetét javítani célzó fejlesztések, energetikai fejlesztések megvalósítása. Ez elsősorban pályázati lehetőségek bevonásával történhet, valamint a fenntartók által biztosított saját erő felhasználásával, ez azonban korlátozottan áll rendelkezésre.
- Továbbra is több szolgáltatónál szükséges az intézmények akadálymentesítése, ennek támogatása kiemelt feladat kell, hogy legyen a jövőben is. Az akadálymentesítés pályázati lehetőségek bevonásával történhet és esetleg a fenntartók által biztosított saját erő felhasználásával.
- A szociális étkeztetésben a nagyobb arányú kihasználtság biztosítása, melyhez a településeknek a kiszállítási problémákat kell megoldaniuk, illetve megfelelő, jó állapotú gépjárművekre is szükség van.
- A nappali ellátások infrastrukturális fejlesztése, a hiányzó pihenő szobák kialakítása.
- A családsegítés fejlesztése, a család- és gyermekjóléti szolgálatok létrehozása.
- A települések által nem, vagy nem teljes mértékben kielégített szükségletek biztosítása céljából új szolgáltatások megszervezése, bevezetése.
- A szociális szolgáltatások elérhetőségének további javítása a külterületen élők életminőségének javítása érdekében.
- Az alapszolgáltatások és a szakosított ellátások összehangolása, azok egymásra épülésének biztosítása.
- A szociális és egészségügyi terület (orvosi rendelők felújítása, építése, egészségházak megújítása és eszközbeszerzések) együttes fejlesztése.
- A területen dolgozók folyamatos szakmai továbbképzése, az esetlegesen hiányzó személyi feltételeknek a biztosítása.
- Önkéntes segítők és közfoglalkoztatottak nagyobb arányú bevonása a szolgáltatásnyújtásba.

6. Engedély nélkül működő szociális szolgáltatások

Hajdú-Bihar megyében az elmúlt évekhez viszonyítva továbbra is magas az engedély nélkül működő szociális szolgáltatások száma. Az igényeket felismerve ezek jórészt az idősek ellátása terén tevékenykednek, gondozóházként működnek, bár egyáltalán nem átmeneti jelleggel nyújtanak szolgáltatást, több gondozott évek óta lakója egy-egy ilyen intézménynek.

Az ellátás szakszerűtlen, a jogszabályok által előírt szolgáltatásokat szinte egyáltalán nem biztosítják. A szükséges tárgyi feltételeket sem tudják megteremteni, ugyanis az ingatlanok nem szociális intézménynek, hanem családi lakóháznak épültek. A többségében bérelt ingatlanok átalakítására pedig nincs is lehetőség. A lakószobák zsúfoltak, nem érvényesül a személyenkénti 6 m² lakóterületre vonatkozó előírás.

Nem ritka, hogy ugyanaz a személy végzi a 10-12 személy teljes ellátását, ápolását, a főzést és a takarítást is, tehát a személyi feltételek sem adóttak.

Az ellátottak érdekképviselője sem biztosított, az idős, gyakran magatehetetlen emberek teljesen kiszolgáltatottak. Nem ritka az sem, hogy a pszichiátriai betegek és idős személyek közösen kerülnek elhelyezésre, figyelmen kívül hagyva az ellátási sajátosságait és a differenciált ellátás biztosítását.

Az engedély nélkül működő szociális szolgáltatások felszámolása érdekében a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal több alkalommal folytatott le ellenőrzést az elmúlt időszakban is. Az ellenőrzéseket többnyire lakossági bejelentések alapján végezték, ritkábban hivatalból észlelt engedély nélküli tevékenység végzésének felmerülése okán. Az engedély nélküli tevékenység folytatásának feltárását követően a megkeresésekre Önkormányzatunk a rászoruló és ellátatlan személyek ellátása érdekében szükséges intézkedéseket megtette. 2014-2015-ben eddig 6 ilyen megkeresés érkezett, melyek főként a megyeszékhelyen kívüli illegálisan működő időskorúak gondozóházainak felszámolását célozták.

VIII. Összegzés

A szolgáltatástervezési koncepció a szolgáltatások jelenét és jövőjét vázolja, megalkotása és felülvizsgálata fontos annak érdekében is, hogy a különböző szolgáltatások fejlesztése, a legjobb szolgáltatás nyújtása az ellátást igénylők megelégedésére szolgáljon, a magas színvonalú szakmai munka végzése pedig átgondolt és megalapozott költségvetés tervezésére épüljön.

A szolgáltatástervezési koncepció utóbbi felülvizsgálatát követően az ellátórendszerben igen jelentős változások következtek be, de alapvető társadalmi és gazdasági változások is végbementek. A szociális ellátórendszer átalakítása, a gyermekvédelmi és szociális tárgyú törvények és végrehajtási rendeleteik, valamint az egyéb jogszabályok módosítása napjainkban is folytatódik. A szociális jogszabályok módosításai új kihívást és feladatokat jelentenek a fenntartók számára.

A már működő ellátások személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása mellett az elkövetkező évek fontos feladata a teljes akadálymentesítés megvalósítása, melyhez a nagyon korlátozott saját forrás biztosítása mellett elengedhetetlen a pályázati erőforrások nyújtotta lehetőségek kihasználása.

A szolgáltatástervezési koncepcióban szereplő fejlesztési tervek végrehajtásának – a költségvetési lehetőségek függvényében – folytatódnia kell, de a szociális szolgáltatást nyújtó intézményeknek, az önkormányzati és civil fenntartóknak, valamint az Önkormányzat által létrehozott Szociálpolitikai Kerekasztalnak is fontos feladata a végrehajtás folyamatának két évente történő értékelése annak érdekében, hogy a megvalósítás mindig a változó szociális szükségletekhez igazodjon.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata a kötelező feladatellátáson kívül több szolgáltatást, ellátást is biztosít ellátási szerződés útján. Az intézmények és szolgáltatások igénybe vételét, kihasználtságát folyamatosan figyelemmel kísérve olyan fenntartói döntések előkészítése történik, melyekkel az állandó változásban lévő társadalmi környezet és a jelentkező új igények tükrében kívánjuk a város lakossága számára a megfelelő szolgáltatásokat biztosítani.

Debrecen, 2015. november

Felhasznált jogszabályok és dokumentumok:

jogszabályok:

- Magyarország Alaptörvénye
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény
- az egyes szakosított szociális intézmények és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCV. törvény
- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról szóló 15/2013. (III. 28.) önkormányzati rendelet

dokumentumok:

- az önkormányzati fenntartású szociális és gyermekjóléti intézmények 2014. évi szakmai beszámolója
- a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatával ellátási szerződést kötött civil és egyházi szervezetek 2014. évi beszámolója
- Debrecen Megyei Jogú Város 2014-2020 közötti időszakra elfogadott Településfejlesztési Konceptiója
- Debrecen Integrált Területi Programja 2014-2020
- „Tegyünk közösen!” Debrecen Megyei Jogú Város átfogó stratégiája a szenvedélybetegségek megelőzésére és a szenvedélybetegek ellátására 2014-2020
- Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi programja és annak 2015. évi felülvizsgálata

a szolgáltatók által kitöltött adatkérő lapok